

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

30'uncu Birleşim 11 Aralık 2019 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi 'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve trnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	252
II.- GELEN KÂĞITLAR	256
III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN	
DİĞER İŞLER	257,263,275,285,288,301,
	326,373,388,393,401,430
<i>A) KANUN TEKLİFLERİ</i>	<i>257:262,264:274,275:282,</i>
	<i>285:287,288:297,301:325,</i>
	<i>326:367,373:380,388:392,</i>
	<i>393:399,401:425,430:450</i>
1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve	393:399,401:425,430:450
Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 129)	257:262,265:274,275:282,
	285:287,288:297,301:325,
	326:367,373:380,388:392,
	393:399,401:425,430:450

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130)	257:262,265:274,275:282, 285:287,288:297,301:325, 326:367,373:380,388:392, 393:399,401:425,430:450
<i>A) ADALET BAKANLIĞI</i>	257:262,265:274,275:282, 285:287,289:297,301:325, 326:367,373:380,388:392, 393:399,401:425,430:438, 438
1) Adalet Bakanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi	257:262,265:274,275:282, 285:287,289:297,301:325, 326:367,373:380,388:392, 393:399,401:425,430:438
2) Adalet Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı	257:262,265:274,275:282, 285:287,289:297,301:325, 326:367,373:380,388:392, 393:399,401:425,430:438
<i>B) YARGITAY</i>	257:262,265:274,275:282, 285:287,289:297,301:325, 326:367,373:380,388:392, 393:399,401:425,430:450
1) Yargıtay 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi	257:262,265:274,275:282, 285:287,289:297,301:325, 326:367,373:380,388:392, 393:399,401:425,430,438:439

2) Yargıtay 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 257:262,265:274,275:282,
285:287,289:297,301:325,
326:367,373:380,388:392,
393:399,401:425,430:439

C) *DANIŞTAY* 257:262,265:274,275:282,
285:287,289:297,301:325,
326:367,373:380,388:392,
393:399,402:425,430:439,
439

1) Danıştay 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 257:262,265:274,275:282,
285:287,289:297,301:325,
326:367,373:380,388:392,
393:399,402:425,430:439

2) Danıştay 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 257:262,265:274,275:282,
285:287,289:297,301:325,
326:367,373:380,388:392,
393:399,402:425,430:450

Ç) *CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI
KURUMU*

258:262,265:274,276:282,
285:287,289:297,301:325,
326:367,373:380,388:392,
393:399,402:425,430:439,
439:440

1) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2020 Yılı
Merkezî Yönetim Bütçesi

258:262,265:274,276:282,
285:287,289:297,301:325,
326:367,373:380,388:392,
393:399,402:425,430,439:440

2) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2018 Yılı
Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

258:262,265:274,276:282,
285:287,289:297,301:325,
326:367,373:380,388:392,
393:399,401:425,430:440

<i>D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ</i>	258:262,265:274,276:282, 285:287,289:297,301:325, 326:367,373:380,388:392, 394:399,402:425,430:440, 440:441
1) Türkiye Adalet Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	258:262,265:274,276:282, 285:287,289:297,301:325, 326:367,373:380,388:392, 394:399,402:425,430,440:441
2) Türkiye Adalet Akademisi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	258:262,265:274,276:282, 285:287,289:297,301:325, 326:367,373:380,388:392, 394:399,402:425,430:441
<i>E) HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU</i>	258:262,265:274,276:282, 285:287,289:297,301:325, 326:367,373:380,388:392, 394:399,402:425,430:441, 441:442
1) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	258:262,265:274,276:282, 285:287,289:297,301:325, 326:367,373:380,388:392, 394:399,402:425,430:441
2) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	258:262,265:274,276:282, 285:287,289:297,301:325, 326:367,373:380,388:392, 394:399,402:425,430,441:442
<i>F) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU</i>	258:262,265:274,276:282, 286:287,289:297,302:325, 326:367,374:380,388:392, 394:399,402:425,430:442, 442

1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	258:262,265:274,276:282, 286:287,289:297,302:325, 326:367,374:380,388:392, 394:399,402:425,430:438, 430:442
2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	258:262,265:274,276:282, 286:287,289:297,302:325, 326:367,374:380,388:392, 394:399,402:425,430:438, 430:443
<i>G) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU</i>	<i>258:262,265:274,276:282, 286:287,289:297,302:325, 326:367,374:380,388:392, 394:399,402:425,430:438, 430:443</i>
1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	258:262,265:274,276:282, 286:287,289:297,302:325, 326:367,374:380,388:392, 394:399,402:425,430:443
2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	258:262,265:274,276:282, 286:287,289:297,302:325, 326:367,374:380,388:392, 394:399,402:425,430:443
<i>Ğ) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI</i>	<i>258:262,265:274,276:282, 286:287,289:297,302:325, 326:367,374:380,388:392, 394:399,402:425,430:443, 443:444</i>
1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	258:262,265:274,276:282, 286:287,289:297,302:325, 326:367,374:380,388:392, 394:399,402:425,430,443:444

2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 258:262,265:274,276:282,
286:287,289:297,302:325,
326:367,374:380,388:392,
394:399,402:425,430:444

H) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

258:262,265:274,276:282,
286:287,289:297,302:325,
327:367,374:380,389:392,
394:399,402:425,431:438,
444

1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

258:262,265:274,276:282,
286:287,289:297,302:325,
327:367,374:380,389:392,
394:399,402:425,431:438

2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

258:262,265:274,276:282,
286:287,289:297,302:325,
327:367,374:380,389:392,
394:399,402:425,431:438

I) KAMU İHALE KURUMU

258:262,265:274,276:282,
286:287,289:297,302:325,
327:367,374:380,389:392,
394:399,402:425,431:438,
445

1) Kamu İhale Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

258:262,265:274,276:282,
286:287,289:297,302:325,
327:367,374:380,389:392,
394:399,402:425,431:438

2) Kamu İhale Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

258:262,265:274,276:282,
286:287,289:297,302:325,
327:367,374:380,389:392,
394:399,402:425,431:438

İ) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI

258:262,266:274,276:282,
286:287,289:297,302:325,
327:367,374:380,389:392,
394:399,402:425,431:438,
445:446

1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

258:262,266:274,276:282,
286:287,289:297,302:325,
327:367,374:380,389:392,
394:399,402:425,431:438

2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

258:262,266:274,276:282,
286:287,289:297,302:325,
327:367,374:380,389:392,
394:399,402:425,431:438

J) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU

258:262,266:274,276:282,
286:287,289:297,302:325,
327:367,374:380,389:392,
394:399,402:425,431:438,
446

1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

258:262,266:274,276:282,
286:287,289:297,302:325,
327:367,374:380,389:392,
394:399,402:425,431:438

2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

258:262,266:274,276:282,
286:287,289:297,302:325,
327:367,374:380,389:392,
394:399,402:425,431:438

K) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU

258:262,266:274,276:282,
286:287,290:297,302:325,
327:367,374:380,389:392,
394:399,402:425,431:438,
447:438

1) Türkiye İstatistik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	258:262,266:274,276:282, 286:287,290:297,302:325, 327:367,374:380,389:392, 394:399,402:425,431:438
2) Türkiye İstatistik Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	258:262,266:274,276:282, 286:287,290:297,302:325, 327:367,374:380,389:392, 394:399,402:425,431:438, 447:448
<i>L) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU</i>	258:262,266:274,276:282, 286:287,290:297,302:325, 327:367,374:380,389:392, 394:399,402:425,431:438, 448
1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	258:262,266:274,276:282, 286:287,290:297,302:325, 327:367,374:380,389:392, 394:399,402:425,431:438
2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	258:262,266:274,276:282, 286:287,290:297,302:325, 327:367,374:380,389:392, 394:399,402:425,431:438
<i>M) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI</i>	258:262,266:274,276:282, 286:287,290:297,302:325, 327:367,374:380,389:392, 394:399,403:425,431:438
1) Hazine Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	258:262,266:274,276:282, 286:287,290:297,302:325, 327:367,374:380,389:392, 394:399,403:425,431:438

N) SERMAYE PİYASASI KURULU

259:262,266:274,277:282,
286:287,290:297,302:325,
327:367,374:380,389:392,
394:399,403:425,431:438,
449:450

1) Sermaye Piyasası Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

259:262,266:274,277:282,
286:287,290:297,302:325,
327:367,374:380,389:392,
394:399,403:425,431:438

2) Sermaye Piyasası Kurulu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

259:262,266:274,277:282,
286:287,290:297,302:325,
327:367,374:380,389:392,
394:399,402:425,431:438,
449:450

O) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI

259:262,266:274,277:282,
286:287,290:297,302:325,
327:367,374:380,389:392,
395:399,403:425,431:438,
455

1) Millî Savunma Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

259:262,266:274,277:282,
286:287,290:297,302:325,
327:367,374:380,389:392,
395:399,403:425,431:438

2) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

259:262,266:274,277:282,
286:287,290:297,302:325,
327:367,374:380,389:392,
395:399,403:425,431:438

IV.- AÇIKLAMALAR

**262,275,287,297,300,325,
367,380,393,399,425**

1.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, gelenek olduğu üzere bütçe görüşmelerinde yoklama talep etmediklerine, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanının "Meclise devam etmeliyiz, Grubumuzu mahcup etmeyiniz." ifadesine rağmen an itibarıyla Genel Kurul Salonu'nda AK PARTİ Grubuna mensup 29 milletvekilinin bulunmasını ayıpladıklarına ve millete şikâyet ettiklerine ilişkin açıklaması

262:263

- 2.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 263:264
- 3.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Anayasa gereğince Türkiye Büyük Millet Meclisinin üye tam sayısının en az üçte 1'yle toplanabileceğine ilişkin açıklaması 264
- 4.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, CHP Genel Başkan Yardımcı Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek başkanlığında hazırladıkları "Adaletin Kara Kaplı Defteri" adlı raporu Adalet Bakanına takdim edeceklerine ilişkin açıklaması 275
- 5.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri nedeniyle Genel Kuruldan özür dilemesi gerektiğine ilişkin açıklaması 287
- 6.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün yaptığı açıklamasında şahsına yönelik "Mahalle ağzıyla konuşuyor." ifadesini iade ettiğine ilişkin açıklaması 287:288
- 7.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, milletin sorunlarını dile getiren bir milletvekiline "Bu komiklikdir." denilmesinin vicdansızlık olduğuna ilişkin açıklaması 288
- 8.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Hulusi Akar'ın Genelkurmay Başkanlığı döneminde kendisine hakaret edildiği gerekçesiyle açtığı manevi tazminat davasına ilişkin duruşmada tanık dinletme taleplerinin reddedilmesi hususunda Millî Savunma Bakanının Meclisi bilgilendirmesini bekleediklerine ve stratejik önemi haiz olan Tank Palet Fabrikasının özelleştirilmesine göz yuman Millî Savunma Bakanının Kozmik Oda'yı da ihaleye açıp açmayacağını öğrenmek istediklerine ilişkin açıklaması 297:299
- 9.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve tanıkların dinlenilip dinlenilmemesi hususunun Ceza Muhakemesi Kanunu'nda belirtilildiğine ilişkin açıklaması 299
- 10.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve hakkında açılan davanın bir hukuk davası olduğuna ilişkin açıklaması 300:301
- 11.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Parlamentoya vazife kılınmış meselelerin en önemlisi olan bütçe görüşmelerinin idraki sırasında 290 milletvekiliyle temsil edilen Adalet ve Kalkınma Partisi sıralarında 12 milletvekilinin bulunmasının devlet ciddiyetiyle bağdaşmadığına ilişkin açıklaması 325
- 12.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Muş Milletvekili Mensur Işık'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 367:368

- 13.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Muş Milletvekili Mensur Işık'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 368
- 14.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, devlet aklı ile geleneğinin bir bütün olduğuna ve Kürtler olarak zulümle karşı karşıya bulduklarına ilişkin açıklaması 368:369
- 15.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve meselelerinin asla ve kata Kürt kardeşleriyle olmadığına ilişkin açıklaması 369
- 16.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Afrin'de Kürt kadınlarının satılıp tecavüze uğradığına ve tecavüzcülerin desteklendiğine ilişkin açıklaması 370:371
- 17.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve hiç kimsenin bu ülkenin Bakanlarına "bölücü" diyemeyeceğine ilişkin açıklaması 371:372
- 18.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in oturumu yönetme şeklini doğru bulmadıklarına ilişkin açıklaması 380:381
- 19.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve Meclisin mehabeti konusunda herkesin sorumluluğu olduğuna ilişkin açıklaması 381:382
- 20.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 382:383
- 21.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Hazine ve Maliye Bakanının Ordu Ticaret ve Sanayi Odası tarafından Ordu Kültür Sanat Merkezi'nde düzenlenen toplantıdaki ifadelerine ve iktidara yönelik eleştiri yapanların "terörist" damgası yemesini eleştirdiklerine ilişkin açıklaması 383:384
- 22.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 384
- 23.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve devletin tek olduğuna ilişkin açıklaması 385
- 24.- Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Hazine ve Maliye Bakanlığının sitesindeki resmî açıklamaya bakılabileceğine ilişkin açıklaması 386

- 25.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in Meclise karşı sorumluluğu olmayan, seçilmişlerin karşısında bir atanmış olarak Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın "Cevap niteliğinde değil çünkü cevabı dinleyene verirsiniz." ifadesini düzeltmesi talebinde bulunması gerektiğine ilişkin açıklaması 386:387
- 26.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 387
- 27.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, dinlemesini bildiklerine ve doğru ne ise onu söylediklerine ilişkin açıklaması 393
- 28.- Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın, sözlerinin Meclisin geneline değil muhataplarına yönelik olduğuna ilişkin açıklaması 399
- 29.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 400
- 30.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 400:401
- 31.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Mardin Milletvekili Ebrü Günay'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve Kürt düşmanlığını terör örgütünün yaptığına ilişkin açıklaması 425
- 32.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve iç ve dış politikanın, Suriye'de çeteler eliyle sürdürülen vekâlet savaşlarının o bölgede ağırlıklı olarak yaşayan Kürt halkına yönelik olduğuna, çatışma dürtüsünden vazgeçerek diplomasiyi ilk sıraya yerleştirmek gerektiğine ilişkin açıklaması 426:427
- 33.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasında "işgal" diye ifade ettiği yaklaşımı reddettiklerine ilişkin açıklaması 427
- 34.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 427:428
- 35.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Türkiye'nin Suriye'nin kuzeyinde gerçekleştirdiği harekâtların "işgal" ve "Kürtlere karşı harekâtlar" şeklinde dile getirilmesinin gerçekleri örtmeye yönelik propaganda niteliği taşıdığına ilişkin açıklaması 428:429
- 36.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 429

37.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, devreye para girince millîlik ve yerliliğın kalmadığına ilişkin açıklaması 429

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

282

1.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Aydın Milletvekili Süleyman Bülbul'ün 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 282:284

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

300

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 26'ncı Döneminden itibaren grup başkan vekillerine her istediklerinde söz hakkı verilmesinin gelenek hâline getirildiğine ancak "Başkanlık Divanı olarak İç Tüzük kurallarını uygulayın." deniliyorsa bundan sonra Genel Kurulu İç Tüzük'e uygun olarak idare edeceğine ilişkin açıklaması 300

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 11.01’de açılarak yedi oturum yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök, 10 Aralık İnsan Hakları Günü vesilesiyle 2016 yılında İstanbul ili Vodafone Arena Stadı yakınlığında patlatılan iki ayrı bomba nedeniyle şehit olan vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet dilediğine ilişkin açıklamada bulundu.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun (S.Sayı: 130) görüşmelerine devam edilerek;

Türkiye Büyük Millet Meclisi,
Kamu Denetçiliği Kurumu,
Anayasa Mahkemesi,
Sayıştay,
Kültür ve Turizm Bakanlığı,
Radyo ve Televizyon Üst Kurulu,
Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü,
Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü,
Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı,
Vakıflar Genel Müdürlüğü,
Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı,
Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı,
Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu,
Atatürk Araştırma Merkezi,
Atatürk Kültür Merkezi,
Türk Dil Kurumu,
Türk Tarih Kurumu,
Kapadokya Alan Başkanlığı,

2020 yılı merkezî yönetim bütçeleri ile 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesapları kabul edildi.

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Ankara Milletvekili Şenol Sunat’ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin birinci tur görüşmelerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, Ankara Milletvekili Şenol Sunat’ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin birinci tur görüşmelerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasında geleceğe projeksiyon tuttuğuna,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Ankara Milletvekili Şenol Sunat’ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin birinci tur görüşmelerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasında RTÜK Başkanıyla ilgili sözlerinde

bir yanlış olmadığına, Osman Kavala'yla ilgili AİHM kararına uyulması gerektiği noktasında çağrıda bulduklarına, 10 Aralık İnsan Hakları Günü vesilesiyle sokağın demokrasi, demokrasinin de tepki ve protesto rejimi demek olduğuna,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, İstanbul Milletvekili Abdul Ahat Andican'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Anayasa Mahkemesinin verdiği kararı eleştirmek ile Anayasa Mahkemesinin verdiği karara uymanın ayrı şeyler olduğuna ve AK PARTİ iktidarlarının Anayasa Mahkemesinin verdiği kararlara uyduğuna,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan, barış akademisyenlerinin devlete ve millete ihanet etmediğine, devleti yönetemeyen Hükümetin aklını eleştirdiğine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Türkiye'de hiç kimsenin düşünncesinden ötürü "terörist" diye yaftalanmasına göz yummayacaklarına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, iktidar partisi grup başkan vekillerinin her konuşmacıdan sonra değerlendirmede bulunmasının doğru olmadığına, 10 Aralık İnsan Hakları Günü vesilesiyle 2016 yılında İstanbul ili Vodafone Arena Stadı yakınlarında patlatılan iki ayrı bomba nedeniyle şehit olan Berkay Akbaş'a, güvenlik kuvvetlerimize ve vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet dilediğine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarının eleştirilebileceğine ancak iktidarın bu kararlara uymak zorunda olduğuna ve 10 Aralık İnsan Hakları Günü'ne,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, 10 Aralık İnsan Hakları Günü vesilesiyle "insan hakları, özgürlük, hukukun üstünlüğü" kavramlarının terör örgütlerinin katliamlarını gizlemek üzere kullanılmasını lanetlediklerine ve 2016 tarihinde İstanbul ili Vodafone Arena Stadı yakınlarında patlatılan iki ayrı bomba nedeniyle şehit olan vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet dilediğine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve 82 milyonun Alevisiyle Sünnisiyle kardeş olduğuna,

Antalya Milletvekili Kemal Bülbül, ülkede adaleti, eşitliği, hakkaniyeti örgütlemek, yaşamak ve yaşatmak için her türlü bedeli ödemiş bir topluluk olduklarına,

Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan, Alevi vatandaşların kapılarına çizilen çarpı işaretinin "Sıradan insanlar yapmıştır, bu bir provokasyondur." denilerek geçiştirilmemesi gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'a hakaret ettiğine,

Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Kahramanmaraş Millitvekili Ali Öztunç'un 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Balıkesir ili merkezli İzmir ve İstanbul ilinde hissedilen deprem hakkında yürütmeden bilgi talep ettiklerine ve yöre halkına geçmiş olsun dileğinde bulunduğu, Türkiye'nin olası bir depreme karşı hazırlığının bulunmadığına,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, soru-cevap mekanizmasının Meclis İctüzüğü'ne uygun olarak çalışmadığına, Kültür ve Turizm Bakanı iken Mehmet Nuri Ersoy'un firmasına arazi tahsis edilmesinin etik olup olmadığını ve yeri değiştirilen Muğla ili Bodrum ilçesi Torba beldesindeki atık su arıtma tesisine turizm tahsis belgesi verilip verilmediğini öğrenmek istediğine,

Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İstanbul Milletvekili Engin Altay, İstanbul Milletvekili Feti Yıldız'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde MHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine ve İstanbul Milletvekili Feti Yıldız'ın şahsına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

İstanbul Milletvekili Ahmet Şık, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

İzmir Milletvekili Cemal Bekle, İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine ve şahsına,

İzmir Milletvekili Özcan Purçu, İzmir Milletvekili Cemal Bekle'nin sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Alınan karar gereğince, 11 Aralık 2019 Çarşamba günü saat 11.00'de toplanmak üzere birleşime 00.34'te son verildi.

Levent GÖK
Başkan Vekili

Mustafa AÇIKGÖZ
Nevşehir
Kâtip Üye

Şeyhmus DİNÇEL
Mardin
Kâtip Üye

Bariş KARADENİZ
Sinop
Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 49

11 Aralık 2019 Çarşamba

Milletvekili Teklifleri

1.- İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in; Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2436) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

2.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; 4857 Sayılı İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2437) (İnsan Haklarını İnceleme ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

3.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin; 5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2438) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor; Milli Savunma; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

4.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın; İcra ve İflas Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2439) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

5.- Denizli Milletvekili Haşim Teoman Sancar'ın; 19/10/2005 Tarihli ve 5411 Sayılı Bankacılık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2440) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2019)

6.- Denizli Milletvekili Haşim Teoman Sancar'ın; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2441) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2019)

7.- Denizli Milletvekili Haşim Teoman Sancar'ın; Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2442) (Anayasa; İnsan Haklarını İnceleme ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2019)

8.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün; Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2443) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2019)

11 Aralık 2019 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İsmali OK (Balıkesir)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30'uncu Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Sayın milletvekilleri, gündemimize göre, 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi üzerindeki görüşmelere devam edeceğiz.

Program uyarınca bugün ikinci turdaki görüşmeleri yapacağız. İkinci turda, Adalet Bakanlığı, Yargıtay, Danıştay, Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu, Türkiye Adalet Akademisi Başkanlığı, Hâkimler ve Savcılar Kurulu, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, Kişisel Verileri Koruma Kurumu, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Kamu İhale Kurumu, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, Türkiye İstatistik Kurumu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Hazine Müsteşarlığı, Sermaye Piyasası Kurulu, Millî Savunma Bakanlığı bütçe ve kesin hesapları yer almaktadır.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (x)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (x)

A) ADALET BAKANLIĞI

1) Adalet Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Adalet Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) YARGITAY

1) Yargıtay 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yargıtay 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DANIŞTAY

1) Danıştay 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Danıştay 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(x) 129, 130 S. Sayılı Basmayazılar ve Ödenek Cetvelleri 09/12/2019 tarihli 28'inci Birleşim Tutanağı'na eklidir.

*Ç) CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU**1) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ**1) Türkiye Adalet Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye Adalet Akademisi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**E) HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU**1) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**F) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU**1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**G) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU**1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Ğ) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI**1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**H) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI**1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) KAMU İHALE KURUMU**1) Kamu İhale Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Kamu İhale Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI**1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**J) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU**1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin**Hesabı**K) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU**1) Türkiye İstatistik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye İstatistik Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**L) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU**1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**M) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI**1) Hazine Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

*N) SERMAYE PİYASASI KURULU**1) Sermaye Piyasası Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Sermaye Piyasası Kurulu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**O) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI**1) Millî Savunma Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN - Komisyon yerinde.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, tur üzerindeki görüşmelerde siyasi parti gruplarına ve İç Tüzük'ün 62'nci maddesi gereğince, isteme hâlinde, görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye yetmişer dakika söz verilecek. Bu süreler birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir ve şahsı adına yapılacak konuşmaların süresi ise beşer dakika olacaktır. Ayrıca konuşmalar tamamlanınca, soru-cevap işlemi son on dakika cevap olarak yapılacak ve sorular gerekçesiz olarak yerinden sorulacaktır.

Bilgilerinize sunulur.

İkinci turda siyasi parti grupları, yürütme ve şahıslar adına söz alanların adlarını sırasıyla okuyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Konya Milletvekili Abdüllatif Şener, Antalya Milletvekili Rafet Zeybek, Çorum Milletvekili Tufan Köse, İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan, İstanbul Milletvekili Zeynel Emre, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi, Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül, Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin, Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu, Denizli Milletvekili Haşim Teoman Sancar, İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi.

AK PARTİ Grubu adına, Hatay Milletvekili Sabahat Özgürsoy Çelik, Gaziantep Milletvekili Müslüm Yüksel, Balıkesir Milletvekili Pakize Mutlu Aydemir, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven, Kocaeli Milletvekili Emine Zeybek, Bilecik Milletvekili Selim Yağcı, Giresun Milletvekili Cemal Öztürk, Erzurum Milletvekili Zehra Taşkesenlioğlu Ban, Muş Milletvekili Mehmet Emin Şimşek, Elâzığ Milletvekili Zülfü Tolga Açar, Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir, Kütahya Milletvekili Ahmet Tan, Manisa Milletvekili Tamer Akkal, Diyarbakır Milletvekili Ebubekir Bal.

İYİ PARTİ Grubu adına, Aksaray Milletvekili Ayhan Erel, Antalya Milletvekili Feridun Bahşi, Ankara Milletvekili Durmuş Yılmaz, Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu, Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş, Kayseri Milletvekili Dursun Ataş.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına, Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk, Tokat Milletvekili Yücel Bulut, İstanbul Milletvekili Mehmet Bülent Karataş, Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Konya Milletvekili Esin Kara, Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına, Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran, Ağrı Milletvekili Abdullah Koç, Mardin Milletvekili Ebrü Günay, Muş Milletvekili Mensur Işık, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan, İstanbul Milletvekili Oya Ersoy, Batman Milletvekili Necdet İpekyüz, Adana Milletvekili Tulay Hatmoğulları Oruç, Şanlıurfa Milletvekili Nimetullah Erdoğmuş konuşacaktır.

Şahısları adına lehinde Balıkesir Milletvekili Adil Çelik; yürütme adına, Adalet Bakanı Abdulhamit Gül, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar; aleyhinde Mardin Milletvekili Ebrü Günay konuşacaktır.

Şimdi, ilk söz, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Abdülatif Şener'in.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Adalet Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Millî Savunma Bakanlığı ve irtibatlı kuruluşların bütçeleri üzerinde görüşmelerimizi sürdüreceğiz.

Her şeyden önce Hükümetimiz, ülkemizin hükümetidir, faydalı işler yaptığı zaman biz de bu ülkede yaşayan her yurttaşımız da bundan yararlanır. O bakımdan, bu bütçenin ilgili bakanlıklarımıza ve kuruluşlarımıza hayırlı olmasını diliyorum ve güzel bir yıl geçirmemizi temenni ediyorum.

Önce adaletten başlamak istiyorum. Hazreti Ömer'e veya Atatürk'e istinaden, halkımız arasında da çok yaygınlaşmış güzel bir deyiş vardır: “Adalet, mülkün temelidir.” Hazreti Ali de “Devletin dini, adalettir.” buyurmuştur. Gerçekten bir ülkede adalet varsa devlet var demektir; devlet, işlevlerini yerine getiriyor demektir ama adalet yoksa, o ülkede devlet, bir zulüm aracına dönüşmüş demektir.

Değerli arkadaşlar, bu Hükümetin, özellikle tek adam rejiminin ortaya çıkışından itibaren yargıyı korkunç bir şekilde siyasallaştırdığını ve bunun Türkiye'deki adalet sistemini bozduğunu hepimiz biliyoruz. Eğer yargı siyasallaşmışsa, artık orada adalet yok demektir. En basiti, bakan, Cumhurbaşkanına hakaretten on binlerce açılmış dosya vardır, açılmış dava vardır. Cumhurbaşkanı, bir ülkenin Cumhurbaşkanı ama sistem değişmiştir, bir partinin genel başkanıdır. O partinin Genel Başkanı eleştirildiği zaman, Cumhurbaşkanına hakaretten dört yıldan aşağı olmamak üzere hapis talebiyle davalar açılıyorsa, diğer partilerin genel başkanlarına yapılan hakaretlerde böylesine davalar açılmıyorsa, orada siyasi rekabet kurallarında bozulma var demektir, orada adalet yok demektir, orada zulüm var demektir. Ama bu, sadece siyasete, düşünenlere yansıyan bir hadise değildir fakat şunu da biliyoruz 12 Eylül döneminde bu kadar çok gazeteci hapiste değildi. Onun en az 3-4 katı tutarında bir gazeteci, düşünen insanlar, aydınlar, üniversite hocaları düşüncelerini açıkladıkları için hapistedir; bu, kabul edilebilir bir şey değildir.

Ama vatandaşların yargıyla ilişkileri de iyi değildir. Bakın, şu vereceğim rakamların doğru olup olmadığını Hükümetimizden, Adalet Bakanlığımızdan “check” etmek istiyorum, Türkiye'nin adalet manzarasını gösterdiği için. İcralardaki dosya sayısı 28 milyon yani her dosyada 2 taraf olduğuna göre, 56 milyon kişi, Türkiye'de birbiriyle ihtilaflı hâlede ekonomik nedenlerle. Böyle bir ülke olmaz değerli arkadaşlar. Hem ekonominin ne kadar berbat bir hâlde olduğunu gösterir bu tablo hem de adaletin içinde bulunduğu durumu gösterir.

Yine, Sayın Hükümetin “check” etmesini, doğru bulmuyorsa doğru rakamların ne olduğunu açıklamasını istiyorum. Cezaevlerinde devrihükümetleri döneminde 288 bin mahkûm vardır şu anda. Bakın, her şeyi 2002'yle kıyaslırsınız ya, 2002'de 55 bin mahkûm vardı, şimdi 288 bine çıkmıştır. Kolluk kuvvetleri, 1 milyon 100 bin kişiyi arıyor. Hükmün geriye bırakılmasından 1 milyon 200 bin kişi yararlanmış durumda ve daha vahimi, 7,5 milyon ceza dava dosyası var, değerli arkadaşlar. Taraflar 2 kişi olduğuna göre 15 milyon, her dosyayla ilgili 2 tanık var kabul edersek 15 milyon oradan, 2 de müşteki var sayarsak 15 milyon da oradan, ceza davaları dolayısıyla 45 milyon insanı ilgilendiren bir tablo var, bu ülkede. Bu rakamlar lütfen hükümet tarafından “check” edilsin ve gerçeği neyse o, tek tek ifade edilsin ama gerçek şudur: Bu ülkede kimse huzurda değildir, kimse huzur içerisinde değildir,

yargı kısıkaçı altındadır, ihtilaflar içerisinde ve ülke topyekûn geniş bir hapishaneye dönüşmüş vaziyettedir. (CHP sıralarından alkışlar)

İkinci ele almak istediğim konu ise millî savunmadır. Bakın, geçenlerde bir rakam yayınlandı. Çin hariç, dünyanın 100 silah üreticisi firmanın yarısı, Amerika Birleşik Devletleri'ne ait; bu 100 şirketin 2018 geliri 420 milyar dolardır. Bu gelirlerin yüzde 59'u ABD'li firmalara ait, İsrail'in payı da yüzde 2,1'dir. En büyük 15 silah üreticisinin toplam geliri ise yine 2018 itibarıyla 245 milyar dolardır, değerli arkadaşlar. Bunların sadece üretici gelirleri bunlar, aradaki tüccarları ve topyekûn sektörü ele aldığımızda bu 15 firmanın ortaya çıkardığı gelirin, Türkiye'nin millî gelirini de aştığını düşünmek lazım. Böylesine devasa rakamlar içerisinde ilk 100 firma içerisinde sadece 2 Türk firması vardır; bunlardan 54'üncü sırada ASELSAN vardır, 84'üncü sırada da TAI vardır ki bunların gelirleri 1-1,5 milyar dolar civarındadır.

Değerli arkadaşlar, şunu herkesin bilmesi lazım, ta öğrencilik döneminden beri, dünyada savaşları kim çıkarır; değişik teoriler vardır.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Zenginler çıkarır.

ABDÜLLATİF ŞENER (Devamla) - Bu teorilerin en bilinenlerinden biri, silah sektörüdür. Savaşların karışıklıkların, çatışmaların, terör hadiselerinin merkezinde silah sektörü vardır, silah üreticileri vardır, silah tüccarları vardır. Bu silahlanma yarışı ne kadar genişlerse savaşları tetikleyen o kadar çok merkez ortaya çıkmaktadır. Böyle bir noktada Türkiye'nin konumunu değerlendirmek istiyorum. Dünyadaki payımızın çok düşük olduğunu biliyoruz. Millî savunma sanayisine ihtiyacımız vardır, geliştirmek zorundayız. Ancak şu anda Hükümetin izlediği millî savunma sanayisi politikaları topyekûn yanlıştır, Türkiye'ye zarar verecek niteliktedir. Bakın, Tank Palet Fabrikasının yandaşlara peşkeş çekilmesi yanlıştır.

Bakın, ASELSAN 1975'te kurulmuştur, TAI 1984'te kurulmuştur, Tank Palet Fabrikası 1975'te kurulmuştur. Ta o yıllardan bugüne kadar da önemli gelişmeler kaydetmiştir. Böyle bir ortamda özel sektör bağlantılı, özel sektör bağlantılı olmaktan da öte, doğrudan Cumhurbaşkanının, bu ülke adına tek başına karar verme yetkisine sahip bir ismin kendisinin, yakınlarının, akrabalarının, eşinin dostunun silah sanayisine, hele ana sektörlerine girmesi bu ülke için bir felakettir. Onun için Tank Palet Fabrikası'nın özelleştirilmesi değil, İHA yani Bayraktarların insansız hava araçlarıyla ilgili firması da dâhil, savunma sanayisiyle ilgili tüm ana firmaların devletleştirilmesi lazımdır, değerli arkadaşlar. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Yoksa bu ülke, başını savaştan çıkaramaz: İnsanlığın en büyük tutkularından biri kâr tutkusudur. Karar vericilerin doğrudan doğruya silah sanayisinin içerisine girmesi, Türkiye'nin geleceği açısından büyük bir felakettir, şimdiden uyarıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Üçüncü konu, ekonomiyle ilgili. Değerli arkadaşlar, bu Hükümet, yoksulluk, yolsuzluk, yasaklarla mücadele için geldi; yoksulluğu artırdı, yolsuzlukları artırdı, yasakları zaten hiç görülmez derecede, tahammül edilemeyecek derecede artırdı ama bir de “3 i” ilave etti. İlave ettiği “i” ler, işsizlik, iflaslar ve intiharlardır. (CHP sıralarından alkışlar) “Bu Hükümetin ekonomik politikası nedir?” dersiniz bu ekonomik politika, işsizliği tetiklemektir, iflasları artırmaktır, açlıktan, sefaletten, işsizlikten intiharların arttığı bir ülke demektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Rakamlar sizi yalanlıyor...

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın lütfen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Devamla) – Bakın, işsizlik, cumhuriyet tarihi boyunca verilen rakamlara göre, en yüksek düzeye gelmiştir. Şu anda görülen işsizlik, üstelik yaz işsizliğidir, kışa girdiğimizde bu rakamların daha fazla artacağını biliyoruz.

Birleşmiş Milletler “The World Development Report”u yeni yayımlamıştır. Bu raporda, bakın, 2008’den itibaren, Türkiye’nin en zengin yüzde 1’inin millî gelirden aldığı pay sürekli artmaktadır, yüzde 25’e çıkmıştır ama en alt grubun, nüfusun yüzde 50’lik kesiminin millî gelirden aldığı payı son on iki yıldır sürekli azalmaktadır ve yüzde 19’a düşmüştür. Bir taraftan nüfusun yüzde 50’si yoksullaşıyor, bir taraftan nüfusun yüzde 1’i sürekli zenginleşiyor, millî gelirden aldığı payı artırıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDÜLLATİF ŞENER (Devamla) - İşte, sizin ortaya çıkardığımız, kurduğunuz ve inşa ettiğiniz ekonomi budur.

Hepinize saygılar sunuyorum.(CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, müsaadenizle söz istiyorum.

BAŞKAN – Sataşma mı var?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır..

BAŞKAN - Buyurun Sayın Özel.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, gelenek olduğu üzere bütçe görüşmelerinde yoklama talep etmediklerine, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanının “Meclise devam etmeliyiz, Grubumuzu mahcup etmeyiniz.” ifadesine rağmen an itibarıyla Genel Kurul Salonu’nda AK PARTİ Grubuna mensup 29 milletvekilinin bulunmasını ayıpladıklarına ve millete şikâyet ettiklerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Meclise başarılar diliyorum.

Dün, sizi, Meclisimizin bütçesinde, komisyon sıralarında takip ettik, bugün de oturumu yönetiyorsunuz. Gelenek olduğu üzere bütçede yoklama istemiyoruz, siz de geldiğinizde zaten düşünüyorsunuz ki müşahedeye açarken Meclis bütçesine sahip çıkacaktır diye “Toplantı yeter sayısı var.” diyerek açtınız. Anayasa’mızın 96’ncı maddesi, toplantı yeter sayısını en az üçte 1 yani 200 olarak düzenliyor. Bütçe, Hükûmetin Meclise sevk edebildiği yegâne kanun teklifidir ve bütçeler, demokrasilerde iktidar partisi tarafından, yürütme tarafından hazırlanır, Meclisteki çoğunluk grubuna ya da en çok sandalyesi olan gruba emanet edilir, herkes tarafından sahiplenilir, eleştirilir ve ülkenin bütçesi, müzakereler sonunda kabul ya da reddedilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yapılan her toplantıda, son bir ayda, Adalet ve Kalkınma Partisinin Sayın Genel Başkanının, Grubuna “Meclise devam etmeliyiz, bahçelerde olmamalıyız, Grubumuzu mahcup etmeyiniz.” demesine rağmen, siz Meclisi açarken Adalet ve Kalkınma Partisi Grubundan 17, şu anda 29 milletvekili salondadır. Meclisi işletmek, iktidarın görevidir ancak yürütmenin kendilerine emanet ettiği bütçeye sahip çıkmayan Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu, Cumhuriyet Halk Partisi ve diğer gruplar, kendi milletvekili sayıları oranına göre bakıldığında bütçeye Adalet ve Kalkınma Partisinden 5 kat, 6 kat fazla sahip çıkmaktadırlar. İktidar partisi, böyle yaparsa bu bütçe yürümez. Biz teamüllere uyuyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sizin Plan ve Bütçe Komisyon Başkanlığından bütçe hakkı ve bu konudaki çalışmaların hassasiyetle yönetilmesi ve yürütülmesi konusundaki tutumunuza da şahidiz. Bunu, bugün için bir şans olarak değerlendiriyoruz.

Lütfen, Adalet ve Kalkınma Partisinin grup başkan vekilleri, grup yöneticileri gerekli görevlerini yapınlar. Bu şekilde bir bütçe görüşmesini ayıplıyoruz, milletimize şikâyet ediyoruz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan, buyurun lütfen.

2.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Özgür Bey hangi gerekçeyle söz aldı diye merak ediyorduk, bir gerekçe buldu. Tebrik ediyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Haksız mı gerekçem?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – “Ben buradayım.” demesi lazımdı; evet, buradaymış, gördük.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Haksız mı gerekçem?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Sayın Başkan, şu an Cumhuriyet Halk Partisi, 40 milletvekiliyle burada, sayısı 140. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, değerli milletvekilleri; çok uzun bir çalışma günümüz var, daha çok bağırınız, Sayın Grup Başkan Vekilini dinleyelim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bugün toplam 48 konuşmacı var; her konuşmacımız, görevinin başında. Aynı şekilde, konuşmasını yapan arkadaşlarımız var; aynı şekilde, toplantıda olan arkadaşlarımız var; bugün kadın şûrası var, tüm kadın vekillerimiz orada; her vekilimizin şu an görevi var, onu takip ediyoruz. O yüzden, burada Özgür Bey’i dinleyemedik diye AK PARTİ Grubunu ilzam etmeyi doğru bulmuyorum. Oylamalarda buradayız, Hükümetin ifadelerinde buradayız; biz görevimizin başındayız. Dün gece saat ikide gittik zaten biliyorsunuz ama bu, bir tartışma konusu olacak olursa en zararlı, Özgür Bey çıkar. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Sayın Güner, Sayın Öztunç; lütfen... Fethi Bey, lütfen...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Tüm yasama faaliyetini takip edenler bilirler ki AK PARTİ Grubu, asgari 200’den fazla vekiliyle beraber her kanunun geçmesinde buradadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Şu ana kadar gelip de geçmeyen kanun yoktur, şu ana kadar gelip de burada bir oylamada olağanüstü sıkıntı yoktur. Fakat Özgür Bey’in partisinin, sadece 20 vekile görev verip nöbet sistemiyle çalıştırdığını tüm dünya bilir. Bu tarz polemliği doğru bulmuyorum Sayın Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Sayın Grup Başkan Vekillerimiz; bütçe görüşmelerinin önemi belli.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Vereceğim söz. Yeni bir polemik konusu oluşturmayalım ama size söz vereceğim. Ama mutlaka da, tabii, bütçe görüşmeleri belki de Parlamentonun en önemli görüşmeleridir. Bütün milletvekillerimizin görüşmelere katılım konusunda daha hassas olmaları gerektiğini de buradan ifade etmek istiyorum.

Buyurun Sayın Özel.

3.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Anayasa gereğince Türkiye Büyük Millet Meclisinin üye tam sayısının en az üçte 1'yle toplanabileceğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, Sayın Turan, tabii, Anayasa'yı bilir; kendisi de grubu da Anayasa'yla bağlıdır. Anayasa diyor ki: “Türkiye Büyük Millet Meclisi yapacağı seçimler dâhil bütün işlerinde üye tam sayısının en az üçte 1'yle toplanır.” Yani açılıшта 200 kişi olacak. Bunun sorumluluğu, iktidar partisindedir. Hangi partinin bu sorumluluğu ne kadar yerine getirdiği, milletimizin gözlerinin önündedir. Toplantı sırasında 17 kişiyle burada olmanız, Anayasa 96'ya aykırıdır. Bütçe görüşmelerini de Anayasa'ya göre yapıyoruz. Siz -efendim, odamızdayız, oradayız, buradayız- hiç değilse, açılıшта gelip burada 200 kişi bulunacaksınız. Bu, bize saygıdan, millete saygıdan, Başkanlık Divanına saygıdandır; ayrıca, size bütçesini emanet eden yürütme organına saygımızdan olması gerekir. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aksi takdirde, yaptığınız iş, gayriciddiliktir; yaptığımız iş, yasak savmak için yasama yapmaktır; bütçe bu ciddiyetle yapılmaz. Yoksa, 200 kişi gelirsiniz açılıшта, hazırlık yapan arkadaş odasına gitti diye kimse sizi eleştirmez. Gün ortasında “Efendim, niye 180 kişiye düştük? Niye 153 kişiyiz?” demez kimse ama karar yeter sayısı gerektiğinde yine aranır. Açılıшта 200 kişi burada yoksa, bu, Meclise saygısızlıktır, millete saygısızlıktır, verilen yönetme ve iktidar görevini taşıyamamaktır. Taşıyamıyorsanız bırakın, layıkıyla taşıyacaklar bulunur.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Ona millet karar verir Özgür Bey. On sekiz senedir kimin taşıyacağına millet karar veriyor, millet.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ya, ayda yılda bir kere geldiniz, onun için yapıyorsunuz ya!

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Sayın Başkan, Meclis açılırken yürütme, AK PARTİ Grubundan daha fazlaydı.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Vesayet odakları değil, millet karar veriyor on sekiz senedir.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Bunun için komplo kurmuşlar ya! Bunun için gelmişsiniz belli, Özgür Bey ya!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, müsaade ederseniz ikinci konuşmacıyı çağıracağım.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 130) (Devam)

A) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

1) Adalet Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Adalet Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) YARGITAY (Devam)

1) Yargıtay 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yargıtay 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DANIŞTAY (Devam)

1) Danıştay 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Danıştay 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

1) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Adalet Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Adalet Akademisi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU (Devam)

1) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)

1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) KAMU İHALE KURUMU (Devam)

1) Kamu İhale Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu İhale Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)

1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)

1) Türkiye İstatistik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İstatistik Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Hazine Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)

1) Sermaye Piyasası Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sermaye Piyasası Kurulu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

O) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Antalya Milletvekili Sayın Rafet Zeybek... (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA RAFET ZEYBEK (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, hepimizin bildiği bir gerçek vardır; demokrasinin ve hukuk devletinin asla vazgeçilmez, kuvvetler ayrılığıdır. Kuvvetler ayrılığı -yine, biliyoruz- yasama, yürütme, yargıdan oluşuyor. Burada yargının asla vazgeçilmez de bağımsızlığı ve tarafsızlığıdır. Şimdi, eğer bir ülkede yargı bağımsız değilse, o ülkenin adalet dağıtma iddiası olmaz ve ben ısrarla söylüyorum, bugün Türkiye’de yargı bağımsız da değildir, tarafsız da değildir. Eğer biz bu gerçeği kabullenmezsek yargının hiçbir sorununu çözemeyiz. Sayın Adalet Bakanı, yargı reform paketleriyle “Yargıya güveni artıracamız.” dedi ama yargı reform paketlerinde yargının bağımsız ve tarafsızlığını sağlayacak hiçbir madde olmadı.

Değerli milletvekilleri, Anayasa’yı uygulamazsanız o Anayasa’nın hiçbir anlamı olmaz, uyacaksınız önce Anayasa’ya, önce uyacaksınız. (CHP sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Zaten tarafsızdı yargı.

BAŞKAN – Sayın Cora...

RAFET ZEYBEK (Devamla) – Değerli milletvekilleri bakınız, bakınız.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Vural Savaş da mı tarafsızdı?

BAŞKAN – Sayın Özkaya...

RAFET ZEYBEK (Devamla) – Bakınız, 2010 yılında bu yargı FETÖ’ye bilerek ve isteyerek teslim edildiğinde biz dedik ki: “Yargı, tarafsızlığını kaybediyor”. Siz bakın 2013 yılında bas bas bağırdınız “Yargı, tarafsız ve bağımsızdır.” diye. Şimdi soruyorum değerli milletvekilleri; 2013 yılında, 2014 yılında, 2015 yılında yargı bağımsız ve tarafsız mıydı? FETÖ’nün talimatı altında değil miydi? Evet, dün FETÖ’nün talimatı altında olan yargı, bugün kesinlikle yürütmenin talimatı altındadır. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Ve bunun en büyük sorumluluğu size aittir, bu nedenle bunu düzeltmek de size düşmektedir.

Bakınız, 1961 Anayasası’nda sadece Hâkimler Yüksek Kurulu vardı. 12 üyesini yargı mensupları kendi içinden seçiyordu, 3 üyeyi Türkiye Büyük Millet Meclisi, 3 üyeyi Senato seçiyordu. 71 yılında değerli milletvekilleri, Hâkimler Kurulu’nun yanına, Savcılar Yüksek Kurulu kuruldu, Adalet Bakanı ve müsteşarı üye yapıldı. 1982 Anayasasında Hâkimler Kurulu ile Savcılar Kurulu birleştirildi. Amaç şuydu: Devleti güçlendireceğiz. 12 Eylül darbesi, devleti güçlendireceğiz diye birleştirdi. Siz 2010 yılında, cemaati güçlendireceğiz diye değiştirdiniz Anayasa’yı, cemaati güçlendirmek için. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Anayasa Mahkemesine siz götürdünüz ama.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Cemaatin kapılarını ilk önce kim açtı?

SALİH CORA (Trabzon) – HSYK seçimlerini Anayasa Mahkemesine götüren kimdi?

RAFET ZEYBEK (Devamla) – Bakınız, 2017 yılında da yürütmeyi güçlendirmek için Anayasa değişikliği yaptınız. Niye değiştirdiniz? 2010 yılındaki değişiklikten sonra, 2017 yılında da niye değiştirmeye gerek gördünüz? Çünkü yanlış yaptınız.

SALİH CORA (Trabzon) – HSYK seçimlerini Anayasa Mahkemesine götüren kimdi? CHP götürdü.

RAFET ZEYBEK (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, bakınız, evet, yanlış yaptınız, yanlış yaptınız, aldatıldınız.

SALİH CORA (Trabzon) – Siz de yanlış yaptınız.

RAFET ZEYBEK (Devamla) – Biz o zaman söyledik “Yahu, bunlar yanlış, yapmayın, bu yargıya zarar vermeyin. Eğer yargıya zarar verirseniz adaleti yok edersiniz, adaleti yok ederseniz devleti yok edersiniz.” diye bas bas bağırdık. “Hayır.” dediniz. “Hayır.” dediniz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ergenekon’daki, Balyoz’daki hâkim, savcılar kim aldı?

RAFET ZEYBEK (Devamla) – Bakınız değerli arkadaşlarım, 2010 Anayasa değişikliği ile 2017 Anayasa değişikliğine bakın, ne olduğunu göreceksiniz siz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

SALİH CORA (Trabzon) – Hayır, siz onu Anayasa Mahkemesine götürdünüz mü?

RAFET ZEYBEK (Devamla) – Bakın değerli arkadaşlarım, bugün, yürütme...

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

SALİH CORA (Trabzon) – Böyle bir şey olur mu ya!

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Arkadaşlar, lütfen, evet...

SALİH CORA (Trabzon) – Nasıl bağımsız yargı istiyorsunuz? Kendinize bağımlı yargı istiyorsunuz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

Sayın Cora...

SALİH CORA (Trabzon) – Kendinize bağımlı yargı istiyorsunuz. Böyle bir şey olur mu ya!

BAŞKAN – Sayın Cora...

RAFET ZEYBEK (Devamla) – 2015 yılında da yargı bağımsız değildi, 2019 yılında da yargı bağımsız değildir; bu kadar. (CHP sıralarından alkışlar) Bağımsız olduğu için mi güven yüzde 70’lerden yüzde 20’lere düştü? Millet yargıya güvenmiyor beyler, güvenmiyor millet yargıya.

SALİH CORA (Trabzon) – O senin uydurman ya!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – 367 garabetini çıkaran yargıya güveniyor muydunuz?

RAFET ZEYBEK (Devamla) – Bırakın 367 garabetini, şu andaki garabeti tartışıyorum ben.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ya, bırakın ya!

RAFET ZEYBEK (Devamla) – Bakın, şu gerçeği kabul etmediğiniz sürece, bugün yargının yürütmenin kontrolü altında olduğu gerçeğini kabul etmezseniz yarın yine diyeceksiniz ki: “Biz yanıldık, aldatıldık.”

SALİH CORA (Trabzon) – Yargı vesayetten kurtuldu.

RAFET ZEYBEK (Devamla) – Ama şunu unutmayın: Bakın, bir daha yanılır ve aldatılırsanız sadece yargıyı çökertmezsiniz, devleti çökertirsiniz, altında siz de kalırsınız. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİH CORA (Trabzon) – Yargı vesayetten kurtuldu, yargı artık bağımsız ve tarafsız.

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın.

RAFET ZEYBEK (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bakın, gelin, bu yargıyı milletin yargısı yapalım; gelin, sadece kendiniz için adalet istemeyin, millet için isteyin, herkes için isteyin. Bakın, siz sadece kendiniz için adalet istiyorsunuz. Evet, bugün sizin işinize gelebilir ama asla unutmayın, adaleti yok edenlerin bir gün mutlaka adaletle ihtiyacı olur. Bakın, sizlerin de ihtiyacı olacaktır; unutmayın, olacaktır diyor, hepimize saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yargı konusunda en son konuşacak parti CHP arkadaşlar.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen, görüşmelerin sağlıklı bir şekilde yapılabilmesi için, konuşmacılara yerinizden müdahale etmeyin. Yani her söyleneni eleştirmemiz mümkün değil ama eleştirilecek bir konu varsa, cevap verilmesi gereken bir konu varsa Sayın Grup Başkan Vekili ve Sayın Bakanlar gerekeni yaparlar.

SALİH CORA (Trabzon) – Başkanım, bize bağırarak konuşuyor.

BAŞKAN - Sayın Cora, arkaya oturun, üzerinize alınmayın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Cora’ya özel muamele.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yargı konusunda en son konuşacak parti CHP; cevap vermiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Tufan Köse, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TUFAN KÖSE (Çorum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlamadan önce, aramızda Sayın Veli Ağbaba’nın misafiri olarak Malatya ziraat odaları başkanları var, onlara hoş geldiniz diyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, Adalet Bakanlığı bütçesi hakkında ve genelde, ülkemizdeki adalet hakkında, sürem yettiği kadar -beş dakika- bir şeyler söylemeye çalışacağım.

Öncelikle -örnek olsun- Bakanlığın bütçesi 19 milyar lira civarında. 19 milyar, toplam bütçenin yüzde 1,9'una tekabül ediyor. Gelişmiş demokrasilerde bu oranlar -üstelik de millî gelirleri bizden çok çok fazla olduğu hâlde- yüzde 6'lar seviyesinde. Bunun da iktidarın adaletle ne kadar önem verdiğinin önemli bir göstergesi olduğunu düşünüyorum.

Şimdi, 2010'da -az evvel Sayın Vekilim söyledi- yapılan referandumla yargı hakikaten bir çeteye teslim edilmişti. Dünyada hiçbir örneği görülmeyecek şekilde bu çete yani 4 bine yakın hâkim, 15 Temmuzdan sonra "terörist olmak" iddiasıyla ihraç edildi. Yani olağanüstü işler yaşadık biz bu ülkede, bunların da müsebbibi bu iktidarın adaletle bakışıdır.

Peki, ondan sonra ne oldu? Sonra, 2017'den sonra da Adalet ve Kalkınma Partisi üyesi, ilçe başkanı, kadın kolları başkanı, il başkanı olan avukatları hâkim yapmak için sınavdaki geçerli notu düşürdük, kırk beşer saniyelik mülakatlar yaparak bunların hepsini hâkim yaptık. O boşluğu doldurduk güya. Peki, sonuç ne oldu? Bakın, arkadaşlar, hukukçular bilir, en kolay gerekçe beraat kararlarında yazdırılır, beraat kararı yazamayan hâkimlerimiz var şu anda. Sayın Bakana buradan seslenmek istiyorum: Hizmet içi eğitimin mutlaka hayata geçirilmesi ve bunların bir şekilde hâkimlik formasyonuna kavuşturulması gerekiyor.

Değerli arkadaşlarım, tabii, ülkemizin birçok noktasında adalet yok; eğitimde yok, inançları yaşamada yok, gelir adaleti yok, vergide yok, emeklilikte yok filan. Zamanım yettiği sürece bunlardan bahsedeceğim ama mahkemelerden başlamak istiyorum. Örnek olsun: İki seneye yakın bir süre önce -bir buçuk sene oldu- Çorlu'da bir tren kazası yaşanmıştı, geçtiğimiz günlerde, birkaç gün evvel de duruşması vardı. Ne zamana ertelendi duruşması biliyor musunuz? Tam 21 Nisana. Yani dört buçuk ay sonrasına duruşma erteleniyor. Böyle bir mahkemeden adalet çıkar mı? Kaldı ki asıl sorumlular hakkında da soruşturma izni verilmediği için onlar da yargılanamıyor. Dört buçuk ay sonrasına duruşma günü veriliyor yani 2'nci senesine yakın zamanlarda bir duruşma daha olacak, teferruatına girmiyorum.

Çorlu'daki iş böyleyken bir milletvekilinin evinde, ekmeğinin peşinde geldiği ülkemizde 23 yaşındaki bir kadının "İntihar etti." denilerek, kafalarda, zihinlerde onlarca soru varken dosyası kapatılıp cenazesi ülkesine gönderilebiliyor. Bakın, bir tarafta 25 insan ölüyor, soruşturma izni verilmiyor; bir tarafta da bir güçlünün evinde... Milletvekili olması önemli değil. Yani adaletimiz güçlünün hizmetinde, güçlüye hizmet ediyor Türkiye'de.

Yine, son günlerde yaşadık, daha bir hafta, on günlük bir olaydır "Ceren" diye bir kızımız öldürüldü bir psikopat katil tarafından. Onun katiline kelepçe takmayan bizim devletimiz, adaletimiz, İçişleri Bakanlığımız, Kadın Platformunun üyelerini, "Kadın cinayetlerini durduracağız." diyen kadınları ters kelepçe takarak derdest edebiliyor. Öyle bir liyakat sistemi var ki böyle bir adalet çıkıyor; işin doğrusu, adalet çıkmıyor bu sistemden. Şimdi, son sekiz ayın içerisinde 15 kadının "İntihar etti." diye dosyaları kapatılmış, 15 şüpheli intihar. Aslında, burada, intihar eden, ölen bizim hukuk sistemimizdir, adalettir, vicdandır, akıldır ve insanlıktır.

Değerli arkadaşlar, beraat kararı yazdıramayan hâkimler var dedim. Dünyada gelir dağılımı en bozuk ülkelerden biriyiz dedim. Adaletsiz ve zalim bir düzen uzun yıllardır memleketimizde hâkim dedim. Bunun sonucu ne oluyor? Bunun sonucu, cezaevlerinde yüzde 400 artan mahkûm ve tutuklu yani 60 binlerden 300 binlere yaklaşmış mahkûm ve tutuklu. Adalet Bakanlığı açıklama yapıyor, diyor ki: "Dev yatırım projelerimiz var." Neymiş dev yatırım projeleri? 400'e yakın yeni cezaevi yapıyorlarmış.

Cezaevi, yani yatırımımız bu! Cezaevlerinin sayısını artırarak, yeni hapishaneler yaparak biz suçluyu ve suçu önleyemeyiz; aksine, bunları kökleştiririz.

Yurttaşlarımızı suça iten bu bozuk düzeni değiştirmek üzere hep beraber gayret göstermek zorundayız. Bu konuda da en büyük görev iktidar partisine düşüyor bugünlerde ama önümüzdeki, yapılacak ilk seçimlerde, Cumhuriyet Halk Partisinin iktidarında, bizler, haktan, emekten yana, insanca ve hakça bölüşülen bir ülkeyi kurmanın sözünü buradan bütün yurttaşlarımıza veriyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Sayın Turan Aydoğan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. Konuğumuz olan Sayın Bakanlara ve diğer konuklarımıza da hoş geldiniz diyorum.

Özet: “Daha düne kadar aynı maklubeye kaşık sallayanlar bugün çıkıp bize FETÖ’yle mücadele dersi vermeye kalkmasınlar.” Sayın Bakanın sözleri bunlar, bu sözlerle sonuna kadar katılıyorum. Bu sözlerin, bana göre, bir feryat olarak algılanması gerekir. Adalet sistemimizin içinde bulunduğu çok başlı kışkıracı, tek adam rejiminin adalet sistemi üzerine salmış olduğu tasallut mekanizmalarının feryadı olarak algılanması gerekir. Sayın Bakan çıkar, farklı tarif edebilir. Ben, kendi adıma, Adalet Komisyonu üyesi olarak, kendisinin bu mücadelesini destekliyorum ve katılıyorum.

Bunu bir kenara koyalım, daha sonra konuşacağız. Nasıl bir Türkiye yarattık, onun farkına varalım. Bir bütçe getirdik, yoksulun sırtından doyan doyana bütçesi. Bu bütçe öncesinde de bir sosyolojik ve ekonomik yapıımız var ortada. Ne var? 300 bin civarında tutuklu ve hükümlünün olduğu cezaevleri var; yeni cezaevleri yapmakla övünen bir iktidarımız var; OECD ülkeleri içerisinde, 41 ülke içerisinde cezaevleri doluluğu itibarıyla 40’inci sırada olan bir ülkeyiz ve şu anda tutuklu ve hükümlü sayısına baktığımızda -Sayın Bakanım, Maraş’ın nüfusundan biraz fazladır herhâlde- aşağı yukarı Trabzon’un nüfusu kadar. Yani 81 ilimizden ortalama 1 ilimizin tamamının hürriyetini tahdit etmiş durumdayız. Bunun yanında, bunun 1,5 katı da denetimli serbestlikle ortalıkta gezdirdiğimiz 450 bin civarında insan var. Yani hürriyeti tahditli neredeyse 1 milyona yakın insan yarattık ve bununla övünür hâldeyiz.

Şimdi, buraya küçük illerin milletvekilleri çıkıyor; bir önceki bütçe döneminde de çıkmıştı, iline cezaevi yapılmış. Fabrikalar kapatılmış, taşıma organizasyonları yok edilmiş, çıktı burada milletvekili, dedi ki: “Sayın Bakanım, çok teşekkür ediyorum, bizim ilimize cezaevi yaptınız.” Ya, var mı böyle bir mantık! Bütün üretimi yok edeceksiniz, sosyal yapıyı bozacaksınız, ekonomik yapıyı bozacaksınız, aç insanlar ordusu yaratacaksınız, sonra da onların suç işleyeceği ihtimaline binaen -işlenmiş işlenmemiş- cezaevleri kuracaksınız ve milletin bir temsilcisi de gelecek burada “Benim ilime cezaevi yaptınız. Orada yatıracağınız insan eti üzerinden benim ilimde yaşayan insanlar beslenecek.” diyecek. Var mı böyle bir mantık, var mı böyle bir iktidar! (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Cezaevlerinde sorunlar çok; sağlık sorunları var, ulaşım sorunları var, cezaevlerinin içerisinde hak ihlalleri söz konusu. Bunların çoğunun Sayın Bakana da çok intikal ettiğini düşünmüyorum ama soru önergeleriyle dile getirdiklerimizin de yıl içerisinde hiçbirinin cevabı dönmüyor. Sayın Bakana, bu konuyla ilgili, bürokratlarını gözden geçirmesini tavsiye ederim. Kendisinin iyi niyetine sonuna kadar inandığımı tekrar ediyorum.

Efendim, bu yapı nereden çıktı? Bu yapı, tek adam rejiminden çıktı. O tek adam rejimi ne yaptı biliyor musunuz? Farklı bir yargı oluşturdu ve yakın tarihte, az önce konuştuğumuz olayları yaşadık. Sayın Bakan bu beyanda bulunduğu anda, arkasından bir HSK üyesi gitti, HSK’de Teftiş Kurulunun Başkanı gitti ve ortaya çıktı ki Sayın Bakan bir genelge göndermiş, FETÖ’yle mücadele etmek istiyor, davaların açılmasını istiyor ama bu arkadaşlarımızın eli ayağı bu işlerin içerisinde. Sayın Bakanın bu tavrından sonra 2 cumhuriyet savcısı açığa alındı, onlar on yıla kadar mahkûmiyet istemiyle yargılanıyorlar, bu ilişkilerin içerisinde oldukları ortaya çıktı. Aynı zamanda bu savcılarının birisi de Sayın Cumhurbaşkanının yanında gezdirdiği Fettah Tamince’yle ilgili takipsizlik kararını veren savcıdır arkadaşlar. Bu FETÖ bağlantısıyla ilgili, bu ilişkilerle ilgili, kirli ilişkilerle ilgili yargılanacak olan savcı, Fettah Tamince’yle ilgili de takipsizlik kararını veren savcıdır arkadaşlar. Tamince de Sayın Cumhurbaşkanımızın yanında konumlandırılmış. Sonra ne yapıyoruz? Sonra kalkıyoruz, dünyanın en barışçıl eylemini yapan kadınlarımızı -Şili’den Türkiye’ye kadar hiçbir sorunla karşılaşmayan bir eylemi, alıyoruz, yasa dışı ilan ediyoruz- gözümlü alıyoruz, onları daha sonra yurt dışı çıkışıyla beraber yargılamaya kalkıyoruz. FETÖ’yle bağlantısı olanlar savcılık yapıyor -başka bir konuşmamda hâkimlik yaptığını da söylemiştim- FETÖ’yle ilişkisi olan iş adamı Sayın Cumhurbaşkanının yanında konumlanıyor, Sayın Adalet Bakanı feryat ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aydoğ an, sözlerinizi tamamlayın.

TURAN AYDOĞ AN (Devamla) – Şimdi sıralarımızda oturan 2 Bakandan 1’i -hoş geldiler diyorum- ekonomiyi bozuyor, diğ eri de onun bozduğu ekonomiden kaynaklı zor durumda kalan çek mağdurlarına, ekonomik suç işleyenlere, ekonomik nedenlerle “dolandırıcı” adı altında tasnif edilmiş olanlara cezaevi açıyor. Bu arada bir şey daha yapıyor; bu FETÖ’cülere çok dokunmuyor ama yurtsever bütün bilim adamlarını önce KHK’yle görevden alıyor, sonra, yüksek yargı kararları ortaya çıktıktan sonra da hâlâ ve hâlâ ölü vaziyette devam ettiriyor, görevlerine iade etmiyor, bu ülkenin üretim mekanizmalarıyla oynuyor, bu ülkenin adaletini sıfırlıyor.

Şimdi, bu yapıya baktığımız zaman, siz on yedi yıldır züccaciye dükkânının her tarafını parçaladınız. Sizden bir istirhamım var; giderayak helalleşmemiz kolay olacak şekilde davranın artık, bu işi zorlaştırmayın, biraz mülayim olun. Helalleşeceğ iz yakın tarihte, sizi göndereceğ iz, yolunuz açık olsun.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Darbe sonrası FETÖ’yü CHP büyüttü.

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Sayın Zeynel Emre, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün yargının teknik düzlemde tartışılması gereken çok başlığı var. Bütçe kalemlerinin tutarları, yargılama giderlerinin dağılımı, işlem akışları, bilişim altyapısının güncellenmesi ve benzeri birçok başlığı burada tartışabiliriz. Ancak içinde bulunduğumuz, içine düşürüldüğümüz durumu anlayabilmek için bunlar tali meseleler, esas meseleyi konuşmak lazım. Bizim çok daha önemli bir sorunumuz var -ana sorun- o da şu: Türkiye’de çağdaş anlamıyla bir yargı organı maalesef yok. Bakın, burada ideolojik bir kimlikle bunu dile getirmiyorum, lütfen samimiyetimize inanın. Sosyal

demokrat da olsanız, liberal de olsanız, muhafazakâr da olsanız, milliyetçi de olsanız, sonuç itibarıyla sanıyorum herkes bir devletin varlığını sürdürmesi için toplumun saygı ve güven duyduğu bir yargı organının olmasını ve buna herkesin inanmasını bekler. Herkes kendine sorsun: “Yargıdan ne bekleriz, nasıl olmasını isteriz?” Bu aslında teknik bir alan da değil, hukukçu olmaya da gerek yok. Samimiyetle, dürüstlikle, beraber düşünelim üstünde. Basitçe sayıyorum:

1) Tarafsız ve bağımsız olmasını bekleriz. Yani kimsenin kimliğine bakmadan herkese eşit muamele etmesini ve hiçbir makam ve mevkiden talimat almamasını bekleriz.

2) Yargı yetkisini kullanan kişilerin yürürlükteki yasalara uymasını yani halkın doğrudan yetkilendirdiği bu Meclisin iradesini tanınmasını isteriz.

3) Yargının, kendi geliştirdiği içtihatlarla ve pratiklere uymasını yani öngörülebilir olmasını bekleriz.

4) Etkin ve çağdaş olmasını, hızlı karar almasını ve evrensel hukuk normlarına uyumlu olmasını isteriz.

Değerli arkadaşlar, Allah aşkına samimiyetle cevap verin, bunlardan hangisine uyuyor bizim yargının durumu? Yargının, çok uzun değil -geçmişten çok örnek verebiliriz ancak- son bir iki aylık uygulamalarına dahi baktığımızda, hani hep diyoruz ya böyle “Ya, artık yargıya ilişkin ne olsa şaşırmayız.” diye, ama öyle şeyler oluyor ki yargı, sağ olsun, bizi şaşırtmaya devam ediyor.

İsmlere, dava konularına girmeden birkaç örnek vereceğim. Amacım burada bir polemik falan başlatmak da değil, nereye savrulduğumuzu izah edebilmek. Bakın, milletvekili olmadan önce ceza avukatlığı yapıyordum. Bir: Ceza yargılamasında bir mahkemenin karar verip dosyadan el çektikten sonra herhangi bir şekilde vermiş olduğu tahliye kararına karşı itiraz edip de başka bir ilk derece mahkemesinin ona ilişkin karar verdiğine hiç şahit olmamıştık; bunu yaşadık.

İki: Savcılar iddianame yazar, iddianameler kabul edilir, sanık yargılanır. Sanık yargılandıktan sonra, aynı iddialara ilişkin, savcılar bir daha işlem yapamaz değerli arkadaşlar; en temel kuraldır bu. Yani şayet böyle olacaksa hâkimlere ne gerek var? Hazır bütçeyi konuşuyoruz, bütçeden tasarruf yapalım, hâkimliği kaldıralım; savcılar iddianame yazsın, kendi çalsın kendi oynasın, istediği kararı versin. Bu da oluyor mu? Oluyor.

Son dönemde, yine, sosyal medya suçlarında ciddi artış olduğunu gözlüyoruz ancak orada da şöyle bir ilginçlik var: Bakın, hemen hemen aynı tarihlerde aynı kelimelerle, aynı “tweet”leri atan 2 benzer durumdaki kişiyle ilgili, birine aynı yargı çok ağır cezalar verebiliyor, diğerine hiçbir şey olmuyor. Sorun, neden ne diye baktığımızda, neden ne? Tek kriter burada “tweet” atan kişinin bugünkü siyasi pozisyonu; başka bir neden yok. (CHP sıralarından alkışlar) Anayasa Mahkememiz, dosyaları rüzgârın şiddetine göre ele alıyor. Bakın, eğer rüzgâr çok şiddetliyse o dosyalara asla elini sürmüyor. Eğer sürmek zorunda kalırsa da pekâlâ kendi içtihatlarının tersine kararlar verebiliyor.

YSK’ye gelince, sağ olsun, o da son seçimde kendi rüşdünü ispatladı, yıllardır yerleşmiş içtihatların tam tersine davranabildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi Sayın Emre.

ZEYNEL EMRE (Devamla) – Şimdi, değerli arkadaşlar, tüm bu yaşananların bir temel, kök sebebi var, o da şu: Yargı bir bütün olarak siyasi iktidara tabi durumda, yargı karar verirken “Acaba saray ne

der?" diye düşünüyor, saraydan nasıl bir rüzgâr eserse öyle karar veriyor. Belki bugün bu durumdan hoşnut olanlar vardır aranızda; belki, geçmişte olduğu gibi "Ne güzel, siyasi iktidar da bizim, yargı da bizim, Allah verdikçe veriyor." diyenleriniz vardır fakat asla şunu unutmayın: Siyasi iktidarın uzantısı olmuş, bunu içselleştirmiş bir yargı kurumu, asla, sadece bugünün sorunu olamaz.

Bakın, adalet, sadece hak ve özgürlükler olarak ele alınamaz. Adalet sağlanmadan bütçe düzelmez. Bugün Türkiye’de yüzde 10’a yakın faizler var mı? Var, değil mi? Dünyanın birçok ülkesinde, Avrupa’da da eksilerde faizler var. Türkiye’ye para akması lazım. Türkiye’ye para akmadığı gibi, bizim o çok mahir, yetenekli iş insanlarımız türlü cinliklerle paralarını yurt dışına götürüyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Emre, teşekkür ediyorum.

ZEYNEL EMRE (Devamla) – Son cümlem.

Değerli arkadaşlar, dolayısıyla, bütçeyi düzeltmek istiyorsak önce yargıyı düzeltmemiz lazım, yargıyı düzeltmek için de bağımsız kılmak lazım.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Sezgin Tanriku, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine, en sonda söyleyeceğimi en baştan söyleyeyim: Hukuk askıda, insan hakları da ayaklar altında. Evet, insan haklarının bütün kategorilerinde ağır ihlaller var, bu "ihlaller" başlığı altında bugün Adalet Bakanlığı bütçesini konuşuyoruz.

Biraz önce söylendi ama ben de söyleyeyim. 132 bin, kanun hükmünde kararnameyle yapılan işlem var ve bunlardan yaratılan mağduriyet var. Biraz önce ifade edildi, cezaevlerinde 286 bin kişi var, cezaevlerinin kapasitesi 60 bin. Denetimli serbestlik ve adli kontrolü sayarsak, 1 milyon insan şu anda bir vesileyle ceza sistemiyle karşı karşıya.

Yaşam hakkı ihlalleri: Bakın, sadece bu yıl 7 insan Ankara’da ve Antalya’da zorla kaybedildi; 6’sı ortaya çıktı, 1’i hâlen kayıp. En ağır insan hakları ihlalleridir. Diğer yaşam hakkı ihlalleri olan iş cinayetlerinde bu yıl 1.606 kişi, kadın cinayetlerinde 305 kişi öldü. TİHV’in rakamlarına göre, sadece bu yıl, Türkiye İnsan Hakları Vakfına 840 kişi başvurdu işkence gördüğü iddiasıyla; 840 kişi. Bakan, geçen gün cevap vermiş, ben tekrarlıyorum. Kamu görevlisine direnme suçundan 2018 yılında başlatılan soruşturma sayısı 168 bin; 168 bin. Bu rakamın fazla olmasının tek nedeni var, işkence suçu bununla gizleniyor. Yoksa yurttaşlarımız polise, jandarmaya karşı, cesaret hapi içip gördükleri yerde direnmiyorlar. Görüldükleri her yerde ama her yerde baskı görüyorlar.

İfade özgürlüğü rakamları: TMK’nın 6’ncı ve 7’nci maddelerinden 2018 yılında başlatılan soruşturma sayısı 46 bin, açılan dava sayısı 17 bin.

Toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı: Hiç kimsenin, Türkiye’de, bu Meclisin önü de dâhil olmak üzere, hiçbir yerde, silaha başvurmadan, şiddete başvurmadan gösteri yapma, toplantı yapma hakkı yok, hiç kimsenin; böyle büyük baskı altında.

Evet, peki, yurttaşlarımız ne düşünüyor? Daha dün Uluslararası Af Örgütünün İnsan Hakları Algısı Araştırması yayımlandı, Metropoll şirketiyle beraber yapmışlar. Yurttaşlarımızın yüzde 82’si temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini düşünüyor; yurttaşlarımızın yüzde 82’si. Yine, yurttaşlarımızın yüzde 54’ü insanların haklarını eşit bir biçimde kullanmadığını düşünüyor. Yine, yurttaşlarımızın yüzde 52’si düşüncelerini ifade etme olanaklarından yoksun olduklarını söylüyorlar.

Tam da bu ortamda, bütün bunlara cevap vermesi gereken, insan hakları algısını en yükseğe çekmesi gereken kurum, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu var ama kurgulandığından bu yana, majestelerinin İnsan Hakları Kurumu olarak kurgulandı ve o şekilde faaliyet gösteriyor. 2016 yılında kurulmasının tek gerekçesi var; vize muafiyeti ve AB'ye ve diğer ülkelere karşı "Bakın, sizde de bu kurum var, bizde de bu kurum var." dedirtmek. Bu kadar ağır insan hakları ihlallerinin olduğu bir ortamda kuruma yapılan başvuru sayıları bunu çok açık bir biçimde ortaya koyuyor.

Sayın Bakan, iki şey söyleyeceğim Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarıyla ilgili olarak. Bakın, insanlar cezaevi yollarında ölüyorlar, yaralanıyorlar. İnsanları buldukları yerden, yargı çevresinden kilometrelerce öteye götürüyorsunuz, orada tutuyorsunuz; bunun adı, çok açık bir biçimde, düşman ceza hukukudur, düşman ceza hukuku.

Bakın, 17 Eylül 2019 tarihinde, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, bu konuyla ilgili olarak "Avşar ve Tekin/Türkiye kararı"nda Türkiye'yi mahkûm etti, "Yurttaşları buldukları yerlerden uzak yerde tutamazsınız." dedi ve bunu, özel yaşama saygı hakkının ihlali olarak kabul etti. Geçtiğimiz hafta pazartesi günü Selahattin Demirtaş'ın yakınları Diyarbakır'dan Edirne'ye giderken Çorlu'da kaza geçirdiler. Bunu hangi vicdanla açıklıyorsunuz? Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin bu kararına rağmen, bakın, bu şekilde binlerce insan var ve yüzlerce ölüm var bugüne kadar; en ağır insan hakları ihlallerinden bir tanesi.

Diğeri şu: Türkiye 80'li yıllarda, 90'lı yıllarda çok ağır koşullardan geçti. 89'dan bu yana, otuz yıldır, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin yargı yetkisini kabul etmişiz. Her madde çok ağır biçimde ihlal edildi ama ihlal edilmeyen tek bir madde vardı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarında, o da sözleşmenin 18'inci maddesiydi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, sözlerinizi tamamlayın.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Demirtaş kararında, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, yargının siyaset amacıyla kullanıldığını söyledi. Mahkemeleriniz bu karara karşı direndi, sekiz ay, dokuz ay bu karara uymadılar. Dün ne oldu? Sayın Bakan, Osman Kavala davasında da Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, sözleşmenin 18'inci maddesinin ihlal edildiğine karar verdi.

Bakın, bu cumhuriyetin yurttaşı olarak mahkemenin böyle bir karar vermesinden ben hicap duyuyorum. Siz hicap duyuyor musunuz Türkiye'yi bu duruma getirmekten? (CHP sıralarından alkışlar)

Bu ihlal kararı hangi ülkelere ilişkin verilmiş bugüne kadar, bir bakın sadece. Yargıyı bu noktaya getirdiniz. Dolayısıyla, bu dönemin Bakanı olarak adlandırılmak istemiyorsanız en azından bu kararlara uyun ve insan hakları konusunda doğru adım atın.

Ben hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL(Manisa) – Sayın Başkan, kısa bir söz talebim var efendim.

BAŞKAN - Yani, Sayın Turan cevap vermiyor, siz dayanamıyorsunuz bu sefer.

Sayın Özel, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, CHP Genel Başkan Yardımcı Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek başkanlığında hazırladıkları "Adaletin Kara Kaplı Defteri" adlı raporu Adalet Bakanına takdim edeceklerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Adalet Bakanlığıyla ilgili konuşmacılarımızdan, 6 arkadaşımızdan sonuncusunu dinledik ve otuz beş dakika bunun üzerinde konuştuk, adaletin sorunları bu kısa sürede ancak bu kadar iyi özetlenebilirdi.

Söz alma sebebim şu aslında: Partimiz, bütçe çalışmalarına katkı sağlamak, Türkiye'deki adalet sorununun altını çizmek ve bu konuda Bakanlığa yön gösterici bir muhalefet yapma anlayışıyla, hukuk politikalarından sorumlu Genel Başkan Yardımcımız Muharrem Erkek başkanlığında Adalet ve Anayasa Komisyonu üyelerimiz, yirmi günlük bir çalışmayla, 221 sayfalık bir rapor hazırladı, adını "Adaletin Kara Kaplı Defteri: Türkiye'de Adaletin Sorunları, Yetersiz Bütçesi ve Kurumların Çöküşü" koydu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bunu, 6 konuşmacımızdan sonra, Sayın Bakana takdim ediyoruz. Çalışmalarına katkı sağlayacak, burada dile getirdiğimiz ve dile getiremediğimiz eleştirilerimizin altındaki somut verileri, kanıtları ve en önemlisi de acil beklenen çözüm önerilerini takdim ediyoruz.

Genel Kurulun bilgilerine arz ederim efendim.

BAŞKAN – Rica edeyim, onu ara verdiğimizde takdim edin.

Bir de milletvekillerimiz Sayın Bakanları selamlamak isterlerse yine, ara verdiğimizde lütfen, o işi yapınlar.

**III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- *2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)*

2.- *2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)*

A) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

1) *Adalet Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Adalet Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

B) YARGITAY (Devam)

1) *Yargıtay 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Yargıtay 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

C) DANIŞTAY (Devam)

1) *Danıştay 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Danıştay 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

Ç) CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

1) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Adalet Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Adalet Akademisi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU (Devam)

1) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)

1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) KAMU İHALE KURUMU (Devam)

1) Kamu İhale Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu İhale Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)

1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin

Hesabı

K) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)

1) Türkiye İstatistik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İstatistik Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Hazine Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)

1) Sermaye Piyasası Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sermaye Piyasası Kurulu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

O) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Akif Hamzaçebi, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesi üzerinde konuşmama başlarken sizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bu bütçe sıralaması nedeniyle çok teşekkür ediyorum. Önce Adalet Bakanlığı bütçesini koymuşlar, sonra Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesi geliyor; burada ince bir mesaj var: “Hukuk yoksa ekonomi yok, üretim yok.” demek istiyorlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, ekonomi politikasının amacı kalkınma ve büyüme yoluyla refahı artırmaktır. Refahı artırmaktan amaç, başta dar gelirli ve yoksullar olmak üzere, millî gelirden yeterince pay alamayanlar olmak üzere toplumun tüm kesimlerinin yaşam kalitesinin yükseltilmesi, huzurunun ve mutluluğunun artırılmasıdır. Refah artışı gelir artışıyla, servet artışıyla, gelir ve servetten meydana gelen artışların adil bir şekilde dağıtımıyla meydana gelir. 2020 yılı bütçesini konuşurken ekonomi konusunda, ekonomi politikasında yapmamız gereken halkın refahı ve mutluluğu artmış mı, halk huzurlu mu, geleceğe güvenle bakıyor mu, bunları değerlendirmektir. Ben de zamanın izin verdiği ölçüde bunu değerlendireceğim.

Değerli milletvekilleri, 2020 yılı bütçesini konuşuyoruz, 2019 yılı henüz sona ermedi. 2018 yılı rakamlarına baktığımızda, kişi başına düşen millî gelirin 9.693 dolar seviyesinde olduğunu görüyoruz. Refah artışını ölçebilmek için kişi başına düşen millî gelire bakmamız lazım, öncelikle bunu yapmak lazım. O nedenle buradan başlıyorum. Bu rakam “Neye eşit?” dersiniz, bu rakam tam on iki yıl öncesinin kişi başına geliri olan 9.656 dolara eşit yani biz 2018 yılında 2007 yılının kişi başına gelir seviyesini yakalamış veya oralarda kalmışız. 2019 yılı kriz yılı, durum daha da kötü, 2019 yılında kişi başına gelir 9.089 dolar. Evet, bunu iktidar krizle açıklayacak, Sayın Hazine ve Maliye Bakanı krizle açıklayacak, “Buradan çıkmak için çalışıyoruz.” diyecek. 2020 yılı kişi başına gelir tahmini nedir? 9.738 dolar, bu da 2007 yılının gelirine eşittir aşağı yukarı. “Efendim, krizden yeni çıkıyoruz; elbette, 2020 yılında kimse büyük gelir artışı beklemesin, bu doğaldır.” Peki, 2022 yılında kişi başına gelir ne olacak diye bakalım; 2022 yılının kişi başına gelir tahmini 10.534 dolar. Bu rakam neye eşit? 2010 yılının kişi başına geliri olan 10.560 dolara eşit yani cumhuriyetin 100’üncü yılına bir yıl kala, 2022 yılında biz on üç yıl öncesinin gelirini topluma vad ediyoruz. Sayın Hazine ve Maliye Bakanının, Sayın Cumhurbaşkanının topluma 2022 yılı için vadettiği refah seviyesi, gelir seviyesi on iki yıl öncesini gösteriyor.

Peki, 2011 seçimlerinden sonra Sayın Erdoğan ne demişti? 2023 yılı, cumhuriyetin 100’üncü yılı hedeflerini açıklamıştı; “500 milyar dolarlık ihracat, 2 trilyon dolarlık millî gelir, 25 bin dolarlık kişi

başına gelir.” demişti. Nedir 2022 yılı için rakam, vadedilen rakam? 10.534 dolar. Bunun anlamı nedir? Ekonomi politikası başarısızdır, ekonomi politikası iflas etmiştir. Bunu sadece bugünkü Sayın Hazine ve Maliye Bakanının sorumluluğuna bırakmıyorum, bugüne kadar ekonomiyi yönetmiş hangi bakanlar var ise bütün AK PARTİ hükümetlerinin sorumluluğudur; en başta da dönemin Başbakanı, bugünün Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan’ın sorumluluğudur. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, değerli arkadaşlar, neden sadece bugünkü Sayın Bakanın sorumluluğunda değildir dedim? Şu tablo bunu gösteriyor. Biraz büyük oldu, kırtasiyeci dedi ki: “Ağabey, bu çok önemli bir konu, biraz büyük yapayım.” Olur, mahzuru yok dedim. Bakın, Türkiye dış kaynak girişi sağlıyorsa ekonomik büyüme gerçekleştiriyor, yurt dışından kaynak gelmiyorsa ekonomik büyüme gerçekleştiremiyor arkadaşlar; bu, onu özetliyor. Buradaki kırmızı çizgi sermaye hareketidir yani Türkiye’ye gelen yabancı sermayeyi, doğrudan yabancı kaynak girişini ifade ediyor. Bu kaynağın azaldığı yıllarda -şu lacivert çizgi büyümeyi gösteriyor- dışarıdan kaynak girişi azalmışsa büyüme de dibe vuruyor. Bakın, 2001 krizi şurada, kaynak girişi eksi; tam tersine, Türkiye’den kaynak çıkışı var, büyüme de eksi 6’ya gelmiş. 2009 krizinde kaynak girişi aşağı inmiş, büyüme eksi 4,7. Yıl 2018, 2019; durum farklı değil. Dışarıdan para gelmiyorsa ekonomik büyümeyi sağlayamıyoruz. Ekonomi böyle bir kısır döngünün içerisinde, Sayın Hazine ve Maliye Bakanı çok sayıda program açıklıyor ama bunların hiçbiri derde deva değil, sabun köpüğü gibi hemen kaybolup gidiyor. Ekonomi anlayışını değiştirmek lazım; maalesef, bugüne kadarki AK PARTİ kadroları bunu gerçekleştirecek nitelikte olmadılar, bunu kabul etmek lazım değerli arkadaşlar, başarısız bir ekonomi yönetimi var.

Sayın Cumhurbaşkanı diyor ki: “Dolarlarınızı Türk lirasına çevirin.” Lafla olmuyor. Bu da “dolarizasyon” dediğimiz tablo, bankalardaki yabancı mevduatın toplam mevduata oranı; bakın, yüzde 50’yi aşmış, 2019’da yüzde 50’nin üzerinde. Peki, Sayın Cumhurbaşkanı birkaç yıldır bunu söylüyor “Dolardan çıkın, TL’ye dönün.” diyor ama dönmüyor vatandaş. Peki, Sayın Cumhurbaşkanının bunu söylemediği yıllarda, örneğin 2011’de, 2010’da niye dolar mevduatı düşük, yüzde 28’lerde? Ekonomide güven var, o yıllarda dışarıdan para da geliyor. Şimdi hem ekonomide güveni kaldıracaksınız yani hukuku yok edeceksiniz hem de ekonomik büyüme sağlayacaksınız, refah artışı sağlayacaksınız; bu mümkün değil arkadaşlar.

Türkiye ekonomisinin üçüz açık sorunu vardır: Cari açık, tasarruf açığı, bütçe açığı. Cari açık eşittir tasarruf açığı, onun bir başka yönüdür. Bu politikalarla buradan çıkış mümkün değildir. Sayın Bakan “Cari fazla verdik.” diye övünüyor. Niye fazla veriyoruz? Makine, teçhizat yatırımı yapamıyoruz, ithalatı yapamıyoruz, o nedenle cari fazla veriyoruz. “Faizler düştü, yatırımlar artacak.” dendi, artıyor mu? Artmıyor. 2000-2008 döneminde Türkiye’de reel faizler yüzde 10 seviyesindeydi, yatırım artış hızı yüzde 15’ti. Bugün reel faizler sıfıra yakın, yatırım artış hızı ne? Yok, yatırım azalışı eksi yüzde 15. Tablo bu.

Vergi denetimiyle ilgili bir değerlendirme yapmak istiyorum. Sayın Bakanın Plan ve Bütçe Komisyonundaki konuşmasını tutanaklardan izledim. Sayın Bakana üzüntülerimi ifade ediyorum. Kendilerine etrafındaki ekibi diyormuş ki: “İyi ki siz Maliye kökenli değilsiniz.” Yani ne diyeyim? “Yani sizin meslek taassubunuz yok, kurum taassubunuz yok.” Sonra, Sayın Bakan övünüyor, elektronik fatura, elektronik muhasebe, elektronik vergi dairesi, internet vergi dairesi, interaktif vergi dairesi... Sayın Bakan, onlar, meslek taassubu, kurum taassubu olan o kişiler tarafından gerçekleştirildi, sizden önceki dönemlerde. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Bakan vergi denetimiyle övünüyor, kendisi öyle bilgilendiriliyor çünkü. Kendisinin de bunu “check” etme imkânı yok, önüne ne konulursa kabul ediyor maalesef. Sayın Bakan, lütfen bakın, eski yıllara bakın. Bakın, şu eski yılların yıllık ekonomik raporu, 269 sayfa, 2009 yılı. Burada her şey var; vergi yükünden diğer rakamlara kadar. Nedir 2019 Yılı Yıllık Ekonomik Raporu? 68 sayfa. Bu Rapor giderek yok olacak. “Bu sene bunu ben hazırlamadım, Cumhurbaşkanlığı hazırladı.” diyecek, önemli değil, bugüne kadar bunların hepsini Hazine ve Maliye Bakanlığı hazırlıyordu. Şimdi yıllık ekonomik raporda hiçbir bilgi yok. Eski yıllara gidin, oralandan... O “meslek taassubu” dediğiniz, “İyi ki Maliye kökenli değilsiniz.” diyenler var ya size, o “Maliye kökenli” olanların hazırladığı yıllık ekonomik rapor işte bunlardır.

Sayın Bakan övünüyor, diyor ki: “Vergi denetiminde şunları yaptık, bunları yaptık.” Bunları tarihsel reform olarak nitelendiriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın lütfen Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Maliye idaresinde 3 büyük reform vardır: Kazanç vergilerinden gelir vergilerine geçiş; KDV’ye geçiş, onun tamamlayıcısı ÖTV’ye geçiş, AB’ye uyum vergileridir; bir de Gelir İdaresinin otomasyona geçişi. Ben, onun dışında, o tarihten bu yana bir reform görmüş değilim.

Vergi denetimi: Şu anda 8.187 vergi müfettişi var. Ne denetim yapmış bunlar? İnceledikleri mükellef sayısına, inceledikleri matraha, tarhını istedikleri vergi tutarlarına baktığımızda, 2009 yılının gerisinde kalıyor. 2009 yılında 1 inceleme elemanı ortalama 8 mükellefi incelerken şimdi 1 inceleme elemanı 5 mükellefi inceliyor. Bugünkü vergi müfettişleri bunu yapamaz mı? Yapar. Yapar ama her yılı matrah artırımına soktunuz, denetlenecek bir yıl bırakmadınız Sayın Bakan, denetlenecek bir yıl bırakmadınız. (CHP sıralarından alkışlar)

Maliye Teftiş Kurulu ve Hesap Uzmanları Kurulunu kapattınız, bindiğiniz dalı kestiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Sonra, bu vergi müfettişleriyle ilgili “Bunlar yaşlı zaten...”

Son cümlelerimi söyleyebilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Nezaketinize çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Kendi vergi müfettişlerinizi Plan ve Bütçe Komisyonunda eleştiriyorsunuz; ben de oralandan geldim, hassasiyetim biraz da bundandır. “Bunlar yaşlı, emekli olmalarını bekliyoruz, emekli olmuyorlar.” Peki, bir müfettiş emekli olmak istiyor, aylardır emekli onayını imzalamıyorsunuz. Yakışıyor mu Sayın Bakan? Kendi elemanlarınızı Türkiye Büyük Millet Meclisine şikâyet etmek bir Bakanın yapmayacağı bir şeydir. Hiçbir Sayın Bakandan kendi elemanlarını şikâyet eden bir cümleyle ben bugüne kadar hiçbir bütçe görüşmesinde duymadım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Çok teşekkür ederim, sağ olun.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Konuşmamı bitirirken Genel Kurulu, hepimizi saygıyla sevgiyle tekrar selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aydın Milletvekili Sayın Süleyman Bülbül, buyurun.

CHP GRUBU ADINA SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığının bütçe görüşmeleri için söz almış bulunmaktayım.

Değerli arkadaşlar, 2020 bütçesinin gerekçesinde özelleştirme hedeflerine yer verilmiş olup 2002’den bu yana yapılan özelleştirmeler başarı olarak nitelendirilmiştir. Şimdi, burada bazı gerçekleri ortaya koyacağım 2002’den bu yana olan özelleştirmelerde neler olduğu konusunda ama ben Milletvekili olarak çekinmiyorum, halkımın da çekinmesini istemiyorum. Biliyorsunuz, Hazine ve Maliye Bakanımız Sayın Berat Albayrak “Birileri çıkacak isimlerinin başında ekonomist, profesör yazan ama bu ülkeye zarar vermeye çalışan, nereye hizmet etmeye çalıştığı, hangi tabloları çizerek milleti korkutmaya, Türkiye aleyhinde bir algı oluşturmaya çalışan bu kişilerin, terör eylemlerinde gördüğümüz ekipten farkı yok.” demişti ya, “terörist” olarak nitelendirmeye kalkmıştı ya, şimdi ben burada konuşsam, eleştirsem özelleştirmeyi, Sayın Adalet Bakanına soruyorum: Acaba TMK 7/ (2)’den mi yargılanacağım ya da TCK 220’den mi yargılanacağım? Bunu sormak istiyorum çünkü gerçekleri söylemek istiyoruz. Dokunulmazlığı olan milletvekillerine gönderilen fezlekelerin haddi hesabı yok, konuşanlara karşı yapılanların haddi hesabı yok. Dışarıda konuşmaya başlıyoruz, polis çıkıyor; sesimizi çıkarmaya çalışıyoruz, cezaevi yolu gözüküyor. Bunun hesabını da yarın soracağız. Sizler gidiyorsunuz, yarın Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında bunların hesabını soracağız. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bakınız “özelleştirme” adı altında Türkiye’deki vahşi kapitalizmi açıkça görünüz arkadaşlar. 1986’dan 2019’a kadar 70,3 milyar dolarlık özelleştirme yapılmış, bunun 62,1 milyar doları ise AKP iktidarları tarafından yapılmış. Neler yapılmış? SEKA’dan başlanmış, şeker fabrikalarından devam edilmiş ve bu çerçevede milyonlarca işsiz, sendikasızsız işçiler, iş cinayetleri oluşmuş; insanlar ekmek derdine düşmüş; şeker fabrikasında çalışan işçilere “Özelleştirme yapıyoruz ama işten çıkarılmayacaksınız.” denmiş, kandırılmış; ondan sonra, evlerine ekmek dahi götüremez duruma sokulmuş.

Bakınız arkadaşlar, 2004 yılında TEKEL’in içki bölümü NuroL-Limak-Özaltın-TÜTSAB ortak girişimi olan Mey İçkiye 292 milyon dolara satılmış. Daha sonra, bu ortaklık Mey İçkiyi 810 milyon dolara Amerikalılara satmış ve son olarak Amerikalılar da Mey İçkiyi 2 milyar 100 milyon dolara İngilizlere satmış. Ülkemizin zararı 1 milyar 800 milyon dolar. Biz buna millet malının yandaşlara peşkeş çekilmesi demeyelim de ne diyelim arkadaşlar? (CHP sıralarından alkışlar)

Bakınız arkadaşlar, örnek veriyorum -AKP’nin kâr elde eden kuruluşlara karşı bakışı şaşı-ÇAYKUR. Burada Karadenizli milletvekillerimiz var. Dünyada en çok çay tüketilen ülke sıralamasında 1’inci sıradayız. AKP ne yaptı? ÇAYKUR’u 2017 yılında Varlık Fonuna devretti. ÇAYKUR Varlık Fonuna devredilmeden önce 82 milyon TL kâr ediyordu, Varlık Fonuna devredilmesiyle birlikte 2018’de 657 milyon TL zarar ederken 2019’un ilk altı ayında 369 milyon TL zarar etti. Neden zarar etti? Kâhin olmaya gerek yok, zarara uğratacaksınız sonra “zarar oluşturuyor” diye satacaksınız; bedavaya satacaksınız, olay bu. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakınız arkadaşlar, BOTAS'ta ne oldu? 2016 yılında 7 milyon TL kâr elde ediyordu, Varlık Fonuna devredildi, 2,5 milyon zarar etti.

SALİH CORA (Trabzon) – Sen hiç çay bahçesine girdin mi?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – PTT ne oldu? 2016 yılında 471 milyon kâr ediyordu, 2018'de sadece 168 milyon kâr etti.

Ama bundan daha kötüsü, arkadaşlar, ülkemiz için stratejik öneme sahip, iletişimin altyapısı olan TÜRK TELEKOM'u özelleştirecek kadar millîlikten, yerlilikten çıktınız, Katarlılara ve Suudilere peşkeş çektiydiniz, arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Bakınız, TÜRK TELEKOM'da ne oldu arkadaşlar: Lübnanlı Hariri ve Suudilere TÜRK TELEKOM'u peşkeş çektiydikten sonra onlar da devlete olan özelleştirme borçlarını ödemediler, bir. İki, TELEKOM'un içini boşalttılar. Üç, milyarlarca dolarlık batık krediyi yüklediler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİH CORA (Trabzon) – TÜRK TELEKOM'un borsadaki değerini biliyor musun?

BAŞKAN – Sayın Bülbül, sözlerinizi tamamlayın.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Tamam.

Dört, 60 bin işçi çalıştıran TELEKOM'u, 2017'de 23 bin işçiye düşürdüler; işçi kıyımı, ekmeq kıyımı yaptılar, milletin malını peşkeş çektiydiler. Bunların da hesabını soracağız arkadaşlar.

Bir de arkadaşlar, AKP'nin yerli ve millîlikten o kadar uzak olduğunu gösteren en önemli olay şu: Bu milletin dışından tırnağından, çocuklarının rızkından artırdığı bağışlarla kurulan Tank Palet Fabrikasını Katarlılara peşkeş çektiler ve çekiyorlar arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Ama değerli arkadaşlar, doymadılar. Güllük, Tekirdağ, Gökçeada Kuzu, Fenerbahçe Kalamış Yat Limanları ve Taşucu Limanı'nı da satacaklar. Şeker fabrikalarını sattılar, Sümerbanka ait yerleri özelleştirdiler. Şimdi de gayrimenkullere göz koydular. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Değerli arkadaşlar, sizin özellikle...

Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sizin süreniz bitti zaten.

Buyurun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Kapatıyorum Başkanım.

Değerli arkadaşlar, sizin özelleştirme dediğiniz, yandaşlarınız için bir güzelleştirmedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Özelleştirme dediğiniz haram, hırsızlık, halkın hakkını çalıp 5 yandaşa peşkeş çekmektir. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bülbül.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Bitireyim Başkan.

BAŞKAN – Ek süreyi verdim Sayın Bülbül, süre tamamlandı.

Teşekkür ederim.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Sizin derdi, devlet küçülsün, sarayınız büyüsün. Sizin millîliğiniz de yerliliğiniz de saray yoludur.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Aydın Tekstili park yapıyorsunuz.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Gel, konuş burada. Aydın Tekstilin hesabını vereceksiniz.

BAŞKAN – Şimdi, diğer söz, Balıkesir milletvekili Sayın Ensar Aytekin’in. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Aytekin, bir dakikanızı rica edeceğim.

Buyurun Sayın Turan. (CHP sıralarından gürültüler)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın konuşmacı ısrarla partimizi itham ederek... (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen... Duyamıyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Sayın konuşmacı ısrarla partimizi itham ederek “Yolsuzluk yapıldı.” “Peşkeş çekildi.” “Hesap soracağız.” tarzı tehditlerde bulundu. Cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Doğru.

Buyurun, kürsüden. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

V.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül’ün 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin ikinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bütçenin mehabetine uygun şekilde görüşmeler olsun diye, birçok konuyu âdeta duymazlıktan bile gelerek, zaten günün sonunda yürütme üyesi arkadaşlarımızın, bakanlarımızın cevap vereceğini bilerek aslında söz almamaya çalışıyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bakanlar orada, onlar cevap verir.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Fakat bazen, beş dakikanın içerisinde sanki Sultan Ahmet’te miting yapıyormuş edasıyla bağırın, çağırın arkadaşların aslında, ne kadar komik olduğunu, ne kadar konunun dışında olduğunu keyifle görüyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Ne demek “komik!”

NESLİHAN HANCIOĞLU (Samsun) – Ne demek “komik!”

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – “Komik” ne demek!

BAŞKAN – Haydar Bey, yerinize oturun lütfen.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bir de sabahtan beri, CHP’den 15 konuşmacı her şeyi söyledi. Bakanlarımıza söyledi, bize söyledi. İlk defa söz alıp daha onuncu saniyede bağırırsanız demokrasiden ne kadar uzak olduğunuzu, aslında basında, Hürriyet’te konuştuklarımızın ne kadar ikiyeüzlü olduğunu, ne kadar sahte olduğunu göstermiş olursunuz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yalan mı!

BÜLENT TURAN (Devamla) – Sabredin. Bir şey söylemeyeceğim fakat özellikle Tank Palet Fabrikası meselesinde binlerce kez anlatmamıza rağmen aynı şeyi söylüyor olmanız başka bir niyete, başka bir anlayışa hizmet ettiğini gösteriyor. (CHP sıralarından gürültüler)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Tank Paleti Katarlılara verdiniz mi, vermediniz mi?

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, lütfen...

BÜLENT TURAN (Devamla) – Metinler elimde, eğer bu Tank Fabrikasını Koç alsaydı ağzımızı açmayacaktınız. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bizim haberimiz yok ki! Meclistekilerin haberi yok!

BÜLENT TURAN (Devamla) – Ama ihale yapılmış, Koç dâhil, OTOGAR dâhil, hepsi yarışmış...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hakikaten bilmiyorsun; o, tank ihalesi; tank ihalesi o.

BÜLENT TURAN (Devamla) – ...o yarışmanın sonunda, o ihalenin sonunda kamu hakkı adına en güzel rakamı veren şirket bunu almış. (CHP sıralarından gürültüler)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bülent Turan, o, tank ihalesi, tank, senin dediğin.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Ama bağırarak anlayamazsınız. Gözünüzü kapatırsanız sadece kendinize gece yaparsınız.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Fabrika değil; tank ihalesi, tank.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sizin haberiniz yok, haberiniz!

BAŞKAN – Sayın Akar...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bilmiyorsun Bülent, çalış dersine!

BÜLENT TURAN (Devamla) – “Hak, hukuk, adalet” diyenlerin asla bu konuda...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tank ihalesi o.

BAŞKAN – Haydar Bey...

BÜLENT TURAN (Devamla) – ...asla bu konuda laf söyleme hakkı olmaz.

BAŞKAN – Sayın Özel...

BÜLENT TURAN (Devamla) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bir de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Efendim, böyle bir usul var mı? Bu nasıl bir üslup!

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bir dakika daha istiyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ayıp!

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Gel buradan bağır, gel! Arkaya kaçıyor, bağırıyor; gel, önden bağır!

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bir de ısrarla sayın konuşmacı AK PARTİ Grubuna dönerek “Hesap soracağız.” dedi. Sizden korkan namert olsun! (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; CHP sıralarından gürültüler)

Değerli arkadaşlar, ben on yedi yıldan beri AK PARTİ'nin içerisindeyim. Her gün bu lafi söylediniz, her gün ısrarla “Hesap soracağız.” dediniz çünkü siz, eski yıllardaki istiklal mahkemelerini var zannediyorsunuz; siz yargıyı milletin değil, CHP'nin emrinde zannediyorsunuz. (CHP sıralarından gürültüler) Bu yargı, milletin yargısı; bu yargı, CHP'nin yargısı değil. O yüzden, ne dersenez deyin, halktan korkmuyoruz, hesabı halka vereceğiz.

(AK PARTİ ve CHP milletvekillerinin birbirlerinin üzerine yürümeleri, gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, herkes yerine otursun.

BÜLENT TURAN (Devamla) – On yedi yıldan beri nasıl ki 15 defa seçime gitmişsek, halk hesap sormuşsa, halkın dediği baş tacı. Halk bize de size de hesap soracak.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

(AK PARTİ ve CHP milletvekillerinin birbirlerinin üzerine yürümeleri, gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen herkes yerine otursun.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 12.24

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.38

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ**KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İsmail OK (Balıkesir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30’uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 130) (Devam)

A) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

1) Adalet Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Adalet Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) YARGITAY (Devam)

1) Yargıtay 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yargıtay 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DANIŞTAY (Devam)

1) Danıştay 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Danıştay 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

1) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Adalet Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Adalet Akademisi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU (Devam)

1) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)

1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) KAMU İHALE KURUMU (Devam)

1) Kamu İhale Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu İhale Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)

1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin

Hesabı

K) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)

1) Türkiye İstatistik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İstatistik Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Hazine Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)

1) Sermaye Piyasası Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sermaye Piyasası Kurulu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

O) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN - Komisyon yerinde.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına yapılan konuşmalarda kalınmıştı.

Söz sırası, Balıkesir Milletvekili Sayın Ensar Aytekin'de ama...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Grup Başkan Vekili Bülent Turan, kürsüden yaptığı iki dakikalık -daha sonradan üç dakikaya uzayan- yanıt konuşmasında, konuşan hatibimizi doğrudan komik olmakla, grubumuzu iki yüzlü olmakla itham etmiş; onun ardından da, daha sonra -söylemenin bir faydası olmayacak- birkaç kelime daha sarf etmiştir. Bu, grubumuza cevap hakkı doğurmaktadır. Yükselen tansiyon gereği siz doğrusunu yaptınız, oturuma ara verdiniz. Bu hakkımızı kullanmak istiyoruz efendim.

BAŞKAN – Yerinizden mi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Bülbül... Aslında süre iki dakika.

BAŞKAN – Biliyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İç Tüzük'ün kürsüden konuşmaya olanak vermediğini biliyorum. Süleyman Bülbül'e yerinden iki dakika süre verirsiniz...

BAŞKAN – İki dakika süre vereceğim, yerinizden.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

5.- *Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri nedeniyle Genel Kuruldan özür dilemesi gerektiğine ilişkin açıklaması*

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 600 milletvekili olarak Türkiye Büyük Millet Meclisinde yasama görevimizi yerine getirirken, AK PARTİ'nin Grup Başkan Vekilinin, konuşan bir milletvekiline söylediği bazı ifadeler beni üzdü. Grup Başkan Vekilinin burada bizim gerçekleri açıklamamızı dinleyip bu gerçekler karşısında çözümler bulması gerekirdi. Niçin? İktidar partisinin bir Grup Başkan Vekili olarak ama o, dışarıdaki bir mahalle ağzı gibi “çocukça” gibi laflarla, başka türlü laflarla “komikçe” gibi laflarla milletvekilini susturmaya çalıştı. Bu nedenle Grup Başkan Vekilinin özür dilemesi gerekiyor; benden değil tüm Meclisten özür dilemesi gerekiyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, bizler milletvekili olarak milletimizin sorunlarını buraya getirmek zorundayız; milletimizin çektiği çileleri, sorunları biz buraya getirmezsek görevimizi yapmamış sayılırız. Bu nedenle, bu memlekette Tank Palet Fabrikasının sorunu, peşkeş çekilmesi olayı varsa buraya getireceğiz, TÜRK TELEKOM varsa getireceğiz, SEKA varsa getireceğiz, Sümerbank varsa getireceğiz; getirmediğimiz takdirde biz sorumluyuz. O nedenle, sorunları buraya getirdiğimizden dolayı bize bu tabirler kullanılacaksa bizler bu tabirlere karşı sorunları yeniden buraya getirmeye devam edeceğiz.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Turan, buyurun.

6.- *Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün yaptığı açıklamasında şahsına yönelik “Mahalle ağzıyla konuşuyor.” ifadesini iade ettiğine ilişkin açıklaması*

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, polemik uzasın istemem fakat “Mahalle ağzıyla konuşuyor.” sözünü aynen iade ediyorum. “Hırsız” “peşkeş” “Hesap soracağız.” tarzı ifadelerin hangi ağza yakıştığını kamuoyunun takdirine bırakıyorum.

“Komik” demek kötü bir şey değil, o iddialar temelsizse komiktir Sayın Başkan. Ayrıca, sabahtan beri 10'dan fazla CHP'li arkadaşımız konuşma yaptı, hiç kimse hakaret etmedi, kavga çıkmadı, gerginlik

olmadı. Eğer 10'un içerisinde sadece 1 tek kişide polemik, kavga, gerginlik olmuşsa o konuşmayı yapanın aynaya bakması lazım Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Özel...

7.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, milletin sorunlarını dile getiren bir milletvekiline "Bu komiklidir." denilmesinin vicdansızlık olduğuna ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Adalet Bakanlığı bütçesini konuşuyorsanız ve cezaevlerinde bir yıldan fazla iddianame bekleyen insanlar varsa, cezaevlerinde kendi suçsuzluklarını ispatlamak için, hâkim karşısına çıkmak için bekleyen insanlar kapıda anneleri, yaşlı anneleri, babaları, kucakta bebekleri varsa, cezaevinde insanlar varsa bunlar daha cezaları, suçları ispatlanmadan aileleri sağlık hakkından mahrum edilmiş, annesinin karnındaki çocuklara yeşil kart daha verilmemiş bir şekilde bir yerlerde duruyorlarsa, Türkiye'de herkesin suçsuzluğunu kanıtlamak için hâkim karşısına çıkma hakkı elinden alınmış herkesin ve onların evlatlarının anası ağlıyorsa bunları anlatan bir milletvekiline karşı, "Bu komiklidir." demek ancak vicdansızlık olur.

Sözlerim bu kadar.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Cevap bile vermiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, yani düşüncelerinize yönelik çok daha ağır ifadeleri, çok daha düzgün bir üslup içerisinde yapabilirsiniz yani bunun da üstatları var, Sayın Kemal Bülbül Bey güldü oradan, değil mi? Bak elini kaldırıyor yani, belki konuşmasını yaptığı zaman pek fazla hissedilmiyor ama belki de diyebilirim ki Meclisin en sert konuşmalarını yapıyor yani kimseyi de incitmiyor. Yani bence biraz daha üsluba dikkat edersek bugünkü görüşmeleri daha sağlıklı tamamlarız.

Herkes söz veriyoruz, Grup Başkan Vekillerine söz veriyoruz, konuşmacılar düşüncelerini ifade etsinler, katılırız katılmayız, doğrudur yanlıştır ama sonrasında cevap hakkı doğduğunda ben bu cevap için size gereken sözü vereceğim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, çıkıyoruz kürsüye ama dinlemiyorlar ki.

BAŞKAN – Rica ediyorum, Meclise yakışır biçimde bu görüşmeleri bugün sürdürelim ve tamamlayalım.

Ve sonunda Sayın Aytekin, başka bir problem olmadan kürsüye buyurun, gelin. Kusura bakmayın, sizi üçüncü sefer kürsüye çağırmış olduk. (CHP sıralarından alkışlar)

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

A) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Adalet Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Adalet Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) YARGITAY (Devam)

- 1) Yargıtay 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Yargıtay 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DANIŞTAY (Devam)

- 1) Danıştay 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Danıştay 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

- 1) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

- 1) Türkiye Adalet Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Adalet Akademisi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU (Devam)

- 1) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

- 1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) KAMU İHALE KURUMU (Devam)

- 1) Kamu İhale Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kamu İhale Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)

- 1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin

Hesabı

*K) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)**1) Türkiye İstatistik Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Türkiye İstatistik Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**L) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)**1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**M) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI (Devam)**1) Hazine Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**N) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)**1) Sermaye Piyasası Kurulu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Sermaye Piyasası Kurulu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**O) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)**1) Millî Savunma Bakanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı*

CHP GRUBU ADINA ENSAR AYTEKİN (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ile Türkiye İstatistik Kurumu bütçeleri üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, dün gece seçim bölgem Balıkesir’de art arda depremler meydana geldi. Can ve mal kaybı olmaması tek tesellimizdir. Buradan Balıkesir halkına bir kez daha geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Değerli milletvekilleri, Plan ve Bütçe Komisyonunda Bakan tarafından yalnızca 52 kelimeyle ver verilen, Türkiye’deki her 100 kişiden 80’inin güvenmediği TÜİK’in bütçesini konuşuyoruz. Bakın, Türkiye’de 3 türlü yalan vardır: 1’incisi, düz yalan; 2’ncisi, kuyruklu yalan; 3’üncüsünü de bu arkadaşlar icat etti, o da istatistiksel yalan. TÜİK üzerinden, millet matematik gibi nesnel bir bilimle inşa edilmiş istatistik biliminden de, istatistikçilerden de soğudu. TÜİK’in enflasyonu çarşı pazara uymuyor. Neden? Söyleyelim. Ürünün enflasyon sepetindeki ağırlığıyla oynuyorlar. Ürün fiyatı arttığı zaman sepet içindeki miktarı azaltıyorlar ve enflasyonu düşük çıkarıyorlar. Madem TÜİK bu oranları buluyor, o zaman, açıkladığı fiyatları oluşturan bir market zinciri kursun, vatandaşlar da gidip oradan alışveriş yapsın.

Değerli arkadaşlar, Ekim 2018’de TÜİK yıllık enflasyonu yüzde 24,52 olarak açıkladı. Bu veriler son o beş yılın en yüksek verileriydi. Bundan sonra ne oldu peki? Yapısal bir reform geldi. Bakın, burası çok önemli: Önce, enflasyon hesabı yapan birimin başındaki kişiyi görevden aldılar; sonra, damat beyimizin Enerji Bakanlığından çalışma arkadaşı Yinal Yağan bu birimin başına getirildi. Bu arkadaş kâğıt üstünde enflasyonu düşürmeyi başarabilme yeteneğinden dolayı daha sonra TÜİK’in Başkanı oldu. O gün bugündür çarşı pazar yanyor, TÜİK’e göre enflasyon düşüyor.

Değerli milletvekilleri, her ile üniversite açmakla övünen AKP Türkiye’de geldiğimiz sonuçta bir felakettir. Genç işsizlik oranı yüzde 27,4. Yani bu sol tarafta oturanlar gençleri işsiz bıraktı, sağ tarafta oturanlar da onları tek tek saydı. Bu bile şüpheli. Çünkü “işsiz” tanımında İŞKUR’a başvurmanın şart olduğunu biliyoruz ve kalkıp sıklımadan “Her üniversite mezunu iş bulacak diye bir kaide yok.” dediniz. Sonuçta bir rekor kırdınız, sayenizde Türkiye’de yalnızca kayıtlı işsiz sayısı 4 milyon 650 bine

ulaştı. Bir evde baba işsiz, oğul işsiz. Bakın, daha dün Balıkesir Yörsan iflasını istedi; 300 işçi, 17 bin üretici mağdur. Eserinizle gurur duyun, övünün.

Siz, bir sosyal yıkımın iktidarısınız; toplu intiharların, ölümlerin iktidarısınız. Bir yanda beylerin çocukları lüks hayatlarını yaşarken, altı aylık bebeğe tek taş yüzük takılırken diğer yanda altı aylık bebek açlıktan ölüyor. Yine, bir yanda 108 metrekare evde insanlar aile boyu intihar ederken diğer yanda 108 metrekare Hereke halısı üzerinde halkın gururu çiğneniyor. Toplumda böylesi uçurumlar oluşmuşken devletin istatistik kurumu iktidar baskısıyla gerçekleri gizliyor. Merak ediyorum, mesela TÜİK'in elinde açlıktan intihar eden yurttaşların sayısı var mıdır? TÜİK'in elinde her gün işsiz kalırım kaygısıyla işe giden emekçilerin sayısı var mıdır, pazardan ve çöpten erzak toplayan vatandaş sayısı var mıdır? TÜİK'in elinde kredi kartı borcunu kapatmak için yeni kartlar alıp onların da limitini dolduran insanların sayısı var mıdır? TÜİK'in elinde iktidar korkusuyla konuşamayıp her türlü yolsuzluğu, kayırmacılığı görüp de susan kamu personeli sayısına ilişkin bir veri var mıdır?

Arkadaşlar, bu bütçe halkın parasıdır. Halka gerçekleri söyleyecekseniz her kuruşu helal olsun; yok, yalanlarla halkı kandırıcaksanız her kuruşu haram, zehir, zıkkım olsun.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Kendinize yakışır konuşun!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bu tarz size hiç yakışmadı Sayın Aytekin.

BAŞKAN – Samsun Milletvekili Sayın Neslihan Hancıoğlu, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NESLİHAN HANCIOĞLU (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ile Sermaye Piyasası Kurulu bütçesi üzerine söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Hepimizin malumudur, bu Kurum 2001 yılında ülkemizin yaşadığı büyük ekonomik kriz sonrasında oluşturuldu. O süreci doğru tahlil edemezsek bugünü de doğru okuyamayız. Bu nedenle şu noktaları hatırlamakta fayda var: Bankalar, özellikle 1994-1999 yılları arasında yüksek yabancı para açık pozisyonlarıyla yani dışarıdan yüksek maliyetle temin ettikleri paraları devlete satarak çalıştılar. Sonra bu sistem çöktü ve süreç 11 bankaya el konulmasıyla son buldu. O andan itibaren bankacılık sisteminin daha sağlıklı çalışması için bir mekanizma inşa edilmesi gerekti. BDDK'nin kuruluş gerekçesi ve çalışma mantığı işte budur.

Peki, bu Kurum ne yapar? Tüzel kişi, gerçek kişi hiç fark etmez, tasarruf sahibi herkesin hak ve menfaatlerini korur; piyasalarda güven ve istikrarı, kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışmasını sağlar. Şimdi bu 3 asli görevden hareketle bugünün analizini yapalım: Siyasi otorite talimat veriyor, devletin bankaları bütün kaynaklarını yandaş sermaye için seferber ediyor. Örneğin, çiftçiye üretim yapabilmesi için daha düşük maliyetle kaynak sağlama amacıyla kurulmuş olan Ziraat Bankası, çiftçiye ve üreticiye her türlü zorluğu çıkarıyor ama havaalanı inşaatı yapan müteahhidi fonluyor. Yandaş medya patronlarına yeni televizyonlar, gazeteler alabilmeleri için koşulsuz şartsız kredi imkânı sağlıyor. Örneğin, esnafa can suyu versin, meslekler, sanatlar yaşatılsın diye kurulan Halkbank, otoyol müteahhitlerini, özelleştirilen termik santrallerin yeni patronlarını fonluyor. Sıra esnafa, KOBİ'ye gelince kırk dereden su getiriliyor. Bu bankadan sağlanacak kaynağa gerçekten ihtiyacı olan, o kapılardan eli boş dönüyor. BDDK işte burada asli görevini yapacak, finansal anlamda gerçek hak ve ihtiyaç sahiplerini gerektiği gibi koruyacak. BDDK, siyasi otorite ve onun kurduğu yandaş patronları besleme sistemi yüzünden bugün ne yazık ki asli görevinden uzaklaşmıştır, yapamamaktadır.

Değerli milletvekilleri, bankacılık ve sermaye piyasası, bugün, ilk bakışta düzgün işleyen, bağımsız, kaidelerin ve kuralların uygulandığı sistemlermiş gibi görünebilir ancak gerçeğin böyle olmadığını hepimiz çok iyi biliyoruz. Bu sistem, şu an ne özerktir ne de dış müdahalelere karşı korunaklı durumdadır. Beyzbol sopasıyla, papazla, F-35’le, S-400’le tehdit edilen bir sisteme güçlü bir sistem denilemez.(CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bütçede geçen yıl da bu yıl da sık sık dile getirildi; ekonomideki sorunların sebebi olarak küresel güçlerin kur ve faiz üzerinden Türk ekonomisini ve siyaset kurumunu hedef alması gösteriliyor. Bu iddia dışında ekonomik krizin sebepleri ve teşhisi konusunda iktidar ne yapıyor? Mesela, devletin bankaları, dışarıdan ülkemize yönelen saldırının bir krize dönüşmemesi adına sektörleri koruyucu ve ayakta tutucu bir kaynak dağıtım politikası izliyor mu? Gerekli, kalıcı ve yapısal tedbirler alınıyor mu? Hayır. Varsa yoksa yandaş müteahhit, yandaş patron. Dışarıdan bir saldırı varsa sadece yandaşımız bedel ödemiyor, 82 milyon Türk vatandaşının hepsi aynı bedeli ödüyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Size çok basit bir örnek veriyorum: Seçim bölgem Samsun, nüfusu 1 milyon 335 bin, icra dosyası sayısı 407.861 yani Samsun nüfusunun üçte 1’i kadar icra dosyası var. Son bir yılda Samsun’da karşılıksız çıkan çek sayısı yüzde 53 oranında arttı, Türkiye genelinde ise yüzde 33 seviyesinde. İşte bu tabloyu yok sayıp kontrolünüz altındaki bankaları üç beş yandaş patrona hizmet sunan darphaneye dönüştürürseniz Samsun’daki veya ülkemizin herhangi bir yerindeki felaketin günahı da vebali de boynunuzdur.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Denizli Milletvekili Sayın Haşim Teoman Sancar, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anadolu’umuzda kutsal kabul ettiğimiz Peygamber ocağımız hakkında söz almış bulunmaktayım.

Millî Savunma Bakanımızın geçenlerde yeni askerlik sistemi hakkında şöyle bir söylemi oldu: “Bu sistem gayet güzel yürüyor, beklenenleri karşıladığını söyleyebilirim, vatandaşlarımızdan da olumlu tepkiler alıyoruz.” Hiç böyle bir şey yok Sayın Bakan. Bu askerlik sisteminden ne asker memnun ne uzman çavuş memnun ne de ordusunu elinden aldığınız Genelkurmay Başkanı memnun, hiç kimse memnun değil bu sistemden arkadaşlar.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Oy verdiniz, beraber çıkardık burada.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Devamla) – Beraber çıkarılan konuyu arz edeceğiz, iletacağız milletimize, merak etmeyin Sayın Turan. O Komisyonunda neler söylediğimi ben biliyorum, sen yoktun, ben vardım o Komisyonunda, Sayın Bakan da vardı. Öyle yok, öyle yok. “Beraber çıkardık.” diye günahına bizi ortak etme.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Beraber çıkardık, beraber çalıştık.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Devamla) – Müsaade et, ben konuşayım. Bir dakika...

Bedelli askerlikten bahsediyorum, adaletten bahsediyorum. Şu anda Sayın Maliye Bakanını, Sayın Millî Savunma Bakanını da adaletten sorumlu Adalet Bakanına şikâyet ediyorum. Adaletsiz bir bedelli sistemi var Türkiye’de. Adaletsizlik nerede? 2011 yılında bedelli askerlik çıkardınız, 30 bin lira para aldınız milletten ve temel eğitim yaptırmadınız. 2014 yılında bedelli askerlik çıkardınız, 18 bin lira; 12

bin lira düştü, yine temel eğitim yok. Hemen devam ediyoruz. Burada mantığı anlamak mümkün değil. Üç sene, dört sene sonra 12 bin lira düşüyor. Ardından 2018 yılında askerlik 15 bin lira, temel eğitim yirmi bir gün. Allah aşkına, arkadaşlar, altı ay sonra “15 bin lira” dediğiniz askerlik, 33.500 lira oluyor. Adalet bunun neresinde Allah aşkına, bana söyler misiniz. Ben bunun neresine ortak oldum, neresine imza attım? Şimdi, kredi aldılar.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Genel Kurula hitap edin.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Devamla) – 33.250 lira para alıyorsunuz millettten. Ne dediniz bize? “145 bin asker kontenjanı ayırdık.” Hani hastanelere gelenlere “müşteri” diyorsunuz ya, bedelliye gelene de “müşteri” demişsinizdir mutlaka. Bir de çok müşteri gelecek gibi 145 binlik kota koydunuz. Kaç bin kişilik talep geldi biliyor musunuz Sayın Turan? 20 bin kişilik, millette para yok, millet aç. Millet nasıl askerlik yapacak? 33.500 lirayı veriyor.

Peki, burada Sayın Cumhurbaşkanı ne dedi? Ne dedi Sayın Cumhurbaşkanı, hatırlıyor musunuz? Ben hemen size söyleyeyim bakın arkadaşlar: “Ben, askerlikle ilgili bedelli kararını çıkaramam. Bu ülkede şehitlerimiz var, bu ülkede garip gureba var, bunun bedelini ödeyebilecek olan var, ödeyemeyecek olan var. Ben bunların vebalini alamam” Demedi mi? E peki, ben de size soruyorum; 33.500 lira bedelle askerlik yaptırdığınız yerde sadece 21 bin kişi bu işe talip oluyorsa sizin burada adaletiniz nerededir? Ben bunu sizden istirham ediyorum.

SALİH CORA (Trabzon) – Ne zaman söyledi bunu, ne zaman?

BAŞKAN – Sayın Cora, lütfen, az önce konuştuk bu konuyu...

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Devamla) – Şimdi, askerlikle ilgili bu tutarsızlığın, bu dengesizliğin, bu adaletsizliğin bir an evvel çözülmesi lazım. Sayın Turan, hemen bizi ortak ediyorsunuz. Biz ne dedik? Kışlada bekleyen kardeşlerimiz -İsmail Kaya kardeşim de şahit, Sayın İsmet Yılmaz da burada- dediler ki: “Askerliğe altı ay dediniz, yüreğimize soktunuz, kalbimize soktunuz, ana ocağında, baba ocağında bizi bekliyorlar. Allah rızası için vebalimizi almayın.” Biz de sorduk Sayın Savunma Bakanına. “Evet, uygundur. Bununla ilgili altyapı tamam.” dedi, destek olduk. Kardeşlerimizin umuduna heves olduk ama bedelliyle ilgili, bir askerlikle ilgili bundan sekiz sene önce 30 bin, dört sene sonra 18 bin, iki sene sonra 14 bin, bir sene sonra 18 bin, ardından da bugün 33.250 lira. Ya, Allah rızası için... Denizli’de kardeşimiz beni durdurdu “Kredi çektim sayın vekilim, kredi; 50 bin lira olarak ödüyorum ben askerliği, nasıl bu askerlikte adalet var? Nasıl eşitlik var? Peygamber ocağı dediğiniz bu mudur?” diyor. Yine söyleyeyim, ekonomiden haberiniz olmadığı için, 11 bin kişi alacağınız yedek astsubaylık kadrosuna...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ne söylemeye çalışıyorsunuz ?

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Devamla) – Buyurun, sohbet edelim beraber istiyorsanız!

Sayın Başkanım, devamlı taciz ediyorlar, müsaade ederseniz...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Kimsenin seni taciz ettiği yok.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Devamla) – Ya, sen gerçekleri dinlemiyorsun ki.

BAŞKAN – Sayın Çelebi, tacizi bırak lütfen. Sayın Çelebi...

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Devamla) – Kabul edemiyorsun, kabul edemiyorsun, kabul edemiyorsun...

BAŞKAN – Sayın Çelebi... Ekrem Bey...

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Devamla) – Gerçekler acı geliyor, acı. Çünkü bu milleti perişan ettiniz. Adaletten yoksun, hastaneden yoksun, her türlü ekonomiden yoksun. (CHP sıralarından alkışlar)

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Haşim Bey...

BAŞKAN – Ekrem Bey, bu kürsüde dün Levent Gök Bey oturuyordu, hiçbir şeye itiraz etmiyordunuz, beni mi beklediniz yani!

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Devamla) – 11 bin kişilik yedek astsubaylık için kaç bin kişi başvurdu biliyor musun beyefendi? Kaç bin kişi?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Para var ki başvuruyor.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Devamla) – Ne parası var! Para olduğu için mi 35 bin kişi başvurdu!

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Şükret sen, şükretmen lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Devamla) – Millet aç, millet sefil, millet yoksul!

Senin oğlun tabii bedelli yaptı, geçti; öyle yok!

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ağzına geleni söylüyorsun, ağzı olan konuşuyor ya!

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayınız.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Devamla) – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, adaletin en önemli tecelli etmesi gereken yer, eşitliğin en önemli tecelli etmesi gereken yer ve her şeyden evvel de hakkaniyetin en önemli tecelli etmesi gereken yer Peygamber ocağıdır, asker ocağıdır.

Sayın Bakan, bu konuda maalesef hiç kimse memnun değil.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Vatandaş memnun.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Devamla) – Zaten 20 bin kişilik bir talepten, 145 bin kişilik kontenjanın boş olmasından bunu anlamış olmanız lazım. Allah rızası için, bedelli askerliğin ücretini acilen düşürün.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Önemli olan vatandaşın memnun olması, senin olman değil. Allah ondan razı olsun onlardan, başımızdan eksik etmesin.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Devamla) – Ya, dininiz imanınız para! Hep para, para, para, para... İmar barışı para, vergi barışı para, askerlik para, şu paradan bir kurtulun artık ya! (CHP sıralarından alkışlar)

Var ya, milleti sömürdünüz, milleti soydunuz, hâlâ da “Para alacağız.” diye uğraşıyorsunuz. Size bu millet para da vermeyecek, oy da vermeyecek.

Hayırlı uğurlu olsun. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – İşiniz gücünüz yok ya, hadi oradan!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, teklifi CHP’yle beraber geçirdiğimizi düşünüyorduk biz.

BAŞKAN – Evet, beraber geçirmiştir.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Neye oy verdiğinizi bilmiyorsunuz ya!

BAŞKAN – Arkadaşlar, gerçekten, dün ben Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütçesinde bütün gün orada oturdum, bizim arkadaşlarımızın hiçbir konuşmacıya bugünkü gibi müdahale ettiklerini görmedim.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Başkan, dün heyecan yoktu.

BAŞKAN – Gareziniz bana mıdır? (CHP sıralarından alkışlar)

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – İftira atıyorlar Başkanım, iftira atıyorlar. Adam, Peygamber ocağını bile kabul etmiyor ya, böyle bir şey olur mu ya!

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Sayın Başkan, sen heyecanlısın ama ondan oluyor.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan, bakanların gözüne girmek istiyorlar.

BAŞKAN – İzmir Milletvekili Sayın Mehmet Ali Çelebi, buyurun.

CHP GRUBU ADINA MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

“Yerlilik, millîlik” diyorsunuz ya hani, 2002’den bu yana, sizin yönetiminizde neler yaşadı millî ordumuz, onu anlatacağım.

4 Temmuz 2003; Kuzey Irak’ta askerimizin başına çuval geçirildi, kasaptaki ete soğan doğramayan Genelkurmay Başkanı, ölmek için hazır olan askere “Mukavemet etmeyin.” dedi. İşte bu emir, asker için ölmekten beterdir. (CHP sıralarından alkışlar) Bu ordu, İzmir’i hiç direnmeden Yunanlara teslim eden, bir Yunan teğmeninden tokat yiyen, elinde ucuna beyaz mendil bağlanmış bir sopayla esir kafilesinin başında yürümekten utanmayan Ali Nadir Paşaların ve türevlerinin değil; direnen, savaştan Mustafa Kemallerin emrinde olmalıydı. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) O dönemin AK PARTİ hükümeti müzik notası dahi veremedi, ordunun şerefi örselendi. Yıl 2008, subaylar birliklerinden terörist olarak toplandı. Kumpas davalarla, Türk Silahlı Kuvvetlerinin seçkin komutanları düzmece delillerle özel görevli mahkemelerde esir alınırken teröristler sınırda şenliklerle karşılandı, ayaklarına kırmızı halılar serildi. 26’ncı Genelkurmay Başkanı terörist sanık yapılarak yirmi altı ay cezaevinde yattı, o yatarken terörist Şemdin Sakık tanık yapıldı. Ki o dönemlerde kendisine “duayen siyasetçi” diyen “Ordu bağırsaklarını temizliyor, bu orduyla savaşa gidilmez.” dedi, sonra “Ahmaklık ettim.” dedi ve kurtuldu. Kumpasta rolü olanlar sizin tarafınızdan ödüllendirildi. Cahit Özkan’ın bıyıksız hâli, Balyoz’da müdahil oldu, bıyıklı hâli geldi burada milletvekili oldu. (CHP sıralarından alkışlar) Her şey oldu da asla pişman olmadı, hâlâ pişmanlık belirtisi göstermiyor. Kendisine aydın diyen, adının başında türlü unvanlar olan 300 kişi de o zaman modaya uyarak masumiyet karinesini ihlal ederek “Ahtapotun kollarını yakaladık, devam edin.” çığlıkları attı. 2008-2014 yılları arasında FETÖ işkenceleriyle 3 bin askeri öğrenci okullarından atıldı, devlet izledi. 2010 referandumu ile mezarlıktaki ölüleri kaldırdınız, ardından Türk Silahlı Kuvvetlerinin seçkin subaylarını FETÖ zombi teşkilatına teslim ettiniz. Kozmik odaya FETÖ hâkimleri tarafından girildi, askerî casusluk yapıldı; izlediniz, alkışladınız. Kumpas esirleri yerine FETÖ’cüler general yapıldı; o generaller de geldi, 15 Temmuz darbesinde başrol oynadılar. Şimdi soruyorum: Dünyanın bütün orduları birleşse, Ankara’da -o 15 Temmuz gecesini söylüyorum- Türkiye Cumhuriyeti’nin başkentinde bir Genelkurmay Başkanını esir alabilir miydi? Alamazdı. (CHP sıralarından alkışlar) Çünkü millet, o Genelkurmay Başkanının üzerine kapanırdı, bu ordunun subayları, astsubayları kapanırdı. 15 Temmuz 2016 darbe girişiminden sonra tahribat yine devam etti, hani ayıklanıyordu? Kuvvetler ve Genelkurmay ayrı ayrı -bakın, ayrı ayrı- Millî Savunma Bakanlığına bağlandı, Genelkurmay Başkanlığının komutanlık vasfı kalktı, yetkileri budandı, birlik bütünlük bozuldu şu an.

Subay kaynaklarından en önemlisi askerî liseler kapatıldı, öğrenci alım komisyonlarına siyaset karıştı. 15 Temmuzun yıl dönümünde, ağlayan asker posterleriyle Silahlı Kuvvetlere manevi işkence

yapıldı. (CHP sıralarından alkışlar) Askerî mahkemeler kaldırıldı, ordunun disiplini bozuldu. Askerî hastaneler kapatıldı, sağlık sistemi bozuldu. Ordunun en stratejik tesisi Tank Palet Fabrikası, ihalesiz, bedelsiz, millî sırlarıyla birlikte yabancılara peşkeş çekildi.

Yüksek Askerî Şûra, askerden çok, ilgili ilgisiz sivillerle doldurularak siyasi müdahaleye açık hâle getirildi. Mustafa Barut'a "Afrin kahramanı" diyordunuz, emekli ettiniz. 15 Temmuz darbesinden sonra, kumpas mağdurlarına en çok güveniyordunuz, onlarla da işiniz bitti, onları da emekli ettiniz. Hani FETÖ'yle mücadele, hani PKK'yla mücadele? (CHP sıralarından alkışlar)

Tüm insanımızın eşitlendiği tek kurum vardı, asker ocağıydı, paralı askerlikle onu da paranın tahakkümüne soktunuz.

Bakın, ordu bu kadar yıpratılırken Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz hep doğru noktada olduk ve şimdi de ordunun hakkını ve hukukunu savunan, en önde savunan partiyiz biz. Bu kadar tahrip edilmesine rağmen, bu ordu verilen her vazifeyi yapmaktadır ve yapacaktır ama unutulmasın ki ordu siyasetin emrindedir fakat siyasetin oyuncağı olmamalıdır. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ben asker kökenli bir vekil olarak, Silahlı Kuvvetlerimizin sesini kendi sesimde toplayarak Meclisimize tekrar şunu hatırlatmak istiyorum, bağrından çıktığım ordu adına, onlardan biri olarak konuşmak istiyorum: Erinden generaline kadar hepimizin vücudu vatan toprağından, nefesi vatan havasındandır. Bu nedenle, asker hiçbir zaman çaresizliği yaşamaz. Bilinmelidir ki çaresizliği yaşayanlar yalnızca korkaklar, gerçek suçlular ya da iftira atan kumpasçılardır, onların en iç duygusudur çaresizlik; oysa bizim tertemiz duygularımızın şelalesinde yalnızca ve yalnızca şeref, onur ve gurur akar. Sadece ve sadece vatana bağlılığın yegâne biçimleri olan sabır, kararlılık, erdem yansır zihinlerimizden; bunlardan gayrısı bizim için ölmekten beterdir. Ebedi Başkomutanımız Mustafa Kemal Atatürk'ün dediği gibi: "Mevzubahis vatansa, gerisi teferruattır."

Ana vatan Türkiye'de, yavru vatan Kıbrıs'ta, mavi vatan denizlerimizde ve bunların semalarında kutsal nöbetlerine devam eden silah arkadaşlarıma sonsuz selam olsun. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) – Şüpheniz olmasın ki bu ordunun ciğerlerindeki son soluk dahi milletimize kazandıracak bir zafere tutulacaktır diyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun söz talepleri karşılanmıştır.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, zabıtlara geçsin diye ifade edeceğim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Arkadaşımızın konuşmasında, siyaseti eleştiriden çok öte, ordumuzu rencide eden ifadenin şık olmadığı kanaatindeyim. Ordu hepimizin ordusu, Mehmetçik hepimizin Mehmetçik'i. Özellikle son dönemde Fırat Kalkanı'nda, Zeytin Dalı Operasyonu'nda ve Barış Pınarı'nda nasıl kahramanlıklar yaptığını, nasıl emir komuta zinciri içerisinde büyük mücadeleler yaptığını tüm dünya biliyor artık. Son dönemde Doğu Akdeniz'de yazılan destanın nasıl bir sonuç

verdiğini tüm dünya görüyor artık. Dolayısıyla, ordumuzla ilgili daha hassas bir dil kullanmanın kıymetli olduğu kanaatindeyim.

Cahit Bey’le ilgili, ismini vererek bir ifadede bulundu Sayın Başkan. Cahit Bey gençliğinden beri hep aynı çizgide olmuş, adalet mekanizması içerisinde çalışmış bir arkadaşımız Sayın Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Turan.

Değerli arkadaşlar...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet, Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Müsaade ederseniz, yerimden...

BAŞKAN – Yerinizden buyurun.

Açalım mikrofonu.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ben açmadım Başkanım.

BAŞKAN – “Kayıtlara geçsin.” dediniz efendim.

Stenograf arkadaşlarımız aldılar, kayıtlara geçti.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

8.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Hulusi Akar’ın Genelkurmay Başkanlığı döneminde kendisine hakaret edildiği gerekçesiyle açtığı manevi tazminat davasına ilişkin duruşmada tanık dinletme taleplerinin reddedilmesi hususunda Millî Savunma Bakanının Meclisi bilgilendirmesini beklediklerine ve stratejik önemi haiz olan Tank Palet Fabrikasının özelleştirilmesine göz yuman Millî Savunma Bakanının Kozmik Oda’yı da ihaleye açıp açmayacağını öğrenmek istediklerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bugün konuşmacılarımız bütçe üzerine söz haklarını kullandılar, ilerleyen saatlerde Sayın Bakanların cevaplarını bekliyoruz.

Geçtiğimiz sene Millî Savunma bütçesi görüşülürken biz Millî Savunma Bakanı Sayın Hulusi Akar’ın daha önce yaptığı görevde, Genelkurmay Başkanlığı sırasında Ergenekon, Balyoz ve askerî casusluk mağduru silah arkadaşlarını yalnız bıraktığını söylediğimizde, kendisi bunun doğru olmadığını iddia etmiş, ardından da partisinin Genel Başkanının talimatıyla şahsıma 500 bin liralık tazminat davası açmıştı. Bu davanın, mahkemede iki duruşması görüldü. Ben söz verdiğim gibi iki duruşmaya da gittim, Sayın Akar orada yoktu ama ilk duruşmaya kadar tam 221 Balyoz ve Ergenekon mağduru subay başvurarak bu davada tanıklık yapmak istediklerini söylediler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Müsaadenizle...

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biz bu 221 kişiden, tabii ki usul ekonomisi açısından 21’inin mahkemece dinlenmesini söyledik. Mahkeme sordu: “Hangi 21’ini istiyorsunuz?” Kura çekin dedik.

Savunma olarak Sayın Akar’ın avukatları söz alınca -bunu milletin Meclisinin ve milletin bilmesi lazım- Balyoz mağdurları ile müvekkilleri Sayın Akar arasında husumet olduğundan tanık olarak dinlenemeyeceklerini ifade ederek tanık dinletme talebimizi reddettiler. Şimdi biz bu konuda Sayın Hulusi Akar’ın, cevabı sırasında Meclisi bilgilendirmesini bekliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Özel, yargıda olan bir davayı burada mı tartışacağız?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Devam eden davalarla ilgili konuşulmaz ki!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, müsaadenizle... Geçen sene burada...

BAŞKAN – Bu doğru değil.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Anayasa'nın 138'inci maddesi açık.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Yani yargıya intikal etmiş bir hususu Grup Başkan Vekili olmanız sıfatıyla burada gündeme getirmezsiniz doğru değil.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Mahkeme salonu değil, Sayın Başkanım.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Böyle bir hukuk yok, şahsi davası burada konuşulmaz!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tam bir yıldır Türkiye bunu konuşuyor.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Türkiye konuşmuyor, sen konuşuyorsun!

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Başkanım, böyle bir şey olmaz. Anayasa'nın 138'inci maddesi açık.

BAŞKAN – Doğru değil.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, müsaadenizle bitiriyorum.

Ayrıca...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Böyle bir hukuk yok!

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Türkiye konuşmuyor, siz konuşuyorsunuz!

BAŞKAN – Yargıya intikal etmiş...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Doğrudan yargıya müdahale bu! 138'inci madde açık.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İşine gelmedi, değil mi?

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin ya!

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Anayasa sizi de bağlıyor yani Anayasa işinize gelince bağlıyor, işinize gelmeyince bağlamıyor.

BAŞKAN – Sayın Özel, yargıya intikal etmiş ve görülen bir dava üzerinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşme açmak, konuşmak direkt olarak Anayasa'ya aykırılık teşkil ediyor. Lütfen, rica ediyorum, bu konuyu kapatın, başka söyleyeceğiniz bir şey varsa alalım.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Dosya içeriğiyle ilgili konuşmuyor.

BAŞKAN – Muharrem Bey, müsaade edin siz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, konuyla ilgili hassasiyetimiz konunun tam da bütçe görüşmelerinde olması ve kamuoyu gündemini uzun süre meşgul etmesinden.

BAŞKAN – Tamam, bunu daha sonra konuşursunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sonuç olarak, ayrıca Sayın Akar'dan şu konuda da bir açıklama bekliyoruz, dava konusuyla ilgili, dünkü sözleriyle ilgili; Sayın Akar dedi ki: "Armudun sapı, üzümün çöpü demeyin. Tank Palet Fabrikasının özelleştirilmesini eleştirmeyin. Yabancı sermaye istemiyor muyduk? İşte, yabancı sermaye geliyor." 20 milyarlık, böylesine millî, böylesine stratejik bir kurumun -daha önce kendi ifadeleriyle- 50 milyon TL için özelleştirilmesine göz yuman dönemin Millî Savunma

Bakan, acaba, partisinin geçmişteki sabıkasından da hareketle en iyi teklifi vereceklerini düşündüğü şekilde kozmik odayı da ihaleye açar mı? Emin olsun, yabancı, dış güçler en iyi teklifleri ordunun namusu kozmik odaya vereceklerdir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, teşekkürler.

Sayın Turan, buyurun.

9.- *Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve tanıkların dinlenilip dinlenilmemesi hususunun Ceza Muhakemesi Kanunu'nda belirtildiğine ilişkin açıklaması*

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, konuşmalar tamamlandı. Eğer bununla ilgili Sayın Başkanın ve diğer arkadaşların konuşacakları varsa zamanında söz alırlardı. Ayrıca, ifade ettiği konu tamamen ceza hukuku içerisinde bir usul meselesi, onu burada tartışmanın kime ne faydası var? Dolayısıyla tanıkların dinlenilip dinlenilmemesi konusu Ceza Muhakemesi Kanunu'nda belirtilmiş esasları olan bir mesele. Burada bunu niye tartışıyoruz, onu demeye çalışıyorum. Eğer siyasi şov yapmak istiyorsak biz de çıkalım kürsüye, beraber bu şeyleri yapmaya çalışalım. (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürlütüler)

MURAT EMİR (Ankara) – Balyoz mağdurlarıyla husumeti var mı, yok mu; soru bu.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Sayın Grup Başkan Vekilleri...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım, AK PARTİ Grubuna ısrarla, birkaç defa, haklı olarak belki “Lütfen sessiz olun.” dediniz ama ne zaman kürsüye çıksak, ne zaman ağızımızı açsak şu sol cenahtan bir uğultu geliyor, anlamıyoruz da.

BAŞKAN – Onları da uyaracağım, buyurun; bütün milletvekillerini uyarıyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Müdahale bekliyoruz Sayın Başkan, bu tarz olmaz. Tam iki saatten beri CHP konuşuyor, ağızımızı açmadık ama her konuştuğumuzda bu tarz doğru değil ki Sayın Başkan. O yüzden, istirham ediyorum.

BAŞKAN – Ben de... (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürlütüler)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Peki, Sayın Başkan...

MURAT EMİR (Ankara) – Ali Özkaya Özgür Özel'e bağırırsa...

BAŞKAN – Sayın Emir, lütfen...

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Dinle, dinle!

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Anayasa'yı söylemek suç mu?

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Anayasa'yı hatırlattı ya!

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Anayasa'daki açık hüküm, Anayasa'nın açık hükmü.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Hukuk davasında muvafakat mı aranır?

BAŞKAN – Sayın Aydoğan, lütfen...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Anayasa'yı hatırlatmak suç mu ya!

BAŞKAN – Sayın Özkaya...

Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Akşam zaten Sayın Bakanımız konuyla ilgili cevap verecektir, bu usulle cevap vermeyi doğru bulmuyorum Sayın Başkanım, bağırırmaya devam etsin arkadaşlarımız.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 26'ncı Döneminden itibaren grup başkan vekillerine her istediklerinde söz hakkı verilmesinin gelenek hâline getirildiğine ancak "Başkanlık Divanı olarak İç Tüzük kurallarını uygulayın." deniliyorsa bundan sonra Genel Kurulu İç Tüzük'e uygun olarak idare edeceğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Sayın Turan, bakın, bu benim tercihim değil. Ben on üç yıldır Parlamentodayım, daha önce olmayan bir süreç 26'ncı Dönemden itibaren burada bir gelenek hâline getirildi, her istediklerinde grup başkan vekillerine yerinden söz verilme meselesi.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Vermeyin söz, Sayın Başkan.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Vermeyin Başkanım.

BAŞKAN – Müsaade edin arkadaşlar.

Bu, bütün grupların bir arada, ortak aldıkları bir kararın sonucunda ortaya çıkan bir hadise, grup başkan vekillerine söz verilmesi. Eğer "Başkanlık Divanı olarak İç Tüzük kurallarını uygulayın." diyorsanız, ondan sonra arkaya geçtiğimizde "Niye böyle yapıyorsunuz?" da demeyin bana.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

Bundan sonra İç Tüzük'e uygun olarak Genel Kurulu idare edeceğimi bilgilerinize sunuyorum.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

10.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve hakkında açılan davanın bir hukuk davası olduğuna ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bir Anayasa hatırlatması yapılıyorsa o hatırlatmayı yapanlara şunu hatırlatmak lazım: Söz konusu dava bir ceza davası değil bir hukuk davasıdır. Dokunulmazlık hukuk davasını kesmez, bu yüzden de görülüyor.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hiç ilgisi yok; Anayasa, ceza-hukuk diye ayırmıyor, hiç ayırmıyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ayrıca, şunu da söyleyeyim: Bir tazminat var, Meclisin bir üyesinden 500 bin lira isteniyor; bu parayı isteyen kişi "Kırk dokuz yıl görev yaptım şanla şerefle." diyor...

BAŞKAN – Bakın, Sayın Özel, bunları konuşmayacağız dedik, yine aynı konuyu konuşuyorsunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...ve kırk dokuz yıllık görevinin sonunda 250 bin lira ikramiye aldı sadece. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Ya, ayıptır be!

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – İşi gücü şahsiyetle uğraşmak.

BAŞKAN – Sayın Özel, tamamdır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, müsaade etmiyorsunuz ki.

BAŞKAN – Sayın Özel, dönüp dönüp yine aynı konuyu açıyorsunuz. "Konuşmayacağım." diyorsunuz, açıyorsunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, başka bir şey söylüyorum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Anayasa "ceza mahkemesi, hukuk mahkemesi" mi diyor, böyle bir şey mi diyor Anayasa?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bugün benim hakkımda açılan dava bir hukuk davasıdır, dokunulmazlık kesmez, Mecliste görüşülmesine ilişkin bir yasaklama yoktur.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ne fark ediyor? Ayırıyor mu Anayasa? Hukuk ya da ceza diye mi ayırıyor Anayasa? Ne ilgisi var!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kaldı ki kırk dokuz yıllık görevine 250 bin lira emekli ikramiyesi almış zat, tarafımdan doksan sekiz yıllık para istemektedir. Hiç utanmıyor musunuz bundan! (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ne yapacak? Sana mı soracak ne istediğini?

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Ayıptır be!

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

A) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

1) Adalet Bakanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Adalet Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) YARGITAY (Devam)

1) Yargıtay 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Yargıtay 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) DANIŞTAY (Devam)

1) Danıştay 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Danıştay 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

1) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Adalet Akademisi 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Adalet Akademisi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU (Devam)

1) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

- 1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) KAMU İHALE KURUMU (Devam)

- 1) Kamu İhale Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kamu İhale Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)

- 1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin

Hesabı

K) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye İstatistik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İstatistik Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

- 1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

- 1) Hazine Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)

- 1) Sermaye Piyasası Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Sermaye Piyasası Kurulu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

O) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Millî Savunma Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – AK PARTİ Grubunun söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz Hatay Milletvekili Sayın Sabahat Özgürsoy Çelik'in. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)
Buyurun.

AK PARTİ GRUBU ADINA SABAHAT ÖZGÜR SOY ÇELİK (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin Adalet Bakanlığı bütçesi üzerine grubum adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

İnsan haklarına saygılı, hukukun üstünlüğüne dayalı bir sistemin tesisi ve muhafazası medeniyetimizin bir gereğidir. Hak ve özgürlüklerin korunması ve bundan da öte, geliştirilmesi tüm milletler için önde gelen bir ihtiyaçtır. AK PARTİ hükümetleri olarak yapmış olduğumuz ve yapacağımız bütün çalışmalar bu amaca yöneliktir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz günlerde yasalaşarak yürürlüğe giren birinci yargı paketiyle cezada alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin geliştirilmesi, seri ve basit muhakeme usulü, soruşturmaların daha etkin ve hızlı yürütülmesi, mahkemelerin iş yükünün azaltılmasına yönelik tedbirlerin alınması, tutukluluk sürelerinin yeniden düzenlenmesi, mağdur haklarının güçlendirilmesi gibi devrim niteliğindeki düzenlemeler yargı sistemimize girmiştir. Ayrıca, Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru, kişisel verilerin korunması, çocuk haklarının anayasal koruma altına alınması insan hakları açısından tarihi birer adımdır.

Adalet Bakanlığımız bünyesinde İnsan Hakları Tazminat Komisyonunun kurulması ve İnsan Hakları Daire Başkanlığının oluşturulması ülkemiz aleyhine AIHM önündeki başvuru sayısını ciddi manada azaltmıştır.

Uluslararası alanda aktif bir politika izlemeyi ilke edinmiş durumdayız. Bu kapsamda, Adalet Bakanlığımızca yurt dışı teşkilatı oluşturulmuştur. Yurt dışı adalet müşavirlikleri suçluların iadesi, istinabe, hükümlülerin nakli gibi konuların daha hızlı ve verimli bir şekilde çözüme kavuşturulması açısından önem arz etmektedir. Avrupa Birliği nezdinde şu anda 15 adalet müşavirimiz görev yapmaktadır.

AK PARTİ hükümetleri döneminde hâkim, savcı ve yardımcı personel sayısında hatırı sayılır bir artış gözlemlenmektedir. Hâkim ve savcı sayısında yüzde 121 oranında artışla Kasım 2019 tarihi itibarıyla 20.654, adliyelerde ve ilgili birimlerde görev yapan personel sayımız yüzde 168 artışla Kasım 2019 tarihi itibarıyla 70.559'a çıkarılmıştır.

Hâkim, savcı ve personelin niteliğinin artırılması için eğitim faaliyetlerimiz güçlendirilmiştir. Uluslararası gelişmelere açık bir yargı için çok sayıda hâkim ve savcının yurt dışında eğitim alması sağlanmış; diğer yandan, yargı personeline daha iyi eğitim imkânı sağlamak adına Ankara ve Rize'de personel eğitim merkezleri faaliyete geçirilmiştir.

Kıymetli milletvekilleri, Adalet Bakanlığımızın gerçekleştirmiş olduğu en önemli değişikliklerden biri de bölge adliye mahkemeleridir. Hâlihazırda ülkemizde 15 bölge adliye mahkemesi, 7 bölge idare mahkemesince istinaf incelemeleri gerçekleştirilmektedir. 20 Temmuz 2016'da faaliyete geçen bölge adliye mahkemeleri ceza dairelerine gelen dosyaların yaklaşık yüzde 72'si, hukuk dairelerine gelen dosyaların yaklaşık yüzde 69,5'u karara bağlanmış ve uyuşmazlıklar çözüme kavuşturulmuştur.

2002 yılından bugüne kadar, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın önderliğinde, bodrum katlarında hizmet veren adliyeler yerine modern ve ihtiyaca cevap veren 216 adet adalet hizmet binasının inşaatı tamamlanmış ve faaliyete geçmiştir.

İnancımıza göre insanın hayrı ve şerri, doğruyu ve yanlış, iyiyi ve kötüyü seçme iradesine sahip bir varlık olması hasebiyle, adaletin de esasını oluşturan bu düsturla, Bakanlığımız işte buradan hareketle evrensel hukuk normları çerçevesinde insanımıza dil, din, ırk, mezhep ayrımı gözetmeksizin en uygun adalet hizmetini fiziki imkân ve alanında yetişmiş personeliyle yerine getirmektedir.

Değerli milletvekilleri, verdikleri kararlarla birçok mağduriyet yaratan, hayatlar karartan hâkim ve savcı kılığındaki teröristler Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın kararlı duruşu ve Sayın Bakanımızın gayretleriyle adalet sistemimizden silinmişlerdir.

Sözlerime burada son verirken, vazifeleri başında şehit edilen hâkimlerimiz ve savcılarımız başta olmak üzere, ülkemize ve milletimize hizmet ederken hayatlarını kaybeden tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet diler, adaletin tecellisi için fedakârca çalışan tüm yargı mensuplarımıza ve Adalet Bakanlığımızın 2020 yılı bütçesinin hazırlanmasında emeği geçenlere teşekkür eder, Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Çok özür diliyorum.

BAŞKAN – Efendim, Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Çok özür dilerim, kesmek istemezdim ama Sayın Başkanım; 16 oturulacak koltuk var, 3 bakan, 5 bakan yardımcısı var, 5 Plan Bütçeden var; şu an burada 16 kurumun bütçesini görüşüyoruz, 16 kurumdan burada sadece 5 arkadaşımız var, hepsi dışarıda bekliyor.

BAŞKAN – Kurumların hepsi kapıda. Fiziksel imkânların imkân vermediğini biliyorsunuz, bunu konuştuk. Önümüzdeki sürece bunu hazırlayacağız.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Buraya o zaman koltukları koyun, dışarıdaki arkadaşları da oraya alın, hiç olmazsa sağlıklı bir görüntü yapalım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tanal.

Gaziantep Milletvekili Sayın Müslüm Yüksel... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MÜSLÜM YÜKSEL (Gaziantep) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Yargıtay bütçesiyle ilgili, AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Yargıtay, Türk hukuk sistemimizin en köklü ve en büyük kurumlarından biridir. Kuruluşundan bugüne kadar Türk hukukuna yön vermiş, hukuk düzeninin yerleşmesinde ve adaletin gerçekleşmesinde etkin rol oynayarak öncülük etmiştir. Demokrasilerde devlete karşı güven duygusunun zedelenmemesi, refah ve toplumsal yaşamın esenliği için iyi işleyen bir yargı sisteminin varlığı tartışılmaz bir ihtiyaçtır; bu, aynı zamanda sosyal ve ekonomik kalkınmanın da vazgeçilmez bir gereğidir. Türkiye Cumhuriyeti dinamik toplumsal yapısıyla sürekli değişmekte ve her alanda gelişmektedir. Toplumsal hayatın huzur ve güven içerisinde devamı ancak adalet sisteminin etkin bir şekilde işlemesiyle mümkündür. Aynı zamanda toplumsal huzur ve güvenden söz edilebilmesi için öncelikle hak ve adalet duygusu korunup gözetilmelidir. İnsan hak ve özgürlüklerinin korunması ve bundan da öte geliştirilmesi demokrasi ve hukuk devletinin olmazsa olmaz gereğidir. Vatandaşlarımızın ihtiyaçlarına ivedilikle cevap veren, ülkenin geleceğine ışık tutan bir hukuk düzenini ve daha iyi işleyen bir yargı sistemini oluşturmayı, sürekli gelişen koşulları dikkate alarak adalet sistemimizi daha da ileriye taşımayı milletimize karşı bir borç ve tarihî bir sorumluluk olarak biliyor ve görüyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yeni Hükümet sistemimizle birlikte Anayasa ve başta temel yasalar olmak üzere gerçekleştirilen değişikliklerle adalet sistemimize çok önemli yenilikler kazandırılmıştır. 100'üncü yılına yaklaştığımız cumhuriyetimizin temel niteliklerinden biri olan hukuk devleti ilkesi, devletin hukukla bağlı olmasının yanında demokratik standartlara uygun bir hukuk sistemini de gerektirir. Hükümetlerimiz döneminde, 2002 yılından bu yana attığımız adımların

tümü insan hakları temelinde hukuk devleti ilkesinin geliştirilmesi ve güçlendirilmesine yöneliktir. Çalışmalarımız vatandaşlarımızın talepleri ve ülkemizin ihtiyaçları, demokrasimizin ve insan haklarının daha da geliştirilmesi ekseninde odaklanmaktadır. Zira, devlet ile toplum ilişkilerinin en çok hassasiyet gösteren noktası da adalettir, hukuktur. Hukuk devleti, istisnasız herkesin hakkının güvencede olduğuna emin olunan devlettir. Hayatın her alanı gibi yargı da dinamiktir. Gelişen ve değişen hadiseler karşısında Adalet teşkilatımızın ortaya koyduğu irade, milletimizin ülkesine ve devletine olan güvenini sağlamlaştırmak çok büyük öneme sahiptir. Demokrasimizi güçlendirmek, vatandaşlarımızın adalet beklentisine en yüksek cevabı vermek, uluslararası alanda Türkiye'nin hukuk devleti niteliğini tahkim etmek amacıyla Adalet teşkilatımız yeni reform hazırlık çalışmalarını sürdürmektedir.

Değerli milletvekilleri, malumunuz olduğu üzere Yargı Reformu Strateji Belgesi 30 Mayıs 2019 tarihinde Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından kamuoyuna açıklanmış ve birinci paketi 24 Ekim 2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilen Yargı Reformu Strateji Belgesi, toplumsal taleplerin karşılanmasını, vatandaşlarımızın etkili ve daha kaliteli adalet hizmetini makul sürede alabilmelerini sağlamak amacıyla, katılımcı bir anlayışla hazırlanmıştır. Strateji belgesinin açıklanmasından itibaren kamuoyunda oluşan yoğun ilgi, doğru istikamette olduğumuzu göstermiştir.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz yıllarda yargının FETÖ silahlı terör örgütü tarafından kendi amaçları doğrultusunda nasıl kötüye kullanılmaya çalışıldığına hep birlikte şahit olduk. Vicdanını hukukun ve gerçek adaletin hizmetine değil de bir terör örgütünün emir ve talimatlarının hizmetine sunan FETÖ mensupları ve örgüt mensubu olan hâkim ve savcılar Cumhurbaşkanımıza, yüce Meclisimize, seçilmiş meşru Hükümetimize ve sonuçta demokrasi ile millet iradesine ihanet ettiler.

Malumunuz olduğu üzere, 15 Temmuz 2016 tarihinde FETÖ silahlı terör örgütünün kalkıştığı darbe teşebbüsü, aziz milletimizin mücadelesi, direnişi ve millî iradenin yanında durmasıyla başarısızlığa mahkûm olmuştur. 15 Temmuz gecesi Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın "Millî iradenin üstünde hiçbir güç tanımam." açıklaması, demokrasiye sahip çıkma çağrısı ve istiklaline, istikbaline sahip çıkan milletimizin meydanları doldurmasıyla bu ihanet girişimi bertaraf edilmiştir. Bundan sonra da Türkiye Cumhuriyeti demokrasiden, hukuktan, adaletten ve elde ettiği kazanımlardan asla taviz vermeyecektir.

Değerli milletvekilleri, 2020 yılı bütçemizin ve Yargıtay bütçemizin ülkemize, milletimize hayırlar getirmesini temenni eder, bütçenin hazırlanmasına katkı sunan, emeği geçen herkese selam ve saygılarımı sunarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Balıkesir Milletvekili Sayın Pakize Mutlu Aydemir.

Buyurun lütfen. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Balıkesir) –Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi kapsamında Danıştay Başkanlığı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime, dün akşam merkez üssü seçim bölgem Balıkesir olan ve çevre illerde de hissedilen depremi yaşayan tüm vatandaşlarımıza ve hemşehrilerimize geçmiş olsun dileklerimi ileterek başlamak istiyorum.

1868 yılında Osmanlı İmparatorluğu'nda modernleştirme çabaları kapsamında padişah Abdülaziz'in 10 Mayıs 1868 günü nutkuyla Şûra-yı Devlet adıyla kurulmuş olan ve 1924 Anayasası'yla anayasal bir kurum hâline getirilen Danıştay hakkında... Anayasa'da öngörülen yüksek mahkemelerden biri olan Danıştay, Anayasa'nın 155'inci maddesine göre, yürütme organına yardımcı bir inceleme, danışma ve karar organı olmanın yanı sıra yönetimin, Osmanlı İmparatorluğu zamanından bugüne gelen, yargı yoluyla denetlenmesinde etkin ve önemli görevi haiz bir yargı kuruluşudur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Danıştayın görev alanı kapsamındaki konular: Yargı görevleri; ilk derece mahkemesi sıfatıyla, Cumhurbaşkanı kararlarına, Cumhurbaşkanınca çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri dışındaki düzenleyici işlemlere, çeşitli kanunlarda ilk derecede Danıştayda görüleceği belirtilen davaları karara bağlamak; “temyiz mercisi” sıfatıyla, idare mahkemelerinin ivedi yargılama usulü ile yargılama usulüne tabi uyumsuzluklar hakkında verdikleri kararları, bölge idare mahkemelerinin temyiz yolu açık olan nihai kararlarını, “ilk derece mahkemesi” sıfatıyla Danıştayın verdiği nihai kararları ve bölge idare mahkemelerince verilen ısrar kararlarını temyizen incelemek ve karara bağlamak. Danışma ve inceleme görevi olarak da kamu hizmetleriyle ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerini, kanunlarında Danıştaydan alınacağı yazılı bulunan düşüncelere ilişkin istekleri, memurlar ve diğer kamu görevlilerinin yargılanmalarına ilişkin mevzuat uyarınca görülecek işleri incelemek ve gereğine göre karara bağlamak veya düşüncesini bildirmek olarak örnekler verebiliriz.

Yüksek yargının yükünü hafifletmek, yargılamanın makul sürede sonuçlandırılması, yargıya olan güveni artırmak için kurulan istinaf mahkemeleriyle son üç yılda Danıştaya gelen dosya sayısı; 2016 yılında 403.513 iken, 2019 yılı Kasım ayı itibarıyla 249.157'ye düşmüştür. 2016 yılında çıkan toplam karar sayısı 135.677 iken, 2019 yılında 20 Kasım itibarıyla Danıştaya gelen dosya sayısındaki düşüşe orantılı olarak bu sayı 94.045'e düşmüştür.

Danıştayın üye, hâkim ve personel ihtiyacı ile hizmet binası başta olmak üzere, tüm ihtiyaçları AK PARTİ hükümetlerimiz döneminde yerine getirilmiş ve getirilmeye devam etmektedir. Hukukçu bir milletvekili olarak, yargı kararlarına eleştiri getirilirken yargı ve yargıçlara “idarenin yandaşı” ve “yandaş yargı” söylemini kesinlikle kabul etmediğimi, bir hukukçu olarak tüm meslektaşlarıma haksızlık olacağını ve hazmetmenin de mümkün olmadığını... Zira, yargının tüm kademesindeki meslektaşlarımla hukuki bir terbiye ve ahlaka uygun davranacağına inancım tamdır.

Danıştay Başkanı ve organları, yine, tüm yargı organları gibi, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve kanunlarında belirtildiği gibi bağımsız ve Anayasa ve kanunların kendilerine sağladığı teminat altında görev yaparlar.

Danıştay Başkanlığında görev yapan savcı ve tetkik hâkimlerinin atama ve nakil işlemleri Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından yürütülmektedir. Danıştay Başkanlığına tahsis edilmiş olan 2.082 kadro pozisyonunda 604 yargı mensubu olmak üzere 1.580 personel görev yapmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'yle Danıştay Başkanlığının bütçesi bir önceki yıla göre yüzde 15,61 artırılarak toplam 210 milyon 775 bin Türk lirası ödenek tahsisi öngörülmüştür.

2020 yılı merkezî yönetim bütçesinin ve Danıştay bütçesinin üyelerimize, hâkimlerimize, çalışanlarımıza ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, Gazi Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Afyonkarahisar Milletvekili Sayın İbrahim Yurdunuseven, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adalet Bakanlığı bütçesi içerisinde yer alan Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu ve Türkiye Adalet Akademisi Başkanlığı 2020 bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Gazi Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, aziz milletimiz 2002 yılında AK PARTİ’yi iktidara getirmiş ve bütçe hazırlama yetkisini o günden bugüne kadar her yıl bize vermiştir. Aziz milletimize, partimize ve Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’a verdiği destekten dolayı şükranlarımı arz ediyorum.

Adalet Bakanlığımıza bağlı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü taşra teşkilatına bağlı kurumlarda görev yapan personelin 44.212’si kadrolu, 21.931’i sözleşmeli ve 164’ü işçi olmak üzere toplam 66.307 personel görev yapmaktadır.

2019 Aralık ayı itibarıyla ülkemizde 355 ceza infaz kurumu bulunmakta olup, kurumlarımızda 288.799 hükümlü, tutuklunun barındırılması sağlanmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iktidara geldiğimiz 2002 yılından bu yana Avrupa Birliği normlarına uygun 191 adet yeni ceza infaz kurumu inşaatı tamamlanmış, infaz rejimine uygun olmayan, yeterli eğitim ve iyileştirme çalışması yapılamayan çok eski yapılardan oluşması ve bazılarının da taş bina olması nedeniyle fiziki kapasitesi yetersiz olan 347 ceza infaz kurumu da kapatılmıştır. Mevcut ceza infaz kurumlarımızın elektrik, su, doğal gaz, sıhhi tesisat, çatı ve genel tadilatları kapsamında büyük ve küçük onarımları yaptırılarak kurumlarımızın fiziki şartları da iyileştirilmiştir. Yine, herkesin malumudur ki, infazlara ve mahkûm isyanlarına tanıklık eden, darbe yıllarının acılarının yaşandığı cezaevleri de artık AK PARTİ dönemlerinde müzeye dönüştürülmüştür. AK PARTİ olarak, ceza infaz kurumlarını uluslararası sözleşmelerin belirttiği standartlara uygun hâle getirdik, ceza infaz sisteminde, tutuklu ve hükümlülerin haklarını koruyacak gerekli tüm tedbirleri aldık.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; işkenceye karşı sıfır tolerans politikası çerçevesinde, insan hakları ihlallerine hiçbir müsamaha göstermeyen Bakanlığımız, kötü muamelenin yapılmaması ve bu yöndeki iddiaların ortadan kaldırılması için tüm yasal değişiklikleri yapmış olup buna ilişkin tüm adli, idari denetim ve sivil izleme mekanizmalarını oluşturmuştur.

AK PARTİ olarak, iktidara geldiğimiz günden bugüne kadar ceza infaz sisteminde köklü değişiklikler ve önemli reformlar da gerçekleştirilmiştir. Bugün gelinen noktada sağlanan değişim ve gelişim sürecine ivme kazandıran tamamlayıcı unsurlardan biri de kuşkusuz, başta Avrupa Birliği olmak üzere, diğer ülkeler ve uluslararası kuruluşlarla yapılan iş birliği çalışmaları ve bu kapsamda yürütülen projelerdir. Adalet Bakanlığımız bugüne kadar ceza ve adalet alanında pek çok Avrupa Birliği destekli projeyi başarıyla yürütmüş ve hâlihazırda yürütmeye de devam etmektedir.

Değerli Başkan ve değerli milletvekilleri; İşyurtları Kurumu, hükümlü ve tutukluların meslek ve sanatlarının korunup geliştirilmesi veya bir meslek veya sanat öğrenmeleri amacına yönelik olarak çalışmalarını sağlamak üzere 1997 yılında kurulmuş, özel bütçeli, Adalet Bakanlığına bağlı bir kuruluştur. Bu bağlamda, hükümlü ve tutukluların mesleki eğitimlerinin sağlanmasının yanında ayrıca Adalet Bakanlığının merkez ve taşra teşkilatı ile bağlı kuruluşlarının yatırım ve cari ihtiyaçları da

karşılanmaktadır. Millî Eğitim Bakanlığımız ile Adalet Bakanlığımız arasında imzalanan Özel Eğitim Materyalleri Üretim Projesi Protokolü kapsamında, özel eğitim sınıflarının ihtiyacı olan 70 binin üzerindeki eğitim ve öğretim materyali hükümlü ve tutuklularca iş yurtlarında üretilmektedir, böylece yurt dışından temin edilen özel materyallere de ihtiyaç kalmamaktadır.

Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Adalet Akademisi, tüzel kişiliği olan, bilimsel ve idari, mali özerkliğe sahip, özel bütçeli bir kamu kuruluşudur. Akademinin en önemli hedefi, hukukun hak ve nasafet ile adalet ve insan hakları gibi temel kavramlarını özümsemiş, tarafsız, bağımsız, toplumun millî ve manevi değerlerini benimsemiş, devletine ve milletine bağlı hâkim ve cumhuriyet savcılarını yetiştirmektir. Bu bağlamda, 2019 eğitim öğretim döneminde Akademide 2.195 hâkim ve savcı adayına meslek öncesi, 3.761 hâkim ve savcıya meslek içi ve 1.475 kamu görevlisine hizmet içi eğitim programı düzenlenmiştir. Türkiye Adalet Akademisi “Eğitim-1” ve “Eğitim-2” binalarından oluşmaktadır, aynı anda da 1.300 civarında hâkim ve savcı adayına eğitim verilmektedir.

Biraz önce CHP’li bir konuşmacı rakamlara takla attırarak, 28 milyon icra dosyasının olduğu, iki taraf varsa 56 milyon kişinin ihtilaflı olduğu yönünde, dolayısıyla ülke nüfusunun 3/4’ünün icra dairesi önünde bulunduğuna ilişkin bir beyanatta bulunmuştur. Bu konuda şunu da söylemek istiyorum: Yıllara devreden dosyalar vardır ve aynı zamanda mükerrer isimler üzerinden geçirilmektedir. Yine aynı konuşmacı, 7,5 milyon asliye ceza dosyası bulunduğunu, bunun iki taraf olması ve iki de tanık olması hâlinde 30 milyon kişinin adliye koridorlarında olduğunu söylemektedir ki bu da yaklaşık nüfusumuzun yarısının asliye ceza koridorları önünde olduğu gibi bir anlama gelmektedir; bu, bana göre siyasi bir demagojidir. Yine bir başka CHP’li konuşmacının belirttiği gibi, maalesef istatistiki bir yalandır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi Sayın Yurdunuseven, buyurun.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; adalet dağıtmak devletin temel fonksiyonlarından biri ve meşruiyetinin de temelidir. Bu alandaki hizmetlerin modern kamu anlayışı çerçevesinde adil, güvenilir, etkili ve makul bir sürede sunulması, önemli ölçüde, başta hâkim ve savcılar olmak üzere tüm yargı personelinin mesleki yetkinliğiyle doğru orantılıdır.

Böylece, 2020 bütçemizin tüm ülkemize hayırlı olmasını, hayırlı hizmetlere vesile olmasını diliyor, bütçenin hazırlanmasında emeği geçen, başta Plan ve Bütçe Komisyonundaki tüm milletvekili arkadaşlarımız olmak üzere, tüm Meclise teşekkür ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Kocaeli Milletvekili Sayın Emine Zeybek, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA EMİNE ZEYBEK (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2020 yılı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Halkımızın iradesiyle, 16 Nisan 2017 tarihinde yapılan referandum sonucu Anayasa’ımızda değişiklikler yapılmıştı. Yapılan bu değişikliklerle Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun ismi Hâkimler ve Savcılar Kurulu olarak değiştirilmiş ve Kurulun yapısı ile üye seçim sistemi yeniden düzenlenmiştir. Anayasa değişikliği sonrası Hâkimler ve Savcılar Kurulunun üye sayısı 22’den 13’e, daire sayısı da 3’ten 2’ye düşürülmüştür. Kurulun Başkanı Adalet Bakanıdır. Adalet Bakanlığı ilgili

Bakan Yardımcısı Kurulun tabii üyesidir. Cumhurbaşkanınca 3 üyesi adli yargı hâkim ve savcılar arasından, 1 üyesi idari yargı hâkimleri arasından ve Türkiye Büyük Millet Meclisince 3 üyesi Yargıtay üyeleri arasından, 1 üyesi Danıştay üyeleri arasından ve kalan 3 üyesi nitelikleri kanunda belirtilen yükseköğretim kurumlarının hukuk dallarında görev yapan öğretim üyeleri ve avukatlar arasından seçilir. Millî iradenin Türkiye Büyük Millet Meclisi aracılığıyla yargı üst yönetimi olan Hâkimler ve Savcılar Kuruluna üye seçiminde rol üstlenmesi bu değişiklikle sağlanmıştır. Bu adım sayesinde yargının demokratik meşruiyeti ve hesap verebilirliği de güçlendirilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HSK yenilenen yapısıyla hukukun üstünlüğü, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı ilkelerini esas alarak yargı hizmetlerinin adil, hızlı ve etkin bir şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla hâkim ve savcılarla ilgili iş ve işlemleri adalet, tarafsızlık, doğruluk, dürüstlük, tutarlılık, eşitlik, ehliyet ve liyakat ilkeleri çerçevesinde yürütmektedir. Bu kapsamda, Hâkim ve Savcılar Kurulu Başkan Vekilini ve daire başkanını seçme, dairelerin kararlarına karşı yapılan itirazları inceleyip karara bağlama, adli ve idari yargı hâkim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma ile hâkim ve savcılar hakkında denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma yapılması konularına münhasır olmak üzere yönetmelik çıkarma ve genelge düzenleme, Kurulun strateji planını onaylama ve uygulamasını takip etme, görev alanını ilgilendiren kanun ve diğer mevzuat taslakları hakkında görüş bildirme, daireler arasında çıkan görev ve iş bölümü uyuşmazlıklarını kesin olarak karara bağlama, Kurulun görevine giren fakat Genel Kurul veya dairelerin görevleri arasında gösterilmeyen konularda karar mercisini belirleme, hâkim ve savcılarının uymaları gereken etik davranış ilkelerini belirleme, Kurul üyeleri hakkındaki suç soruşturması ile disiplin soruşturma ve kovuşturma işlemlerine ilişkin 6087 sayılı Kanun'la verilen görevleri yerine getirme, Bakanlığın bir mahkemenin kaldırılması veya yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlama, Yargıtay ve Danıştaya üye seçme gibi görevleri yerine getirmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hâkim ve Savcılar Kurulumuzun harcamalarının büyük kısmını personel giderleri ile mal ve hizmet alımı oluşturmakta olup 2020 yılı için 93 milyon 163 bin liralık bütçe planlanmaktadır. Hâkim ve Savcılar Kurulu adil, bağımsız, tarafsız, güvenilir ve etkin yargının teminatı vizyonuna ulaşabilmek için yargı bağımsızlığını ve tarafsızlığını güçlendirmeyi, yargıya güveni artırmayı, hâkimlik ve savcılık teminatını güçlendirmeyi, kurumsal altyapı ve kapasiteyi güçlendirmeyi ve yargının etkinlik ve verimliliğini artırmayı kendine amaç edinmiştir.

“Adalet mülkün temelidir.” anlayışıyla hukukun üstünlüğünün partimizin vazgeçilmez unsurlarından biri olduğunu vurgular, görevlerini başarıyla ifa eden tüm yargı mensuplarımıza ve diğer çalışanlarımıza teşekkür eder, 2020 yılı bütçemizin devletimize ve milletimize hayırlı olmasını dilerim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bir konuya değinmek istiyorum Sayın Başkanım, belki biraz uzatma isteyeceğim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

EMİNE ZEYBEK (Devamla) – Dün bu kürsüden, Gazi Meclisimizin en genç milletvekili olan Rümeyza Kadak tarafından şiddetle alakalı bir konuşma yapılmıştı ve bu konuşmadan hepimizin ders

alması gerekiyordu çünkü değerli milletvekilimiz Genel Kurulu da muhatap göstermişti ve daha bir gün geçmeden biraz önce yaşadığımız olay karşısında bu milletvekilimize, Meclisimizin en genç milletvekiline mahcup olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Şahsım adına kendisinden özür diliyor ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Bilecik Milletvekili Sayın Selim Yağcı, buyurun lütfen. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SELİM YAĞCI (Bilecik) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu ile Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2020 yılı bütçeleri üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Konuşmama başlamadan önce yüce heyetinizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

İnsan haklarına saygı, bir toplumun medeniyet seviyesini gösteren en önemli göstergedir. Yüce Rabb’imiz, insanlığa peygamberleri vasıtasıyla kâmil ve mükemmel insan olmanın, medeni insanlardan müteşekkil üstün bir toplum olmanın, yüce bir medeniyet kurmanın yollarını göstermiştir. Bu noktada “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” diyen Şeyh Edebalı hazretleri başta olmak üzere, Hacı Bektaş Veli’yi, Mevlâna’yı ve Yunus Emreleri yetiştiren kadim Anadolu medeniyetimizin dünyaya insan haklarını öğreten felsefelerin doğduğu merkez olması, hepimizin ortak onur ve gurur kaynağıdır.

Anadolu Türk-İslam medeniyetimizin insan hakları yansımaları üzerine Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın “Bana göre, insan haklarının zirvesi, bizim medeniyetimizin ‘İnsan, yaratılmışların en şerefelisidir.’ hükmüdür. Bunun üzerine hak tanımlamak beyhudedir.” sözü son derece anlamlıdır.

Türkiye’nin Suriye ve Irak’ta, hatta tüm dünyada yaşanan insani dramlar karşısındaki durumunun başlı başına bir insan hakları efsanesi olduğu kanaatindeyim. Ecdadımız insana, hatta yaratılmışların tamamına dair her konuda öylesine hassasiyetle örnekler ortaya koymuştur ki bugün dahi bu örneklerle rastlamak pek mümkün değildir. “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” diyen Şeyh Edebalı’nın diyarı Bilecik Milletvekili olarak bugün buradan tüm milletimize diyorum ki: Bizim kadim medeniyetimizin gereği olarak tüm dünyaya öğrettiğimiz “insan hakları” gibi güzel bir kavrama en güzel bir şekilde sahip çıkıp uygulayarak dünyaya örnek olmak, tarihin bizlere yüklediği bir sorumluluk, kelimenin tam anlamıyla da boynumuzun borcudur. Eğer bunu gereği gibi yerine getiremezsek, üstat Necip Fazıl’ın ifade ettiği gibi, âdeta güneşi cebimizde kaybetmiş oluruz diyorum.

Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Sevgili Peygamberimiz Hazreti Muhammed (SAV) miladi 632’de insanlığa seslendiği Veda Hutbesi’nin özünde tüm dünyaya evrensel insan hakları mesajını verirken, modern dünyada Veda Hutbesi’nden tam bin üç yüz on altı yıl sonra, Birleşmiş Milletler eliyle, 10 Aralık 1948’de Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannameyi ancak ilan edilebilmiştir. Türkiye’de bu konuyla ilgili kurumsal çalışmalar 1990’lı yıllarda başlamış olup Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 20 Nisan 2016 tarihinde 6701 sayılı Kanun’la kurulmuş, kurulmasıyla birlikte bu alanda ciddi çalışmalar ivme kazanmıştır.

Başka bir kurumumuz olan Kişisel Verileri Koruma Kurumumuz, temel bir insan hakkı olan özel hayatın gizliliğiyle doğrudan bağlantılıdır. Bilişim teknolojisindeki yaşanan gelişmeler, kişilerin özel hayatının gizliliğini sağlayabilmek için, üçüncü kişilerin eline geçmesinde sakınca bulunan verilerin

hukuken korunması ihtiyacını gündeme getirmiştir. Ülkemizde 2010 yılından itibaren “Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir.” ifadesinin Anayasa’ımızda yer almasıyla birlikte, kişisel verilerin korunmasını isteme hakkı anayasal bir hak olarak güvence altına alınmıştır. Bu kanunla birlikte ülkemizde kişisel verilerin korunması alanında çok önemli çalışmalara başlanmıştır. “Türkiye’nin verisi Türkiye’de kalmalıdır.” anlayışıyla Kişisel Verileri Koruma Kurumu “İnsan değerlidir, değerli bir varlık olan insanın verileri de değerlidir.” anlayışıyla çalışmalarını devam ettirmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yağcı, sözlerinizi tamamlayın lütfen.

SELİM YAĞCI (Devamla) – Ben, bu 2 kurumumuza ve kurum çalışanlarımıza yapmış olduğu çalışmalar sebebiyle teşekkür ediyorum ve bundan sonraki çalışmalarında da başarılar diliyorum.

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu ile Kişisel Verileri Koruma Kurumunun 2020 yılı bütçelerinin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum, yüce heyetinizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Giresun Milletvekili Sayın Cemal Öztürk, buyurun lütfen. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hazine ve Maliye Bakanlığımızın 2020 yılı bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen aziz vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin 2’nci, AK PARTİ hükümetlerinin 18’inci bütçesini görüşüyoruz. 2002 yılından beri aralıksız olarak AK PARTİ’yi destekleyerek görüşmekte olduğumuz bu bütçeyi yapmamıza imkân sağlayan aziz milletimize şükranlarımızı sunuyoruz.

Kamu hizmetlerinin yerine getirilmesiyle yükümlü olan devlet, kamu kaynakları ile kamu ihtiyaçları arasında denge kurmak, harcamalarını yaparken de bu denge içinde hareket etmek zorundadır. Devlet, bu dengeyi bütçeler vasıtasıyla kurar. Bütçe, devletin gelecek bir yıla dair belirlediği gelir tahminleri ile yapacağı harcamaların plan ve programıdır; hükûmetlere gelir toplama ve harcama yetkisi veren bir kanundur. Anayasa’nın 161’inci maddesinde kamu tüzel kişilerinin harcamalarının yıllık bütçelerle yapılacağı, bütçenin hazırlanmasının, uygulanmasının ve kontrolünün kanunla düzenleneceği amir hükümdür. Bütçe kanunu yapma hakkı Türkiye Büyük Millet Meclisindedir. Bütçeyi kullanma hakkı ise hükûmete aittir. Meclis de hükûmet de bu yetkiyi seçimlerle milletten almaktadır. Hükûmetimizin milletimizden aldığı bu hak ve yetkiyi bir emanet hassasiyetiyle yönetmekte olduğunu görüyor, bundan böyle de bu hassasiyet içinde hareket edeceğine inanıyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sayı yıllarda yaşanan iç ve dış şokların ekonomik istikrarımızı olumsuz şekilde etkilediği bir gerçektir. Özellikle 2018 yılının ikinci yarısında ekonomi alanında cumhuriyet tarihinin en büyük saldırılarına maruz kaldık. Piyasalarımıza karşı yapılan kur odaklı finansal ataklar makro ekonomik istikrarımızı tehdit etmiş ve ekonomik dalgalanmalara neden olmuştur. Türkiye’yi istedikleri istikamete sevk edemeyenler, alçakça saldırılarla ülkemizi bölmek, devletimizi yıkmak, milletimizi yok etmek istediler ama Allah’a şükür ki başta Sayın Cumhurbaşkanımızın kararlı duruşu, dirayetli yönetimi, Hazine ve Maliye Bakanlığımızın ve ekibinin başarılı operasyonları, en önemlisi de aziz milletimizin dua ve gayretleri sayesinde amaçlarına ulaşamadılar, ulaşamayacaklar.

Alınan tedbirler sonucunda finansal dalgalanmalar azaltıldı, risk primi, faiz, enflasyon ve büyüme gibi göstergelerde önemli iyileşmeler sağlandı.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçe milletin ortak kasasıdır. Bu ortak kasayı yönetip koordine etmekse Hazine ve Maliye Bakanlığının görevidir. 1 trilyon 95,5 milyar lira gider, 956,6 milyar lira gelir ve 138,9 milyar lira açık öngörülen 2020 yılı bütçesi içinde, Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinin payı yüzde 42,75 oranla yani 468,3 milyar lira gelir payıyla en büyük paya sahiptir. Faiz harcamaları hariç tutulduğunda Bakanlığın bütçesi 329,4 milyar lira olmaktadır. Ancak bu miktarın sadece yüzde 1,3'lük kısmı yani 4,2 milyar lirası Bakanlık hizmetleri, yüzde 98,7'lik kısmı yani 325,2 milyar lirası ise diğer kamu idarelerinin hizmetlerinin finansmanı için kullanılacaktır. 2020 yılı bütçesi Yeni Ekonomik Program'da ortaya konulan temel hedefler doğrultusunda hazırlanmıştır.

Geçmiş AK PARTİ hükûmetleri dönemlerinde olduğu gibi, önümüzdeki dönemde de gelir ve gider politikalarımızın, mali disiplinden taviz verilmeden, ekonomik istikrar korunarak, büyüme desteklenerek, yurt içi tasarrufların ve yatırımların teşvikine katkı sağlayacak şekilde uygulanacağına inanıyoruz.

Kaynakların verimli ve tasarruflu kullanılması amacıyla yapısal değişikliklerin hayata geçirileceğine, bu sayede oluşturulacak ilave mali kaynaklarımıza başta eğitim, sağlık ve altyapı harcamaları ile katma değeri yüksek üretimin desteklenmesi gibi, ülkemiz için stratejik öneme sahip alanlarda kullanılacağına inanıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Öztürk.

Buyurun.

CEMAL ÖZTÜRK (Devamla) – Bütçe açığının azaltılacağına ve açığın gayrisafı yurt içi hasılaya oranının yüzde 3'ün altında tutulacağına inanıyoruz.

Çalışanlarımıza, emeklilerimize, esnafımıza, sanayicilerimize, öğrencilerimize, hülasa tüm kesimlere gereken desteğin verileceğine inanıyor, bu konu da Hükûmetimize güveniyoruz.

Son söz olarak, vergi vererek devletimize, milletimize destek olan, ekonomimize kaynak sağlayan vatandaşlarımıza müteşekkir olduğumu bir kere daha ifade ederek, Hazine ve Maliye Bakanlığımızın 2020 yılı bütçesinin hayırlı uğurlu ve bereketli olması dilekleriyle Genel Kurulu ve aziz milletimizi tekrar selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Erzurum Milletvekili Sayın Zehra Taşkesenlioğlu Ban, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ZEHRA TAŞKESENLIOĞLU BAN (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin görüşmelerinde, Gelir İdaresi Başkanlığı hakkında söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2018'de başlayan, kısmen 2019'da devam eden kur savaşları ve ekonomik operasyonlara rağmen, milletimizin desteği, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin meydana getirdiği koordinasyon, eş güdüm ve karar alma süreçlerindeki etkinlik sayesinde, çok başarılı çalışmalar yürüterek hem operasyonları hem de kur savaşlarını etkisiz hâle getirdik. AK PARTİ hükûmetleri olarak bugüne kadar çok başarılı bütçe çalışmaları gerçekleştirdik. 2002 yılında merkezî yönetim bütçe açığının millî gelire oranı yüzde 11,5 iken 2018 yılında yüzde 2'ye

kadar indirdik. Bilindiği gibi bütçenin en önemli gelir kaynağı vergilerdir ve vatandaşlara sunulan eğitim, ulaşım, sağlık ve güvenlik gibi temel giderler vergi gelirlerinden karşılanmaktadır. Ancak gelin görün ki AK PARTİ iktidarları dönemine kadar vergi gelirlerinin önemli bir kısmı sadece ve sadece faiz harcamalarına gidiyordu. Birkaç rakam vererek neyi söylediğimi çok net olarak ifade etmeye çalışacağım. Bu anlamda, 2002 yılında vergi gelirlerinin yüzde 85,7'si faiz harcamalarına giderken 2019 yılında bu oran yüzde 15,4'e kadar düşmüştür.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Meclisimizin yaptığı değişiklikle, uyumlu gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine yönelik gerçekleştirdiğimiz yüzde 5'lik vergi indirimi uygulamalarıyla hem vergi toplamada etkinlik meydana getirdik hem de mükelleflerin vergi yükümlülüklerini zamanla yerine getirmelerini teşvik etmeye gayret ettik. Yine İnteraktif Vergi Danışmanlığı uygulamasıyla mükelleflerin vergiyle ilgili yükümlülükleri hakkında bilgilendirmelerimizi gerçekleştiriyoruz ve 2020 yılında da zirai kazanç elde eden mükelleflerimizi yine bu kapsama alarak sistemi genişletmeye devam edeceğiz.

Dijital dünyada meydana gelen gelişmelere paralel olacak şekilde interaktif vergi dairesi uygulamalarıyla bugüne kadar 123 farklı işlemi bu kapsamda ele aldık. E-fatura, e-defter, e-tahsilat, e-beyanname gibi elektronik uygulamaları yine AK PARTİ iktidarları döneminde gerçekleştirdik ve bu uygulamaları etkin ve verimli bir şekilde uygulamaya devam ediyoruz ve bilinmelidir ki hizmetin sürekliliği esastır. Çevre dostu bu uygulamalarla hem sürdürülebilir kalkınmaya destek oluyor hem de mükelleflerin devlet üzerinde oluşturduğu idari maliyetleri azaltıyoruz. Ben şuna inanıyorum: Bir bireyin mesleki bağlılığını anlarını ancak aynı zamanda bir siyasetçi olarak da objektif olarak rakamlara bakılması gerektiğini de anlarını. Biraz önce Sayın Akif Hamzaçebi...

CAVİT ARI (Antalya) – Hamzaçebi.

ZEHRA TAŞKESENLİOĞLU BAN (Devamla) – ...E-fatura uygulamaları, e-defter uygulamalarımızla ilgili konuyu gündeme getirirken keşke rakamların da hakkını burada vermiş olsaydı. E-fatura ve e-arşiv uygulamalarıyla bugüne kadar 2,5 milyar TL'lik bir tasarruf meydana getirdik. Yine, e-tebligat sistemiyle 643 milyonluk tasarrufu sağlamış olduk. İşe başlama süreçlerinde elektronik ortamda yoklama yapılarak işlem süreçlerini kolaylaştırmakta ve kısaltmaktayız. Bugüne kadar 1,7 milyona yakın yoklamayı bu şekilde gerçekleştirdik.

Gelirdeki etkinliğin önemli adımlarından biri de kayıt dışı ekonomiyle mücadele ve kayıtlı ekonomiyi teşvik etmektir. Bu kapsamda 2019-2020 dönemi içinde Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Eylem Planı'nı başarıyla yerine getiriyoruz. Yine aynı çalışmalar kapsamında risk odaklı analiz ve denetim çalışmalarını yürütüyoruz. Gelir politikaları ve maliye politikaları çerçevesinde ekonomik hayatı canlı tutmak için vergi indirimleri ve alternatif gelir kaynaklarıyla bütçe dengelerini korumaya devam ediyoruz. Önümüzdeki dönemde gelir politikalarımızı, mali disiplinimizden taviz vermeden, ekonomik istikrarı koruyarak, büyümeyi destekleyerek, yurt içi tasarrufları artırarak ve yatırım teşviklerine katkı sağlayacak şekilde uygulamaya devam edeceğiz. 2020 yılında merkezî yönetim bütçe gelirlerini yüzde 10,3 artırarak 956 milyar TL'ye, vergi gelirlerini de yüzde 17,5 artırarak 784 milyar TL'ye, vergi dışı gelirlerde de 172 milyar TL'ye ulaşacağımızı tahmin ediyoruz.

Sayın Başkan, kıymetli üyeler; bu kapsamda, Yeni Ekonomi Programı'nda belirttiği üzere, vergiyi daha etkin bir şekilde kullanarak istisna, muafiyet ve indirimleri kademeli olarak sadeleştirip

teşvik sistemimizle özel sektör yatırımlarına hız kazandırarak ülkemizin küresel platformda daha etkin ve daha rekabetçi olmasını sağlamaya gayret edeceğiz.

Sözlerime burada son verirken AK PARTİ iktidarları döneminde 18'inci bütçe yapmanın gururunu bir kez daha yaşadığımı ifade ediyor, 2020 yılı bütçesinin ülkemize, milletimize ve canım şehrim Erzurum'a hayırlı olmasını diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Muş Milletvekili Sayın Mehmet Emin Şimşek, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET EMİN ŞİMŞEK (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kamu İhale Kurumu bütçesi üzerinde konuşmak üzere söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi grubum ve şahsım adına saygıyla selamlıyorum.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'yla birlikte kurulan Kamu İhale Kurumu, 2002 yılından bu yana kamu alımları alanında önemli çalışmalar yapmıştır. Bu çalışmaların amacı, daha etkin ve verimli bir kamu alımları sistemi kurulmasının sağlanmasıdır. 2018 yılında gayrisafi yurt içi hasılanın yüzde 5'i ve merkezi yönetim bütçe giderlerinin yaklaşık yüzde 24'ünü oluşturan mali büyüklüğü düzenleme ve denetleme görevi Kamu İhale Kurumu tarafından yürütülmüştür. Dolayısıyla, Kurum, makro ölçekte iktisadi etkileri yüksek olan faaliyetler yürütmektedir.

2018 ve 2019 yıllarında Kamu İhale Kurumu tarafından birçok yenilik hayata geçirilmiştir. Bunların en önemlisi elektronik ihalenin daha fazla yaygınlaştırılmasıdır. E-devlet dönüşümünün önemli bir ayağı olan e-ihale süreci, kamusal satın alma işlemlerinin daha verimli ve kaynakların amacına uygun biçimde kullanılması ilkeleri için de önemli bir araç hâline gelmiştir. E-ihalenin yaygınlaştırılması hedefi doğrultusunda 2019 yılı itibarıyla herhangi bir parasal sınırlama olmadan yaklaşık 90 bin ihalenin elektronik ortamda yapılması mümkün hâle gelmiştir. Atılan adımlar sonucunda e-ihale, e-eksiltme, e-teklif, e-tebligat gibi uygulamalarla, alımların daha rekabetçi bir ortamda yapılmasına zemin hazırlanmıştır, tasarruf ve verimlilik sağlanmış, gizlilik ve güvenilirlik ön plana çıkmıştır. Sadece e-eksiltmeyle elde edilen tasarruf 217 milyon TL olup e-ihale, e-teklif, e-tebligat gibi uygulamalarla elde edilen tasarruflar da dikkate alındığında 300 milyon TL tasarruf sağlanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burada özellikle Kamu İhale Kanunu'na ilişkin yapılan değişiklikler ve istisnalara yönelik eleştiriler hakkında açıklama yapma gereği duyuyorum. 4734 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği 2002 yılından bu yana ülkemizde yaşanan ekonomik ve sosyal dönüşümle birlikte kamusal ihtiyaçlarda da değişim meydana gelmiş ve kamu hizmetlerinin sunumunda birçok yenilikçi çözümler ortaya çıkmıştır. Yaşanan bu pozitif değişime karşın on yedi yıl boyunca kamunun satın alma sürecinin aynı usullerle devam etmesini beklemek ise dönüşümün ve değişimin dışında kalmak anlamına gelecektir. Bu çerçevede güncel ihtiyaçlar da dikkate alınarak yapılan Kamu İhale Kanunu'ndaki düzenlemelerin ve istisnaların kamu alımlarına ilişkin uluslararası düzenlemelerle paralellik gösterdiği ve düzenlemelerin konunun ekonomik ve sosyal boyutu ile ihtiyaçların niteliği esas alınarak yapıldığı görülecektir.

İhale sistemimizin rekabeti hedefleyen saydam bir yapıda olması, kamu kaynaklarının verimli kullanımı ve harcamaların doğru kullanımı bakımından büyük önem arz etmektedir. Bu anlamda kamu alımları alanını düzenleyen Kamu İhale Kurumunun varlığı, ihale sistemimizin uluslararası normlarla uygunluğu bizim için önemli bir teminattır.

Bu husus Avrupa Komisyonu tarafından düzenlenen 2019 yılı Türkiye Raporu'nda da teyit edilerek ihale usullerindeki şeffaflık ve etkinlik ilkelerine bağlı kalındığı ve e-ihaleden etkin bir biçimde faydalandığı görülmüştür. Ayrıca raporda yolsuzluk ve hileli uygulamaların tespitine ve üzerine gidilmesine yönelik mekanizmaların mevcut olduğu, kamu alımlarının izlenmesinin tatmin edici düzeyde bulunduğu, Kamu İhale Kurumunun düzenli istatistikler yayımladığı ve idarenin kamu alımı süreçlerini yönetme kapasitelerinin gelişmeye devam ettiği de belirtilmiştir.

Bu bilgiler ışığında, önümüzdeki dönemde, kamu alımları alanındaki yasal ve kurumsal yapının ülkemizin kalkınmasında güçlü bir şekilde katkı sunmaya devam edeceğine inancımız tamdır.

Bu vesileyle 2020 yılı bütçesinin ülkemize ve milletimize hayırlı ve bereketli olmasını temenni ediyor, yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Elâzığ Milletvekili Sayın Zülfü Tolga Açar, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ZÜLFÜ TOLGA AÇAR (Elâzığ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 2020 yılı bütçesi üzerine Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz aldım. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; özelleştirme, dar anlamıyla, kamu mülkiyetindeki işletmelerin özel sektöre devridir. Geniş anlamda özelleştirme ise piyasaların serbest piyasa koşullarına uygun hâle getirilmesi demektir. Özelleştirmenin hem ülkemizde hem Avrupa'da hem de dünyanın birçok ülkesinde gündeme girmesinin sebebi, devletlerin kurduğu veya kurmak zorunda kaldığı iktisadi teşebbüslerin etkinliklerinin zayıflaması, rekabetçi piyasalara ayak uyduramamasının ve teknolojik anlamda atılımlar yapamamasının sonucudur. Kamu iktisadi teşebbüslerinin iktisadi sistem içinde sayısının artması, Avrupa ve ABD'de bir zorunluluğun sonucudur. KİT'lerle piyasaya müdahale, 1929 ekonomik buhranının serbest piyasa ekonomisini benimsemiş devletleri mecbur bıraktığı bir ara çözümdür. ABD ve Avrupa ülkeleri ağır işsizlik, ekonomideki durma seviyesine ulaşmış sert daralmaların etkilerini azaltmak, ekonomilerine tekrar can suyu verebilmek için KİT'leri kurmuşlardır. Ülkemizde ise KİT'ler bir zorlamanın sonucu değildir; uzun yıllar süren savaşlarda ekonomisi çökmüş, genç ve eğitilmiş nüfusunu maalesef, şehit olarak bırakmış, sermayesini kaybetmiş olan memleketimizde genç cumhuriyetimiz için bir sanayi nüvesi oluşturmak, sanayi ve ticaret kültürünü yerleştirmek, girişimciler için örnek teşkil edecek işler yapmak için KİT'ler kurulmuştur ve zayıf olan sektörlerde -sizin de takdirinizdedir ki- özel sektörün yatırım yapmadığı sektörlerde devletimiz yatırım yapmıştır, bunun için de KİT'leri kurmuştur.

KİT'ler ülkemiz için çok önemli bir işlev gördü. Sanayimizde lokomotiflik yaptı; o zamanki sanayimizi ayağa kaldırmak, iş adamlarımıza örnek olabilmek için birtakım şirketleri oluşturular kendi çabalarıyla.

Özelleştirme uygulamaları Avrupa ve ABD'de 1960'lı yılların başında başlamış olup 1980'li yılların sonunda kendi üretimini, kendi olduğu sektördeki görevlerini tamamlamışlardır. Türkiye'de ise 1970'li yılların sonuna doğru gündeme gelmiş, 1984'te -rahmetli Özal'ın- çok fazla siyasi tartışmalarla gündem hâline gelmiştir. 1994 yılında SHP'nin koalisyon ortağı olduğu dönemde özelleştirme yasal ve anayasal zeminine kavuşturulmuştur.

Bunları şunun için anlatıyorum: Birincisi, özelleştirme aslında bir tercih değildir, küreselleşmiş ekonomik düzende iktisadi sistemlerin ayakta kalma mecburiyetinin sonucudur.

İkincisi ise özelleştirme AK PARTİ'nin bir icadı değildir. Türkiye'de ilk özelleştirmeyi hükümetlerimiz yapmamıştır; Meclisimizde bulunan bütün siyasi partiler veya devamı oldukları ideolojik ya da siyasi hısımlığı bulunan partiler ya özelleştirme uygulamalarını bizzat yapmışlar ya da mevzuatlarının hazırlanmasında yardımcı olmuşlardır.

Özelleştirme iki temel amaçla yapılır: Bir, mali amaç; iki, ekonomik amaç. Yani rekabetçi yapıyı güçlendirmek, verimliliği artırmak, teknolojik atılım yapmak sektörlerin ve diğer işletmelerin inovatif yapısını güçlendirmek içindir. AK PARTİ hükümetleri verimliliği ve rekabetçi yapının güçlendirilmesini, teknolojinin yenilenmesini özelleştirme uygulamalarının merkezine koyduğu için bugün Türkiye'de birçok sektörde devasa atılımlar yapılmıştır. Yaptığımız özelleştirme uygulamalarıyla kamu üzerindeki finansman yükünü hafifletmiş, kaynak kullanımındaki verimliliği artırmış, piyasada rekabet ortamını oluşturarak Türkiye'deki makroekonomiye katkı sağlamışızdır. Bunun ispatı, milletimizin ve devletimizin, kanlı terör eylemlerine, hain darbe girişimlerine, açık ve örtülü finans odaklı ekonomik saldırılara maruz kaldığında ekonomimizin sendelemen yoluna devam edebilmesinin sağlanmasıdır.

Sayın Başkan ve değerli milletvekilleri, özelleştirilen KİT'lerle ilgili şunu söylemek istiyorum: İnanın ki bana, bu KİT'lerin çoğu yatırımlara, yenilenmelere ihtiyacı olan ve kamunun üzerine ciddi manada yük getirecek olan KİT'lerdir. Biz özelleştirmeler sayesinde bu KİT'lerin ciddi manada reorganizasyonuna öncülük ettik ve bunların devlet üzerindeki yükünü sıfıra indirmiş bulunmaktayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZÜLFÜ TOLGA AĞAR (Devamla) – Tamamlayabilir miyim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ZÜLFÜ TOLGAAĞAR (Devamla) – Somut bir örnek vermek gerekirse, elektrik özelleştirmelerinde şu ana kadar yapılmış olan 1,1 milyar dolarlık yatırımı, özelleştirmeyi sağlamış olan firmaların üzerine yıkılmış bulunmaktayız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ Hükümetinin özelleştirmedeki bir farklı uygulaması da özelleştirmeleri bitirdikten sonra yapmış olduğu taktiptir. Mesela, geçtiğimiz yıl yapılan 10 şeker fabrikasındaki özelleştirmede kota düzenlemesiyle, üretilmeyen şeker miktarını işletmelerden geri alarak -düzenlemeyle- tekrar pancar üretilmesini teşvik etmemiz. Sayın Cumhurbaşkanımız pancar üretimini korumak için iki önemli kararın altına daha imza attı. Birincisi: Nişasta bazlı şeker kotasını 10'dan 2,5'a düşüren kararı imzalayarak pancar üreticisinin üretimini teminat altına aldı. İkincisi de: Pancar fiyatını 300 TL olarak açıklayarak pancar üreticisinin gelirene teminat oluşturdu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZÜLFÜ TOLGA AĞAR (Devamla) – Sayın Başkan ve değerli milletvekilleri, sözlerimin sonunda ekonomi yönetimine ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığına yapmış oldukları gayretlerden dolayı teşekkür ediyorum.

2020 bütçemizin de memleketimize hayırlı olmasını diliyorum.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Erzurum Milletvekili Sayın İbrahim Aydemir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Değerli Başkanım, sayın milletvekilleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlarken mazlum Bosnalıların katledilmesine cevaz veren ifadeleriyle bütün dünya efkârının tepkisini çeken birisine Nobel Ödülü verilmesini telin ediyorum bu kürsüden.

Arkadaşlar, yüz günü aşkın zamandır soğukta, çadırda evlatlarına yüreklerini hasreden, milletimizin izzetini, iffetini, ismetini temsil eden Diyarbakır Analarının şahsında bütün milletimize saygı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Arkadaşlar, kozmik bir hakikat var. Bunu yeri geldiğince konuşma sırası aldığımız zamanlarda, zeminlerde hep ifade ettik. O hakikat şu: Her birim özel bir kod üzere inşa edilmiştir. Dolayısıyla birisi için uygun gördüğünüzü öbürü için uygun görmemelisiniz, öbürü için çare olmuyor. Çoğu zaman bu hepimizin önüne geliyor, hayatın hakikatlerinden biri. O yüzdendir ki biz ısrarla millî, yerli olana vurgu yapıyoruz. Yani bize ait olanı, bizi ifade edenini inşa etmek ve o inşa üzere de bütün bir toplum zeminini berrak hâle getirmek niyetinde olduk hep. Siyasi anlayışımız ak düşünce bu hâl üzere hep yürüdü. Şimdi, bunu ifade eden bir kurum, benim de mensubiyet duymaktan müftechir olduğum, iftihar ettiğim bir kurum, Kamu Gözetimi Kurumu.

Bunu 2011 yılında biz ihdas ettik, biz inşa ettik, hayata biz yansıtık. Bunun temel vazifesi finansal raporları çok temiz, çok berrak hâlde bütün toplumun önüne koyabilmek. Hangi vasatta koyacağız? Efendim, firmalar nezdinde yapacağız. Firmaların yürürken iktisadi ortamı çok daha net görmeleri için ellerindeki verileri sağlıklı hâlde getirme kurumudur bu kurum. Onun için inşa edildi ve burada şimdi, 18 bin -20 bine yakın- bağımsız denetçi belge aldı. Çok ciddi bir eğitimden geçtiler, zaten birikimin, efendim hamulenin bir özel konumlanmış, konuşlanmış adresleriydi bunlar; yeminli mali müşavirlerdi, mali müşavirlerdi. Şimdi, bunlar aynı zamanda bağımsız denetçi pozisyonu aldılar ve sahada ciddi hizmet veriyorlar, bu alanda iktisadi vasata katkı sunuyorlar.

Ancak bir hâlde özellikle vurgu yapmak istiyorum arkadaşlar. O hâl şu: Ülkemizde birkaç yabancı bağımsız denetleme şirketi var. Genellikle bunlar fonksiyon ifa ettiler bugüne kadar. Sebep, buradaki nakısaydı, noksanlıktı, bunlar izale edildi. Öyleyse bundan sonra olması gereken, bağımsız denetçilerimizin çok daha fonksiyonel, çok daha işlevsel hâlde gelmeleridir, onların kuracakları şirketlerin burada söz sahibi olmalarıdır. Zaten bizim bağımsız denetçilerimiz birikimi ifade ediyorlar. Demin de söyledim, yeminli mali müşavirler, mali müşavirler hesaba kitaba aşına, künhüne ermiş isimler. Öyleyse bunlara güveneceğiz, bunlara itimat gösterip onları daha öne çıkaracağız.

Efendim, Kamu Gözetimi Kurumunun bir başka fonksiyonu, faizsiz finans sektörünün gelişimini sağlamak ve bu alanda faiz hassasiyeti olan insanlarımızın birikimlerini ekonomiye kanalize etmelerini temin etmek. Bu alanda çok ciddi çalışmaları var Kamu Gözetimi Kurumunun, bundan dolayı da ayrıca kendilerine minnettarlığımız var.

TÜİK, Türkiye İstatistik Kurumu, daha önce Devlet İstatistik Enstitüsüydü. TÜİK, hakkı, adaleti ifa eden, ifade eden bir başka kurumumuz. Burada temel aldığımız esas, devletin millettten gizleyeceği hiçbir şey olamaz hakikatidir. Sayın Cumhurbaşkanımız buna her vesile vurgu yapmıştır. TÜİK de bunu hayata geçirdiği için, bütün küresel aktörlerin de çok ciddi bir biçimde muhabbetle yaklaştığı ve verilerini alıp sahada kullandığı bir kurumdur. Bunların da gayretlerine minnettarız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – Başkanım, çok çabuk bitti ama.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi Sayın Aydemir.

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – Evet, öteden beri hep şunu söyledik: “Hedefimiz dünyada ilk 10 ekonomi arasına girmektir.” Sayın Cumhurbaşkanımız bunu her vesile çok berceste ifadelerle kayda geçmiştir ve onun “Demokrasi ve ekonomide Türkiye’yi dünyanın en ileri ülkeleri seviyesine çıkartacak reformları hayata geçirmeye devam edeceğiz.” vurgusunu biz “Kızılelma”mız olarak alıyoruz.

Bütçelerimizin hayır uğur getirmesini diliyorum, hepinize saygı sunuyorum. Var olun, sağ olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Kütahya Milletvekili Sayın Ahmet Tan, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET TAN (Kütahya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 2020 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi görüşmelerinde, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ile Sermaye Piyasası Kurulu bütçeleri üzerine grubum adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Malumunuz olduğu üzere BDDK, ülkemizde finansal sistemin yaklaşık yüzde 90’ını temsil eden banka ve banka dışı finansal kuruluşların düzenleme, gözetim ve denetiminden sorumludur. 2018 yılında küresel ekonomide ticaret savaşları, Brexit gelişmeleri ve FED’in faiz artırımı kararları etkili olurken ülkemizde ise jeopolitik riskler ve spekülasyon kur dalgalanmaları önemli gündem maddeleri olmuştur. Ağustos 2018 tarihinden bu yana, döviz kurundaki dalgalanmayı azaltmak ve piyasaları sakinleştirmek için gerekli önlemler ivedilikle alınmış ve Yeni Ekonomik Program’ın yürürlüğe konmasıyla ekonomimiz dengelenme sürecine girmiştir.

Finans sektörünün en önemli aktörleri olan bankalar mevcut ekonomik sistemin can damarıdır. Çünkü bankalar, yatırımlara gereken finansmanın temini için reel kesimin finansörü konumunda olup hane halklarının tasarruflarının ekonomiye kazandırılmasına aracılık etmekte, para politikasının aktarım mekanizması olarak mali sisteme yön vermektedir. Bu nedenlerle, bankacılık sektörünü etkileyen tüm gelişmelerin izlenerek doğru zamanda uygun müdahalelerin yapılması büyük önem arz etmektedir.

Finans sektörümüz içerisinde önemli bir ağırlığa sahip olan bankacılık sektörümüz son on yedi yıllık dönemde nitelik ve nicelik açısından önemli bir değişim ve dönüşüm geçirmiştir. Sektörün 2002 yılı sonunda 213 milyar Türk lirası seviyesinde bulunan aktif büyüklüğü yaklaşık 20 kat artarak Ekim 2019 itibarıyla 4,3 trilyon TL’ye ulaşmıştır. Küresel belirsizliklere ve olumsuz piyasa şartlarına rağmen bankacılık sektörü 2018 yıl sonuna göre yüzde 12 oranında büyüyerek mali yapısını korumayı başarmış olup uzun süredir kamuyu finanse eden bir sistem olmaktan çıkarak gerçek işlevi olan ekonominin finansmanına yönelmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sermaye piyasalarımızın üst denetim mercisi olarak SPK, gözetim ve denetim faaliyetlerini çok etkin bir biçimde icra etmektedir. SPK, ülkemizin kalkınmasının finansmanında önemli bir rolü olan sermaye piyasalarını daha da geliştirmek, gelişmiş ülke piyasalarında başarıyla kullanılan bazı finansal araçları ülkemizde de kullanabilmek için gerekli düzenlemelerin yapılmasına yönelik çalışmalarına aralıksız devam etmektedir. 2015 yılı sonunda başlanan ve SPK ile Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası arasında kurumsal yönetim alanında iş birliğine yönelik olarak geliştirilen kurumsal yönetim ilkelerinin uygulanmasında Sermaye Piyasası Kuruluna destek konulu Borsa İstanbul’da işlem gören şirketlerin kurumsal yönetim uygulamalarının geliştirilmesini amaçlayan proje de tamamlanmıştır. Bunlara ek olarak, 2018 yılında Avrupa İmar ve Kalkınma Bankasıyla başlatılan kitle fonlaması ve borçlanma araçları projeleri ve İSEDAK kapsamında 2019 yılında başlatılan

gayrimenkul değerler ve menkul kıymetleştirme projeleri de Ekim 2019 itibarıyla tamamlanmıştır. Kitle fonlaması düzenlemesinin yürürlüğe girmesiyle KOBİ'lerin ve erken aşama sermayeye ihtiyaç duyan girişimcilerin sermaye piyasalarından faydalanmaları daha kolay hâle gelecektir. Yurt dışı piyasalar ve yabancı yatırımcılara hizmet sunumunu geliştirecek adımlar da geçtiğimiz yıl SPK tarafından hayata geçirilmiştir. 2019 yılında yabancı merkezî saklama kuruluşlarının yurt dışında yerleşik hak sahiplerine ait sermaye piyasası araçları için toplu hesap yapısı oluşturması mümkün hâle getirilerek sermaye piyasası araçlarımızın uluslararası işlemlerde teminat olarak kullanımının kolaylaşması sağlanmış ve sermaye piyasalarımızın uluslararası piyasalarla bütünleşmesini artırıcı adımlar atılmıştır.

Bu vesileyle, dünya mazlumlarının hamisi Sayın Cumhurbaşkanımızın her platformda Ahıska Türklerinin davasını savunmaktan geri durmayacağı sözüne binaen Doğu Türkistan, Arakan, Filistin, Çeçenistan, Afganistan, Kırım, Irak, Keşmir, Mısır, Moro, Orta Afrika, Bosna ve tüm dünya mazlumlarının yanında olduğumuzu ifade ediyor, 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü'nü tebrik ediyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle, yüce heyetinizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyor, 2020 bütçesinin hayırlı olmasını temenni ediyor, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Diyarbakır Milletvekili Sayın Ebubekir Bal, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA EBUBEKİR BAL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi, Millî Savunma Bakanlığı bütçesi üzerinde grubum adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlamadan önce, vatan ve millet savunmasında mücadele ederek hayatını kaybeden tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet, hayatta bulunan gazilere acil şifa ve sağlık diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, Türk Silahlı Kuvvetlerimizin ihtiyaçlarını yüzde 20'ler seviyesinde karşılayan yerli ve millî sanayimiz yüzde 70'ler seviyesine çıkmıştır. Bu konuda, hükümetlerimiz döneminde gerekli girişimler yapılmış; Silahlı Kuvvetlerimiz, bugün, kendi ürettiği yerli ve millî silah ve teçhizatla sahada yer almaktadır. Yerli ve millî savunma sanayimizin bugünkü seviyesi, ülkemizin menfaatinin korunmasında önemli bir yer tutmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dost ve kardeş ülkelere yaptığımız askerî yardım ve güvenlik iş birliği faaliyetleri kapsamında, 2019 yılında dost ve müttefik ülkelere 126 milyon Türk lirası tutarında hibe ve tahsis işlemi gerçekleştirilmiştir.

Sağlık hizmetlerinde, Hakkâri Derecik'te, Hatay Cilvegözü'nde ve Afrin Cinderes'te 3 adet seyyar askerî hastane aynı anda açılmıştır ve faaliyetleri, Sağlık Bakanlığı personeli desteğiyle devam etmektedir.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla, mevcut teknolojimizi geliştirmek ve daha verimli hâle getirmek en büyük amaçlarımızdan biridir. Bu bilinçle, yerli ve millî silah sistemleriyle donatılmış, eğitilmiş, disiplinli, morali yüksek ve uluslararası harekâtlar dâhil her türlü ortamda, gece gündüz kesintisiz görev yapma kabiliyetine sahip, etkin, caydırıcı ve saygın bir ordu olması hayati önem arz etmektedir. Bu doğrultuda, 15 Temmuz 2016 tarihinde yaşanan hain darbe girişimi sonrasında, her

kurumda olduğu gibi TSK’de de FETÖ terör örgütüyle bağlantılı personel tasfiyesine başlanmış ve devam etmektedir. Yürütülen temizlik işlemi gerçekleştikçe TSK daha da güçlenerek yurt içi ve yurt dışında birçok başarılı operasyon gerçekleştirmiştir. Birliklerimizin, savaşa hazır duruma getirilmesi ve personel destekleme oranlarının ihtiyaç duyulan seviyeye çıkarılması amacıyla başarılı, liyakatli, eğitim seviyesi yüksek personel temini önem arz etmektedir. Bu nedenle 15 Temmuz 2016 tarihinden sonra TSK’ye profesyonel personel kapsamında subay, astsubay, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş, er olmak üzere yaklaşık 80 bin yeni personel temin edilmiştir.

2020 yılı bütçe teklifi hazırlanırken yukarıda belirtilen gerekçelerin yanı sıra, Millî Savunma Bakanlığına tahsis edilecek kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması esas alınmıştır. Tahsis edilen kaynakların harcama süreçleri ile harcama alanları sürekli gözden geçirilmekte, böylece kaynakların en uygun kullanımı sağlanarak harcamalar kontrol altında tutulmakta ve tasarruf tedbirlerinin gerektirdiği hassasiyet gösterilmektedir.

Ülkemizin sınırlarını terör örgütlerinden temizleyerek güvenli bölge oluşturmak için Barış Pınarı Harekâtı’nı sınır ötesinde başarıyla sürdüren Türk Silahlı Kuvvetleri, Suriye sınırına yakın illerimiz başta olmak üzere, yurt içinde de eş zamanlı operasyonlar yaparak birçok teröristi etkisiz hâle getirmiştir, getirmeye de devam etmektedir. Barış Pınarı Harekâtı Suriye’nin toprak bütünlüğüne saygılı olarak ve başarıyla icra edilmektedir. Hâlen bölge halkının temel ihtiyacını karşılama ve yaşamsal destek sağlama faaliyetleri, Türkiye’deki Suriyeli misafirlerimizin kendi topraklarına, evlerine güvenli ve gönüllü dönüşlerini sağlamak için bölgedeki çalışmalar TSK’nin ve ilgili bakanlık, kurum ve kuruluşların da katkılarıyla devam etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen Sayın Bal.

EBUBEKİR BAL (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 yılı bütçemizin ülkemize, devletimize, Bakanlığımıza hayırlı olmasını diliyor, hepimizi saygıyla hürmetle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Manisa Milletvekili Sayın Tamer Akkal.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA TAMER AKKAL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Millî Savunma Bakanlığının 2020 yılı bütçesi hakkında AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi ve necip Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, “Bir millet için büyümekten korkmak kadar ölümcül bir düşünce olamaz.” diyen yazar ve şairimiz Hüseyin Nihal Atsız’ı vefatının 44’üncü yılında rahmetle anıyorum.

Küresel dünya düzeninde karşılıklı etnik, dinsel, politik ve ekonomik anlaşmazlıklar gittikçe artmaktadır. Ülkemizin de hâlihazırda ve gelecekte diğer devletler veya gruplar tarafından açık ve gizli tehditlere maruz kaldığı ve kalacağı aşîkârdır. Bu sebeple, savunma amacıyla bütçemizden kaynak tahsisi bugün olduğu gibi gelecekte de zorunludur. Geriye dönüp baktığımızda 2000’li yılların başında ülkemiz, savunma ihtiyaçlarının sadece yaklaşık yüzde 20’sini yerli kaynaklardan sağlıyordu, günümüzde ise bu oran yüzde 65’lere ulaşmış bulunmaktadır.

HÜRKUŞ, ATAK helikopteri -Akıncı çalışmaları, ANKA, Millî Gemi Sistemi’miz, denizaltı çalışmalarımız, millî piyade tüfeğimiz- ALTAY tankı ve zırhlı araçlarımıza yönelik çalışmalarımız

devam etmektedir. BORA, KASIRGA VE HİSAR Sistemlerimiz geliştirilmekte, tanksavar sistemi üzerindeki çalışmalarımız sürdürülmektedir. Hava savunma silah sistemimizde KORKUT'un üretimi başlamış bulunmaktadır. ATMACA Projesi yürütülmekte, askerî tersanelerimizce Aydın Reis, Piri Reis, Hızır Reis ve Seydi Ali Reis projelerinin inşa ve donatım faaliyetlerine devam edilmektedir.

Millî Denizaltı Projemiz (MİLDEN) kapsamında yerli ve millî denizaltılarımız için bu projemiz güçlü bir kaynak oluşturmaktadır. ASELSAN, TAI, TUSAŞ, İŞBİR, ASPİLSAN, ROKETSAN, HAVELSAN gibi önemli sanayi şirketlerimiz yerleşme ve millîleşme politikalarımızı izlemekte başarılı olduğumuzun bir göstergesidir. SİHA'larda yerlilik oranımız yüzde 93'lere yükselirken, 2005 yılından bu yana geliştirdiğimiz İHA'lar millî mühimmatlarla donatılmalarıyla terörle mücadelede daha etkin bir rol üstlenmektedir.

Zeytin Dalı Harekâtı'nda SİHA'ları etkin olarak kullanan Türk Silahlı Kuvvetlerimiz yurt dışındaki terör yuvalarında da hain terör gruplarını nefes alamaz hâle getirmiştir. Fırat'ın doğusunda PKK, PYD, YPG ve DEAŞ gibi terör örgütlerinin varlığını sonlandırmak ve sınırlarımızın güvenliğini sağlamak amacıyla 9 Ekim 2019'da başlattığımız Barış Pınarı Harekâtı'yla askerî ve stratejik adımlar attık. Şu çok açıktır ki ulusal güvenliğimizden söz edebilmemiz için komşularımızın da huzur içinde olduğundan emin olmamız gerekir. Ülkemizi hain terör gruplarından temizlemek için başlattığımız bu harekâtın muhalefetin tüm eleştirilerine karşılık siyasi, askerî ve ekonomik iş birliği potansiyelimizi harekete geçirerek güvenli bir bölge oluşturmayı amaçladığı bir gerçektir.

İki bin yılı aşan devlet geleneği ve ordu sistemiyle üç kıtayı birbirine bağlayan jeopolitik ve stratejik konumda olan Türkiye, dünyadaki siyasi krizlerin ve çatışmaların en yoğun yaşandığı bölge konumundadır. Şu çok iyi bilinmelidir ki ülke, sınır, etnik köken, din, mezhep ayır etmeksizin binlerce insanı katleden hain terör örgütleriyle mücadelede binlerce insanımızı şehit verdik ve bu mücadeleden, bu mücadeledeki kararlılığımızdan hiçbir zaman vazgeçmedik.

Gerçekleştirdiğimiz tüm askerî operasyonlarda sınır güvenliğimizi garanti altına almak, PKK, YPG ve DEAŞ dâhil tüm hain terör gruplarını sınırlarımızdan temizlemek için Millî Savunma Bakanlığımızın, Türk Silahlı Kuvvetlerimizin ve tüm güvenlik güçlerimizin vermiş olduğu mücadele ve gösterdiği kararlılık ülkemizin ve milletimizin tarih boyunca sergilemiş olduğu milliyetçi ve vatansever duruşun gurur verici tablosudur. Ancak verdiğimiz bu mücadele de bazı kendini bilmezlerin dediği gibi "Kürt kardeşlerimize karşı" değil, Kürt kardeşlerimiz için oldu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ne Türkiye Cumhuriyeti'nin ne de AK PARTİ'nin Kürt vatandaşlarımızla hiçbir problemi olmadığını buradan bir kez daha hatırlatmak isterim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sözlerinizi tamamlayın lütfen.

TAMER AKKAL (Devamla) – Terör örgütünün siyasi uzantısının sözcüleri zaman zaman düşmanca söylemlerle devletimizi, vatandaşlarımızın yanında değil de karşısında olan bir yönetim mekanizması gibi göstermeye çalışmaktadır. Ancak tüm bu ayrımcı söylemlere karşın devletimizi birlikte kurduğumuzu, tüm tarih boyunca bu coğrafyada birlik, beraberlik ve kardeşlik içinde yaşadığımızı unutmamak ve gelecek nesillere aktarmak siyasi rolümüzün de bir sorumluluğudur. Bu devleti Türk, Kürt, Alevi, Sünni birlikte kurmuştur. Türk devletinin ve AK PARTİ'nin mücadelesi asla Kürt vatandaşlarımıza karşı değil -Kürt vatandaşlarımızla birlikte- ama dağda ama şehirde ama Mecliste bulunan vatan hainlerine ve teröristlere karşıdır.

Yaşadığımız, birlikte tanık olduğumuz bu süreç bize göstermektedir ki millî savunma alanında yaptığımız yatırımlar ülkemizin ve milletimizin güvenliği demektir. Millî savunmamız ne kadar güçlenip gelişirse Mehmetçiklerimiz, güvenlik güçlerimiz o kadar az risk altında olacaktır. Vatandaşımızın bölünmez bütünlüğüne sahip çıkmak öncelikle sınırlarımızdaki tehditlere karşı ülkemizin ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TAMER AKKAL (Devamla) – Toparlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Akkal.

TAMER AKKAL (Devamla) – Ama çok az kaldı.

BAŞKAN - Uzatmayı verdim. Teşekkür ederim.

Sadece selamlama için, buyurun.

TAMER AKKAL (Devamla) – Bu vesileyle, 2020 yılı Millî Savunma Bakanlığı bütçemizin ülkemize, milletimize; kalbi, gönlü ve vicdanı Türkiye’yle beraber olan herkese hayırlı olmasını diliyor, vatan savunmasında şehit olan tüm Mehmetçiklerimizi, güvenlik güçlerimizi ve sivil vatandaşlarımızı rahmet ve minnetle anıyorum.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, sadece kayıtlara geçmesi için söylüyorum.

Sayın hatibin bize yönelik söylediği “kendini bilmezler” sözünü aynen kendisine misliyle iade ediyorum. Böyle tartışılmaz. Biz kendimizi biliyoruz ve sizin Kürt halkı karşısında düşmanca tutumunuzu burada, Türkiye’nin her yerinde ve dünyanın her yerinde de söylemeye devam edeceğiz, “Kendini bilmez.” diye tanımlayamazsınız, sizin yaptıklarınız kendini bilmezliktir esas olarak. Bir halka karşı bu kadar düşmanca bir tutum alınabilir mi? Bu kadar hak gasbı yapılabilir mi? Siz bunu yapıyorsunuz, söyleyince de tavana sıçırıyorsunuz; yapmayın ki söylemeyelim.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

TAMER AKKAL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – AK PARTİ Grubunun söz talepleri karşılanmıştır.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.40

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 15.01****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)****KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İsmail OK (Balıkesir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30’uncu Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon yerinde.

AK PARTİ Grubunun söz talebini karşılamıştık, İYİ PARTİ Grubu adına yapılacak konuşmalara başlıyoruz.

İlk söz, Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel’e aittir.

Buyurunuz Sayın Erel. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakanım, yüce Türk milleti; Adalet Bakanlığı bütçesi üzerine partim İYİ PARTİ adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

“Töredir; konan göçer, doğan gün batır elbet/ Tanrı zeval vermesin; devlet, din ve Kur’an var/ Dayanılmaz olsa da Atsız’lığın acısı/ Yüce Allah’a şükür yine toy var, Turan var.”

Dünyadaki bütün Türklerin bir bayrak etrafında toplanması ülküsüne, Turan davasına gönül verdi. Kaleminden bu sevda süzüldü, dilinden Tanrı Dağları’na, Ötüken’e ve Türk illerine duyduğu muhabbet döküldü. Kürşad İhtilali’ni Türk milletinin asil ruhuna ilmek ilmek nakşetti.

Ölümünün kırk dördüncü yılında Hüseyin Nihal Atsız’ı rahmetle, minnetle yâd ediyorum; mekânı cennet, ruhu şad olsun.

Değerli milletvekilleri, Adalet Bakanlığı bütçesini görüşürken, öncelikle herkesin cevabını araması gereken soru “Adalet nedir, ne olmalıdır?” olmalı. “Adalet nedir?” sorusu, cevabı en zor olan sorulardan biridir çünkü yere, zamana, hatta kişilere göre değişir. İnsanlığın var olduğu günden bu yana pek çok düşünür bu sorunun cevabını aramıştır. Adaletin genel kabul görmüş, bugün dahi kabul gören tanımını Romalı hukukçu Ulpianus milattan sonra 3’üncü yüzyılda yapmıştır. Ulpianus’a göre: “Adalet, insanların şerefli yaşaması, başkasına zarar vermemesi, herkese hakkının verilmesidir.” Adaletin hüküm sürdüğü ülkelerde insanlar kendilerini güvende hissederler, huzurlu ve mutlu yaşarlar; adaletin olmadığı toplumlarda ise insanlar huzursuz ve mutsuzdurlar.

En yüksek erdem sayılan adalet, akıl ve vicdan unsurundan oluşur. Adaletin çeşitli türlerini saymak gerekirse; ilkel adalet, uygar adalet, sosyal adalet ve ilahi adalet olarak sayabiliriz. Ancak, adaletin hangi türünü sayarsak sayalım, adalet anlayışında ahlak, ölçülülük, hakkaniyet ve tarafsızlık ilkelerini barındırması olmazsa olmazdır.

Bizim insanımız, ileri demokraside yönetilen diğer ülkelerdeki insanlar gibi, adaletin egemen olduğu bir ülkede yaşamak istemektedir. Bu istek herkesten çok bizim insanımızın hakkıdır. “Bugün ülkemizde adaletin egemen olduğunu kabul etmek mümkün müdür?”, “Türk insanı mutlu mudur?”, “Ülkemizde adalete olan güven tesis edilmiş midir?” Bu sorulara cevap vermek gerçekten çok zor

ama, maalesef, halkımız sokakta bu sorulara haykırarak “Hayır.” cevabını vermektedir. Siyasal iktidar da umarım ve dilerim ki bu haykırışın ve feryadın farkına varır. Ülkemizde toplumun tüm kesimleri adaletsizliğe, haksızlığa uğradığını düşünmekte, hukuksuzluğun egemen olduğu bir ülkede yaşadığını varsaymaktadır. Bu nedenle bizim insanımız mutsuz, düş kırıklığı içinde, gelecekte umutsuz, psikolojisi bozuk bir hayatı sürdürmeye mecbur bırakılmaktadır. Bu mecburiyet, Türk milletinin kaderi olmamalıdır. Yoksulluk ve haksızlıkla sınanan bizim insanımız, çaresiz bırakılmıştır. Adaletsizliğe karşı tepkisini çeşitli davranışlarla eleştirenin, yürüyenin, toplantı yapanın, dava açmaya cesareti olanların da başına gelecek felaket herkes tarafından çok iyi bilinmektedir.

Bugün burada yargının bağımsızlığının ve tarafsızlığının, savunmanın gücünün, hâkim teminatının, HSK atamalarının ya da Rahip Brunson’un veya diğer ülke vatandaşlarının bağımsız yargı tarafından serbest kalmasındaki adalet anlayışının, davaların kısa sürede sonuçlanmamasının, mahkemelerin ve yargıçların siyasallaşmasının, yargının hiçbir yerden emir ve hiç kimseden talimat ve emir almayacağını tartışmasının yapılmasının hiçbir anlam ve önemi kalmamıştır. Zira bu konular uzun süredir toplumun her kesiminde, Meclisimizde de tartışılmış ancak bugüne kadar yargının önemli sorunlarının büyük bir bölümü -üzülerek ifade etmeliyim ki- çözüme kavuşturulamamıştır. Milletlin adalete güven duygusu tesis edilemediği gibi daha da zaafa uğratılmıştır.

On yedi yıldır siyasal iktidarı elinde bulunduran Adalet ve Kalkınma Partisi acaba isminin içinde bulunan adalet duygusunu neden toplumda tesis edememiştir? Neden adalete olan güven duygusu her kesimde neredeyse yüzde 20’lere düşmüştür? Bunun cevabı gayet açıktır: Siyasal iktidar, yargı eliyle siyaseti dizayn etme gayreti içinde olmuştur.

Sayın milletvekilleri, hain darbe girişiminden sonra yapılan FETÖ soruşturmalarının sulandırıldığı ve FETÖ borsalarının kurulduğu, iktidar ve muhalefet partisi sözcüleri tarafından ifade edilmektedir.

667 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’yle sorumsuzlukla donatıldığını belirten bazı hâkim ve savcılar, sorumsuz olduklarını belirterek keyfî ve hukuksuz davranış ve soruşturmalarla kendilerinin FETÖ’cü olduğunu gizlemek suretiyle büyük adaletsizliklere sebep olmuşlardır. Bu kişiler haklı soruşturmaları sulandırarak FETÖ hain terör örgütüyle yapılan mücadeleyi akamete uğratacak tutum ve davranışlar sergilemişlerdir.

Sayın Adalet Bakanımızın da ifade ettiği gibi, FETÖ, 15 Temmuz akşamı başlayıp 16 Temmuz sabahı bastırılan bir tehlike olarak yorumlanamaz. Devletin kırk yıl hücrelerine sızmış bir terör örgütüyle karşı karşıyayız. Bu mücadeleyi, iktidar, muhalefet, bütün siyaset ve kurum, kuruluşlarıyla bütün devlet ve millet olarak topyekûn ve taviz vermeden sürdürmek gerekmektedir. Ancak bu mücadele verilirken hak ve adaletten ayrılmayalım.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; siyasi iradenin adaletine de bir göz atalım. Kamudaki asgari ücretlilerin maaşından vergi kesintisi yapılmasın diyoruz, aksine vergiler artıyor.

Öğretmenler, sağlık çalışanları, din görevlileri, Emniyet personelinin ek göstergesi verilsin diyoruz; kulak tıkıyorsunuz. Elektrik faturasına tüketim dışında herhangi bir vergi yansıtılmasın diyoruz ama maalesef çıt çıkmıyor.

Çiftçinin tarımsal malzemesi ÖTV ve KDV’den muaf olsun diye haykırıyoruz; siz, gümrük duvarlarını yıkarak nohudu, mercimeği, eti, hatta samanı ithal ederek Türk tarımını ve hayvancılığı öldürüyorsunuz.

Engelli vatandaşlarımızın elektrik ve doğal gazı indirimli olsun diyoruz, başınızı öteye çeviriyorsunuz.

Emeklilikte yaşa takılanlara emeklilik hakkı tanınsın diyoruz; Haziran seçimlerinde seçmene söz verilmesine rağmen “Ne zaman emekli olabiliyorsa o zaman emekli olsun.” deniliyor.

Atanamayan öğretmenlerin, sağlık çalışanlarının, mühendislerin, iktisadi ve idari bilimler fakültesi mezunlarının iş ve aş feryatlarına çare bulalım diyoruz; siz “Her mezuna iş bulmak zorunda değiliz.” deyip kulak tıkıyorsunuz. Marifet her ile üniversite açmak değil, asıl marifet üniversitelerden mezun ettiğiniz gençlere iş bulmaktır.

Asgari ücreti açlık ücreti olmaktan çıkaralım diyoruz, bizi dikkate almıyorsunuz.

Bütçesi yaklaşık 3 bakanlıktan fazla olan Diyanet İşleri Başkanlığının sözüne itibar ettiğinizi biliyorum. Günümüzde fitır sadakası, fitre miktarı yani 1 kişinin 2 öğün normal gıda ihtiyacını karşılamak için bir ölçü belirlemiştir. Bu ölçüye baktığımızda, 2019’un Ramazan ayı başında Diyanet 1 kişinin bir günlük fitre bedelini 23 lira olarak belirlemiştir. 4 kişilik bir ailenin fitre bedeli 92 lira. Otuz günle bunu çarptığımızda o da yaklaşık 2.760 lira. Yani Diyanet diyor ki: “Kardeşim, 1 kişi bir günde 2 öğün yemek yese bunun bedeli 23 lira, 4 kişilik ailenin bedeli de 2.760 lira.”

Şimdi, bu bedelde ulaşım yok, kira yok, elektrik yok, su parası yok, ısınma yok, giyim yok, varsa sosyal hayatına harcayacağı herhangi bir ödeme yok, gerisini varın siz düşünün.

Bu millet sizi para babalarına hizmet edin diye seçmedi. Sizi millet seçti. Ya milleti göreceksiniz ya da yoldan çekileceksiniz. Bunun başka yolu yok diyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz söz almak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Türkkan.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

11.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Parlamente'ye vazife kılınmış meselelerin en önemlisi olan bütçe görüşmelerinin idraki sırasında 290 milletvekiliyle temsil edilen Adalet ve Kalkınma Partisi sıralarında 12 milletvekilinin bulunmasının devlet ciddiyetiyle bağdaşmadığına ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkanım, şu anda Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu üzerine vazife kılınmış meselelerin en önemlisini idrak ediyor. Yani Hükümetimize bütçe teslim ediyoruz, Hükümetimizden daha önceki yıl teslim ettiğimiz bütçenin hesabını soruyoruz. Sayın Bakanlarımız burada, başından beri Genel Kurulu izlemekteler.

Ama üzülerek ifade ediyorum, 290 milletvekiliyle Parlamente'da temsil edilen Adalet ve Kalkınma Partisi sıralarına lütfen bir bakın. Biraz evvel ben konuşmaya başlarken 9 kişiydiler, şu anda zannediyorum 12 kişi.

Bunu önce Sayın Bakanlara saygısızlık olarak düşünüyorum. Sonra Meclisin Genel Kuruluna saygısızlık olarak düşünüyorum. Sonra bunu devletin ciddiyetiyle bağdaşmayan bir tutum olarak düşünüyorum.

Bu konuda Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunu biraz daha hassasiyete davet ediyorum.

Teşekkür ederim. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

A) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

1) Adalet Bakanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Adalet Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) YARGITAY (Devam)

1) Yargıtay 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Yargıtay 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) DANIŞTAY (Devam)

1) Danıştay 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Danıştay 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

1) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Adalet Akademisi 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Adalet Akademisi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU (Devam)

1) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)

1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

H) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) KAMU İHALE KURUMU (Devam)

- 1) Kamu İhale Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kamu İhale Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)

- 1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

*Hesabı**K) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)*

- 1) Türkiye İstatistik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İstatistik Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

- 1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

- 1) Hazine Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)

- 1) Sermaye Piyasası Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Sermaye Piyasası Kurulu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

O) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Millî Savunma Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Antalya Milletvekili Sayın Feridun Bahşi...

Buyurun Sayın Bahşi.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yargıtay, Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, Türkiye Adalet Akademisi Başkanlığı ve Hâkimler ve Savcılar Kurulu bütçeleri üzerine söz aldım, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Hep söyleyegdik, en iyi yasaları da yapsanız, en iyi strateji belgelerini de açıklasınız, uygulayıcılar liyakatlı ve ehliyetli olmadığı sürece adaleti sağlayamazsınız. AK PARTİ’den önce de yargıya çokça eleştiri vardı. Hâkimlik yaptığım dönemlerde en çok eleştirenlerden birisi de bendim. Tüm bu eleştirilere rağmen, o zaman yargıya güven yine de yüzde 70’lerdeydi, şimdi ise bu oranın yüzde 20’lerde olduğu bizzat Adalet Bakanı Sayın Gül tarafından dile getirilmektedir. Geline nokta, AK PARTİ’nin iktidara geldiği ilk günden beri yargıyı ele geçirme çabasının sonucudur.

Yargı, 2010 yılında terör örgütü FETÖ'ye teslim edilirken, kumpas savcılarını zırlı, lüks makam araçları tahsis edilip övgüler düzülürken, hatta kumpas davalarının savcısı olunurken 17-25 Aralıkta yargı yoluyla darbeye kalkışılması üzerine ortaklık bozuldu. “Benim kriptolu telefonlarımı bile dinlemişler.” ikrarıyla, yargı eliyle kurulan kumpaslar, yapılan yolsuzluklar, haraç ve rüşvet çarkı tüm çıplaklığıyla ortaya saçıldı. Kumpas davaları, yolsuzluk, haraç ve rüşvet olayları, telefon “tape”leriyle ortaya dökülünce tüm ülke “Bu kadar mı?” diyerek tepki gösterip hayretle ahlaksızlıklarını izledi. Hatta bazı partiler 17-25’i yolsuzluk haftası olarak ilan ettiler. İktidar ise bunları bir daha yaşamamak için yargıyı ele geçirme çabasını artırdı. Allah’ın bir lütfu olarak gördükleri 15 Temmuz hain darbe girişimiyle bekledikleri fırsatı yakaladılar. Hele de atı alanın Üsküdar’ı geçtiği Anayasa referandumuyla tüm yollar otoban hâline geldi ve tüm ülke gibi yargı da tek adama teslim edildi, böylece adalete güven de sıfırlandı.

Değerli milletvekilleri, ülkemde hukuk eğitimi, eğitimde gelinebilecek en dip noktaya gelmiştir. Dekanı hukukçu olmayan 20 fakültenin 18 tanesi 2002 yılından sonra açılmıştır. Düşünün, hâkim, savcılık yapamayacak kişiler hukuk fakültesi yönetmektedir. Yine, kendisi hâkim, savcı olamayacak hocalar hâkim, savcı adaylarını eğitmektedir. Bu eğitim gerçekliğiyle yeterli donanımına sahip olan hâkim, savcı yetişebilir mi? Elbette ki hayır. Hukukçu olmayan hukuk dekanlarına sormak lazım: Siz yönettiğiniz fakülteye kendi çocuklarınızı gönderir misiniz? Yine, fakültelerde ders veren hukukçu olmayan hocalara sormak lazım: Siz ders verdiğiniz okullarda çocuklarınızın hukuk eğitimi almasını ister misiniz? Tabii ki istemezsiniz.

Böyle bir eğitim sistemi sonrası hâkim, savcı olanların verdiği kararlardan şimdi birkaç örnek vereceğim. Ankara’nın bir ilçesinde görev yapan hâkimin verdiği karar: “Sanığın iki yıldan beş yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılmasına...” Taraf avukatının “Böyle bir karar verilemez.” itirazı üzerine hâkimin verdiği cevap: “Kanunda böyle yazıyor.” Elbette kanunda böyle yazar, ancak hukuk fakültesine ilk girişte cezanın maddede öngörülen alt ve üst sınır içerisinde nasıl tespit edileceği de öğretiliyor.

Yine, Isparta 3. Ağır Cezadan, itiraz üzerine verilen bir karar, zabıttan okuyorum: “Sanığın yedi yıldır hacca gitmek için beklediği, 2019 yılında hak kazandığı ve kesin kayıt yaptırdığı ancak hakkında adli kontrol kararı bulunduğu, kararın kaldırılmaması durumunda ise hacca gidemeyeceği ve mağdur olacağı göz önüne alınarak adli kontrol kararının kaldırılması...”

Yine, İstanbul İş Mahkemesinden bir duruşma zaptı... Hâkim, duruşmada -zabıttan okuyorum- davacı vekilinin eteğinin diz üstünden yaklaşık 15 santim yukarıda olduğunu, bu hâlin avukatlık mevzuatına ve giyim kuşam etik kurallarına aykırı olduğunu, dinleyici sıralarında bulunan 2 avukatın -ki zabıтта isimleri yazılı- davacı vekilinin etek boyunun avukatlık mevzuatına ve örfüne uygun olup olmadığını sorduğunu, avukatların ise etek boyunun örfe uygun olduğunu söylediğini, bunun üzerine, mahkeme Yazı İşleri Müdürünün çağırıldığını ve avukatın etek boyunun telefonla fotoğrafının çekilmesinin istendiğini, avukatın ise buna izin vermediğini duruşma zaptına yazabilmiştir. Yine, Salihli Mahkemesinden bir karar... Esrarın bulundurulması suçtur, kişi üzerinde bulunamaz, yakalandığı takdirde ceza alır bilindiği gibi. “Adli emanette kayıtlı 960 gram esrar maddesinin sahibine iadesine...” Kararları çoğaltabiliriz, tarafımda onlarca bu tür karar var. Acil tedbir alınmazsa bu durum artarak devam edecektir.

Yine bir başka konu ise görevi sırasında bir partiden aday olmak için istifa eden yargı mensuplarının durumu ki bunlardan birisi de benim. Emekliliğime çok az bir süre kala istifa ettim ancak yasal engel sebebiyle mesleğe geri döndüm. Adaylık için istifa eden hâkim, savcı tüm tecrübe ve mesleki birikimine rağmen mesleğe dönemezken, siz, partinizin yöneticilerini hâkim, savcı yapıyorsunuz. Bu ne yaman çelişkidir! İstedığınız kadar yasal düzenleme yapın, bu sistemle, yargı reformu strateji paketleriyle yargıya güveni tekrar sağlayabilir misiniz? Bence sağlayamazsınız. Adalet herkese lazım. Dün kumpas davalarının planlayıcıları bugün adalet arıyor ve adaletsizlikten yakınıyor. Bugün yargı kademelerine yandaşlarını yerleştiren ve yargıyı kullananlar da bir gün adalet arayacaklardır. İktidarlar yargı, Türk Silahlı Kuvvetleri ve Emniyet gibi kamu kudretini etkin kullanan kurumları elinde tutmak isterler. Oysa yargı ele geçirilecek, fethedilecek, keyfi kullanılabilir bir kale değildir. Ayarını bozduğun kantar bir gün gelir seni de tartar. Yargıyı bu yazgıdan en hızlı şekilde kurtarmalıyız. Bugün için bunu en kısa zamanda başarmak imkânsızdır. Neden? Çünkü hukuk eğitimi çok yetersiz. Hukukta eğitim şart. Eğitimi düzeltmeye fakültelerden başlamak gerekiyor. Öncelikle, hukuk fakültelerinde hukukçu olmayan yöneticiler uygulamasına derhâl son verilmelidir. Kadrosunda tam zamanlı en az 5 profesör, 5 doçent, 10 yardımcı doçent olmayan tüm hukuk fakülteleri derhâl kapatılmalıdır. Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı olumlu bir düzenlemedir ancak kazananların mülakat veya sözlü sınava tabi tutulması yandaş istihdamının önünü açacağından derhâl kaldırılmalıdır. Daha, önceki hafta yapılan, eski Adalet Bakanı, Adalet Bakanlığı bürokratları ve 200 civarında milletvekilinin de girdiği Arabuluculuk Sınavı öncesi yaşanan rezaletler hâlâ hafızalardan silinmemiştir. Ki 200 milletvekilinden Meclisin, böyle, şeyini artıracak 1 kişi kazanabilseydi... O da yok. Hiçbir milletvekili bu sınavı kazanamamış.

POLAT TÜRKMEN (Zonguldak) – Siz dâhil misiniz efendim?

FERİDUN BAŞŞİ (Devamla) – Ben girmedim efendim.

Yargı Reformu Strateji Belgesi AK PARTİ Genel Başkanı tarafından sarayda açıklandı. Bu çerçevede, ilk paket Meclisten geçti. Bu pakette ifade özgürlüğünün geliştirileceği söylenen düzenleme de yer aldı ancak uygulamada, konulan bu madde karşılık bulmadı.

AK PARTİ döneminde çıkarılan yargı reform paketlerinin sayısını unuttum. Bu kadar paketten sonra bile, bırakın iyileşmeyi, görüldüğü gibi, günden güne yargıdaki prestij kötüye gitmektedir. Cumhurbaşkanına hakaret suçuna verilen tüm beraat kararları için istinaf yoluna gidilecek diye savcılara talimat verilip genelge yayınlanıyor. Kim tahliye olacak, kim tutuklu kalacak diye özel yetkili duruşmaların savcılara duruşmadan önce SMS’le talimat veriliyor. Yine, 6 Nisan 2017 tarihinde Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğünün bastıracağı Terör Soruşturmaları Bilgi Kitapçığı’nda tahliyeler konusunda Adalet Bakanının Başkan olduğu HSK ile mutlaka istişarede bulunulmasından sonra irade oluşturulması, ayrıca soruşturmalarda 17-25 Aralık suç miladı olarak esas alınması istenmişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bahşi, sözlerinizi toparlayın lütfen.

FERİDUN BAŞŞİ (Devamla) – Teşekkür ederim efendim.

Türk Ceza Kanunu’nda cezaların zaman aşımı süresi açıklanmıştır, suçların zaman aşımı süresi de açıklanmıştır. “17-25 Aralık” diye bir milat Ceza Kanunu’na da Anayasa’ya da her türlü hukuk kuralına da aykırıdır. Hem “yargıda reform” diyeceksiniz hem talimat vermeye devam edeceksiniz, sonra da yargı bağımsızlığından dem vuracaksınız; olmaz olsun böyle yargı bağımsızlığı.

Değerli arkadaşlar, dün Dünya İnsan Hakları Günü'ydü. Ata toprağım Doğu Türkistan'da dün de insan hakları ihlal edilmiş, topraklarını beklemeye kalmış kardeşlerim kızıl Çin devleti tarafından soykırımı uğratılmaya devam edilmiştir. Dünyanın ayağa kalktığı bu soykırımı sadece Türkiye ve İslam dünyası sessiz kalmıştır. Şimdi, buradan, bu kürsüden, milletin kürsüsünden Doğu Türkistan Türklerinin -gördükleri zulüm üzerine- sesine ses veriyorum: Acımız acımızdır, sevdamız sevdamız, mücadeleniz mücadelemizdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FERİDUN BAŞŞI (Devamla) – 2020 yılı bütçesinin milletime, ülkeme ve Gazi Meclise hayırlı olmasını diliyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ankara Milletvekili Sayın Durmuş Yılmaz...

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Efendim, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de sözlerime Bosna Hersek'te onca canın kıyılmasına alkış tutan birisine Nobel Edebiyat Ödülü verilmesini kınayarak başlamak istiyorum.

Efendim, 2020 yılı bütçemiz hayırlı olsun. Bugün geldiğimiz nokta itibarıyla Türkiye ekonomisine bir kuş bakışı göz attığımızda gördüğümüz şu: Bir yapısal tıkanmanın içerisindeyiz ve bir borç kriziyle karşı karşıyayız. Bu borç krizi önceki krizlerimizde yaşadığımız gibi kamunun krizi değil, özel sektörün krizi ve maalesef bu realiteyle yüzleşmeyi reddeden bir iktidarla karşı karşıyayız. Bu yüzleşmenin bize elbette bir maliyeti var. Bu maliyeti ödedik, ödemeye devam edeceğiz, böyle devam ederse de ödemekten geri kalmayacağız.

Eğer ekonominin temel göstergelerinden olan örneğin enflasyon kontrol altına alınsaydı biz son bir-bir buçuk yıldır “Efendim, dövizini bozdur, yastık altındaki altınını getir. Bozdurmuyorsan, ben Türk lirasıyla tahvil ihraç etmiyorum, euro cinsinden, dolar cinsinden tahvil ihraç ediyorum, dolarını bana ver...” Yaş sebze meyveyle ilgili tanzim satışları düzenlemek vesaire vesaire. Bunlar gerçekten fantastik inovasyonlar ama bu inovasyonları yapmaya bence hiç gerek yoktu, o tek değişken olan enflasyonu kontrol etseydik bunların hiçbirisine gerek kalmayacaktı.

Bu geçen süreç içerisinde -daha önceki konuşmalarımda da bu kürsüden ifade ettiğim üzere- sıkıntının, krizin belli aşamaları var. Biz bu aşamaların şu anda 3'üncü aşamasını ve 1'inci aşamasını birlikte yaşıyoruz. Daha önce de söyledim, bir sorun ortaya çıktığında “İnşallah bu geçicidir, dolayısıyla toplumu rahatsız etmeye gerek yok. Şu, şu tedbirleri alalım, dolayısıyla toplum bunu fark etmeden biz işleri yoluna sokarız.” deniliyor ama maalesef bu işler yoluna sokulamadı, dolayısıyla kriz inkâr edildi ve bugüne geldi.

Tabii, işler düzelmeyince bu defa öfke ortaya çıktı “Niye düzelmiyor?” diye. Bu öfke safhasında da maalesef soğan depolarına, vesaireye baskın yapıldı, piyasa mantığının tersine.

Bunun üçüncü aşaması korku ve panik. Bunu da biz bu yıl yaz tatiline girmeden önce yaptığımız bir yasal düzenlemeyle gördük. Orada da 400 milyar TL'ye yakın, 70 milyar dolar karşılığında batık krediyi maalesef hiçbir kaynak bulmadan yeniden yapılandırdığımızı zannettik ve bu kanun hâlâ yürürlükte. Dört ay, beş ay önce yaptığımız bu yapılandırmanın sonucunun bugün ne noktada olduğu konusunda da hiçbir fikrimiz yok. Bildiğimiz tek şey, eylül ayında BDDK'nin 46 milyarlık batık krediyi tekrar yapılandırması, daha doğrusu batık olduğunu tanınması için bankalara verdiği talimat.

Dolayısıyla krizin son aşaması umut aşaması. Böyle bir umut var mı? Son, üçüncü çeyrek ekonomi büyümesiyle ilgili Türkiye İstatistik Kurumunun açıkladığı rakamlara baktığımızda ve oradan yapılan bazı yorumlardan hareketle, umudun ortaya çıktığı gibi bir iddia ortaya atıldı ve son üç gündür, pazartesiden bu tarafa da Meclisteki bazı milletvekili arkadaşlarımız da bunu gündeme getirdiler ve taşıdılar. Nedir iddia? İddia şu: Sanayi Üretim Endeksi'nde, kapasite kullanım oranında, perakende satışlarda, Reel Kesim Güven Endeksi'nde, Tüketici Güven Endeksi'nde, ikinci el konut satışlarında ve otomobil satışlarında ortaya çıkan bazı rakamlardan hareketle üçüncü çeyrekte itibaren artık kuruyan kütüğe dönen Türkiye ekonomisinin yeşil filizler vermeye başladığı ve dolayısıyla da "Yavaş yavaş bu işin içinden çıkıyoruz." gibi bir iddia ortaya atıldı. İncim o ki inşallah bu doğrudur çünkü kimimiz güvertede, kaptan köşkünde sefa sürerken kimimiz kazan dairesinde kürek çekse de aynı gemideyiz. Dolayısıyla bu iddianın doğru çıkmasından hepimizin menfaati var. Fakat bu iddia gerçekten ne kadar doğru, ben ona bir bakmak istiyorum. Ekonomi, 2019 yılının birinci çeyreğinde yüzde 2,3; ikinci çeyreğinde yüzde 1,6 küçüldükten sonra, üçüncü çeyrekte yüzde 0,9 büyüdü. Şimdi, bu büyüme nereden geldi, bunu sormamız lazım.

Teknik olarak baktığımızda, Türk ekonomisinin toplam millî gelirinin yüzde 60-65'ini oluşturan, 2/3'ünü oluşturan hane halkının tüketiminden gelen katkı yüzde 0,85. Devletin onca harcamasına ve üçüncü çeyrekte yüzde 7 harcama artışına rağmen büyümeye katkısı 0,92; yatırımların katkısı -3,56. Asıl değişim, bu büyüme nereden geliyor biliyor musunuz? Stok değişiminden geliyor yani Türkiye'deki sanayici, iş adamı, tüccar üretmiş ama ürettiği malı stoka koymuş ve stoktan da katkı yüzde 3,19. Eğer stok değişimi olmasa belki yüzde 2'lik, yüzde 3'lük bir ekonomik daralmayla karşı karşıya geleceğiz. Net ihracatın katkısı ise negatif. Peki, bu değişim, bu "yeşil filiz" dediğimiz şey gerçekten hangi ekonomik tedbirler, hangi politika değişiklikleri sonucu ortaya çıktı diye baktığımızda gördüğümüz şu: Bu ekonomi -dediğim gibi- iç taleple büyüyor, talebin iki önemli bileşeni var: Bunlardan birincisi, çalışarak elde ettiğimiz maaşımız, ücretimiz, yevmiyemiz, gelirimiz; ikincisi de aldığımız kredilerle takviye ettiğimiz gelir. Peki, maaşlarda, ücretlerde vesairelerde bir artış var mı? Maalesef böyle bir şey söz konusu değil. Vatandaş şu anda elektrik faturasını, su faturasını nasıl ödeyeceğini; eve nasıl yemek, aş götüreceğini düşünüyor. Peki, nereden geliyor bu artış? Bu kredilerden geliyor. Peki "Kredilerin neresinden geliyor?" diye baktığımızda, maalesef, bu kredi büyümesi, bütün zorlamalara rağmen, yatırımı yönlendirecek olan, önümüzdeki dönemde ekonominin gücünü artıracak olan kaynaklardan gelmiyor; bu artış, tüketici kredilerinden geliyor. Tüketici kredilerinin de ana alt kalemi, maalesef, kredi kartı borçlarındaki artış. Son dönemdeki 50 milyar TL'lik kredi kartı borçlarındaki artış, sözünü ettiğimiz o "yeşil filiz" denilen kapasite kullanım oranındaki vesairedeki artışın nedeni. Vatandaş, borçlu olan vatandaş borçlanmaya yöneldi, 50 milyar TL harcadı ve bunun sonucunda da bir şeyler ortaya çıktı fakat bu sürdürülemez, sürdürülmesi de mümkün değil. Dolayısıyla burada sormamız gereken şey şu... Sayın Bakan diyor ki: "Ekonomide bir dengelenme var." Evet, Sayın Bakanın dediği doğru, bu ekonomi dengeleniyor fakat nerede dengeleniyor? Bu ekonomi çakılacak bir noktada dengelendi. Sayın Bakan diyor ki: "Cari açık azaldı, ithalat sıfırlandı, cari fazla vermeye başladık; dolayısıyla ekonomi dengelendi." Hayır, Sayın Bakan. Evet, bu bir denge fakat siz şununla övünüyorsunuz: "Ekonomiyi büyütmedim, işsizliği artırdım, bu benim başarımıdır." diyorsunuz. Son tahlilde yapılması gereken şey, vatandaşa iş bulmak, aş bulmak, ekonomiyi büyütme. "Ekonomiyi küçülterek ben faizi yüzde 500

yaparım, kimseye yedirmem, içirmem ve enflasyonu sıfırlarım.” Bu, başarı değil. “Dengelenme” demek şu: Öyle bir noktaya geleceksiniz ki ekonominin bütün kaynakları etkin şekilde kullanılacak, öyle bir faiz seviyeniz olacak ki o faiz seviyesinde enflasyon yükselmeyecek ama işsizlik de yükselmeyecek; nötr bir faiz oranınız olacak, tam istihdam noktasına gelecek ve dolayısıyla da her iş arayan iş bulabilecek. Böyle bir dengelenme söz konusu değil. Sizin ortaya koyduğunuz dengelenme ekonomiyi bitiren bir dengelenme. Buna bir örnek olarak şunu vermek istiyorum: Ekonomi gerçekten çakıldı, bu sözüme kıızıyorsunuz ama gerçekten çakıldı. Bunu da nasıl ispat edeceğim? Şöyle ispat ediyorum: 2018-2020 döneminde Orta Vadeli Program’da 2018 yılı için öngördüğünüz millî gelir 923 milyar dolar, 2019 yılı için öngördüğünüz millî gelir 988 milyar dolar. Yeni Ekonomi Programı’nda 2020-2022 dönemi için öngördüğünüz millî gelir ki bu dönemde 2018 gerçekleşmişti, gerçekleşen rakam 789 milyar dolar, 2019’da da şu an itibarıyla eldeki verilere bakarak beklenen gerçekleşme 749 milyar dolar. Sizin tahmininiz ile gerçekleşen arasındaki fark 2018’de eksi 134 milyar dolar, 2019 yılında da eksi 239 milyar dolar olmaya doğru gidiyor. Bunun ikisinin toplamı eksi 373 milyar dolar. Yani siz iki yılda bu ekonomiyi bir yıllık millî gelirimizin altı aylığı kadar küçülttünüz; bu, çakılma değil de nedir? (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Çünkü siz bu rakamları verirken elinizde birtakım veriler vardı, doneler vardı, buna göre tahmin yaptınız, toplumla paylaştınız, bu tahmine göre insanlar tavır aldılar, yatırım yaptılar, ekonomik kararlar aldılar ama gelinen nokta maalesef bu. Bu, elbette tahmin ile gerçekleşme arasındaki zarar. Gerçekleşen zarara baktığımızda, ilk dokuz ayda -bu TÜİK’in rakamı- kaybettiğimiz millî gelir 54,7 milyar dolar, buradan hareketle kişi başına kaybımız 817 dolar, kişi başı millî gelir de 8.815 dolar oluyor; bu gerçekten bir çakılma.

Peki, önümüzdeki dönem ne olacak? 2019 yılında ne oldu? 2019 yılında Merkez Bankasından alınan kaynaklarla bugün geldiğimiz noktaya geldik. Merkez Bankasından ihtiyat akçesi kanunla kullanıma alınırken ben bu kürsüden şu konuşmayı yaptım, dedim ki: “Gelin, bunu yapmayın; bu size üç aylık, beş aylık bir cennet vaat eder ama arkasından uzun müddet cehennemde kalırsınız.” Evet, şu anda bir cennette yaşıyoruz fakat bu cennette ebediyen kalıp kalmayacağımız henüz belli değil.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Allah bilir, Allah.

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Elbette Allah bilir ama şunu bilin ki eğer siz bu parayı almasaydınız şunu yapacaktınız çünkü zorluklar, sıkıntılar çözüm üretirir size. O çözüm sonucunda şunu yapmanız gerekirdi -artık paketlerle bu iş yürümüyor- yapılması gereken şey, büyük, kapsamlı bir program. O program yapılmadan bu içinde bulunduğumuz koşullardan dışarı çıkılması mümkün değil.

Daha önce bu programlar yapıldı ve bunun başarısını da gördük ve bunu da nerede gördük? 2002-2006-2007 döneminde gördük. Program ile paketin arasındaki fark şu: Programda tercihlerini değiştirirsin, millettten aldığın yetki çerçevesinde ona göre kurumlara görev verirsin; “Bugün neredeyim, üç ay sonra nerede olacağım, altı ay sonra nerede olacağım, dokuz ay sonra, bir yıl sonra nerede olacağım ve buralara gitmek için elimde hangi araçlar var, bu araçlardan hangisi kullanılır, hangisi kullanılmaz?” Bunlara birer performans kriteri koyarsınız ve buna göre de -o performans kriterlerine göre- yıl içerisinde ulaşılamayan hedefleri ilgili kuruma, kuruluşa, yöneticiye sorarsınız; niçin olduğuyla ilgili eksiklerinizi bulur ve ona göre yeniden yolunuza devam edersiniz. Fakat bu işler paketle olmuyor, olması da mümkün değil.

Bunu da söyledikten sonra -altı dakikam var- şunu sizlerle paylaşmak istiyorum: Eğer bu ekonominin tekrar büyüme patikasına girmesi isteniyorsa yapılması gereken şey, ne yapıp edip sabit sermaye yatırımını artırmaktır. 2018'in üçüncü çeyreğinde özel sektör yatırımı yüzde 4,4 küçüldükten sonra, takip eden dört çeyrekte 11,6; 12,1; 22,4; 12,6 küçülmüştür; hâlâ da küçülmeye devam ediyor. Bu, ekonominin potansiyel büyümesini, gelecekteki büyümesini ipotek altına alıyor. Bu böyle olduğu sürece, efendim, kredi kartını borçlandırmakla, kamu bankalarını zorlayıp tüketici kredisi verdimle vesaireyle bu işin içinden çıkılmaz. Yapmanız gereken, üretken kapasiteyi artıracak olan yatırımları tekrar canlandırmaktır. Bunu yapmazsanız bugünkü durumdan bir adım daha ileriye gidemezsiniz. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Yapacağımız tek şey, olmayan gelirleri bulmaya çalışmaktır. Peki, bu olmayan, bulunmayan gelirler nelerdir? Bu olmayan ama bulunan gelir, maalesef, 2019 yılında Merkez Bankası kaynaklarının kullanılmasıdır. Bu kaynak, önümüzdeki dönemde acaba kullanılabilir mi kullanılamaz mı? Böyle bir kaynak var mı, ona bir bakmak lazım.

Şimdi şunu söylemek istiyorum: Buna geçmeden önce -benden önceki konuşmacılar da söyledi-bankalardaki döviz tevdiat hesabına bir bakmak istiyorum. Ben, söylemek istediklerimin hepsini söyleyemeyeceğim. Özellikle Merkez Bankası çok önemliydi ama belki bunu bütçenin kapanışında bir arkadaşımız ifade eder çünkü orada da çok önemli şeyler var. Bu 2018 yılı nasıl bu hâle getirildiyse orada da Hükümetin birtakım niyetleri olduğunu düşünüyorum. Dolayısıyla, Bakandan bu konuda söz almak istiyordum.

Durum şu: Sayın Bakanım, ben size bir soru önergesi verdim, Plan ve Bütçe Komisyonunda da sordum, dedim ki: "Döviz tevdiat hesaplarının geldiği bu seviye sizi korkutmuyor mu?" Çünkü geline seviyede, 2016 Aralık ayında 137 milyar dolardı, bugün 195 milyar dolara çıktı. Bu, haftalık bazda iniyor çıkıyor milyon bazda. Şimdi, buna rağmen ne yaptınız? Stopaj vergisini artırdınız, BSMV getirdiniz, başka tedbirler aldınız ve vatandaş "Dövizle yaklaşma." dediniz ama vatandaş 7 liradan döviz aldı, 6 liradan döviz aldı, 5 liradan döviz aldı, pozisyon oluşturdu ve o aldığı dövizlerden şu anda zırnık vazgeçmiyor ve o dönemde yüzde 25'lik, yüzde 30'luk faizlerden vazgeçti. Vatandaş, zarar etmesine rağmen dövizinin üzerinde oturuyor. Bence bu son derece önemli bir risk. Bana verdiğiniz cevapta, benim size sorduğum soru önergesindeki yüzdeyi bana geri cevap diye yazmışsınız Sayın Bakanım, bu değil. Bu sizi korkutmuyor mu? Bununla ilgili ne tedbir alacaksınız? Günün birinde bu vatandaş dövizini çekmeye giderse ne yapacaksınız? Bu döviz nerede? Çünkü Türkiye'de, bankalar, döviz tevdiat hesabı yoluyla ve Merkez Bankasının şu anda kendi piyasasından çıkıp İstanbul'daki İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında swap piyasası aracılığıyla, kontrolümüz altında olmayan, denetimimiz altında olmayan yabancı parasını basıyor. Şu anda bankaların muhabir hesaplarında 190 milyar dolar yok, 195 milyar dolar yok. Eğer günün birinde birisi... Peki, işleri güzel yaptınız, enflasyonu kontrol altına aldınız; vatandaş o zaman bu dövizleri çözdürmeye başlarsa, satarsa o zaman nasıl tedbir alacaksınız, ihracatı nasıl etkileyecek ve piyasadaki parayı nasıl çekeceksiniz? Yani bütün bunların üzerinde hiç düşünmemişsiniz ve bana, benim sorduğum sorudaki yüzdeyi "Yüzde 56'dan yüzde 51'e düştü." diye cevap olarak göndermişsiniz. Bunlar olmamalı. Bunun üzerinde düşünmelisiniz. Bu, son derece önemli bir risktir.

Peki, Merkez Bankası işine gelince, Sayın Bakanım, sizden şunu öğrenmek istiyorum: Bir, Merkez Bankasının şu anda değerlendirme hesabı var. Kamuoyunda değerlendirme hesabının kullanılacağı konusunda

bir algı var, bilgi var ve herkesin gözü orada. Merkez Bankası bilançosuna baktığımızda, değerlendirme hesabının bakiyesi 20 milyar dolar kadar azaldı fakat bunun nerede olduğunu biz bilmiyoruz. Benim şu anda size sorum şu, akşam lütfen bize bunun cevabını verin, sayın milletvekilleri siz de bunun takipçisi olun: Bugün itibarıyla Merkez Bankası değerlendirme hesabından herhangi bir kaynak kullandınız mı? Eğer kullanmadıysanız kullanmayı düşünüyor musunuz ve şu andaki bu değerlendirme hesabındaki azalma nedir? Ben eski bir bankacı olarak çözemedim. Onu da şöyle söyleyeyim: Merkez Bankası her yıl aralık ayında takip eden yıl için para ve kur politikası açıklar. Bu sene açıkladığı programda maalesef bir tablo vardı, o tabloyu yayınlamadı. Acaba o tablonun içinde “Diğer” diye bir hesap var, bu da orada mı? Eğer bu konuda bize bilgi verirsiniz son derece memnun olurum.

Başka bir şey: Yine para ve kur politikasında -2020 yılı için açıklanan- Ak Portföyünün büyüklüğünün...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yılmaz, sözlerinizi tamamlayın lütfen.

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Kaç dakika veriyorsunuz?

BAŞKAN – Bir dakika.

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – O zaman ben konuşmayayım, bu söyleyeceğimi heder etmeyeyim, burada kalsın.

Teşekkür ediyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Adana Milletvekili Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 yılı merkezî yönetim bütçesinin Gelir İdaresi Başkanlığı ve Kamu İhale Kurumu bütçeleri üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına söz aldım. Heyetinizi saygıyla selamlarım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin ekonomisini 2002-2019 döneminde makroekonomik veriler açısından genel olarak değerlendirdiğimizde, AK PARTİ Hükümeti, 2002’de “Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı” adı altında başlattığı yapısal reformlarda başarısız olmuş, Türkiye ekonomisi konjonktürel dalgalanmalara karşı güçlü bir duruş sergileyememiştir. Yabancı sermaye akımlarının teknolojik dönüşümünü sağlayacak yatırımlar yerine, inşaat gibi geçici istihdam ve büyüme sağlayan sektörlerle aktarılması sonucu, sanayi sektörlerinde sermaye gelişimi yeterli seviyeye ulaşamamıştır.

2003-2007 ve 2009-2014 yılları arasında, iki ayrı küresel genişleme döneminde siyasi iradeye sahip olan AK PARTİ, bu verimli dönemi, ekonomideki dönüşümü sağlayacak politikaların gerçekleştirilmesi yerine, hızlı büyüme sağlayan ama devamlılığı olmayan inşaat sektörünün gelişiminde kullanmıştır. İstihdam ve üretim ağırlıklı ekonomik program uygulanamamıştır.

Netice itibarıyla, 2018 yılı Ocak-Eylül döneminde 3,7 milyar Türk lirası faiz dışı fazla verilmiş iken, 2019 yılı Ocak-Eylül döneminde 4,3 milyar Türk lirası faiz dışı açık verilmiş. 2019 yılı Ocak-Eylül döneminde bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 19,6 oranında artarak 653,8 milyar Türk lirası olmuştur. Bütçe giderleri ise yüzde 22,5 oranında artarak 739,6 milyar Türk lirası olarak gerçekleşmiştir. Mızrak çuvala sığmamış, bütçe geliri savurgan harcamalarınızla gideri

karşılayamamış, açık verilmiştir. Türkiye ekonomisi 2018'in son çeyreğinde yüzde 3 küçülmeye karşı karşıya gelmiş, bunu 2019'un ilk çeyreğinde yüzde 2,6 oranında küçülme takip etmiş ve neticesinde ekonomimiz resmen resesyona girmiştir. Bu süreçte ekonomik göstergelerimiz ciddi şekilde bozulmuş, dolar kuru 4,73 seviyelerindeyken önce, 2018 yaz sezonunda aniden yükselmiş, bugün itibarıyla 5,80 seviyelerine gelerek bir yıllık artış yüzde 22 olmuştur. Enflasyon oranı 2018 sonunda yüzde 20,36'ya çıkmıştır. Bugün, TÜİK'e göre yüzde 10,56 olan enflasyon, pazarda yüzde 20 seviyelerinin üzerindedir. İşsizlik ise yüzde 10 seviyelerinden yüzde 14'ün üzerine çıkarak yüzde 41 artış göstermiştir. Son açıklanan verilere göre bir yılda işsiz sayımız 1 milyon 334 bin kişi artmış, TÜİK'e göre işsiz sayısı 4 milyon 650 bin olsa da gerçek işsiz sayısı 8 milyona çıkmıştır. 506 bin kadınıımız bu süre içerisinde işini kaybetmiş, bir sene önceye göre yüzde 10 fakirleşmişiz. Kişi başına düşen millî gelirimiz 8.811 dolara düşmüştür. 2002 yılında vatandaşlarımızın kredi kartı borcu 2 milyar Türk lirası iken bugün 566 milyar Türk lirasına çıkmıştır yani vatandaşlarımızın borcu iktidarımız döneminde 283 kat artmıştır. 2018 yılında ücretlilerden kesilen gelir vergisi tutarı 83,3 milyar Türk lirası, vatandaşın ödediği KDV ve ÖTV'den elde edilen gelir 312,3 milyar olup tüm gelir vergisinin yüzde 51'ini oluşturmaktadır; toplam gelir vergilerinin yüzde 63'ü dolaylı vergilerden oluşmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Fuat Oktay bütçe sunumunda, 2020 yılında merkezî yönetim bütçesi gelirlerinin, 2019 yılı gelir hedefine göre, yüzde 10,3 artışla 956,6 milyar lira, vergi gelirlerinin yüzde 17,5 oranında artışla 784,6 milyar lira, vergi dışı gelirlerin ise 172 milyar liraya ulaşacağını söylemiştir. Evet, arkadaşlar, bu 172 milyarın önemli bir bölümü cezalardan oluşuyor. Deli Dumrul misali "Geçenden 1 akçe, geçmeyenden 5 akçe." diyerek yine cezalarla vatandaşlarımızın belini bükmeye ant içmişsiniz, sandıkta bunun cevabını alacağınızdan emin olabilirsiniz.

Bu bütçe gelirleri adil değil. Yükü yine vatandaşımızın sırtına yükleyen ceza ve dolaylı vergilerle vatandaşımızı canından bezdiriyorsunuz. Yeter arkadaşlar! Toplumun psikolojisini bozuyorsunuz, intihar olayları bile sizin vicdanınızın sesini duymanıza yetmiyor.

Yine, bütçe konuşmasında Sayın Fuat Oktay, 2002-2019 Ekim döneminde kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerinde enflasyonun oldukça üzerinde artışlar sağladıklarını söyleyerek, aile yardım ödeneği dâhil, en düşük memur maaşını 2002 Aralık ayında 392 lira iken 2019 yılı Ekim ayında 3.707 liraya çıkardıklarını ifade ederek artış oranının yüzde 846'ya ulaştığını ifade ettiler. Yani, 2002 yılından 2019 yılına kadar geçen on yedi yılda memurun maaşını yüzde 846 artırdınız, öyle mi arkadaşlar? Bir bakalım, memur maaşının alım gücü baz alındığında, bakın, ne yapmışınız: 2002 yılında memur maaşı 392 lirayken çeyrek altın 32 liraydı. Bir memur 392 liraya 12,25 çeyrek altın alabiliyordu, şimdi ise 3.707 liraya 8,4 çeyrek altın alabiliyor. Çeyrek altın bugün 444 lira 61 kuruş. Sayın Oktay, bir memurun 12,25 çeyrek altın alması için en az 5.446 lira 47 kuruş maaş veriyor olmanız gerekirdi. Çeyrek altın alım gücüne göre memurun maaşını yüzde 685 düşürmüştünüz. Görün memuru ne hâle düşürdüğünüzü. Emeklinin, işçinin hâli daha da vahim. Bir de bununla övünüyorsunuz. Elbette, memur da, emekli de, işçi de, esnaf da bu rakamlarla oyun oynamanızın cevabını sandıkta verecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bakınız değerli arkadaşlarım, Kamu İhale Kanunu hakkında size bir gerçekten bahsedeceğim. Sadece son on yedi yılı baz aldığımızda Kamu İhale Kanunu'nda kaç değişiklik yapılmıştır? "10" "20" "30" diye cevap verebilirsiniz. Ben size söyleyeyim: On altı yılda tam 187 kez Kamu İhale Kanunu'nda değişiklik yapılmış. Neden? Çünkü ihaleye göre yasa değiştirdiniz,

yandaşlara göre ihale vermek için her ay bir değişiklik yaptınız Kamu İhale Yasası'nda. Bu, tüyü bitmedik yetimlerin hakkını yandaşlara verme çabasıdır. Bu konuda mahir olduğunuzu biliyoruz ama bu bir vebaldir, Allah indinde hesabını veremezsiniz, benden de söylemesi.

2001 yılında 21'inci Cumhuriyet Hükümeti Türkiye'de bir kamu ihale reformu yaptı. Amacı, kamu ihalelerinin, Avrupa'da yapıldığı gibi şeffaf ve kayırmacılıktan uzak olmasını sağlamaktı. İhalelerin partizanca ve kayırmacı değil, rasyonel ve ekonomik olması zorunlu kılınmıştı o dönemde. Ama şeffaf ve ekonomik ihale sizin işinize gelmediğinden "Ben istediğime istediğim ihaleyi veririm." mantığıyla hareket etmeyi seçerek "Ekonomik yandaş yaratmadan iktidarda kalamam." mantığını kabul ettiniz. Dönemin Maliye Bakanı Mehmet Şimşek 5 Kasım 2014 yılında Plan ve Bütçe Komisyonundaki konuşmasında "Açık ve net söylüyorum: Sayıştay denetimi gözümüzü açtı. Sayıştay denetimi benim için olmazsa olmazdır, yol göstericidir. Denetimleri daha da iyileştirmemiz lazım. Elimden gelse Kamu İhale Kanunu'ndaki tüm istisnaları kaldırırım." dedi. Ne oldu, biliyor musunuz? Bakanlığa veda etti. Yani iktidara geldiğiniz günden bugüne kadar iki yüz beş ayda Kamu İhale Kanunu'nda 187 defa değişiklik yaptınız, işe ve kişiye göre ihale yasası çıkarmada bir rekora imza attınız.

Heyetinizi tekrar saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Durmuş Yılmaz, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Yılmaz, süreniz beş dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sayın Başkan, tekrar söz hakkı verdiğiniz için size çok teşekkür ediyorum.

Kaldığım yerden devam ediyorum. Merkez Bankasından söz ediyorduk.

Arkadaşlar, aralık ayında Merkez Bankasının 2020 yılı için açıkladığı Para ve Kur Politikası Belgesi'yle, APİ portföyünün bakiyesini ve APİ portföyünü kendi bilançosunun yüzde 5'ine kadar yükseltebileceği konusunda kamuoyuna bir duyuru yaptı. Bu ihtiyaç nereden çıktı ve bunun ekonomik sonuçları nedir, o konuda sizi bilgilendirmek istiyorum ve Bakan Bey'e de bir sorum var. Dolayısıyla, biraz önce sorduğum soru gibi akşam bu sorunun da takipçisi olalım.

2001 krizinde batan bankaları ve dolayısıyla vatandaşın mevduatını kurtarmak üzere Türkiye Cumhuriyeti Hazinesi kamu bankalarına tahvil ihraç etti, bunlar o tahvili getirdiler, Merkez Bankasına teminat olarak verdiler; Merkez Bankası bunun karşılığında likidite verdi ve dolayısıyla, biz bu krizin içerisinde 2010 yılı 10 Mayıs'ında çıktık. Dolayısıyla, o dönemde, krizin başından 2010 yılı Mayıs ayının 10'una kadar Türk bankacılık sisteminin fazlası vardı; Merkez Bankası piyasadan sürekli para çekiyordu, para veren durumda değildi. 10 Mayıs 2010'dan sonra sistem değiştirdi, bankacılık sistemi artık eksiye düştü, o günden bugüne Merkez Bankası piyasayı fonlayıcı. Dolayısıyla, bunu yaparken de Merkez Bankası ya para piyasası işlemi yapıyor ya da repo yapıyor. Merkez Bankasının APİ portföyünde kâğıt bulundurmasının gerekçesi, ters repo yaparsa piyasada fazla para varsa onu çekmeye ihtiyacı olduğu için. Şu anda Merkez Bankasının piyasadan para çekmek gibi bir durumu yok. Piyasada likidite eksikliği var, sürekli Merkez Bankası şu anda 150-160 milyar TL'ye -bir ara 185 milyar TL'ye- kadar günlük bazda çıktı. Dolayısıyla, bunun amacı nedir? Bunun amacı şu: 2019 yılında Merkez Bankası kârını -ki o hazinenin hakkıdır- alıyor, onun üzerine yedek akçeyi de alması gibi böyle bir hileli yola mı sapıyorsunuz? Sayın Bakan, size sorum bu.

Merkez Bankası, API'yle bankacılık sistemini fonlayacak, onlara TL verecek. Hazinesinin bu sene çevirmesi gereken borç tutarı toplam borç stokunun yarısı kadar, 322 küsur milyar TL. Onun faizleri artırmaması için, Merkez Bankasının bankalara verdiği parayla, onlar gidecekler, hazine kâğıdı alacaklar; aldıkları hazine kâğıdı, şu anda ellerindeki Merkez Bankasının portföyündeki kâğıt 18 milyar TL. Eğer bu yıl uygularlarsa 2 katına çıkacak, 36 milyar TL'ye çıkacak, arada 18 milyarlık bir kaynak oluşacak. Ama bu kaynağı devlete borç verdiği için bankalar bu kadar kredi veremeyecek. Dolayısıyla, bence burada hedeflenen şu: Merkez Bankası parayı verecek, onlar hazine kâğıdı alacak; sonra onlar, birincil piyasada, Merkez Bankası hazineye fonlayamadığı için bu 18 milyarı Merkez Bankasına satacaklar. API portföyü 18 milyardan 36 milyara çıkacak, aradaki o 18 milyarlık likiditeyi de bankalar kredi olarak verecek, ekonomiyi de bu şekilde yздürmeye ve canlı tutmaya çalışacaklar. Sayın Bakan, buradaki niyetiniz nedir, bunu lütfen açıkla mısınız? Akşam cevap verirken bu konudaki sözünüzün kayda geçmesini istiyorum, kesinlikle bu önemli bir şey. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Başka bir husus, o da şu: Merkez Bankası İstanbul'a taşınıyor. Siyasi bir iradenin, milletten yetki almış bir siyasi kadronun ülkenin bir kurumunu istediği yere, lokasyona taşınması kanunidir, bir itirazım yok. Fakat şunu soruyorum Sayın Bakan: Yine, akşam cevabınızda bunu açık ve net olarak söyleyin. Merkez Bankasının İstanbul'a taşınmasında Türkiye'nin hangi ali menfaatleri var? (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Şu anda Merkez Bankası Ankara'da bulunmakla neyi yapamıyor da İstanbul'a gidince yapacak? Para piyasalarında, döviz piyasalarında, sendikasyon kredilerinde, türev ürünleri piyasasında neyi yapamıyor Merkez Bankası da İstanbul'a gittiğinde bunu yapacak? Niye bu kurum Ankara'dan taşınıyor? Ayrıca, Merkez Bankası yönetiminin kendi iç bünyesine dağıttığı bir düzenlemeye göre Bankanın haziran ayına kadar yüzde 60'ı, belki de yüzde 70'i taşınmış olacak. Tabii, bunun birtakım sebepleri var, ben bunun içerisine girmiyorum; sadece sorduğum soru şu: Ülkenin hangi ali menfaatleri Merkez Bankasını İstanbul'a götürüyor? Ve deyin ki "Yirmi yılda, bizim millî gelirimiz şuradaydı, buradan buraya gelecek. Dünyada döviz piyasası işlemlerinden şu kadar kâr alacağız, sendikasyon kredisinden bu kadar kâr alacağız. Şu kadar istihdam yaratacağız." vesaire söyleyin. Bunları sizden bekliyoruz.

Ha, bunu şöyle ilişkilendirirseniz "İstanbul'u finans merkezi yapacağız." dersiniz, İstanbul'un finans merkezi yapılabilmesi için hukuk lazım, muhasebe lazım; onlar da bu ülkede yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi toparlayın Sayın Yılmaz.

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Şu anda "İstanbul finans merkezi" diye bir şey yok "İstanbul inşaat merkezi" var. Bunun dışında hiçbir şekilde... Bu konuda da cevabınızı bekliyorum ve teşekkür ediyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, Sayın Fahrettin Yokuş...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir dakika Fahrettin Bey.

Buyurun Sayın Türkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Bakan Yardımcısı zannediyorum uzun süre görememiş Sayın Bakanı, anlatacak o kadar çok şey biriktirmiş ki sayın hatip kürsüde konuşurken Sayın Bakanın duyması gereken, ona tevcih edilen soruları duymasına bile fırsat vermedi.

BAŞKAN – Sayın Bakan, ikisini bir arada yapıyor.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Bakandan ben şunu rica ediyorum: Sayın Bakan Yardımcısına bir an önce randevu verin, size anlatacağı çok şey olmalı. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

Bu kadar gülecek de bir hâlimiz yok. Onu Urfa Viranşehir'dekiler de izliyorlar. Memleketi Viranşehir'dekiler bakıyorlar “Biz bu Bakan Yardımcısını gülsün diye mi Sayın Berat Albayrak’a yardımcı ettik.” diyorlardır, mutlaka öyle düşünüyorlardır. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Kayıtlara geçmiştir.

Sayın Yokuş, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINAFAHRETTİN YOKUŞ (Konya)– Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye İstatistik Kurumu bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Malumunuz, Türkiye İstatistik Kurumu Türkiye'mizin en önemli kurumlarından biri; enflasyon hesaplarımızdan tutunuz da ithalatımıza, ihracatımıza, işsizliğimize kadar rakamlar ortaya koyan, güvenmemiz gereken, itibar etmemiz gereken bir kurum. Ancak son yıllarda hepimizin yaşadığı bir gerçek var: Bu kurumda üç dört ay önce bir değişiklik yapıldı, değişiklik sonrası da enflasyon rakamlarında düşüşler gerçekleşti. Bunun üzerine, kamuoyu, bu değişiklikte birlikte enflasyon rakamlarında oynandığı kanaatine vardı. Hakikaten, böyle mi, değil mi diye araştırdık, gerçekleri gördüğümüzde hakikaten şaşırдық. Düşünebiliyor musunuz Türkiye İstatistik Kurumu fiyatlarda oynama yapmıyor ancak ağırlıklarda oynama yapıyor yani ürün ağırlıklarında oynama yapıyor. Nasıl yapıyor? Örnek olarak eğer un fiyatları yükselmişse ciddi manada endeks içindeki ağırlığını geriye çekiyor ve böylece yüksek enflasyonu törpülemiş oluyor, endekse yansımını engellemiş oluyor. Bu yolla ekmek, bebek maması, et, süt gibi bir kısım ürünlerde maalesef yıllık toplam yüzde 1 oranında enflasyon düşüklüğü sağlanmıştır.

En önemli veri sigarayla alakalı -çok önemli- TÜİK'e göre, 2017 yılında her 100 TL'nin 5,48 TL'si sigaraya harcanıyormuş, 2019 yılında ise bu miktar birdenbire 3,87 TL'ye düşmüş. Allah Allah, niye düşmüş? Sigara içenler mi azalmış? Bakıyoruz, hayır; baktığımızda görüyoruz ki 2017 yılında ortalama 11 lira 25 kuruş olan bir paket sigara, 2019 yılında 16 lira 21 kuruşa çıkmış yani sigara birim fiyatı artmış. Öyleyse, birim fiyatı arttıysa vatandaşın bütçesinden harcama fiyatı da arttı. O zaman ağırlığı niye geriye çekiyorsun? Ha, maksat başka. Sonra ne olmuş bu dönemde? Sigara yüzde 44,13 zamlanmış iki yılda. Olması gereken ne? Bu ağırlığın buna göre dengelenmesi lazım. Bizim TÜİK yöneticileri başarılı bir operasyon yapmışlar, hemen ağırlığı geri çekmişler yani 3,87'ye çekmişler. Bunun anlamı ne? 0,7; dikkat buyurun değerli milletvekilleri, sadece sigaradaki fiyat ağırlık oranıyla, birim fiyatının ağırlık oranıyla ilgili değerlendirmesinde enflasyon rakamı yıllık yüzde 0,7 gerilemiştir, geriletilmiştir; sadece gıdayla, gıdanın 7 maddesi ile sigarayı yan yana koyduğunuz zaman endeksteeki toplam azalma 1,7'ye ulaşmıştır. Eğer bunda 450'nin üzerindeki maddeyi kapsayacak şekilde değerlendirme yaparsak şunu görürüz: Bu endeksler sakat, bu endekslerle oynanıyor. Bunu buradan iddia etmiyorum, Ticaret Bakanlığında memurluk yaparken bu endekslerle çalışmış biri olarak söylüyorum. Onun için diyorum ki yapmayın, Allah aşkına yapmayın! Bazı malların fiyatları düşünce de bizimkiler ağırlığını artırıyor; ağırlığını arttırınca ne oluyor? Bu defa, düşük enflasyon nedeniyle zamların törpülenmesi sağlanıyor.

Bu, tabii çok teknik bir birim, onun için çok detaya girmeyeceğim ama söyleyeceğim şu: 2020 yılı bütçe teklifinde tütün mamullerinde beklenen vergi bir önceki yıla göre yüzde 30 artışla 65 milyar TL yani sigara tüketimi anormal bir şekilde artarken endeksinin, daha doğrusu bütçeye yansımalarının eksilmesini birinin bize anlatması lazım.

Evet, Avrasya Araştırma Şirketi Kasım 2019’da vatandaşa soruyor: “TÜİK’e güveniyor musunuz?” “İşsizlik rakamlarına güveniyor musunuz?” “Enflasyon rakamlarına güveniyor musunuz?” Vatandaşın yüzde 79’u diyor ki “Güvenmiyoruz.” Evet, biz de güvenmiyoruz çünkü güvenilecek doğru dürtüst kurum bırakmadınız. Keşke vakit olsaydı da şu güven bunalımını size anlatsaydım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Bir dakika rica ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Yokuş, sözlerinizi toparlayın.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Bu anket 26 ilde yapılmış, 2.260 kişi cevap vermiş.

Sözün özü: Türkiye İstatistik Kurumunun yukarıda anlatmaya çalıştığım enflasyon oyunlarının, enflasyon oranlarındaki oynamanın iktidarınıza hiçbir faydası olmayacaktır çünkü devletin kurumunun yıpranması, güven kaybetmesi sizi vuracaktır; uluslararası arenada Türkiye kaybedecektir. Dahası, düşük gösterdiğiniz yıllık enflasyon artışıyla milyonlarca memurun, işçinin, emeklinin, dar ve sabit gelirinin hakkını gasbediyorsunuz, hakkını çalılıyorsunuz. Ben iddia ediyorum, bu enflasyon rakamları doğru hesaplınsın, ağırlıklarla saptırmalar olmasın yıllık en az yüzde 3-4 oranında daha fazla çıkar. Siz çalılıyorsunuz, çalılıyorsunuz, çalılıyorsunuz! Yazıklar olsun! Yazıklar olsun! (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) - Hadi oradan! Çalan sensin ya! Senin ne hakkın var böyle bir şey söylemeye ya?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan, buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bu seviyesiz üslubu olduğu gibi reddediyoruz. Böyle şey olur mu ya?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Böyle bir şey mi olur ya? Yaşından başından utan ya!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ayıp, ayıp! Bu üsluba cevap bile vermeyiz Sayın Başkanım. Ayıp yani, ayıplıyoruz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ağzı olan konuşuyor ya. Böyle bir şey mi olur?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Kendi çalmış o zaman ne çalmışsa zamanında.

BAŞKAN – Kayseri Milletvekili Sayın Dursun Ataş, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Millî Savunma Bakanlığının 2020 yılı bütçesi hakkında İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken Başkomutan Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları başta olmak üzere, vatan savunması ve terörle mücadelede şehit olan kahraman askerlerimize Allah’tan rahmet diliyor, gazilerimize şükranlarımı sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, Millî Savunma Bakanlığının 2020 yılı bütçesi önceki yıla göre 7,4 milyar TL artarak 46,4 milyar TL’den 53,8 milyar TL’ye yükselmiştir. Millî Savunma Bakanlığı bütçesi

Hazine ve Maliye Bakanlığı; Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı; Millî Eğitim Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığının ardından en yüksek 5'inci bütçeye sahip Bakanlığımız konumundadır. Plan ve Bütçe Komisyonundaki görüşmelerde Millî Savunma Bakanlığı bütçesine “evet” oyu kullandığımızı ve bu tutumumuzun aynen devam ettiğini belirtmek isterim. Ancak millî savunmanın millî bir mesele olduğunun, bu nedenle iç siyasete malzeme olarak kullanılmaması gerektiğinin de altını çizmek istiyorum. Türk milletinin güvenliği ve ülkemizin refahı için yapılan düzenlemelere İYİ PARTİ olarak her zaman onay verdik, destek verdik, katkı sunduk; ülkemiz adına sıkıntılı gördüğümüz noktalarda ise gerekli tespit, eleştiri ve uyarıları yapmak zorundayız. Burada yapacağımız eleştiriler ve uyarılar millî menfaatlerimiz doğrultusunda olacaktır.

Değerli milletvekilleri, Millî Savunma Bakanlığının 2003 bütçesindeki oranı yüzde 6,9 iken 2012 bütçesindeki oranı yüzde 5,2'ye; 2020 yılı bütçesinde ise yüzde 4,9'a gerilemiştir. Yıllara sari merkezî bütçeden Millî Savunma bütçesine ayrılan oranlarda sürekli bir düşüş gözlenmektedir. Bunun sonucunda da bugün savunma yatırımlarımız istenilen seviyede değildir. Savunma sanayimiz yerli ve millî olmaktan hâlâ çok uzaktadır. Savunma sanayisinde kullanılan önemli parçalar yurt dışından temin edilip montajı ülkemizde yapılmaktadır. Güçlü ordu, güçlü Türkiye hayalimizi millî savunmaya daha fazla bütçe ayırarak, yerli ve millî savunma sanayimizdeki yatırımı artırarak gerçekleştirebiliriz. Savunma yatırımlarını millîleştiremediğimizde neler oldu, hep birlikte gördük. Rusya'dan S-400 savunma sistemi aldık, ABD yüzünden kullanamıyoruz; ABD'den F-35 uçakları aldık, Rusya yüzünden teslim etmiyorlar. Ancak bunlara rağmen iktidar Tank Palet Fabrikasını özelleştirerek yabancılara vermeye çalışıyor. Bu, bu iktidarın yerli ve millî olduğunu çok net bir şekilde göstermektedir(!)

Değerli milletvekilleri, milattan önce 209 yılında tarih sahnesine çıkan, tarihi şan ve şerefle dolu olan Türk ordusu, birçok devlet kurup Türk milletinin millî egemenliğinin ve bağımsızlığının teminatı olmuştur. Başkomutan Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün “Ordumuz Türk birliğinin, Türk kudret ve kabiliyetinin, Türk vatanseverliğinin çelikleşmiş bir ifadesidir.” sözlerinde de belirttiği gibi Türk ordusu Türk milletinin yılmaz, yıkılmaz kalesidir. Ne yazık ki “ordu-millet” anlayışıyla temelleri atılan “Peygamber ocağı” diye adlandırdığımız şanlı Türk ordusundan zanlı bir ordu yaratma çabaları iktidarın ilk yıllarından beri süregelmektedir. Daha bu iktidarın ilk yıllarında, 2004 senesinde Millî Güvenlik Kurulu yaptığı toplantıda cemaatlere karşı bir eylem planı hazırlanması yönünde Hükûmete tavsiye kararları almıştı. İktidar, bu kararlardaki uyarıları dikkate almadı, Millî Güvenlik Kurulu kararının tam tersine bu cemaatlerle kol kola girip Türk ordusu üzerinde planlar kurmaya başladı. 2008 yılında başlayan Ergenekon, Balyoz, Poyrazköy, Ayışığı ve Askerî Casusluk davaları başta olmak üzere 20'ye yakın kumpas davasında Atatürkçü, cumhuriyetçi, vatansever subaylar tutuklandı; binlerce subay ve astsubay Türk Silahlı Kuvvetlerinden tasfiye edildi. İktidarın, savcısı olmakla övüldüğü bu davaların sonucunda dönemin Genelkurmay Başkanı dâhil olmak üzere, bu vatansever askerler, FETÖ'cülerin sahte delilleri ve PKK'lı gizli tanıklarla cezaevlerine gönderildi, yıllarca suçsuz yere cezaevlerinde kaldıktan sonra beraat ettiler. Bu süreçte kimi subaylarımız bu iftiraları onuruna yediremeyip intihar etti, kimilerinin ise aileleri darmadağın oldu. En büyük zararı ve tahribatı ise yine Türk Silahlı Kuvvetleri gördü. Bunlar yaşanırken AKP, Türk Silahlı Kuvvetlerinin bağırsaklarını temizlediğini pervasızca söylüyordu.

Değerli milletvekilleri, bu nasıl bir hınçtır ki bitmedi, ısrarla devam etti. 2009'da dönemin Başbakan Yardımcısına uydurma suikast iddialarıyla Genelkurmay Başkanlığına ait kozmik odaya girildi. Devletin sırları ve çok önemli planları FETÖ'nün eline geçti, 15 Temmuz hain darbe girişimine zemin hazırlandı. Kumpas ve ihanet davaları sonucunda Türk Silahlı Kuvvetlerinde boşalan kritik noktalara cemaatin elemanları yerleştirildi. Bizim "ihanet süreci" dediğimiz sözde "çözüm süreci" başlatıldı. Türkiye Cumhuriyeti tabelaları kaldırıldı. Türk Bayrağı, "Türkiye" ismi başta olmak üzere Türk'e ait ne varsa tartışmaya açıldı. O dönemde askerlerimize operasyon izinlerinin verilmediğini bizzat dönemin valilerinden dinledik. İmralara gidildi, Kandillerden gelindi; heyetler gönderildi. Çadır mahkemeleri kuruldu, bu ülkenin hâkimleri, cumhuriyet savcıları teröristlerin ayaklarına götürüldü; şehitlerimizin kemikleri sızlatıldı. Bebek katili canilerin mektupları meydanlarda Hükûmet temsilcileri tarafından okutuldu, teröristler parti kongrelerine ve meydanlara çağrıldı "Megri Megri"ler söylendi. Kobani yolunda teröristlere yemekler verildi, valilik bütçelerinden ödendi. Hendeklerin açılmasına, silah yığınaklarının yapılmasına göz yumuldu. Bu ihanet sürecinin sonucunda yüzlerce asker ve polisimiz şehit edildi. "Analar ağlamasın." diye başlatılan bu süreçte ağlayan, kahraman askerimiz ve polisimizin anaları oldu. Her zaman onurumuz ve gururumuz olan şanlı Türk ordusu cemaate teslim edildi. Anlattığımız bu süreç sonrasında 15 Temmuz hain darbe girişimi yaşandı. Devletin kritik noktalarına yerleştirilen hainler başımıza bombalar yağdırdı. Şükürler olsun ki ordumuz içinde az sayıda kalan vatanperver askerimiz sayesinde bu hain darbe girişimi bertaraf edildi. Sonuç, kocaman "Kandırıldık."

Değerli milletvekilleri, dedik ya, öyle bir hınç ki bitmek bilmiyor. Bu yaşanan olaylardan da hiçbir ders çıkarmamış olacaklar ki ordumuzun yapısıyla oynanıp yeniden dizayn edilmeye çalışıldı. Yaklaşık iki asırlık askerî liseler, harp okulları, harp akademileri, astsubay hazırlama okulları, askerî hastaneler kapatıldı; her biri başka kurumlara bağlandı. Atama ve terfilerde liyakat öldürüldü. Genelkurmay ve kuvvet komutanları arasındaki sıkı emir ve komuta bağı koparıldı; bu uygulamalarla iki bin yıllık şanlı Türk ordusunun en önemli özelliği olan emir komuta zinciri ve silah arkadaşlığı ruhu yok edildi.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin bulunduğu Orta Doğu coğrafyasının durumu dikkate alındığında Türkiye ateşten bir çemberin ortasındadır. Pek çok uygarlığın kurulup yıkıldığı Anadolu topraklarında tüm zorluklara rağmen bin yıldır var olan Türk milleti, bunu güçlü ordusuna borçludur. Ordumuz güçlü oldukça bölgemizde ve dış siyasette güçlü olmamız mümkün olacaktır. Şunu herkes bilsin ki Atatürk'ün dediği gibi "Biz Türkler ordusu olan bir millet değil, milleti olan bir orduyuz."

Değerli milletvekilleri, Hükûmetin uyguladığı yanlış dış politikaların sonucunda oluşan ve Türk milletinin egemenliğini tehdit eden olumsuz durumu temizlemek de yine kahraman askerimize nasip oldu. Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı ve Barış Pınarı Harekâtları yapıldı ve sonrasında yaşananları dikkate aldığımızda ülkemizin dış politikada yalnız olduğu açıkça görülmektedir. İktidar, haklı mücadelemizi dahi anlatamadı. İktidarın sonuna kadar güvendiği ve dost bildiği ülkelerin hepsi askerî operasyonları kınamak için sıraya girdi. En başta Filistin kınadı, Bahreyn kınadı, Ürdün kınadı, Kuveyt kınadı, Lübnan kınadı, Irak kınadı, İran kınadı, harekâtı derhâl durdurmamızı istedi. Suudi Arabistan kısa süre önce Türkiye'yi "düşman" ve "şeytan" ilan etmişti, Barış Pınarı Harekâtı başlayınca "işgalci" ilan etti. Birleşik Arap Emirlikleri kısa süre önce kutsal emanetleri çaldığımızı söyleyerek Türkiye'yi "hırsız" ilan etmişti, Barış Pınarı Harekâtı başlayınca "işgalci" ilan etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ataş, sözlerinizi tamamlayın.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Almanya, Fransa, İngiltere, İtalya, Finlandiya, Norveç, Çekya, Belçika, İsveç silah ambargosu koydu. Yani hem Arap Birliği hem Avrupa Birliği bizi “işgalci” ilan etti.

Bu gelişmeler göstermektedir ki Türk’ün Türk’ten başka dostu yoktur. Biz Doğu Türkistan’daki soydaşlarımızı Kızıl Çin’e, Türkmeneli’ni Kızıl Rus’a tercih etmeyeceğiz. Ne Amerika ne Rusya ne Çin Her şey Türk’e göre, Türk tarafından Türk için diyor, Millî Savunma Bakanlığımız bütçesinin büyük Türk milletine, kahraman ordumuza ve ülkemize hayırlı olmasını diliyorum. Bu arada sadece Millî Savunma Bakanlığı değil, Emniyet Genel Müdürlüğünün, Jandarma Genel Komutanlığının, Sahil Güvenlik Komutanlığının bütçelerine de “evet” vereceğimizi bildiriyor, Millî Savunma Bakanlığımızın bütçesinin büyük Türk milletine, kahraman ordumuza ve ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

Kahraman Türk ordusunu ve Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına yapılacak konuşmalara başlıyoruz.

İlk söz, Kırıkkale Milletvekili Sayın Halil Öztürk’ün.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Sayın Başkan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Türkkkan, çıkmasın kimse İYİ PARTİ’den, bize dememiş miydiniz “Neredesiniz?” diye.

BAŞKAN – Bülent Bey, İYİ Parti’yi niye...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Çıkmasınlar Sayın Başkan, bize laf atmışlardı.

BAŞKAN – Karışmazsınız ona yani.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Allah, Allah! Çok tarafsızsınız bugün Sayın Başkan.

HALİL ÖZTÜRK (Devamla) – Başkanım, bizim süreyi baştan alın lütfen.

BAŞKAN – Buyurun, Sayın Öztürk.

HALİL ÖZTÜRK (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Türkkkan, nereye? Görev bitti, gidiyorsunuz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Mazotla çalışmıyoruz, yemekle çalışıyoruz.

HALİL ÖZTÜRK (Devamla) – Böyle bir usul mü var Başkanım? Biri oradan bağırıyor, o oradan bağırıyor.

BAŞKAN – Sayın Öztürk, acele etmeyin, vaktimiz bol. Ben tekrar başlatırım sürenizi.

Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Halil Bey, özür dilerim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, Milliyetçi Hareket Partisi sözcüleri kürsüye çıkınca topluca Genel Kurulu terk edenleri kınıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Böyle bir kasıt yok, yemeğe gittiler.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu görüntü ne? Herkes beraber mi yemeğe gidiyor?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bütçe görüşmelerinde de aynısını yaptınız, utanın ya! Biz izliyoruz burada. Komplekse kapılmayın yani.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Böyle ciddiye sizlik olur mu?

HALİL ÖZTÜRK (Devamla) – Zaten ciddiye almıyoruz Başkanım, çıksınlar.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Genel İdare Kurulu toplantısı var, üyeler oraya gittiler.

BAŞKAN – Sayın Öztürk, buyurun.

HALİL ÖZTÜRK (Devamla) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; 2020 yılı Adalet Bakanlığı, Yargıtay ve Danıştay bütçeleri üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına konuşmak üzere söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulumuzu ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Göktürk Yazıtları'na göre, Türk hakanı o dönemin yaşayanlarının hükümdarı olarak görülmektedir. Hakan da Tanrı'nın buyruğuna göre hizmet ve adaletini bütün insanlığa eşit şekilde paylaşım zorundadır. Söz konusu bu durum, Türk devlet geleneğinde dünyayı adaletle idare etme fikrinin büyük bir ölkü hâline gelerek sistemleşmesini sağlamıştır. Bu yüzdendir ki tarihimizde kurulan bütün Türk devletlerinin temel felsefesi, Tanrı buyruğuna göre tebaayı adaletli bir şekilde idare etmek olmuştur. Timurlenk'in yüzyıllar önce söylediği "Ülkeler kılıçla alınır ancak adaletle yönetilir ve korunur." sözü bu anlamda çok muteberdir. Hukukun ve adaletin olmadığı veya yetersiz kaldığı ülkelerin ayakta durması, vatandaşlarının huzurlu ve müreffeh yaşamaları mümkün değildir.

Değerli milletvekilleri, Türk Silahlı Kuvvetleri, Emniyet, bürokrasi, iş dünyası, sivil toplum, yargı ve medyadaki FETÖ'cülerin tamamıyla sökülüp atılması hususunda tereddütsüz ve kararlılık ihtiva eden bir mücadelenin varlığı, tarihî önem ve sorumluluktur. Bu kapsamda, bugüne kadar saygı duyulacak ve takdir edilecek sonuçlara da ulaşılmıştır. Ancak, FETÖ'nün siyasi uzantıları konusunda henüz mesafe alınmaması da ister istemez kafalarda soru işaretlerine neden olmuştur. FETÖ'yle irtibat ve iltisakı bilinmesine rağmen arkası olan, destekçileri bulunan, bürokratik ve siyasi imtiyazlarla zırha büründürülen kişilerle ilgili hukuki süreçlerin tavsaması ciddi bir sorun olarak karşımızda durmaktadır.

FETÖ'cü hâkim ve savcıların vermiş oldukları kararların acilen bir kez daha gözden geçirilmesi zaruret hâlini almıştır. Bu kapsamda, bütün davalar yeniden görülmeli, Türkiye bu FETÖ musibetinin üstesinden her alanda mutlaka gelmelidir. Belirtmek isterim ki adalet sistemimiz asla yeni paralel yapılara, bir gruba teslim edilmemeli, hukukun üstünlüğü hedeflenmelidir. Hukuk ve yargı kurumlarının söz konusu bu duruma daha titiz davranmaları, uyanık hareket etmeleri, zorunluluk ve adaletle saygının gereğidir. Bu minvalde bugüne kadar korkusuzca ve fedakârca FETÖ terör örgütüyle hukuk çerçevesinde mücadele eden bütün hâkim ve savcılarımıza huzurlarınızda teşekkür etmek isterim.

Değerli milletvekilleri, adaletin tahkim edilmesinde çok büyük özveriyle çalışan, adalet hizmetlerinin temel taşları olan yazı işleri ve icra müdürleri, zabıt kâtipleri, mübaşirler, teknik personel ve diğer tüm adalet çalışanları bu bütçeden müjdeli haberler beklemektedir. Yine, sözleşmeli ceza infaz koruma memurlarına kadro verilmesi, mesai ücretlerinin yeterli hâle getirilmesi, yıpranma hakkı tanınması, psikolojik destek, rotasyon, lojman ve diğer talepleri çözüm bulmalıdır. Gelin el birliğiyle adalet çalışanlarının bu haklı beklentilerini karşılayalım.

Saygıdeğer milletvekilleri, yargının üç ayağından biri olan meslektaşlarımızın yani avukatlarımızın da taleplerinin bir kısmını bu vesileyle dile getirmek isterim. Bugün sayıları 150 bine yaklaşmakta olan avukatlarımız stopaj ve KDV oranlarının tüm hizmetlerde indirilmesini beklemekte; bunun yanı

sıra, CMK ve adli yardım hizmet ücretlerinin zamanında ödenmesini; yanı sıra, daha yeterli hâle gelmesini ve bu ücretlerden KDV'nin kaldırılmasını istemektedirler. Başta Ankara'da olmak üzere, tüm Türkiye'de adalet işleyişini inanılmaz derecede zorlaştıran, fiziken apayrı konumlara parçalanmış adalet kurumlarının bir arada olabileceği yerleşkelerin bir an önce hayata geçirilmesi genel bir beklentidir. Bununla birlikte, avukatların görevini daha hızlı ve eksiksiz yapabilmesi için TAKBİS, MERNİS, POLNET ve SGK kayıtlarına UYAP üzerinden daha kolay erişim sağlanmasının önünün açılması gerekmektedir. Yine kamuda çalışan avukatlarımız da ek göstergelerinin hâkimlerle eşit hâle getirilmesini ve emeklilik haklarının da hâkimlerle eşit olmasını arzu etmektedirler. Avukatlarımızın bu ve buna benzer beklentilerine kayıtsız kalmayalım diyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, Yargıtayda ve Danıştayda görev yapan hâkim, savcı ve adalet çalışanları yüksek bir mahkemede çalışmanın getirdiği yüksek standartlarda adalet hizmeti sağlamanın ağır sorumluluğunu taşımaktadırlar. Ancak, önceden verilen mesai ücretlerinin verilmemesi ve bir başka yüksek mahkeme olan Anayasa Mahkemesi çalışanlarının almış olduğu yargı tazminatından mahrum olmaları Yargıtay ve Danıştay çalışanlarında motivasyonu düşürmektedir. Hâlen Yargıtayda tetkik hâkim olarak görev yapıp özlük ve mali işlemleri Ankara Adliyesinde yerine getirilen hâkimlerimizin kadroları Yargıtay bünyesine alınmalıdır. Bu kapsamda, Yargıtay ve Danıştay tetkik hâkimlerinin çalışma şartlarının ağırlığı dikkate alınarak özlük ve mali haklarının Anayasa Mahkemesi raporörleri seviyesine çıkarılması yerinde ve hakkaniyetli bir yaklaşım olacaktır.

Yine, yüksek mahkeme üyelerinin görev sürelerindeki on iki yıllık süre sınırının kaldırılması bu alandaki büyük bir beklentiyi çözüme kavuşturacaktır. Diğer taraftan, Yargıtay ve Danıştay gibi yüksek mahkemelerimizde görev yapan üyelerimizin maaş ve sair özlük hakları Anayasa Mahkemesi üyelerinin düzeyine getirilerek eşitsizlik giderilmeli ve yüksek mahkemelerimiz bakımından hakkaniyet sağlanmalıdır.

Değerli milletvekilleri, iki konuya dikkatinizi çekmek istiyorum:

İlk olarak infaz rejiminde en kritik işleve sahip gözlem ve sınıflandırma merkezlerinin çağdaş ülke örneklerine göre sağlıklı bir biçimde teşkili ve faaliyeti için ne gerekiyorsa yapılmalıdır. Aksi takdirde otomatik karar süreçlerine tabi tutulan hükümlülerin gerçekten ıslah olanları kapalı cezaevinde kalabilirken toplum için tehdit teşkil edenleri açık cezaevlerine alınabilmekte ya da salıverilebilmektedirler. Bunun acı örneklerini, en son Ordu'da Ceren Özdemir kızımızın hunharca katledilmesi olmak üzere, çeşitli tarihlerde yaşamış bulunuyoruz.

İkinci olarak vurgulamak gerekir ki hükümlülerin yeniden topluma kazandırılması bakımından hayati derecede öneme sahip İşyurtları Kurumunun çalışmalarına mümkün olan en üst seviyede destek sağlanmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yargıdaki FETÖ yapılanmasına karşı mücadele ve yargı sisteminin geleceği konusunda endişe duyan ve inisiyatif alan yargı mensupları tarafından 2014 yılında kurulan yargıda birlik ruhu korunmalıdır. Bu ruhla hareket edilerek yargıdaki atama, tayin ve terfilerde bu ruhun emareleri görülebilmelidir. Diğer taraftan, yargılamaların hızlanması adına gerekli adımlar atılmaya çalışılmaktadır. Bu kapsamda personel temin edilmeye devam edilmekte, fiziki şartlar uygun hâle getirilmektedir. Yine bu minvalde istinaf mahkemeleri kurulmuş ve mahkeme sayıları da artırılmıştır.

Bütün bu özverili çalışmalara rağmen yargılama hızında hâlen arzu edilen seviyeye ulaşamamıştır. Bu yüzden, Yargıtay ve Danıştay dâhil olmak üzere bütün yargısal kurumlarda iç denetim mekanizmaları kurularak yargısal faaliyetlerin hızlanması temin edilmelidir. Ayrıca, hâkim ve savcıların, örgütlü suçlar, haksız rekabet, döviz işlemleri, sigortacılık, kara para aklama, sermaye piyasası suçları gibi bazı özel alanlarda uzmanlaşması da sağlanmalıdır.

Ben, Cumhuriyet İttifakı'nın güçlü desteğine ve Sayın Bakanımızın bu önerilerimize kayıtsız kalmayacağına inanıyorum. Ayrıca, Adalet Bakanımız Sayın Abdulhamit Gül Bey'i ve Bakanlık bürokrasisini, değerli ve başarılı çalışmalarından dolayı tebrik ediyorum.

Bu vesileyle, 2020 yılı merkezî yönetim ve özellikle Adalet Bakanlığı bütçesinin milletimize ve ülkemize hayırlar getirmesini diliyorum, Genel Kurulu bir kez daha saygıyla selamlıyorum. (MHP, AK PARTİ ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Tokat Milletvekili Sayın Yücel Bulut, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA YÜCEL BULUT (Tokat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi en kalbî duygularıyla selamlıyorum, saygılarımı sunuyorum.

Bütçe görüşmeleri çerçevesinde, yüce Meclis çatısı altında, hem komisyonlarda hem de Genel Kurul huzurunda en çok dile getirilen, en çok tartışma yaratan kavramlardan bir tanesi haklı olarak “adalet” kavramıydı ve günlerdir adalet üzerine tartışmalarımız devam ediyor. Sosyal adaleti tartışıyoruz, gelir adaletini ya da adaletsizliğini tartışıyoruz ve adliyelerden beklenen, umut edilen adaleti tartışıyoruz.

Şimdi, Türkiye'nin atlattığı olduğu travmaları nazara alarak bu tartışmaların her birisinin oldukça doğal olduğunu kabul etmemiz gerekiyor. Bir yargı sisteminin içerisine yıllardır sinsi bir şekilde bir örgütün sızdığını düşünüyoruz ve görüyoruz. Bu örgüt, yıllar boyunca küresel sistemin taşeronu olarak Türkiye'de bütün sosyolojik yapıyı etkilemiş, binlerce insana itibar suikastı düzenlemiş, bazıları bu itibar suikastlarına dayanamamaya yaşamalarına son vermişler, ölümü tercih etmişler, intihar etmişler; onlarcası bir iftirayla ve kumpasla hayatlarının baharında uzunca bir süre cezaevinde hürriyetlerinden yoksun bir şekilde kalmışlar. En sonunda bu yapı, gelmiş, bir darbe senaryosunun birinci ve öncelikli taşeronu olmuş ve Türk yargı sistemini de bu darbeye zemin hazırlayacak bir altyapıya kavuşturmuş. Ve elhamdulillah milletimizin ferasetiyle, 15 Temmuz gecesi yaşanan bu badire atlattılmış, Türkiye Cumhuriyeti uçurumun kenarından alınmış ve yeniden bir düzen inşasına geçilmiş.

Şimdi, yaklaşık son on yıldır yaşadığımız olayları nazara aldığımız vakit, yargıya ilişkin bu tartışmaların -her ne kadar bir asırdır “adalet” kavramı bu coğrafyada tartışılıyor olsa da- son on yılda yoğunlaşmış olduğunu kabul etmek, sindirmek ve içselleştirmek durumundayız. Dolayısıyla hangi cenahtan gelirse gelsin, muhalefetten ya da iktidardan adaletle ilişkin hangi fikir gelirse gelsin bunları çok doğal görmek durumundayız.

Fakat doğal görmediğimiz başka bir şey var. Nedir o? “Adalet” kavramı üzerine gerçekleşen tartışmalarda son dönemde Meclis içinden ya da Parlatonun dışından bazı kesimlerin, özellikle ama özellikle dünün zalimlerini bayraklaştırmak suretiyle, sanki adalet ancak ve ancak onlara tanınmış bir imtiyaz ve lütfmuş gibi, ancak onlar hürriyetlerine tekrar kavuşurlarsa Türkiye'de yargıya ilişkin bütün sorunlar çözülecekmiş gibi bir yaklaşımla, terör örgütü seviciliği ve övücülüğü seansları eşliğinde, adaleti yerden yere vurmışlardır.

Daha açık söylemek gerekirse neyi kastediyoruz? Türkiye’de “adalet” kavramının Ahmet Altanlar üzerinden, Nazlı Ilıcaklar üzerinden, bölücülük sabıkasına sahip birtakım sözde siyasi sabıklar üzerinden tartışılmasına da bu minvalde karşı çıkıyoruz.

Şimdi, kimsenin unutmaması gereken bir durum var. Türkiye’de yaşamış olduğumuz sorunların ve mağduriyetlerin ana kaynağı olan Fetullahçı yapı, bugün, mağduriyet edebiyatı üzerinden sıkıştığı kısıkaçtan çıkmaya çalışıyor. Dolayısıyla Ahmet Altan’ı bayraklaştırmak suretiyle, Nazlı Ilıcak’ı bayraklaştırmak suretiyle, bazı siyasi sabıkları bayraklaştırmak suretiyle yaygara koparanların bilmesi gereken bir husus var. Nedir? Bu sloganı ve söylemleri devam ettirmek, dışarıdaki düşmanın içerideki iz düşümüne doğrudan talip olmak demektir. Unutulmasın ki insanların hayatları karardığı dönemde bu arkadaşlar, kendi yönetmiş oldukları gazetelerde “Allah belanı versin Genelkurmay” manşetleri eşliğinde, kararın hayatları çekirdek çitleyerek izleyen insanlardı ve bugün, yaptıklarının, Türk milletine kurdukları kumpasın da yargıya hesabını vermeye zorlanıyorlar.

Dolayısıyla bizim bakış açımız şudur: Anadolu’da adliyenin kapısında hak ve adalet arayan gariban bir Anadolu köylüsünün hak arama mücadelesi, Ahmet Altan’ın hürriyetinden bizim için çok çok daha önemlidir. Dolayısıyla olaylara mazlumların ve Anadolu insanının, garibanların penceresinden bakmak bizim önceliğimiz olmalıdır. Ve yargıya dönük bütün tenkit ve eleştirilerimizi, bu mazlumların penceresinden, bu mazlumların hayat hikâyesinden okumaya ve bu şekilde değerlendirmeye gayret gösteriyoruz.

Şimdi, bazı arkadaşlarımız AK PARTİ ve MHP’nin son dönemde oluşturmuş olduğu bu ittifak nedeniyle, siyasi iktidarın kendi yargısını inşa ettiğini, böylece yargı teşkilatını yerle yeksan ettiğini ifade ediyorlar; birkaç gündür birkaç hatipten dinliyoruz. Şimdi, sadece bu arkadaşlara özel olarak şunu söylemek istiyorum: Siz 90’ların yargı sisteminden de rahatsızdınız, 80’lerin yargı sisteminden de rahatsızdınız, 70’lerin yargı sisteminden de rahatsızdınız. İdeolojik ağababalarınızın tamamı, 70’li yıllardan itibaren Türkiye’deki adalet sistemiyle çatışa çatışa bugünlere geldiler. Çünkü siz, esas itibarıyla, yargıdan değil, yargının ihanet karşısında ortaya koymuş olduğu istikrarlı ve net tavırdan rahatsızsınız, birbiri ardına ihanetin başına indirmiş olduğu yumruklardan rahatsızsınız.

Şimdi, değerli milletvekilleri, bu kesimler kendi kafalarına göre bir adalet anlayışı içerisindeler; keyiflerine göre bir hâkim, keyiflerine göre bir mahkeme arayışı içerisindeler. Ancak onlara şunu ifade etmek mecburiyetindeyiz: Bu ülkede Fetullahçı örgütlenme tasfiye edildiğine ve tasfiye edilmeye devam edildiğine göre, bundan sonra ihaneti, bölücülüğü ve yıkıcılığı görmezden gelip vatanseverleri ve milliyetperverleri kodeslere kapatarak yurt dışından ve küresel dinamiklerden alkış bekleyen bir çete olmayacağına göre, kimse burada hem ihanetin iştirakçisi olup hem de kendi kafasına göre bir mahkeme ve yargı organı bulamayacaktır.

Şimdi, bugün burada Sayın Adalet Bakanı hazır bulunuyor -bizi de dinliyor- Adalet Bakanlığının memurları da buradalar ve eminim ki onlar da birçok hatibi dinlerken yargının aslında bugün birçok sorunla boğuştuğunun farkındalar, belki de bizden daha fazlasını biliyorlar; yargıda işlerin iyi gitmediğinin de farkındalar ama bizim de bildiğimiz bir başka nokta var. Nedir? Aksaklıklar ve eksiklikler olmasına rağmen, yargıda, devleti yeniden var etme mücadelesi için elini taşın altına koymuş, inanmış ve adanmış bir sürü arkadaşımız, bu memleketin bir sürü güzel insanı var. Dolayısıyla, fedakârca bir mücadelenin verildiğinin farkındayız ve sistemin mevcut sorunlarına dönük olarak Adalet

Bakanlığının birtakım önerileri bu Parlamenteoya taşıdığını görüyoruz. Bunlar iyi niyetli öneriler ama hepimiz kabul etmek zorundayız ki tek başına çözüm teşkil edecek öneriler değil. Birbiri ardına yargı paketleri hazırlayabiliriz, birbiri ardına yasal düzenlemeleri Parlamenteoya getirip buradan da yasalaştırabiliriz ancak işin temelindeki hakikati çözmediğimiz zaman bu paketlerin her birisi belli bir süre sonra tarihin çöplüğüne gidecek, meriyetten kalkacak ve uzaklaşacak düzenlemeler hâlini alacak.

Nedir işin temeli? İşin temeli şu: Değerli milletvekilleri, iyi ya da kötü bir sistem yoktur, o sistemi iyi ya da kötü işletecek olan insan unsuru vardır; sürekli iskaladığımız hakikat bu. Hangi sistemi getirirsek getirelim, niteliksiz ellerde, işlemez bir mekanizmaya dönecek. Şu anda Türkiye’de, maalesef, ciddi bir liyakat sorunu var. Nedir bu liyakat sorunu? Yalnızca yargının sorunu değil, bürokrasinin tamamının sorunu hâline gelmiş, dillendirdiğimiz bir konu. Bundan dolayı siyasi iktidarı da itham etmiyoruz. Bu, maalesef ki geçmişten beri devam edegelen bir hastalığın tezahürü şeklinde. Devleti buhrandan çıkaracak, istikrara kavuşturacak tek şey, devletin tek bir tarikâtı olduğunu hep beraber kabul etmek zorundayız. Evet, devletin bir tane tarikâtı vardır, o tarikâtın adı da liyakat tarikâtıdır. Devlet, çalıştıracığı insanları iki kategoriye ayırmak zorundadır. Namuslu insanlar bir tarafta, ahlaklı insanlar bir tarafta, çalışkan insanlar bir tarafta, dürüst insanlar bir tarafta, ehliyet sahipleri bir tarafta; tembeller, alçaklar, namussuzlar, ehliyetsizler ve liyakatsizler diğer tarafta. Bunun dışında hiçbir ayırım, devlet nazarında olabilecek bir ayırım değildir. Dolayısıyla, bu kriterlere ve bu esasa göre devletin yeni baştan kodlanması lazımdır.

Şimdi, görevler dağıtılırken bu objektif kriterlerin yerine aidiyet, itaat, sadakat, biat gibi içi boş kavramların denenmesi ve bunların üzerine yatırım yapılması bugüne kadar hayırlı neticeler doğurmadı, bundan sonra da -kimsenin şüphesi olmasın- hayırlı neticeler doğurmayacaktır. Hele ki son dönemlerde FETÖ’nün boşalttığı alanlara, bize, benzer tecrübeleri yaşatabilecek birtakım yapıların yerleşmeye çalıştığına ilişkin gayretlere karşı hep beraber uyanık olmak zorundayız ve devletin anahtarını bir daha Anadolu çocukları, her renkten, her desenden, her kökten, her mezhepten Anadolu çocukları dışında kimseye ama kimseye zimmetlemek hatasına düşmemek zorundayız. Şimdi, bunu becerebilir miyiz? Bunu becerebiliriz; dünyanın en geniş, en temiz, en necip insan hazinesine sahibiz, Anadolu tertemiz, bakir bir insan coğrafyası. Bunu yapabileceğimize inanıyoruz ama birtakım tedbirler almamız gerekiyor mu? Evet, gerekiyor. Nedir bu tedbirlerin başında gelecek şey?

Bakın değerli milletvekilleri, Sayın Bakana da birkaç defa ben aktardım, benim dışımda arkadaşlarım muhakkak aktarmışlardır; Türkiye’de 100 civarında, onlarca hukuk fakültesi açıldı. Bu hukuk fakültelerinde bırakın öğretim görevlisini, bazılarında artık hukukçu dekan yok, veterinerlerden hukuk fakültesi dekanı yapar hâle geldik. Mahalle arasında, 3 tane apartman dairesini birleştirip hukuk fakültesi yapan yerler var, işletmeler var. Şimdi, nitelikli, kalifiye ve ehliyet sahibi insan arayışımız bir yanda dururken bir yanda da maalesef mahalle aralarında diploma dağıtan fakültelere cevaz veriyoruz, izin veriyoruz ve bunların eğitime müsaade ediyoruz. Tüm bunlara bir de yurt dışından diploma dağıtan okullar ekleniyor.

Dolayısıyla nitelikli insan yetiştirme konusunda ciddi oranda akamete uğradığımız gibi bizi bir başka tehlike daha bekliyor; bu sistemin içinde, bu çarpık sistemin içinde, her şeye rağmen özveriyle yetişmiş Anadolu çocuklarının karşısına bir tampon daha dikiyoruz. Nedir? Referans tamponu. Bu hepimizin ayıbıdır, bu Parlamenteonun ayıbıdır ama bugünün değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bulut, sözlerinizi toparlayın.

YÜCEL BULUT (Devamla) – Bu, cumhuriyet kurulduğundan beri maalesef bu topraklarda yanlış bir şekilde süregelen referans hastalığıdır. Belki de hepimizden 50 kat nitelikli Anadolu çocukları, belki de hepimizden 50 kat kapasiteli Anadolu çocukları hak ettikleri işe yerleşebilmek için gelip bizlerden referans istiyorlar. Bu hepimizin ayıbıdır ve bunu kökten çözecek “referans” adı altındaki mülakat sistemini tarihin çöplüğüne gönderecek objektif, adil bir sistemi inşa ederek devlet olarak yeni binyılda da burada var olmanın temellerini atmak zorundayız.

Sabırla dinlediğiniz için hepinize şükranlarımı sunuyorum, çok teşekkür ediyorum.

Sağ olun. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Sayın Memet Bülent Karataş. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MEMET BÜLENT KARATAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu ve Kişisel Verileri Koruma Kurumu bütçeleri üzerine söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün Türk milliyetçiliği konuşuluyorsa bunda fikir önderlerimizin önemli katkısı vardır. O gün tutuklanan fikir önderlerimiz Başbuğ Alparslan Türkeş, Hüseyin Nihal Atsız, Zeki Velidi Togan, Nejdet Sançar, Reha Oğuz Türkkan, Cihat Savaşer, Nurullah Barıman, Fethi Tevetoğlu, Cebbar Şenol, Cemal Oğuz Öcal; bu isimler ve burada adını saymadığım birçokları; Galip Erdem, Dündar Taşer, Erol Güngör, Hamdullah Suphi Tanrıöver ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk, millet olmanın şuurunu, Türk milletini millet yapan özellikleri, kendi değerlerimize sahip çıkmanın önemini bizlere anlatmış ve öğretmişlerdir.

Türk milliyetçiliğinin mihenk taşlarından olan büyük Türkçü merhum Hüseyin Nihal Atsız'ı 44'üncü vefat yıl dönümü münasebetiyle rahmet, minnet, şükranla anıyorum. Âdeta bugünü anlatır gibi Barış Pınarı Harekâtı'nın kahramanlarına, Türk askerleri için söylenmiş sözler gibi seslenmiştir. Atsız Ata diyor ki: “Kahramanlık, ne yalnız bir yükseliş demektir,/Ne de yıldızlar gibi parlayıp sönmektir./Ölmezliği düşünmek boşuna bir emektir./Kahramanlık, saldırap bir daha dönmektir.” (MHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Türkiye’de kişisel veri işlemenin düzenlenmesi ile kişisel veri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin uyacakları usul ve esasların belirlenmesi amacıyla 7 Haziran 2016 tarihinde yürürlüğe giren 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu uyarınca bu kapsamda Kişisel Verileri Koruma Kurumu kurulmuştur. Kurum, kurulduğu günden itibaren kanunla kendisine verilen görevleri yerine getirmek üzere çalışmalarına devam etmekte olup kişilerin temel hak ve hürriyetlerinin korunması ile toplumun tüm kesimleri ile kurum ve kuruluşlarda kişisel verilerin korunması alanında farkındalık oluşturulmasına yönelik çalışmaları takdirle karşılanmaktadır. Bu çalışmalara paralel olarak kişisel verilerin korunması konusunda toplumdaki bilincin her geçen gün daha da arttığı ve özellikle kişisel veri işlenen tüm sektörlerde kanuna uyuma ilişkin çalışmalara başlanmış olduğu memnuniyetle gözlenmektedir. Geçtiğimiz aylarda Kişisel Verileri Koruma Kurumu, yazılım, program ve uygulamaları kullanarak vatandaşlardan ele geçirdikleri kişisel verileri sorgulayanlar hakkında suç

duyurusunda bulunma kararı almıştır. Kurumun suç duyurusunun ardından bu kişilere hukuka aykırı verileri ele geçirmekten iki ila dört yıla kadar hapisle dava açabiliyorlar.

Üç yıl gibi kısa bir süre geçmesine rağmen tarafımızca da incelendiğinde gayet başarılı çalışmalar gerçekleştirildiği görülmektedir. 2017 yılından 2019 yılı Ekim ayına kadar Kişisel Verileri Koruma Kurumuna 146 veri ihlal bildirim yapılmış ve yaklaşık 3 milyon kişinin bundan etkilendiği bildirilmiştir. Rakamlara yer vermek gerekirse hukuki görüş olarak Kurum içi 40, Kurum dışı 246, mevzuat taslakları hakkında 35 olmak üzere toplamda 321 işlem yapılmıştır. Başvuru rakamlarından söz edersek ihbar 98, şikâyet 1.173 olmak üzere toplam 1.271 başvuru alınmış ve bu başvurulardan 731'i Kurum tarafından sonuçlandırılmıştır. Kişisel Verileri Koruma Kurumu tarafından uygulanan idari para cezası ise toplamda 13 milyon 875 bin Türk lirası olarak kayıtlara geçmiştir.

Kurumun yeniliklere açık, vatandaşlarımıza hizmet verme yolundaki gayret ve çabalarını takdir ediyor, emeği geçen tüm Kurum çalışanlarına buradan bir kez daha teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonunun Haziran 1948'de hazırladığı ve birkaç değişiklik yapıldıktan sonra 10 Aralık 1948'de Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda, Paris'te yapılan 183'üncü oturumda kabul edilen 30 maddelik bildirgedir. Bildirgenin imzalanmasında, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra devletlerin, bireylere tanınan hak ve özgürlüklerin güvence altına alınması konusunda birleşmesi de etkili olmuştur. Bu bildirgeyle, yalnızca demokratik anayasalarla tanınan temel medeni ve siyasi haklar değil ekonomik, toplumsal, kültürel haklar da genel tanımlarla belirli hâle gelmiştir. Her insanın eşit olduğu, dil, ırk, renk, cinsiyet, köken gözetmeksizin aynı haklara sahip olduğu vurgusuyla insan hakları güvence altına alınmıştır.

İlk grup haklar arasında yaşama, özgürlük ve kişi güvenliği gibi haklarla birlikte keyfi tutuklama, hapis ve sürgünden koruma, bağımsız ve tarafsız mahkemelerde adil ve kamuoyuna açık olarak yargılanma hakkı ile düşünme, vicdan, din, toplanma ve örgütlenme özgürlükleri bulunur. Sosyal güvenlik, çalışma, eğitim, toplumun kültürel yaşamına katılma hakları ile bilimsel ilerlemenin ürünlerinden yararlanma hakkıysa bildirgeyle getirilen yeniliklerdir.

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi bizi güçlendirir, beyannamede yer verilen ilkeler 1948'de olduğu gibi günümüzde de güncelliğini korumaktadır. Her birimiz birbirimizin haklarını savunabiliriz, günlük yaşantılarımızda bizi koruyan ve bizi birbirimize yakınlaştıran hakları savunmak ve teşvik etmek için geçerli sebeplerdir.

Değerli milletvekilleri, 2019 Nobel Edebiyat Ödülü'nün soykırımcı Sırp Miloseviç hayranı birisine verilmesi insan hakları ihlali değil midir? Müslüman Türk'e ve Türk milletine düşmanlık değil midir? Ulu Önder Atatürk'ü Hitler'e benzeten Alman devlet televizyonu iftiralayla, yalanlarıyla insan hakları ihlalini yapmamış mıdır? Bir gazeteci müsveddesi televizyonlara çıkıp, 1937-38 Dersim olaylarını katliam olarak gösterip, Aziz Atatürk'ü suçlayarak iğrenç iftiralayla insan hakları ihlalinin en iğrencini yapmamış mıdır? 1 milyar 700 milyon dünya Müslümanı'na yapılanlar soykırım değil midir? Ermeni çetelerinin 500 bin Türk'e yaptığı soykırım ve zulüm insan hakları ihlali değil midir? Kadınlarımız, bebeklerimiz öldürülüyor; insan hakları ihlali değil midir? İnsanı bilmek, Hakk'ı bilmektir; Hakk'ı bilmek, insanı bilmektir.

1944 yılında Ahıska Türkleri kadın, çocuk, yaşlı demeden dünya tarihinin en büyük soykırımlarından birine maruz kalmışlardır. Her türlü olumsuz şartlara rağmen Ahıska Türkleri Türklüklerini unutmamışlardır ve topraklarına geri dönmek istemektedirler.

Mart 1999 tarihinde Gürcistan, Avrupa Konseyine kabulünde Ahıska Türklerinin vatanlarına geri dönmesi için teminat vermişti. Bu çok önemli bir gelişmeydi ancak Ahıska Türklerinin geri dönüşüyle ilgili alınan karar maalesef uygulanmamıştır. Ermeniler geriye dönüş olmaması için her türlü baskıyı Gürcistan'a yapmış, soydaşlarımızın vatanlarına dönmelerine engel olmuşlardır.

Ahıska Türklerine insan hakkı ihlalleri dünyanın her tarafında devam etmektedir. Günümüzde Rusya'nın birçok yerinde yaşayan bu insanların içinde kimliksiz olarak bulunanlar vardır. Türkiye'ye çeşitli göç yollarıyla 40 binden fazla Ahıska Türkü gelmiştir. Bu insanların oturma izni, çalışma izni ve vatandaşlık sorunları vardır. Hatta birçoğu emekli bile olamamaktadırlar. Ayrıca önemli bir sorun da diploma denkliğiyle ilgilidir. Bu insanlar bizim kardeşlerimizdir, soydaşlarımızdır, onlara mutlaka ama mutlaka yardım edilmelidir.

Ahıska Türkleri bizim şeref meselemiz ve tarihî hatıralarımızın sabırlı yıldızlarıdır. Türklükten bihaber olanlar bozkırların hüznünü asla bilemezler. Türklerin bir atasözü vardır: "Sabırla koruk helva olmaz." Bu suçsuz insanlar daha ne kadar gözyaşı dökülecektir? Bu mahzun, garip insanların dertlerini, acılarını dindirelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Karataş, sözlerinizi tamamlayın.

MEMET BÜLENT KARATAŞ (Devamla) – Soydaşlarımıza yapılan her türlü haksızlığı, yanlış, hainliği her yerde haykırıp protesto edelim. Unutmayalım ki Ahıska, Doğu Türkistan, Kırım, Türkmen elleri Türk dünyasına ortak ve Türklere karşı insan hakları ihlali yapılması Batı ülkelerinin insan haklarına bakış açısındaki çifte standardı ortaya koymaktadır. Kahramanlık bir insan hakkıdır, kahramanlık haksızlıklara karşı direnişin adıdır. Kimse Türk milletine parmak sallama ve hesap sorma hadsizliğine sahip olamaz.

Son olarak diyorum ki: Bir gün Türk milletine yapılan haksızlıklara karşı ilk önce dünyadaki Türkler, Türk ekonomi iş birliklerini inşa edecek ve çok kısa zamanda Türk birliğini gerçekleştirecek. Kurulacak birleşik Turan devletlerini şimdiden selamlıyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Manisa Milletvekili Sayın Erkan Akçay...

Buyurun Sayın Akçay. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Muhterem heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, maliye politikasının öznesi devlettir; nesnesi insandır, toplumdur. Mali faaliyetler kamu faaliyetlerinin finansmanı için olduğu kadar, ekonomik ve sosyal boyutuyla da önem arz etmektedir. Maliye politikasının amaçları ekonomik istikrarı, büyümeyi, kalkınmayı ve gelir dağılımında adaleti sağlamaktır. Ekonomik sorunlara ve saldırılara karşı mücadele ederken Hükümetin etkin veya başarılı olup olmadığının ölçüsü maliye politikalarının uygulanmasında elde edilen sonuçlardır.

Dünyada ekonomilerin birbirine bağlılığının arttığı bir dönemde Hükümetin ekonomi alanındaki etkinliğini sadece mali disiplinle ölçmek yetersiz kalacaktır. Son iki yıldaki ekonomik ve finansal saldırıları bertaraf etmek için maliye politikası araçlarının etkin kullanılması, bütçede belli bir miktar

açığa neden olmuştur ancak bu durum geçicidir. Bununla birlikte ekonomik tahribatın azaltılması, ekonomiyi bir bütün olarak yeniden işler hâle getirmek için atılan adımları da görmemiz gerekmektedir. Burada akla ilk gelen, kamu harcamalarının etkin kullanılmasıdır. Ülkemizde maliye politikasındaki manevra alanının 2001 krizinin hemen ardından alınan önlemlerle genişlediği ve güçlendiği malumunuzdur. Bankacılık ve mali tedbirlerin alınmasından sonra finans sektörü istikrara kavuşmuş, faiz oranları düşmüş, finansmana erişim kolaylaşmış, ertelenen yatırımlar yapılmış ve aynı zamanda mali disiplin ön planda tutulmuştur. Bunun sonucunda kamu borcu ve reel borçlanma maliyetleri düşmüştür, 2001 krizinin taşlarını döşeyen 1990'lı yılların en temel sorunlarından birisi yok. Düşük kamu borcu ve döviz cinsi borcun düşük seyri, kamunun sorunlu ekonomik birimlere vereceği mali desteği artırma imkânı vermektedir. Yüzde 29 düzeylerinde seyreden kamu borcunun gayrisafi yurt içi hasılaya oranı ekonomiye manevra alanı vermektedir.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin en önemli ekonomik gündemlerinden birisi ekonomik sorunlarla ve bilhassa ekonomik saldırılarla mücadeledir. 2018 ve 2019 yıllarında, Türkiye ekonomisine yönelik, benzerine şahit olmadığımız büyüklükte saldırılar yapılmıştır. Ağustos 2018 tarihinde malum yurt dışı odakların başlattığı yükselen kur, faiz, enflasyon ve dış ticaret tehditleriyle ülkemize karşı âdeta ekonomik bir savaş açılmıştır. Bu saldırılarla, ülkemizin emperyalist ülkelerin çıkarları doğrultusunda taviz vermesi, geri adım atması amaçlanmıştır. Piyasalarla oynanıp milletimizin boğazındaki lokmaya göz dikilmiştir. Bu saldırılara karşı maliye politikasını Hazine ve Maliye Bakanlığı, para politikasını Merkez Bankası etkin, koordineli ve başarılı bir şekilde yönetmiştir. Türkiye saldırılara kambiyo, gümrük ve özel tüketim vergileri, vergi indirimleri, kira kontratlarının Türk lirası cinsinden yapılması mecburiyeti, faiz indirimleri ve oranları, karşılık oranları, kredi kartı limitleri, taksit sayıları, asgari ödeme tutarlarıyla cevap vermiştir. Kur-faiz-enflasyon üçgeninde alınan tedbirlerle döviz kuru istikrarlı bir çizgiye oturtulmuş, faizlerin inmesi ve enflasyonun tek haneli rakamlara ulaşması sağlanmıştır. Diğer taraftan, etkin olmayan kamu harcamalarında sınırlamaya gidilirken vergilemedeki boşluklar doldurulmuştur. Değerli konut, konaklama ve dijital hizmet vergileri ile gelir vergisi tarifesinde yapılan değişiklikler, etkinliği olmayan bazı indirim ve istisnaların kaldırılması, bütçe dengesinde sağladığı katkılarla ekonomik saldırılara karşı cephemizi güçlendirmiştir.

Değerli milletvekilleri, burada vicdani bir hususu da dile getirmek istiyorum. Bir atasözümüz var, yiğidi öldürelim ama hakkını da verelim. Bütün bu uluslararası ekonomik saldırılara karşı takdire şayan bir şekilde mücadele edip sonuç alan başta Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Berat Albayrak olmak üzere, Merkez Bankasını ve tüm ekonomi bürokratlarını tebrik ediyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ekonomik saldırılar karşısında işletilen politikalar amacına ulaşsa da sonuçta düşenler cari açık, enflasyon ve büyüme; artansa bütçe açığı olmuştur. Esasen son aylarda gerek yurt dışından gerekse yurt içinden gelen sinyaller üçüncü bir politika alanına işaret etmektedir. Bu da beklenti politikasıdır: Enflasyonu düşürmek, büyümeyi artırmak. Bu ikisini aynı anda sağlamanın yolu, beklentileri olumlu yönde değiştirmek ve seyrini bu yönde sağlamak. Beklenti politikasında karşımıza çıkan başlık reformlarıdır. Yapılacak reformlarla büyüme ithalata bağımlılıktan kurtarılmalı ve cari açık düşürülmeli, vergi sistemi iyileştirilmelidir.

Özetle, tüm bu gelişmeler göstermiştir ki ekonomik güvenlik, ülkemizin topyekûn güvenliği için önemlidir. Türkiye'nin gardını düşürmek isteyenlere karşı sathımüdafaa anlayışıyla ekonomik

cephemizi de güçlendirmek gerekmektedir. Mesele, milli ve ekonomik bekamızın müdafaasıdır. İsteyen için kolayına kaçıp sırf Hükümet yıpransın diye her eleştiriyi yapabilir ancak ABD'nin, AB'nin, malum mahfillerin sözcülüğünü yaparak ekonomik kumpaslardan medet ummayı Milliyetçi Hareket Partisi olarak reddediyoruz.

Değerli milletvekilleri, Hazine ve Maliye Bakanlığımızın kurumsal yapısına ve personel sorunlarına ilişkin görüşlerimizi de bu vesileyle paylaşmak istiyorum. Bu yıl içinde Vergi Denetim Kurulu yapılanmasının tamamlanması olumlu bir gelişmedir. Gruplandırılmaların kaldırılmasıyla vergi incelemelerinde sektörel ve fonksiyonel uzmanlaşmanın ve daha etkin vergi incelemesinin yolu açılmıştır ancak burada dikkat etmemiz gereken en önemli nokta şudur: 8 bini aşkın vergi müfettişinin bulunduğu Vergi Denetim Kurulunda bu denetim ordusunun yetiştirilmesi ile sevk ve idare edilmesi, yapılan işin kalitesi ve etkinliği bakımından çok çok önemlidir. Mesleki etik, eğitim, kontrol, koordinasyon, müfettişlerin bizatihi denetlenmesi önemlidir ve ayrıca, raporların incelenmesi hususlarında objektif kriterlerin ve katı kuralların getirilmesi gerekmektedir. Bakanlık bünyesinde Teftiş Başkanlığının kurulması da isabetli olmuştur. Görevleri arasında piyasa denetimi bulunmayan teftiş birimi Bakanlık yapısında önemli bir boşluğu dolduracaktır, bunu ümit ediyoruz. Diğer taraftan, özellikle mali ve idari denetim konusunda önemli yetkinliğe sahip muhasebat kontrolörlerinin bu tecrübelerinin Teftiş Başkanlığı veya Hazine Kontrolörleri Kurulu bünyesinde değerlendirilmesi çok isabetli olacaktır.

Bilindiği üzere, kurum içi gelir uzmanlığı ve defterdar uzmanlığı özel sınavı açılması için yasal düzenleme yapılmıştır. Personelin ihtiyaç ve beklentilerini karşılayan bu sınavlar için bu sınav takviminin de kısa sürede açıklanmasını bekliyoruz. Ayrıca, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesine alınmış olan Millî Emlak uzmanlığı için de özel sınavın açılması gerektiğini hatırlatıyorum.

Bu yıl sonuçlandırılan bir başka kronik sorun da vergi müfettişliği yeterlik sınavlarıdır. Yeterlik sözlü sınavında çok sayıda vergi müfettiş yardımcısı şahsi husumete varan keyfilikler nedeniyle mülakatta elenmişlerdi. Bu ay sonu itibarıyla yapılacak mülakatlarda ehliyet ve liyakat çerçevesinde mağduriyetlerin giderileceğini ümit ediyoruz. Ayrıca, eşit işe eşit olmayan ücret konusu her ne kadar kurum içi sınavla bir nebze giderilecek olsa da Bakanlık içinde farklı unvan altında aynı işi yapan personel arasında bu sorun maalesef devam etmektedir. Gelir İdaresi Başkanlığında devlet gelir uzmanı ve gelir uzmanları kadrolarının tek çatı altında birleştirilerek merkez atamalı personel statüsüne kavuşturulması yerinde olacaktır. Ayrıca Bakanlık uzmanlık kadrolarındaki merkez-taşra ayırımına da son verilmelidir. Diğer bakanlıklarda bu merkez-taşra ayırımı yoktur.

Bir diğer sorun, maliyeciler âdeta emekli olmamaya mahkûm durumdadırlar. Ücretlerinin yarısı ek ödeme ve fazla mesai ücretlerinden oluşmaktadır ve bunlar emekli maaşına da yansımamaktadır. Bu sorunun da mutlaka gündeme alınması gerekir.

Tahakkuk ve tahsilata ilişkin işlemlerin zamanında ve doğru olarak yerine getirilmesinden doğan hazine zararlarından sorumlu tutulan gelir uzmanlarının yetki ve sorumluluk alanı net bir şekilde belirlenmelidir. Çalışanlara ödenen özel hizmet tazminat oranları diğer kurumlarda aynı unvanda çalışanlara ödenen tazminat oranlarına uyarlanmalıdır. Taşrada görev yapan müdürlerin ek göstergeleri, kendi eşiti konumunda olan müdürlerin konumuna getirilmelidir. Engelli, teknisyen yardımcısı, yardımcı hizmetler sınıfı ve diğer personel için görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavı da açılmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; personelin hakkı ve hukuku adaletle korunmadan ve personelin sorunları çözülmeden Maliyede amaçlanan verimliliğe ulaşmamız da mümkün değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akçay, sözlerinizi toparlar mısınız.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Berat Albayrak’ı, Maliye Bakanlığının merkez ve taşra teşkilatı çalışanlarıyla gerçekleştirdiği sıcak kaynaşma ve çalışanların sorunlarına gösterdiği duyarlılık için de ayrıca tebrik etmek gerektiğini düşünüyorum.

Konuşmama son verirken Hazine ve Maliye Bakanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Kamu İhale Kurumu ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 2020 yılı bütçelerinin hayırlı olmasını temenni ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Konya Milletvekili Sayın Esin Kara.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on üç dakika.

MHP GRUBU ADINA ESİN KARA (Konya) – Sayın Başkan, büyük Türk milletinin değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi’nin Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, Türkiye İstatistik Kurumu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ve Sermaye Piyasası Kurulu bütçeleri üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Dün sabah seçim bölgesi olan Konya’nın Karatay ilçesinde 2 katlı bir binada yaşanan çökme nedeniyle aynı aileden 2’si çocuk, 3 kişi yaşamını yitirmiştir. Ölenlere Allah’tan rahmet, ailelerine başsağlığı diliyorum. Kentsel dönüşüm uygulamalarının önemini ve bu uygulamaların bir an evvel gerçekleşmesi gerekliliğini bir kez daha buradan vurgulamak istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 11 Aralık 2019 “Bir millet baraj ve fabrikayla değil, daha önce millî ruh ve ülküyle kalkınır. Manen çökmüş bir millete endüstri tesisleri yapmak, ölüye balo elbisesi giydirmeye benzer.” diyen, cenaze namazını kıldırarak olan hocanın “Merhumu nasıl bilirdiniz?” sorusuna Fethi Gemuhluoğlu’nun “Hocam, hocam, bu musalla taşı musalla taşı olalı böyle er kişi görmedi.” diye seslendiği, bizleri Orta Asya’nın bozkırlarından Çin saraylarına koşturan, Açığma-Kün’e, Güntülü’ye meftun edip bir Deli Kurt’un peşine takan, Türkçülüğün edebî ve fikrî liderlerinden Hüseyin Nihal Atsız’ın 44’üncü ölüm yıl dönümü. Vaktiyle bir Atsız varmış, ruhu şad, mekânı cennet olsun. (MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2 Kasım 2011 tarihli 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’yle Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu kurulmuştur. Kuruluş amacı, uluslararası standartlarla uyumlu Türkiye muhasebe standartlarını oluşturmak ve yayınlamak, denetim standartlarını belirlemek, bağımsız denetçi ve bağımsız denetim kuruluşlarını yetkilendirmek, bunların faaliyetlerini denetlemek ve bağımsız denetim alanında kamu gözetimi yapmaktır. Kurumun önemli çalışmaları arasında Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu tarafından gerçekleştirilen projeler kapsamında yer alan Türkiye muhasebe standartları, Türkiye finansal raporlama standartları, büyük ve orta boy işletmeler için finansal raporlama standartları, bağımsız denetim standartları, kalite kontrol standartları düzenlemeleri yer almaktadır. Sayıştay raporunda kurumun iç kontrol sisteminin etkin çalışmadığı ifade edilmiş olup kurum hakkında 5018 sayılı Kanun’un iç kontrol sistemiyle ilgili bu kuruma uygulanmayan hükümleri kapsayacak yasal düzenlemelere ihtiyaç olduğu belirtilmiştir. Temennimiz, bu düzenlemelerin bir an evvel çıkarılmasıdır.

26 Aralık 2012 tarihli 28509 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanan Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Bağımsız Denetim Yönetmeliği kapsamında, yönetmeliğin yayınlanma tarihi olan 26 Aralık 2012 tarihine kadar meslekte on beş yılını doldurmuş olan ya da lisans eğitimi ve bir yıllık staj süresi içinde olmak üzere meslekte on beş yılını doldurmuş olan meslek mensuplarına, 2015 yılı sonuna kadar eğitim alma ve eğitim neticesinde başarılı olma şartıyla bağımsız denetçi olma hakkı verilmişti. Üniversiteler eliyle yürütülen eğitimlerde, bu eğitimler neticesinde yapılan sınavlarda başarılı olan serbest muhasebeci mali müşavirler ve yeminli mali müşavirler denetçilik hakkı kazanmıştı. O tarih itibarıyla on beş yılını doldurmamış, şartları taşımayan ancak bugün itibarıyla şartları taşıyan birçok meslek mensubundan bu hakkın yenilenmesi için tarafımıza talepler iletilmektedir. Böyle bir uygulama, meslek mensupları açısından alınamayan bir hakkın yeniden kazanımının yanında, kamuya da mali yönden destek sağlayabilecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sermaye Piyasası Kurulu ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, ülkemizde düzenleyici ve denetleyici nitelikte faaliyet gösteren sağlıklı bir ekonomik yapı ve işleyiş için önemli kurumlardır. Ülkemizde 80’li yıllarda yaşanan banker krizi, yine 90’lı yılların sonunda bankacılık sektöründe yaşanan ciddi krizlerin etkisi tüm ekonomimizi etkilemiştir.

57’nci Hükûmet döneminde kurulan Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, bankacılık sektöründe önemli düzenlemeler getirerek ekonominin istikrara kavuşmasında etki sağlamıştır.

Sermaye Piyasası Kurulu ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu işleyiş olarak birbirleriyle bağlantılıdır. Güvenilir, şeffaf, istikrarlı bir ekonomik ortamın işleyişinin sağlanması, yatırımcıların hak ve menfaatlerinin korunması Sermaye Piyasası Kurulunun görev ve yetkileri alanındadır.

Türkiye’de finansal sistem ağırlıklı olarak banka temellidir. Fon piyasalarındaki aracılık işlemleri ağırlıklı olarak bankalar tarafından gerçekleştirilmektedir, bu iki kurum birbirinden bağımsız düşünülemez. Ülkemize yabancı sermayenin getirilmesi, tasarrufların ve yatırımların artırılması, istikrarın sağlanması öncelikli olarak bankacılık sisteminin sağlam temeller üzerine oturtulup faaliyet göstermesine bağlıdır.

Değerli milletvekilleri, finansal piyasalar gerek reel ekonomik gelişmelerdeki değişikliklerden gerekse siyasal değişiklik ve gelişmelerden en çabuk etkilenen ve en hızlı tepki veren piyasalardır. Ülkemiz, Türkiye ekonomisi küresel güçler tarafından en son 15 Temmuz sonrası kur ve faiz üzerinden manipüle edilmiş, siyasette ve askerî alanda yapamadıkları ekonomide yapılmaya çalışılmış ama Türk milletine diz çöktürülemediği. Silahla başaramadıklarını dolar kuruyla oynayarak başaracaklarını sananların hayalleri boşa çıkmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 15 Temmuz sonrası birçok kurumda personel ihraçları yaşanmıştı. Sermaye Piyasası Kurulu ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu da bu kurumlardan bazılarıdır. Bu çerçevede, Sermaye Piyasası Kurumunun 2018 yılı Sayıştay denetim raporunda, kuruma tahsis edilen 927 kadronun 506’sının dolu olduğu, 414 kadronun ise boş olduğu belirtilmiştir. Yine, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun 2018 raporunda, 867 olan kadro sayısının 529’unun dolu olduğu, kalanının boş olduğu belirtilmiştir. Bu kurumlarda çalışacak olan personelin uzman ve teknik bilgiye sahip olduğunu göz önüne alırsak kalifiye eleman ihtiyacının tamamlanması için gerekli çalışmalar yapılmalı ve bu kadrolara uygun personel alımları yapılarak kurum içi eğitimleri tamamlanmalıdır.

Ülkemizde ekonomi, sosyal, demografi, kültür, çevre, bilim ve teknoloji alanları ile ihtiyaç duyulan diğer alanlardaki istatistikleri derleme, değerlendirme, analiz etme, yayımlama, resmî istatistik sonuçlarının bilimsel ve teknik açıklamalarını yapma faaliyetleri Türkiye İstatistik Kurumuna verilmiştir. Bu kapsamda, Türkiye İstatistik Kurumu toplumun tüm kesimlerinin ihtiyaç ve beklentilerine cevap verebilecek çeşitlilikte; güncel, güvenilir, tarafsız ve uluslararası standartlarda üretmiş olduğu bilgileri kullanıcılarına sunmakla yükümlüdür. 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu'nun 17'nci maddesinde "Programın uygulanmasında, Kurum çalışanları ile diğer uygulayıcı birimlere, veri kaynakları, istatistikî yöntem ve süreçlerinin seçimi, dağıtımın içerik, şekil ve zamanı ve istatistikî gizliliğin uygulanması başta olmak üzere, hiçbir konuda talimat verilemez." hükmü yer almaktadır. Özerkliği olan Türkiye İstatistik Kurumunun 18 Nisan 2019 tarihinden itibaren başkanlık görevinin vekâleten yürütülmesi Kuruma yakışmamakta olup yönetim kurulunda gerekli atamaların bir an evvel yapılması gerekmektedir.

Sayın milletvekilleri, Türkiye İstatistik Kurumunun hazırlamış olduğu verilerin güvenilir olması amacıyla, toplanan verilerin sağlam kaynaklardan, gerçeği yansıtan şekilde toplanması önem arz etmektedir. İstatistikte örnekleminin seçilmesinin önemi örnekleminin hedef kitleyi ne kadar iyi yansıttığı, sonuçların güvenilir olarak değerlendirilmesi açısından önemlidir.

Değerli milletvekilleri, önümüzde bulunan yoğun çalışma gündemiyle 2020 yılının bütçesini hazırlayacağız. Sizlere yeni kuruluş mücadelesinden çıkmış, her karış toprağı düşman çizmesiyle çığnemiş milletimizin 17 Şubat 1923 tarihinde yapılan misakıktisadi yani Birinci İzmir İktisat Kongresi'ni hatırlatmak istiyorum. Savaştan çıkmış, üretim yapacak doğru düzgün fabrikası olmayan, yoksulluk içindeki bir ülkenin on yıl içinde ülkeyi demir ağlarla örececek bir duruma gelmesi millî temelleri esas alan bir ekonomik program sayesinde olmuştur. Başbuğ'umuz Alparslan Türkeş'in dediği gibi kalkınmanın maddi temelini müspet ilim zihniyetine ve teknik gelişmeye dayandığı, üretim ve tüketimin ahenk içinde olduğu, gelişmiş ülkelerin pazarı olmaktan çıkıp üretim temeline dayanan, teknoloji ve fende ileri olan ve tamamen millî değerlerimizi esas alan bir yönetimle "2023 Lider Ülke Türkiye" hedeflerine ulaşacağımızı temenni ediyorum. Bu noktada, Türk milleti için düşünülecek en son şey karamsarlıktır ve umutsuzluktur. Türk milleti, tarihi boyunca önüne çıkan siyasi, askerî, ekonomik her türlü sıkıntıyı aşmayı başarmıştır. 15 Temmuz darbe girişimiyle Türk milletini yıkamayanların ekonomi üzerinden Türk milletini yıkmaya çalışmaları boşunadır. Bilinmelidir ki büyük Türk milleti aç kalır, susuz kalır, evlatsız kalır, anasız kalır ama vatansız kalmaz. Ülkesinin bekasına kasteden hainlere karşı en yakın tarihte, Kurtuluş Savaşı'nda olduğu gibi hem canıyla hem de malıyla mücadelesini yapar. Liderimiz Sayın Devlet Bahçeli'nin dediği gibi "Ekonominin normale dönmesi, denge ve istikrara kavuşması, siyasi temkin ve tedbirler, millî dayanışma ve uyanışla muhakkak sağlanacaktır. Ülke elden gittikten sonra neyin siyasetini, neyin ekonomisini konuşacağız?"

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 7-17 Aralık tarihleri arasında Hazreti Mevlâna'nın 746'ncı vuslat yıl dönümü kapsamında, maneviyatın başkenti güzel Konya'mızda kutlamalar yapılmaktadır. Şebiarus "düğün gecesi" anlamına gelmektedir. Mevlâna, öldüğü günü Hakk'a vuslat (Yaradan'a kavuşma) olarak saymıştır ve bu günü düğün gecesi olarak nitelendirmiştir. "Herkes ayrılıktan bahsetti, bense vuslattan." der. Ölüm Mevlâna için, kişinin aslına dönüşü, kaynağının ilahî bir cevher olması nedeniyle Allah'a dönüşüdür. Konuşmamı gönül dergâhımızın piri Hazreti Mevlâna'nın sözleriyle bitirmek istiyorum.

“Gönlü saf sufiyim ben

Benim tekkem âlem

Medresem dünya benim.”

“Her gün bir yerden göçmek ne iyi

Her gün bir yere konmak ne güzel

Bulanmadan, donmadan akmak, ne hoş

Dünle beraber gitti cancağızım

Ne kadar söz varsa düne ait

Şimdi yeni şeyler söylemek lazım.”

Gazi Meclisimizi, büyük Türk milletini, kurulacak birleşik Turan devletlerini şimdiden selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Bursa Milletvekili Sayın Mustafa Hidayet Vahapoğlu.

Buyurun Sayın Vahapoğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına 2020 mali yılı Millî Savunma Bakanlığı bütçesi üzerine söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle başta cumhuriyetimizin banisi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere şehitlerimizi, ebediyete irtihal eden gazilerimizi rahmet, minnet ve şükranla anıyor, hâlen Suriye’de ve terörle mücadelede görevli kahraman askerimizi ve polisimizi, güvenlik korucularımızı, hayatta olan tüm gazilerimizi, vazife malullerini ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iki kutuplu dünya düzeninin yıkılmasından sonra ayakta kalan gücün küresel boyutta yürüttüğü hâkimiyet çabaları belirsizlikleri artırmış ve bu ortamdan yararlanmak isteyen güçlerin sebep olduğu kaos ortamı Türkiye’nin de doğrudan etkilenmesine sebep olmuştur. Orta Asya’da, Balkanlarda, Kafkaslarda, Ön Asya ve Kuzey Afrika ile Güney Amerika ülkelerinde planlı olarak ortaya çıkarılan güç boşluğu kaosu tetiklemiş, Balkanlar hariç, ismini belirttiğim diğer bölgelerdeki ülkelerin bekasını doğrudan tehdit eder duruma gelmiştir. Güç boşluğunun sebep olduğu kaos, küresel belirsizlikleri artırmanın yanında bu bölgelerde jeopolitik boşlukların oluşmasına sebebiyet vermiştir. Bu boşluklardan beslenen terör eylemleriyle birlikte asimetrik tehditler, vekâlet savaşları, uluslararası hukuku ve savaş hukukunu yok sayan güçlülerin kendi hukukunu dayatma anlayışı dünya gündemine egemen hâle gelmiştir.

Uluslararası kuruluşların önemli bir kısmı, küresel kutup mahiyetindeki devletlerin hak ve menfaatlerini, hukukunu koruyan, onların adaletsizliğini meşrulaştıran kurum ve kuruluşlar hâline gelmiştir. Bu tespite dayanarak Birleşmiş Milletlerin Güvenlik Konseyindeki 5 ülkenin hak ve menfaatleri ile hukuksuzluklarına hukuki kılıf uyduran kurum hâline geldiğini, Birleşmiş Milletler Ana Sözleşmesi’nin hemen hiçbir kuralına uyulmadığını, NATO’nun ise Amerika Birleşik Devletleri’nin küresel gücüne katkı sağlayan, onun millî menfaat ve yayılmacı hedeflerine hizmet eden, üyesi olan ülkelerin tek tedarikçisi olarak savaş sanayisini besleyen, yine NATO Sözleşmesi’nin getirdiği ortak yükümlülüklerin işlerine geldiği gibi yorumlandığı bir nitelik kazandığını söylemek yanlış olmayacaktır. Amerika Birleşik Devletleri’nin PKK, YPG desteği, Doğu Akdeniz’de yaşanan gerilim ve Türkiye Cumhuriyeti’nin bu bölgedeki hak ve menfaatlerinin gasbedilmesine yönelik tecavüzler, Amerikancı

15 Temmuz darbe girişimi, darbeci FETÖ elebaşının Türkiye'ye verilmemesinde gösterilen ısrar, ABD'nin ekonomik yaptırım tehditleri ve uygulamaları, Türk ekonomisine ve bankacılık sistemine yönelik operasyonu, S-400 ve F-35 krizi ile 2016'da NATO belgesine işlenen PKK, PYD'nin 2019 yılı belgesine işlenmesinin ileri tarihe bırakılması gibi gelişmeler, NATO ittifakının ve ABD'yle olan müttefikliğin sorgulanmasına hatta NATO ve ABD Türkiye için tehdit hâline mi geldi diye endişe duyulmasına sebebiyet verecek vahamet kazanmıştır. Bu nedenle, Milliyetçi Hareket Partisi olarak Türkiye her alanda kendi hak ve menfaatlerini koruyacak güce ulaşmak zorundadır diyor, özellikle millî savunma ve dış politikada zafiyete sebebiyet verecek kısır çekişmelerden kaçınılması hususunun altını önemle çiziyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; günümüz dünyasında 32 ülkede çatışan gruplar mevcuttur. Bunlardan 28'i haber niteliğinde görülüp kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır. Güney Amerika ülkelerinde darbeler yapılmakta, ABD'nin güdümüne alamadığı ülkelerde yönetimler değiştirilmektedir. Kuzey Afrika hâlen durulmamıştır, ülkelerin sınırlarının ne olacağı belirsizdir. Ön Asya'da Suriye iç harp yaşamaktadır. Irak üçe bölünme tehdidiyle karşı karşıyadır. Her gün kan akmaktadır ve insanlar Saddam dönemini arar hâle gelmiştir. İran hedef ülkedir, her an büyük can kaybına sebebiyet verebilecek manipülasyonlara maruzdur. Afganistan'ın durumu ortadadır. Pakistan'ın sosyal ve ekonomik yapısı onlarca yıl onarılmayacak yaralar almıştır. Çin'in ilhakından sonra Hong Kong huzurlu bir gün ve gece geçirmemiştir. Doğu Türkistan etnik temizliğe, kültürel soykırıma maruzdur. Bu çirkin oyunlar yurdumuzda da denenmiştir. PKK'ya aleni şekilde verilen askerî yardımlar ve sağlanan destekler, Gezi olayları tezgâhı ve 15 Temmuz darbe girişimi de unutulmamalıdır. Yaşananların hiçbirisi tesadüfi değildir ve silahlı çatışmalar dâhil, çatışmaların hemen tamamı küresel ya da bölgesel güçlerin menfaatlerini destekleyecek senaryolardır. Yerli iş birlikçilerce bu senaryolar hayata geçirilmekte ve dış desteklerle uzun yıllar yürütülmektedir. Küresel planlama yapan güçler yeni savaş anlayışıyla hareket etmekte, savaşa doğrudan girmenin getireceği yıkıcı sonuçlara, can kaybına ve ciddi mali yıkımlara maruz kalmadan savaş yürütmektedirler. Bu konuda yerli unsurlar vekâleten görevlendirilmektedir. Bunun için ülkelerin tüm hassasiyetleri kaşınmakta, tahrik edilmekte ve olayların planlayıcısı olan ülkeler çoğu zaman hedef aldığı ülkenin yanında yer alıyor gibi görünmekte hatta aynı ittifak içinde müttefik olarak karşımıza çıkabilmektedirler. Dile getirdiğim bu problemlerin hemen tamamına Türkiye Cumhuriyeti ve Türk İslam coğrafyası uzun yıllardır maruz kalmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; günümüz Türkiyesinin güvenlik kaygılarını genel olarak, terörizm, dış destekli PKK, FETÖ ve onların türevleri gibi bölücü, yıkıcı faaliyetler, bölgesel çatışmalar, istikrarsızlaşan komşu ülkelerden kaynaklanan güvenlik sorunları, uzun menzilli füzeler ile nükleer, biyolojik ve kimyasal gibi kitle imha silahlarına kavuşan yakın ya da uzak ülkelerin doğrudan ya da dolaylı hedef olma ihtimali, kontrolsüz güç yanında doymayan iştahıyla dünyaya saldıran ve küresel tüm planların arkasında olan ABD, İngiltere, AB ülkelerinden oluşan Batı bloğu ile Rusya-Çin grubunun bölgesel etki alanı oluşturma gayretlerine doğrudan ya da iş birlikçileri üzerinden dolaylı olarak muhatap kalma ihtimali mevcuttur. Ayrıca, günümüzün şartları, soğuk savaş öncesi askerî güç odaklı bakış açısının terk edilerek bütünlükçü ve entegre bir güvenlik anlayışının hayata geçirilmesini zorunlu kılmaktadır dolayısıyla ülkenin güvenliği sadece sınır güvenliği değildir. Askerî ve terörist tehditlere ilave olarak komşu ülkelerden ülkemize yönelik kontrolsüz kitlesel göçler, iklim değişikliği,

ekonomik gelişmişliğin farklılığından kaynaklanan kitlesel eylemler, enerji güvenliği, doğal kaynaklar için rekabet, nükleer silahların yayılması hatta bu silahlara komşu ülkelerin sahipliği ve bundan dolayı kazandığı avantajlar, organize suçlar, organize ya da sınır aşan suçların arkasında başka devletlerin olması, salgın hastalıklar, yoksulluk, doğal afetler, siber terörizm, deniz haydutluğu, korsanlık gibi çok boyutlu ve asimetrik tehditler doğrudan güvenliğimizi dolayısıyla becamızı ilgilendiren konulardır. Bu konuların da millî güvenliğimizin bir parçasını oluşturduğu göz ardı edilmemelidir.

Jeopolitik ve jeostratejik konumu gereği dünyanın en istikrarsız bölgesinde yer alan Türkiye Cumhuriyeti bağımsızlığını, egemenliğini, toprak ve toplum bütünlüğü, ahdi hukukundan kaynaklanan hak ve menfaatleri ile hayati çıkarlarını korumak ve muhafaza etmek zorundadır. Bu bağlamda, Türkiye, bölgesel bir güç ve denge unsuru olarak varlığını devam ettirmeyi, çevresinde bir barış ve güvenlik kuşağı oluşturmayı, bulunduğumuz bölgeye ve ötesine yönelik strateji ve güvenlik üreten, sağlayan ülke olmayı, tehdidi sınırlarının dışında yok etmeyi sağlamalı, küresel planlama yapan ülkelerle Türkiye'nin hak ve menfaatlerini merkeze alan yakın iş birliği ve olumlu ilişkileri geliştirerek sürdürmelidir, bölgesel ve küresel barışı destekleyen tüm faaliyetlere destek sağlamalıdır.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin millî güvenliğimizle ilgili hızlı ve isabetli kararların alınmasını kolaylaştırdığına inanıyoruz. Nitekim, kısa süre önce gerçekleştirilen ve yurt içinde fazla dikkat çekmese bile uluslararası zeminde askerî açıdan fevkalade önemli etkisinin olduğuna inandığımız askerî ve diplomatik mahiyette ciddi mesajlar içeren Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı, Barış Pınarı Harekâtı, hatta Pençe Harekâtlarının Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin olumlu yansımaları olduğunu görüyoruz.

Doğu Akdeniz'deki doğal gaz ve petrol kaynaklarını gasbetmek ve Türkiye'yi dışlamak üzere atılan adımları bilmekteyiz. Bu oyunu Türkiye ile Libya arasında imzalanan anlaşma bozmuştur. 27 Kasım 2019 tarihinde Türkiye ile Libya arasında imzalanan Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılması Anlaşması, Doğu Akdeniz'de yaşanan denizlerin paylaşım mücadelesinde oyun değiştirici kilit rol oynamıştır. Bu anlaşmayla, Türkiye, Yunanistan'ın vezirine şah çekmiştir. Bu çalışmayı yapan Deniz Kuvvetleri Komutanlığına ve personeline şükranlarımızı sunuyor, bundan sonraki aşamaları yürütecek olan Dışişleri Bakanlığımıza başarılar diliyoruz.

Her ne kadar terör örgütlerinin siyasi kanatları ve bazı hayalperest çevreler karşı çıksa da bu coğrafyada ve -tınak içinde söylüyorum- bu dostlarımız olduğu sürece Türk Silahlı Kuvvetlerinin dünyanın en güçlü ve caydırıcı ordularından biri hâline getirilmesi zorunludur. Türk Silahlı Kuvvetlerinin muharip yapısı, insan gücü, teknolojisi ve organizasyonu ihtiyaca cevap verecek şekilde esnek yapıya kavuşturulmalı, modernize edilmeli, bölgesel ve küresel anlamda caydırıcılık kabiliyeti artırılmalıdır. Askerî savunmada asimetrik, politik ve ekonomik güvenlik anlayışlarını da dikkate alan ön alıcı bir yaklaşımla millî hak ve menfaatlerimizi sınırlarımızın ötesinden başlayarak koruyacak stratejik güvenlik anlayışı benimsenmelidir. Üye olunan uluslararası güvenlik ortaklıkları ve müttefik ilişkilerinden bağımsız, ülkemizin kendi şart ve değerlerinde hayat bulan millî bir savunma yapılanması esas alınmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; askerlik bir meslek değil, hayat tarzıdır ve askerliğin şartları bilinmediğinden halkın bir kısmı onları orduevleri ve askerî dinlenme tesislerinde keyif yapan zümre olarak dedikodusunu yapmaktadır. Hâlbuki subay, astsubay, uzman çavuş ve erbaşlarımız ile

askerî kurum ve kuruluşlarda görev yapan sivil memurlarımız aileleriyle birlikte barışta fakat savaş şartlarında görev yapmaktadırlar. Vatana hizmet şuuruyla görev yaptıkları için, katlandıkları şartları, yaptıkları fedakârlıkları, emsali olan diğer kamu görevlilerinin sahip olduğu imkânları bilmedikleri için ihmal edilmiş olduklarının farkında bile değillerdir. Onun için askerimizin özlük hakları, özellikle de emekli aylıkları iyileştirilmeli, idari, mali ve sosyal hakları, görev ve sorumluluklarıyla uyumlu hâle getirilmelidir.

Millî Savunma Bakanlığı ve Türk Silahlı Kuvvetleri ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlıklarında görev yapan sivil memurların sorunlarına çözüm getirmek üzere Milliyetçi Hareket Partisi Grubu tarafından 23 Mayıs 2019'da Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifimiz bir an önce yasalaşmak üzere Genel Kurula getirilmelidir.

Ayrıca, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda savunma ve güvenlik hizmet sınıfı ihdas edilerek bu kurumlardaki yardımcı hizmetler sınıfı personelinin sorunları giderilmelidir.

Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinden kıdemli binbaşı ve binbaşı rütbesinde emekli olanların emeklilik haklarının yeniden düzenlenmesi ihtiyacı bulunmaktadır. Kıdemli binbaşı ve binbaşı rütbesinde iken emekli olanların maaş oranları kıdemli binbaşıda yüzde 49, binbaşıda ise yüzde 41'dir. Askerî personel arasında rütbe ve kıdem esasından hareket edildiğinde, bu personel, aslı durumundaki personelden daha düşük maaş almaktadır; bu çarpıklığın ivedilikle giderilmesi ihtiyacı bulunmaktadır. Bunun yanında, Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu'na göre "üst subay" olarak belirlenen binbaşı ve kıdemli binbaşılar 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nun ek-5 çizelgesinde gösterilmedikleri için makam tazminatı alamamaktadırlar; bu çarpıklığın da giderilmesine ihtiyaç bulunmaktadır.

Diğer bir konu şudur: Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde, er ve erbaşların dışında, 2003 yılından itibaren sözleşmeli subay ve astsubaylar görev yapmaktadır. Bu personelin tamamı, sınıflarının gerektirdiği görevleri hakkıyla yerine getirmiş ve güvenlik soruşturmalarını geçmiştir ancak 7 ve 12'nci hizmet yıllarında tabi oldukları sınavlarda düşük not aldıkları ve sınav yapılan tarihlerde çoğunlukla yeterli kadro verilmediği için muvazzaf kadroya geçememişlerdir. Bu durumdaki personelin muvazzaf kadroya geçirilmesi Türk Silahlı Kuvvetlerinin bütçesine ayrıca yük getirmeyecek, iş güvencesini hissederek görev yapmalarına imkân sağlayacaktır. Bu sorunun çözümü için Milliyetçi Hareket Partisi olarak Mart 2019'da vermiş olduğumuz yasa teklifinin bir an önce Genel Kurula getirilmesi gerekmektedir.

2020 mali yılı Millî Savunma Bakanlığı bütçesinin hayırlı olmasını temenni ediyor, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubuna ait söz talepleri karşılandı.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun yapacakları konuşmalara başlıyoruz.

İlk söz, Batman Milletvekili Sayın Ayşe Acar Başaran'a aittir.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Herkese merhaba diyerek başlayayım.

Ben de Adalet Bakanlığının bütçesi üzerine konuşacağım ama sabahtan beri özellikle iktidar ve ortağından dinlediğim kadarıyla gerçekten Türkiye'de hiçbir problem yokmuş, o zaman hiç

konuşmayalım, tartışmayalım. Hatta çok müthiş bir süreçte yaşıyormuşuz, AKP harikalar diyarındaymış, hepimiz pembe gözlüklerimizi takmışız; ekonomik problem yok, adalette problem yok, iç siyasette problem yok, dış siyasette problem yok ama şimdi arkadaşlar, ben birkaç tane örnek vereyim. Biz çok zor koşullarda bu kadar sorun tespit edebilirken, biz çok zor koşullarda ülkenin bu kadar kritik meseleleri üzerinde detaylı örnekler verebilirken iktidarın bunu bilmiyor olması ya da bildiğini kabul etmiyor olması ayrıca bir tartışma konusu.

Şimdi, dediğim gibi, Adalet Bakanlığı bütçesi üzerine konuşacağım arkadaşlar. Şimdi, Türkiye, anayasal olarak... Bakın, biz bir darbe anayasasına atıf yaptığımız için şaşkınlık içerisindeyiz. Bu Anayasa'ya biz darbe anayasası deyip düzeltilmesi, değiştirilmesi gerektiğini söylüyorduk ama öyle bir hâle geldik ki artık, bırakın Anayasa'yı, bu darbe anayasasına atıf yapar hâle geldik. Bu Anayasa'nın -bir de değiştirilemez hükmü bu- 2'nci maddesinde diyor ki: "Türkiye, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devletidir." Bakın, kanun devleti demiyor, saray devleti demiyor, hukuk devleti diyor. Peki, hukuk devleti ne demek arkadaşlar? Burada hukukçu arkadaşlarımız var, çok da bilen, bu meseleyi takip eden arkadaşlarımız var ama ben bir daha hatırlatayım. Biliyorum ki çok manası yok ama kayıtlara geçsin, üç yıl sonra, beş yıl sonra bunların konuşulduğu hatırlansın; iktidar toz pembe bir tablo çizerken muhalefetin -bütün saldırıların altında- tespitlerinin aslında ne kadar doğru olduğu bilinsin diye ben buradan tekrar edeyim.

Değerli arkadaşlar, hukuk devleti demek, Anayasa Mahkemesinin bir kararında dediği gibi "İnsan haklarına saygılı ve hakları koruyucu, adil bir hukuk düzeni kuran ve bunu devam ettirmekte kendisini yükümlü sayan, bütün eylem ve işlemleri yargı denetimine bağlı olan devlettir. Yasama organı hukuka bağlıdır. Yargı organı hukuka bağlı olmalıdır. Yürütme organı hukuka bağlı olmalıdır." "Yargı saraya, yürütmeye bağlı olmalıdır." demiyor. "Yargı bir partiye bağlı olmalıdır." demiyor. Yine "İdare yargısal denetime tabi olmalıdır." diyor. Ben açıklayacağım bunların nasıl olmadığını. "Hâkimler bağımsız ve teminatlı olmalıdır. İdari faaliyetler önceden bilinebilir olmalıdır. Hukuki güvenlik ilkesi mevcut olmalıdır. İdarenin mali sorumluluğu mevcut olmalıdır." Bunlar var mı Türkiye'de? Yok.

Arkadaşlar, birincisi, şunu söyleyelim: Türkiye'de bağımsız ve tarafsız bir yargı yok. Koyduk, reformlar yaptık. Bakın, yargının aslında ne kadar kötü durumda olduğunu biliyorduk. İktidar da biliyor, bunu sözle söylemiyor ama "Reformlar yapıp daha iyi bir noktaya taşıyacağız." dediler, bir "tarafsızlık" cümlesi eklediler, bazı kanunlarda ufak değişiklikler yaptılar ama Türkiye'de bağımsız, tarafsız yargı yok. Türkiye, tarihinin en siyasallaşmış yargı dönemini yaşıyor, hatta bunu hâkimler de söylüyor. DGM dönemlerinde, devlet güvenlik mahkemelerinde görev yapmış, özel yetkili mahkemelerde görev yapmış hâkimler bile durumun vahametini kendileri açıklıyor.

Şimdi, AKP, bu son üç dört yıllık süreçte ne yaptı? Bir cemaat meselesi vardı, bütün yargıya sızmıştı; bu, herkese kumpas yaptı ama kumpasın bazısını kabul etti, bazısını kabul etmedi; mesela KCK kumpasını kabul etmedi, "Bu olmaz." dedi. Çünkü iktidar şöyle bir şey yapıyor: Cemaatin bakiyesini kullanıyor ama sorumluların, suçluların suçlarını üstlenmiyor. İşine yaradıklarını da kullanıyor, mirasyedisi, bakın cemaatin mirasını yiyor ama diğer taraftan "terörist" diyor.

Bir örnek vereceğim arkadaşlar, geldiğimiz durumun örneğini söyleyeceğim size. Adana'da birkaç gün önce 2 dosya görüldü -Bakan Bey burada, eğer kendileri de teyit ettirirse- hatta dosya numaralarını da vereyim: 5. Ağır Ceza Mahkemesi; 2014/191, 2014/195. Aynı heyet, aynı mahkeme, aynı dönemlere

ait 2 dosya; 1'i sabah görüldü, 1'i öğleden sonra görüldü. Arkadaşlar, bu dosyadaki kişi -şimdi bir isim vereceğim- sabah örgüt üyeliğinden ceza almış, öğleden sonraki dosyada yine örgüt üyeliğinden ceza almış, Mehmet Ali Yasak.

Değerli arkadaşlar, bakın, aynı heyet, aynı döneme ait olaylar, aynı mahkeme, aynı kişi sabah örgüt üyesi olarak ceza alıyor, öğleden sonra bir daha örgüt üyesi olarak ceza alıyor. Bu dosyayı hazırlayan kişi de cemaatçi olduğu kesinleşmiş bir savcı hatta cemaatin, FETÖ'nün "Adana imamı" olarak bilinen kişi -adı da İsmail Aytaç ve bu da teyit ettirilebilir- ve bu kişi tarafından hazırlanan dosya. O dönemle ilgili polislerin, savcının, hâkimin esamesi okunmuyor ama dosya duruyor. Niye? İşte, FETÖ'nün bakiyesi budur, bakiyesi kullanılıyor; problem yok bunda(!) Bu kişiler 2 defa örgüt üyeliğinden ceza aldı.

Arkadaşlar, bir örgüte 2 defa nasıl üye olunur? Tamam, Selahattin Demirtaş'la ilgili de aynı şeyi yaptınız; bir dosyadan tutukluymdu, diğeri korsandı, dosya yoktu ama bir korsan dosya ürettiniz, bir daha aynı olaylarla ilgili tutukladınız ama bu, artık bir Türkiye klasiği hâline geldi.

Yine, bu dosyalardan bakın, 3 kişi ki 1'i 4 defa üyelikten ceza almış. Bir insan 4 defa nasıl üye olur? 1 defa üye olursunuz ve 1 defa ceza alırsınız. 4 defa üye olan var; dönemin BDP İl Başkanı Mehmet Zeki Karatay 2009'da üyelikten almış, 2011'de almış, 2013'de almış, en son 2019'da da yine üyelikten ceza almış. Yine Kenan Karavil Radyo Dünya Genel Yayın Yönetmeni 3 defa örgüt üyeliğinden ceza almış. Yine Seyithan Akyüz, Demokrasi gazetesi dağıtımcısı 3 defa üyelikten ceza almış. Arkadaşlar, işte yargının geldiği nokta bu; talimatlı, talimat almış, vermek zorunda, sorgulamıyor. "Bir insan nasıl sabah üyelikten ceza alır, öğleden sonra üyelikten ceza alır?" demiyor, sorgulamıyor.

Yine "Yürütme, yargı hukuka bağlı olmak zorunda." dedik ya; şimdi ben hatırlatacağım, birkaç cümle...

Şimdi, güvenlik soruşturması kararı Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildi, değil mi? İptal edildi. Peki, İçişleri Bakanı çıktı ne dedi? Yürütmenin bir parçası değil mi, hukuka bağlı değil mi, Anayasa, bu ülkedeki en üst yargı mekanizması değil mi; onu da bağlamaz mı? Cumhurbaşkanı zaten daha önce "Bizi bağlamaz." "Ben saygı duymuyorum, tanımıyorum." demişti. Şimdi, en son İçişleri Bakanının açıklaması: "Herkes devletin içine girmek zorunda mı? Bir terör eylemiyle karşı karşıya kalmış, devlet temkinli olmayacak mı? Her şeye Anayasa Mahkemesinin gözüyle bakıyor değilim, kimse kusura bakmasın." Kimse kusura bakmasın ama bu ülkenin İçişleri Bakanı Anayasa Mahkemesi gözüyle bakmak zorunda. O gözle bakamıyorsa o koltuğu terk etmek zorunda çünkü bununla bağlıdır, Anayasa'yla bağlı olan biri Anayasa Mahkemesinin verdiği karara "Ben bakmak zorunda değilim." gibi çıkıp çok rahat açıklama yapabiliyor. Böyle bir denetim mekanizması olabilir mi arkadaşlar?

Bir tane daha söyleyeyim: Belediyelerimize kayyum atandı, 28 belediyemize kayyum atandı; açık, aleni Anayasa'ya aykırı bir biçimde atandı. Biz bunu defalarca söyledik ve bu belediyelerimizle ilgili başvuru yaptık.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Anayasa'nın 127'nci maddesi... Boşu boşuna atanmadı.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Açıklayacağım beyefendi, açıklayacağım.

BAŞKAN – Sayın Erim, Kuvvet Bey lütfen...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Anayasa 127... Ben kanunları söylüyorum, ben kanunla konuşuyorum, Anayasa'yla konuşuyorum; siz de bağlısınız, yasama da Anayasa'yla bağlıdır. Ben

Anayasa'yı söyleyeyim. Arkadaşlar, Anayasa darbe anayasasıydı. Siz geldiğinizde darbe anayasasını değiştirecektiniz, Türkiye'yi daha ileri bir duruma taşıyacaktınız; sıfır toleransla, hukuk devletiyle, demokrasiyle yönetecektiniz, Anayasa'yı ihlal ediyorsunuz. Şimdi, ben "kanun devleti" demiyorum, bakın, kanun devleti olabilirsiniz; çoğunluğunuz var, getirirsiniz, her konuda kanunu çıkarırsınız, bunun önünde engel yok. "Yapamazsınız." demiyoruz, yapabilirsiniz, yaptınız da. Geldiniz, Belediye Kanunu'nun 46'ncı ve 47'nci maddelerinde -OHAL döneminin kalıntılarıyla- değişiklik yaptınız. Devlete karşı ilan ettiğiniz OHAL'i vatandaşa, HDP'ye, muhaliflere karşı kullandınız. 46'yı, 47'yi değiştirdiniz, oraya bir madde eklediniz. Anayasa 127 açık bir biçimde der ki: Bir kişi, bir seçilmiş kamu görevlisi görevi nedeniyle işlediği suçtan... Bugüne kadar bir arkadaşımızın, göreviyle ilgili işlediği bir suçla ilgili tek bir dosyası yok.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Teröristin ne işi var belediyede? Ne işi var?

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Ya, yalan, yok.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Nasıl yok?

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Yok, arkadaşlar yok, ben bütün dosyaları inceledim. Bunu, iktidarın bilmiyor olma olasılığı yok, siz de biliyorsunuz ama yargı elinizde, medya elinizde, Emniyet teşkilatı elinizde, sürekli HDP'yi sindiren bir siyaset yürütüyorsunuz.

Birkaç da istatistik vereceğim, niye bu durumdayız? Şimdi, Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru işte, tam bu durumdan kaynaklı en yüksek dönemini yaşıyor. Anayasa Mahkemesine başvuru sayısı 2016 yılında 80.756 ve toplamında 233.330 tane Anayasa Mahkemesine başvuru var, büyük çoğunluğu da dediğim gibi, 2016-2017-2018 yılları arasında gerçekleştirilmiş. Partimize dönük olarak beş yıl içerisinde 16 bine yakın kişi gözaltına alınmış ve 3 binden fazla kişi tutuklanmış. Bu, açık, aleni bir biçimde yargının...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Başkan, bir dakika daha alıp toparlayacağım.

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın lütfen.

Buyurunuz.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Bu verdiğim istatistik bilgilerden daha çok verebilirim ama en fazla istatistik aslında Adalet Bakanlığında ama Adalet Bakanlığı maalesef bunları paylaşmıyor. Biz kendilerinden de bazı istatistikleri talep edeceğiz, sorularımızda da söyleyeceğiz. Kadın cinayetleriyle ilgili başvuru sayısının buradan söylenmesi lazım, kişi ifade özgürlüğü kapsamında cezaevinde olanların sayısının açıklanması lazım.

Burada "Biz çok fazla cezaevi açtık." diye övünülecek bir durum yok. Şu anda, Amerika'dan sonra, dünyada cezaevi doluluk oranı en fazla olan ülkeyse eğer bunu tartışma konusu yapmak lazım ve bunların büyük çoğunluğu, düşüncesini ifade ettiği için, Cumhurbaşkanına hakaret ettiği için, bir partiye üye olduğu için, bir partinin faaliyetini yürüttüğü için ise eğer bunu daha fazla tartışmamız gerekiyor diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ağrı Milletvekili Sayın Abdullah Koç, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi, sokakta söylenen bir söz var: Biz “Adalet Bakanlığının bütçesini görüşeceğiz.” derken -Sayın Bakan kusura bakmasın- “Olmayan şeyin bütçesi mi olur?” diye bize bu şekilde sataşan insanlarla karşı karşıyayız maalesef bugünün Türkiye’sinde.

Değerli arkadaşlar, hukuk devleti, kişilerin değil, hukukun hükümeti anlamına gelen bir kavram. Mesele, mükemmel hukuk kuralları oluşturmak değildir, herkes için bağlayıcı olması ve iyi işleyen bir yargı mekanizmasıyla mümkündür hukuk devleti. Peki, bunun karşısında olan nedir? Değerli arkadaşlar, polis devleti. Araşsal bir hukuktur polis devleti; idare için, iktidar için herhangi bir sınırlama söz konusu değildir polis devletinde.

Değerli arkadaşlar, Türkiye’de polis devleti hâkimdir ne yazık ki; hukuk askıya alınmıştır, hukuk işlemiyor.; hukuksuz gözaltı ve tutuklamalar söz konusu ve diz boyundadır. Kürt coğrafyasında mahkeme ve idari makamlar sembolik konuma itilmiştir. Ağrı’da ve bölgede açıkça insan hakları ihlalleri söz konusudur. Yaşama hakkı açıkça ihlal edilmektedir. Daha biraz önce Doğubeyazıt ilçemize baskınlar düzenlendi ve ilçemiz yerle bir edildi, ilçe başkanımız arkadaşlarıyla beraber gözaltına alındı.

Değerli arkadaşlar, yine son günlerde yaşadığımız önemli bir olayı sizinle paylaşmak istiyorum. Ağrı’nın Tutak ilçesine bağlı Soğukpınar köyünde 6 Aralıkta bir operasyon düzenlendi. Bu operasyonda 3 çocuk babası Murat Kaya katledildi. “Terörist” yaftası vuruldu ve bu şekilde lanse edildi. Köyde bulunan birçok evin duvarlarında kurşun izleri var ve köy hâlâ baskı altında ve abluka altında değerli arkadaşlar.

Olayda ifadesi alınan anne, Dilber Kaya ne diyor biliyor musunuz değerli arkadaşlar? Sabah saatlerinde askerlerin her yeri tuttuğunu ve oğlu Murat Kaya’yı sabah kendisinin uyandırdığını belirterek “Sabah köyün her yerinde askerlerin olduğunu gördüm. Ben de Murat’ı uyandırdım. Murat’a ‘Dışarı çıkma.’ dedim ama o bana ‘Kardeşim Fettah’ın evini tutmuşlar, bir gidip soracağım. Bana neden bir şey yapınlar ki?’ diyerek dışarıya çıktı.” dedi. Murat ayağında bir terlikle dışarı çıktı değerli arkadaşlar. “Murat askerlerin yanında ve onların içerisinde duruyordu. Ben 3 kez Murat’a gelmesi için seslendim. Murat bana ‘Anne, içeri gir, kurşunlar sana değmesin.’ dedi. Biraz zaman geçti, bir asker gelip Murat’ın kazak ve çoraplarını benden istedi. Ben çorap ve kazak getirene kadar asker ortalıktan kayboldu. Benim oğlum terörist değil, 3 çocuk babası. Ben bunu yarın her yerde söyleyeceğim. Oğluma ‘terörist’ diyerek işledikleri suçlarını aklamaya çalışıyorlar.” diyor anne. “Bütün köy, memleket, oğlumun ekmeğinin peşinde olduğunu söylüyor.” diyor. On gün önce Hatay Serinyol’da alçı ustası olarak çalışıyordu Murat değerli arkadaşlar. Bu, annenin paylaştığı fotoğraf değerli arkadaşlar; bu, terörist olarak nitelendirilen Murat Kaya’nın çocuklarıyla beraber vermiş olduğu poz değerli arkadaşlar. Bir diğer husus, bakın, on gün önceki puantajı, inşaatta çalıştığına dair puantajı elimizde değerli arkadaşlar. Peki ne oldu? Köy Azası Abdullah Çetin de Murat Kaya’nın evinin önünde vurulduğunu çok açık bir şekilde dile getiriyor. Değerli arkadaşlar, bir asker, annesine Kürtçe olarak diyor ki: “Yazık, Murat öldürüldü. Sen Murat’ı unut.” “Evlî mi?” diye soruyor ve bu şekilde o alandan ayrılıyor; anne oğlunun bu şekilde katlini, bu şekilde katledildiğini öğreniyor. “Ben buradan vicdan sahibi olan herkese sesleniyorum: Oğlum sivildi. CHP, HDP ve Meclisteki tüm milletvekillerine sesleniyorum, bu olayın üzerinde dursunlar ve bu olayı açıklığa kavuşturunsunlar.” diyor anne.

Değerli arkadaşlar, milletvekilleri olarak, biz 5 milletvekili köye girmek istedik, köye girişimize izin verilmedi. Köyde kötü şeyler oluyor, köy hâlâ abluka altında, hâlâ girmemize izin verilmiyor.

Peki, ne oldu değerli arkadaşlar? Eşi Zozan Kaya -üç aylık bebeği var- gözaltında, hâlâ avukatla götürülmedi; 8 kişi hâlâ avukatla götürülmedi. Avukatlar kollarından tutulup dışarı atıldı, muamele bu şekilde değerli arkadaşlar.

Sayın Başkan, toparlayacağım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın sözlerinizi.

Buyurun.

ABDULLAH KOÇ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bu hukuksuzluklar yaşanırken ne oldu? Bölgeye, Ağrı'ya -minibüslerle ilgili- açılış yapmak için Berat Albayrak geldi ve Ağrı Belediye Başkanı Savcı Sayan'la birlikte bu olaylardan hiçbir şekilde bahsetmeden, bu hukuksuzlukların yaşandığı yeri görmezden gelerek orada açılış yaptı, bu kadar hukuksuzluğun yaşandığı yeri görmezden geldi. Savcı Sayan'ın memleketinde, kendi ilçesinde bu hukuksuzluklar yaşanmasına rağmen, bu katliamların yaşandığı bir ortama kimse dönüp bakmadı değerli arkadaşlar.

Bakın, neden “Türkiye’de hukuk yok.” diyoruz, neden adaletten bahsetmiyoruz, apaçık ortada olan bu örnekle dile getirmek istiyoruz değerli arkadaşlar: Köy hâlâ baskı altında, köy hâlâ abluka altında. Buradan sizlere sesleniyorum: O köyde iyi şeyler olmuyor, o köyde işkenceler var. Bunu bu şekilde sizlerle paylaşmak istedim.

Teşekkür ediyorum değerli arkadaşlar. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Mardin Milletvekili Sayın Ebrü Günay konuşacak.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adalet Bakanlığının bütçesini konuşuyoruz ama biz Adalet Bakanlığının bütçesini konuşurken partimiz güne gözaltılarla ve tutuklamalarla başladı. Bu sabah Mardin’de, Mardin İl Eş Başkanımızın arasında olduğu, Mardin Tabip Odası Başkanı Doktor Derya Etem’in arasında olduğu, eski İl Başkanımızın ve beraberindeki parti üyelerimizin arasında olduğu; daha önemlisi, kadın mücadelesi yürüten Şahmaran Kadın Platformu üyesi kadın arkadaşımızın da arasında olduğu bir grup arkadaşımız bu sabah itibarıyla gözaltındalar ve gerekçeyse Demokratik Toplum Kongresinin çalışmalarına katılmak.

Tabii, şunu söylemeden geçmek istemiyorum: Demokratik Toplum Kongresi, Anayasa çalışmaları sürecinde görüşüne başvuru, görüşünün önemsendiği, Meclis tarafından çağrılan bir sivil toplum örgütü, bir kongreyken bugün nedense faaliyetleri krimine ediliyor. Çünkü iktidar, AKP Hükümeti işine göre bir suç tanımlaması yapıyor; işine gelirse suç yoktur, işine gelmezse suç vardır. O dönem itibarıyla Demokratik Toplum Kongresi kriminal bir örgüt değildi, kriminal bir sivil toplum örgütü değildi ama bugün itibarıyla kriminal bir sivil toplum örgütü. Dolayısıyla yasalar ve şeyler sizin keyfinize göre değiştirilemez.

Değerli arkadaşlar, bir ülkede insan haklarının aynası cezaevleridir. Cezaevlerindeki hak ihlalleri, cezaevlerinde yaşananlar aslında bizim insan hakları karnemizi gösteriyor ki Türkiye’nin karnesi bu konuda kötü. Benden önceki arkadaşlarım da ifade ettiler, ben de söylemek istiyorum. OECD verilerine göre tutuklama sıralamasında Türkiye 2’nci sırada. Eğitimde, sağlıkta, teknolojiye, birçok konuda geri sıralardayken nedense cezaevleriyle ilgili konularda, tutuklama konusunda ilk sıralardayız. Tebrik ediyoruz Adalet Bakanlığını bu çalışmalarından kaynaklı(!)

Hak ihlallerinin en çok yaşandığı yerler cezaevleri. Ben burada saymaya kalksam sanırım sabaha kadar dinlemek zorunda kalacaklar ama özetle şunları ifade etmek istiyorum: Mahpusların özellikle tek kişilik hücrelerde tutulması ki belediye eş başkanlarımız bu konuda özel bir uygulamaya tabiler; hepsi cezaevlerinde tek hücrelerde tutuluyor. Süngerli oda uygulamaları; cezaevi görevlilerinin uyguladığı darp ve kaba dayak; bunu aslında işkence olarak tanımlamak gerekiyor.

Cezaevine gönderilen mektupların mahpuslara verilmemesi; kalabalık koşullarda yatacak yerin olmaması ve mahpusların yerlerde uyuması; hasta mahpusların tedavi süreçlerinin yapılmaması, kelepçeli muayene dayatması ve ilaçlarının verilmemesi; ayakta sayım uygulamaları; Kültür Bakanlığının izniyle çıkmış kitap ve yayınlarının cezaevlerine verilmemesi; anneleriyle birlikte kalmak durumunda olan çocukların ihtiyaçlarının gözetilmemesi -bu, zaten çok ayrı ve özel değerlendirilmesi gereken bir konu- çıplak arama uygulamaları, mahrem alanlara kameraların konulması. Bunu daha açık ifade edeyim: Diyarbakır Kadın Cezaevinde kadınların kullandığı koşulların içerisinde özellikle banyo kapısını göreceğ şekilde kameraların ayarlanmış olması gibi mesela.

Ve diğer bir konu ise hasta mahpuslar. Hapishanelerde 457'si ağır olmak üzere 1.334 hasta mahpus bulunuyor. İnsan Hakları Derneği geçenki açıklamasında hasta mahpus sayısını 1.154 olarak açıkladı. Adalet Bakanlığının konuyla ilgili verdiği son bilgiler Şubat 2017 tarihli, aslında Şubat 2017'den sonra açıklanmış bir veri yok. Bakanlık, o dönem itibarıyla Adli Tıp Kurumu raporuyla ağır ve sürekli hastalığı belgelenen tutuklu ve hükümlü sayısının 841'e ulaştığını açıklamıştı. Dönemin Bakanı, 2009 ve 2016 tarihleri arasında 2.300 kişinin hayatını cezaevinde kaybettiğini ifade etmişti.

Değerli arkadaşlar, bir örnek vermek istiyorum. Abdulkadir Denli duruşma esnasında kalp krizi geçirdi ve hâlâ cezaevinde. Geçen yıl aralık ayında İbrahim Akbaba duruşma esnasında kalp krizi geçirip yaşamını yitirmişti. Sanırım tekrardan bir cenazenin çıkmasını bekliyoruz cezaevinden.

Cezaevleri konusunda bir an önce iyileştirmeler yapılmalı ve adımlar atılmalı. Ben hasta mahpuslarla ilgili bir örneği vererek konuşmamı toparlayacağım.

Üyesi bulunduğum Hükümlü ve Tutuklu Hakları Alt Komisyonu olarak 9 Ekim tarihinde Elâzığ Cezaevine bir ziyarette bulunduk ve 24'üncü Dönem Kars Milletvekilimiz Mülkiye Birtane'yi odasında ziyaret ettik. Buradaki kimi vekil arkadaşlar muhtemelen kendisiyle mesai de yapmışlardır, kanser hastası olduğunu biliyorlardı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EBRÜ GÜNAY (Devamla) – Toparlıyorum Başkan.

BAŞKAN – Sayın Günay, tamamlayın sözlerinizi.

EBRÜ GÜNAY (Devamla) - Mülkiye Hanım'ın bize söylediği şey şu: “Ben en son 2018 Şubat ayında hastaneye gittim çünkü kapının önünde ringde saatlerce kelepçeli olarak bekletildim -dört beş saatlik bir zaman diliminden bahsetti- muayenem kelepçeli olarak yapıldı. Bu nedenle artık tedaviyi kabul etmiyorum.”

Ben buradan Adalet Bakanına soruyorum: Halkın iradesiyle seçilen ve bu Mecliste vekillik yapmış bir arkadaşına bu zulüm reva mıdır gerçekten? Mülkiye Birtane hasta mahpusların yaşadıklarının sadece bir kısmını bize anlattı. Burada sayısız örnek vermek mümkün.

Bir an önce adaletin tesis edilmesi ve herkesin, bütün hasta mahpusların derhâl serbest bırakılması gerektiğini söylüyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Muş Milletvekili Sayın Mensur Işık, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MENSUR IŞIK (Muş) – Teşekkürler Başkan.

Sizi ve değerli milletvekillerini saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, biraz önce bizim 2 vekilimiz Ağrı’da ve Mardin’deki gözaltılardan bahsettiler. Şimdi, biz bunlardan burada bahsedince AKP sıralarından çıkacak ilk laf şu: “Biz terörle mücadele ediyoruz.” Sizler yüz yıldır terörle mücadele ediyorsunuz.

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Sonuna kadar gideceğiz.

MENSUR IŞIK (Devamla) – Evet, sonuna kadar yapacaksınız. Göreceğiz, nasıl yapacaksınız, nasıl bir sonuçla karşılaşacağız hep beraber göreceğiz.

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Hadi bakalım...

MENSUR IŞIK (Devamla) – Şimdi, değerli arkadaşlar, aslında AKP’nin terörle mücadele tanımını, 1930’lu ve 40’lı yıllarda farklı kelimelerle tanımlanıyordu: “Aşiret isyanı” derlerdi, “irtica” “eşkıya” derlerdi ya da “dış güçlerin tahriki” derlerdi, bazen “ekonomik ve modernleşme sorunu” deyip Kürtlere karşı katliamlar hep o dönemlerden beri yapılageldi.

Örneğin o dönemlerde, 1944 yılında değerli arkadaşlar, Bağdat’ta basılan “Barbu” isimli bir Kürtçe kitap vardır, o kitabın bu ülkeye, bu topraklara girişi yasaklanmıştı. Aynı şekilde, 1948’de Hoybuncu Kürtler tarafından Halep’te basılan “Modern Kürt Edebiyatından Parçalar” adlı kitabın da o süreçte, o dönemde ülkeye girişi yasaklanmıştı. Sorsanız, o dönemki söylem şuydu: “İşte, irticayla, bölücülükle biz mücadele ediyoruz.” Bugünkü tanımı nasıl “terörle mücadele” ise, Kürtlerle mücadelenin ismi nasıl böyle kamufle ediliyor.

Aynı şekilde 1950’lerde değerli arkadaşlar, Ahmedi Hani’nin İstanbul’da basılan, meşhur “Mem û Zîn” kitabının basılması ve yayınlanması yasaklanmıştı, aynı şekilde toplatılma kararı da verilmişti; o dönem için söylüyorum ben.

Şimdi, değerli arkadaşlar, buradan söylüyoruz: Bu yaklaşımlar Kürt diline ve Kürtlere dair her şeye olan, değerlere karşı olan bir savaş mahiyetindedir. Peki, bunların bugünkü versiyonu nedir sevgili arkadaşlar? Şimdi, yüzlerce belediye eş başkanımız, yöneticimiz gözaltına alınıp tutuklanıyor. Size soruyoruz: Niye yapıyorsunuz, neden yapılıyor bunlar? “Terörle mücadele.” diyorsunuz bunun ismine. 30 Ekim 2014 tarihinden bugüne kadar tam 16 bin yöneticimiz gözaltına alındı, 4.500-5.000’e yakın yönetici ve partili arkadaşımız tutuklandı. Soruyoruz, gündeme getiriyoruz: “Hayır, biz terörle mücadele ediyoruz.” Siz Kürt halkıyla mücadele ettiğinizi, Kürtlerin hiçbir şeyini zihniyetinizde kabul etmediğinizi aslında bu şekilde kapatmaya ya da kamufle etmeye çalışıyorsunuz. Ama Kürtler artık bunu yutmuyor, yemiyor; dünya da yutmuyor, dünya da yemiyor. Etrafınıza ve dünyaya baktığımızda bunu göreceksiniz.

Aynı şekilde, Afrin’de, Serekaniye’de ve Kuzey Suriye’deki Kürt kentlerinde yaptığımız ya da yaptırdığımız, o ÖSO, barbar, tecavüzcü çetelerle yaptırdığımız o yağmalama ve oradaki hastane ve eğitim kurumlarının üzerindeki Kürtçe tabelalara karşı düşmanlığınız, onları indirip Arapça ve Türkçe tabelalar yerleştirmeniz; aynı zamanda, Kürtçeyi müfredattan çıkarmanız, Kürtlere karşı olan yaklaşımınızı göstermektedir. Bunun adı, düşmanlıktır; çok net söylüyorum.

Yine, sizin göndermiş olduğunuz kayyumların yapmış olduğu birkaç pratikten bahsetmek istiyorum. Dicle ilçesinde, Saddam Hüseyin tarafından katledilen Leyla Kasım’ın heykeli ve parkı vardı; onu ortadan kaldırdınız. Leyla Kasım’a düşmanlık, Kürtlere düşmanlık aynı zamanda.

Yine, 13 Eylülde, Derik Belediyesi tarafından asılmış olan üç dilli tabelayı kaldırdınız, düşmanlığınız neyse artık. Siz buna “terörle mücadele” dersiniz eminim de. Aynı şekilde, Sur Belediyesine atanan kayyumunuz, Ermenice ve Süryanice tabelayı da kaldırtmıştır.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Hepsi yalan be kardeşim!

MENSUR IŞIK (Devamla) – Aynı şekilde, Diyarbakır’da Kayapınar Belediyesi tarafından yapılmış olan... Roboski’yi bilirsiniz değil mi arkadaşlar? Hani sizin Genel Başkanınız demişti ya “Ankara’nın dehlizlerinde falan kaybolmasına müsaade etmeyeceğiz.” dediği ve dehlizlerde bizzat kaybettirdiği, o 33 Kürt’ün katledildiği o katliamı anımsatan bir anıt vardı; sizin oraya gönderdiğiniz gaspçı kayyumlarınız tarafından Roboski anıtı kaldırıldı. Sebebi ne, bilmiyorum. Eminim, siz dersiniz ki: “Biz terörle mücadele ediyoruz.”

Yine, değerli arkadaşlar, Cizre ilçesindeki kayyumunuz da “Orhan Doğan” adını taşıyan parka ve onun heykeline düşmanlık yaparak onu da kaldırttı. Adı nedir, bilmiyorum.

Aynı şekilde, Doğubeyazıt Belediyesi tarafından yapılmış olan Ahmedî Hani Parkı vardı ve orada Ahmedî Hani’nin heykeli vardı; sizin kayyumunuz, o parkı da o heykeli de oradan kaldırttı. İsmi nedir, bilmiyorum. Biliyorum, sizler de biliyorsunuz, tekrar etmiyorum sadece.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın lütfen sözlerinizi.

Buyurun.

MENSUR IŞIK (Devamla) – Teşekkür ederim.

Aynı şekilde, Van Gürpınar Belediyesi tarafından açılmış olan, Kürtçe eğitim veren bir kreş vardı, Keyri Şinik Kreşini sizler kapattınız. İsmi ne? “Terörle mücadele” eminim, öyle diyeceksiniz.

Değerli arkadaşlar, son olarak, çağrımız şudur: Savaşın kazananı, barışın da kaybedeni olmaz. Burada ilgili 2 bakan, Adalet Bakanı ve Savunma Bakanı da var, buradan ben Hükûmete ve Meclise seslenmek istiyorum: Bu ülkeyi 2 halk kurmuştur. Son günlerde AKP’li yetkililerden ve vekillerden de buradan bu söylemi duyunca hoşumuza da gidiyor açıkçası. Bu ülkeyi 2 halk kurmuş: Kürtler ve Türkler.

ERKAN HABERAL (Ankara) – Hadi canım!

MENSUR IŞIK (Devamla) – Bu ülkeyi 2 halk kurmuştur: Kürtler ve Türkler; “Hadi canım!” diye bir şey yok. Meclis tutanaklarında da bu vardır, bunu Cumhurbaşkanı da ilgili herkes de dile getirmiştir. Bu ülkeyi kuran 2 halk şu Mecliste, Meclisin ruhuna, 2 halkın ruhuna uygun bir şekilde, burada o ruha uygun bir şekilde bu ülkeyi kurmuştur. Bu ülkeyi kuran, bu Meclisse bu Meclis de bu Kürt sorununu, yüzyıllık Kürt sorununu çözmek zorundadır. Aksine, “savaş bütçesi” anlamına gelen bu bütçelerle bu ülke bir yere varamaz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

12.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in, Muş Milletvekili Mensur Işık’ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin ikinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Işık'ın ifadelerine binaen birkaç şey ifade etmek istiyorum. Tabii, konuşmaya, 1944'ten başlayarak Kürtlere yapılanlarla alakalı bir girizgâhla başladı, girişle başladı fakat devamında, sanki onlar AK PARTİ iktidarında olmuş gibi, olan olmayan pek çok şeyi arka arkaya sıralayarak, AK PARTİ iktidarında olmayan ve daha evvel olanlarla alakalı bir paralellik kurarak bir konuşma yaptı. Bunlara birkaç noktada itiraz etmek istiyorum.

Ahmedi Hani'yle alakalı yaptığımız şeyler ortadadır; kitaplarının basılması, kendisinin mezarıyla alakalı yapılan restorasyon ve bu manada kendisinin rahmetle yâd edilmesine dair yaptıklarımız ortadadır fakat görüyorum ki kendileri tarafından bu, fark edilmiyor.

Şimdi, tecavüzcülerden bahsetti, doğrusu, ben özellikle buraya takıldım. “Yaptırdığınız tecavüzler, tecavüzçüler...” Tecavüzü burada normal görececek hiç kimsenin olmadığı kanaatindeyim. AK PARTİ, hiçbir zaman böyle bir şeyin yanında olmadı, olamaz; tam tersine, Suriye'deki tecavüzlerin, her tür tecavüzün, mala, insanlık onuruna ve devamında da bedene dair, özellikle kadınlarla alakalı bütün tecavüzle ilgili eylemlerin karşısında duran bir partidir. Bunun hassaten altını çizmek istiyorum.

Dil ve terör konusunda da aynı noktada değiliz. “Terör” tanımımızda farklılık olduğu için, siz neye “terör” diyorsunuz, neye “terörist” diyorsunuz; bu konuda hemfikir olamıyoruz. Teröristlerin adını parklara veriyorsunuz, teröristlerin adını yüceltiyorsunuz, onlara farklı anlamlar atfediyorsunuz. O sebeple bizim sizinle anlaşamadığımız nokta; neye “terör” diyorsunuz, neye “terörist” diyoruz? Biz zaten bu konuda asla ve kata anlaşamıyoruz ve anlaşamayacağız. Bunun altını tekrar çizmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum .

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

13.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Muş Milletvekili Mensur Işık'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Şimdi, bu ülke, birlikte kurulmuştur. Burada etnisiteleri, mezhepleri, dilleri, cinsleri sayarak ancak şirket kurulduğunu filan zannedersiniz. Türkiye'de şirket kurulmamıştır, kurulan bir şey de yoktur; burada binlerce yıllık bir vatan vardır ve bu vatanda yaşayan bütün insanlar da Kurtuluş Savaşı'nı hep birlikte gerçekleştirmiştir ve Türkiye Cumhuriyeti kurulmuştur. Bir rejim değişikliği söz konusu olmuştur daha evvelki Osmanlı düzeninden. Yoksa “Bu ülke kurulmuştur.” İfadesi, fevkalade yanlıştır. Bu ülke kurulmamıştır, bu ülkede yaşayan vatandaşları, bu vatanın insanları vardır. Hepimiz de tek, yekûn bir milletizdir ve bu milletin adı da “Türk milleti”dir.

Teşekkür ederim.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Kurtulan, buyurun.

14.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, devlet aklı ile geleneğinin bir bütün olduğuna ve Kürtler olarak zulümle karşı karşıya bulduklarına ilişkin açıklaması

FATMA KURTULAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

AKP Grup Başkan Vekili Sayın Zengin, hatibimizle ilgili “Olan olmayan her şeyi bize de yükledi.” dedi, belki de sorun aslında burada.

Bir tarihten ele alıp getirmeye çalıştı hatibimiz, bir süreci aktarmaya çalıştı. Elbette ki anlattıklarının bazılarında AKP dönemi öncesinde yaşanan, cumhuriyetle yaşıt olan bazı durumlar, olaylar vardı. Ama sonuçta devlet aklı ve geleneği bir bütündür. “Bizden öncesi ve bizden sonrası” diye bir mantık olmaz. Şu an hepsinden, yanlışlardan siz sorumlusunuz, siz gidereceksiniz.

Aynı zamanda şunu söylemek isterim: Ahmedî Hani’yle ilgili çok şey yapıldığı söylendi. Hatibimizin onun adının silindiğini, heykelinin yıkıldığını söyledi. Bu, doğru mudur, değil midir? Oradaki çocukların ana dili Kürtçedir. Kürtçe ana dilinde bir eğitim için çocukların -kreşlerde ilk bildikleri kendi dilleriyle- o kreşlere gelmesini yasaklamak, insanlık suçu değil midir? Tahir Elçi Parkı’nın adını yasakladınız arkadaşlar; bu, bir utanç değil midir? Burada Tahir Elçi’nin ölüm yıl dönümünde güya kınadınız, “Araştırılması gerekiyor.” dediniz, önergemizi reddederek bunu söylediniz. “Mehmed Uzun” adını da yasakladınız. Yani Kürtçe tabelalara, Orhan Doğan gibi bir değerimizin adının oralarda yaşamasına tahammül edemediniz. Uğur Kaymaz’ın heykelini, parkını ortadan kaldırdınız. Yani birçok suç işlediniz, günah işlediniz; Kürt halkına karşı günahkârsınız, suçlusunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Yani yeni bir sataşmaya... Fatma Hanım...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Böyle bir şey olabilir mi ya?

BAŞKAN - Buyurun Sayın Kurtulan, devam edin, tamamlayın.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan, burada HDP’nin dediği her şey, AKP için sataşma nedeni olabilir, birisi daha yine bağıyor, siz öyle dedikçe AKP bu söylemlerinizden de cesaret alıyor. Yapacak bir şey yok, bunlar yaşanmış. Bir hak ihlali vardır, bir zulüm vardır; Kürtler olarak bir zulümle karşı karşıyayız. Muhatapları da hazır buradayken elbette ki bunlara değinmeden AKP’nin gönlünü hoş edecek konuşmaları bizden kimse beklemesin Sayın Başkan.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Zengin...

15.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in, Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve meselelerinin asla ve kata Kürt kardeşleriyle olmadığına ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, doğrusu, bir konuya dair mağduriyeti anlatmak başka bir şey, muhataplarınızı bu konuya dair bilfiil fail ilan etmek başka bir şey. Şimdi, burada şunu söylemem lazım: Yüksekova’da kültür merkezi açıldı, adı “Ahmedî Hani Kültür Merkezi.” Ağrı’da havaalanı yapıldı, adı “Ahmedî Hani Havaalanı.” Şimdi, neden bunlarla alakalı bir tek olumlu cümle duymuyoruz şurada? Ve kalkıyorsunuz yani en ağır hakaretlerle, “katliam” ifadeleriyle bunları söylüyorsunuz. Bakın, şimdi, Ağrı Vekilimiz burada yani Genel Kurulu da bu manada daha fazla buna boğmak istemiyorum ama siz orada terörün bire bir içinde olduğu, teröristlerin yaptığı eylemleri normal addediyorsunuz. Biraz evvel ifadem zaten buydu, siz teröre “terör” demiyorsunuz, teröriste “terörist” demiyorsunuz, burada anlaşmamız mümkün değil zaten. Bizim meselemiz asla ve kata Kürt kardeşlerimizle değildir, sizin meseleniz, bence Kürtler üzerinden başka bir şey yapmakla uğraşmak, bu ülkeyi bölmekle uğraşmak, bu kadar net.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, Sayın Kurtulan, buyurun.

16.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Afrin'de Kürt kadınlarının satılıp tecavüze uğradığına ve tecavüzcülerin desteklendiğine ilişkin açıklaması

FATMA KURTULAN (Mersin) – AKP, ittifakıyla birlikte her sıkıştığında söyledikleri bir şey. Sıkışyorsunuz Özlem Hanım, bunun izahı yok, “Tecavüzcüleri destekliyorsunuz.” diyoruz, bunun izahı yok. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bunu kabul etmek mümkün değil.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Böyle bir şey olabilir mi ya!

FATMA KURTULAN (Mersin) – Nasıl izahı yok? Afrin'de şu an kadınlar satılıyor, Kürt kadınları tecavüze uğruyor, satılıyor Afrin'de. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Hayır, elinizi uzatmayın, şu an kim yapıyor? Bakın, kim yapıyor, oradaki “Millî ordu” dediğiniz, maaş aktardığınız tecavüzcüler üzerinden bu yapılıyor.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Kurtulan, bunlar çok ağır ithamlar.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Evet, ağırdır, çünkü yapılıyor. Evet, ağırlığını biliyorum Sayın Başkan. Sayın Başkan bunları çok iyi biliyorum, ağırlığını çok iyi biliyorum.

VAHİT KİLER (Bitlis) – Çekin ellerinizi üzerlerinden.

BAŞKAN – Bunlar çok ağır suçlamalar ve usul olarak da çok doğru değil.

Buyurun.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Hayır, sizin tarafsızlığınızı korumanız lazım Başkan.

BAŞKAN – Koruyorum, koruyorum.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Ağır, doğrudur, çok ağırdır, yüzünüz kızarır mı bilmiyorum? Tekrar buradan size sesleniyorum... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Tecavüz edenler...

BAŞKAN – Sayın Kurtulan, buyurun.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Evet, doğru, ağırdır, ben de katılıyorum size. Şunu iddia ediyoruz arkadaşlar: Hepiniz, Türkiye'de şu anki bütün partiler yıllardır “terör, terör” diyorsunuz, sorun bitti mi?

VAHİT KİLER (Bitlis) – Sorunu yaratan sizsiniz, sizsiniz.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Savunma Bakanı burada, yıllardır burada bir savaş var ya da çatışma diyelim her neyse, oluk oluk kan akıyor, “Terör deyin, terör deyin.” Ya dediniz de ne oldu? Bitiyor mu? Yok. Sorun ortada mı? Bitmiyor, Tansu Çiller burada çok bağırdı. Bitmiyor arkadaşlar, bitmiyor, bitmiyor; bu yöntem, yöntem değil. (AK PARTİ sıralarından “Bitecek, bitireceğiz!” sesleri)

VAHİT KİLER (Bitlis) – Bitecek, bitireceğiz, rahat ol.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Bitmesini istemiyorsunuz ki!

BAŞKAN – Sayın Zengin cevap verecek, lütfen!

FATMA KURTULAN (Mersin) – Çıkmış şurada şunu söyleyin, Allah billah aşkına şurada çıksın birisi desin ki: “Kürtlerin şu, şu hakları var.” desin, bir tanesinden söz etsin. Şuradan öteye gidemiyorsunuz: “Komşumuz da Kürt'tü, Kürt gelinimiz vardı, Kürt komşumuz vardı.”

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Bak sen burada bir Kürt olarak konuşabiliyorsun. Başka ne hakkı istiyorsun sen?

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Ya sus da bir dinle ya!

FATMA KURTULAN (Mersin) – Onun ötesine gidiyor musunuz?

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Ne hakkı istiyorsun sen?

FATMA KURTULAN (Mersin) – “Kürt milletvekilimiz de var.” diyorsunuz, onun ötesine gideniniz var mı? Yok. Onun ötesine...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Bölünmeden bahsediyorsanız en iyi bölücüler buyurun; aha biri şurada oturuyor, biri burada oturuyor. Bölücü sizsiniz!

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hadi oradan ya! Hadi oradan! Lüzumsuz.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Ayrımcılık yapan sizsiniz! Ülkenin bütünlüğü için uğraşmıyorsunuz, çalışmıyorsunuz. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ZAFER IŞIK (Bursa) – Hadsiz! Hadsiz!

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Grup Başkan Vekili var Sayın Çelebi.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ya anladım da bizim ilimizle ilgili konuşamayacak mıyız?

17.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve hiç kimsenin bu ülkenin Bakanlarına “bölücü” diyemeyeceğine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Değerli arkadaşlarım, Sayın Başkan... (Gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin, Sayın Zengin konuşuyor.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bakınız, Sayın Kurtulan konuşması bittiği andan itibaren hâlâ şunu söylüyor: “Suçlusunuz.” Nasıl böyle bir şey söylenebilir?

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Evet, suçlusunuz!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Böyle bir şey olamaz. Böyle bir üslup Genel Kurulda olamaz.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – İktidarsınız, suçlusunuz!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bakın, burası Türkiye Büyük Millet Meclisi, hatırlatırım. Burada...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Biz de size hatırlatırız çünkü her gün bize hakaret...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ya, bir saniye!

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – İzin verin ya, bir izin verin. Grup Başkan Vekilimiz konuşuyor ya!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hakikaten ben buranın bir meclis olduğunu hatırlatıyorum bir kez daha. Buraya her birimizin seçilerek geldiğini, burada herkesin Türkiye’deki oy vermiş insanların özgür iradesini temsil ettiğini hatırlatıyorum. Kürtlerden başka ağzınıza hiç kimseyi almıyorsunuz. Anayasal olarak siz sadece Kürtlerin temsilcisi değilsiniz. Bu memlekette yaşayan herkesin temsilcisisiniz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Önce bunu kabul edeceksiniz.

Bize kimse “tecavüzcü” diyemez, bu ülkenin Bakanlarına hiç kimse “bölücü” diyemez. O kadar! Söyleyemez! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Bir tek size mi ait “bölücülük” kavramı?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ama bölüyorsunuz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bu ülkenin Adalet Bakanına, Millî Savunma Bakanına siz “bölücü, terörist” diyemezsiniz.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Atanmış memur, seçilmiş söylüyor ama! Biz de söylüyoruz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – O yüzden önce herkes, kendi yaptığından mesuldür. Suçlama yaparken haddi içerisinde, çerçevesi içerisinde, kanıtları içerisinde yapılır! Burası sizin hapisanelerinizdeki propaganda yeri değil kardeşim, değil! (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler) Buna müsaade etmeyin Sayın Başkan.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:18.17

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.39****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)****KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Emine Sare AYDIN YILMAZ (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30’uncu Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 130) (Devam)

A) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

1) Adalet Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Adalet Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) YARGITAY (Devam)

1) Yargıtay 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yargıtay 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) DANIŞTAY (Devam)

1) Danıştay 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Danıştay 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

1) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Adalet Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Adalet Akademisi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU (Devam)

1) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)

1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) KAMU İHALE KURUMU (Devam)

1) Kamu İhale Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu İhale Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)

1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin

Hesabı

K) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)

1) Türkiye İstatistik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İstatistik Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Hazine Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)

1) Sermaye Piyasası Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sermaye Piyasası Kurulu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

O) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına yapılan konuşmalarda kalınmıştır.

Söz sırası Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu'na ait.

Buyurun Sayın Gergerlioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

HDP GRUBU ADINA ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlıyorum. “Komisyon yerinde.” demiştiniz ama Sayın Bakanlar yerinde yok çünkü onlara yönelik sözlerim var.

Değerli arkadaşlar, Adalet Bakanlığı üzerinde konuşacağım. Adalet Bakanlığı ihlal rekorları kırıyor, İçişleri Bakanlığı ihlal rekorları kırıyor. Bu 2 Bakanlık ihlalde birincilik konusunda yarışıyorlar. İçişleri Bakanlığı, ifade özgürlüğü, gösteri özgürlüğü konusunda her türlü ihlale imza atıyor, işkence ve benzeri hadiseler konusunda her türlü ihlale imza atıyor. Adalet Bakanlığı, cezaevlerindeki binlerce ihlal konusunda hiçbir şey yapmıyor ve bunları örtbas ediyor değerli arkadaşlar.

Bakın, üçüncü olarak da ihlal konusunda yarışan bir başka Bakanlığı size söyleyeyim: Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı. Neden bu Bakanlık? Çünkü bu Bakanlığın yaptığı suçlara maalesef, Mecliste Cumhur İttifakı oylarıyla kabul edilen bir yasada ortaklık etti. Eski adıyla KOMBASSAN, yeni adıyla Bera Holdingin ortakları mağdur edildi, 72 bin kişinin açtığı davalar bir yasayla düşürüldü. Yine, bakın, bu kişiler bir platform kurdular ve bu kabul edilen yasaya yönelik bir büyük mücadele başlattılar çünkü on binlerce kişinin hakkı hukuku çiğnendi.

Yine, OHAL döneminde hakkı hukuku çiğnemenin, SGK'den ihlal alan insanların bu konuda yaptıkları başvurular geri çevrilmek üzere, SGK'ye yasal zırh getirildi. Şimdi Adalet Bakanlığını görüyoruz ama Adalet Bakanlığının adaletle ilişkisi yok çünkü -bunu açık örneklerle sunuyoruz, her zaman da sunuyoruz- Adalet Bakanlığı, geçen sene de söyledim, hem bağlı bulunduğu parti hem de Bakanlığı açısından adaletle ilişkisi olmayan bir Bakanlık maalesef. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının da yaptığı ihlallere maalesef Cumhur İttifakı ortaklık etti.

Değerli arkadaşlar, cezaevlerinde durum çok kötü, Adalet Bakanlığı bunu biliyor ve hiçbir şey de yapmıyor; doluluk, nakil, iase konuları, turnikelerdeki sıkıntılar, mahremiyet konusu, kötü muamele, kitap hakkının engellenmesi, sohbet, görüş süresinin kısıtlılığı gibi konularda çok büyük sıkıntılar var. Sıcak-soğuk su kısıtlılığı var ve bunlar hâlen devam ediyor.

Şimdi, değerli arkadaşlar, TİHEK (Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu), Adalet Bakanlığı gibi, içinde insan hakları ve eşitlik olmayan bir kurum. Neden? İnsan hakları örgütleri, bu Kurum kurulurken, Paris Prensipleri'yle uyumsuzluğu koruyan ve dahası, bütünüyle insan haklarının korunması amacıyla uzaklaşan bu Kurum hakkında önemli itirazlarda bulunmuştu. Buna rağmen bu Kurum kuruldu. Size bir istatistik vereyim. 2019 yılında binlerce insan hakkı ihlali yapıldı, bu Kurum Türkiye'de kaç tane ihlal bulmuş biliyor musunuz? 4 tane, 4 tane ihlal bulmuş. Bu Kurum, Türkiye'de binlerce kişiye işkence yapılıyor, susuyor; gözaltında kötü muamele yapılıyor, susuyor; cezaevleri konusunda susuyor; anne baba tutuklulukları konusunda susuyor; hamile kadınların tutukluluğu konusunda susuyor.

Bakın, daha geçen günlerde HDP Kocaeli teşkilatımızdan 15 kişi tutuklandı. Bu kişiler öyle abuk subuk gerekçelerle tutuklandı ki kendilerine bir fotoğraf gösterilip, işte “Halay çekmişsin...” Bu, suç olarak gösterildi. Parti yöneticileriyle telefonda görüşmüş, örgüt konuşması gibi gösterilerek anne baba tutuklandılar. Anne baba, Emine ve Mehmet Karaşlan çifti tutuklandığı için 3 çocuğu ortada kaldı. Mekiye Aydın tutuklandı, 4 çocuğu var, bu abuk subuk suçlamalardan dolayı ortada kaldılar.

Değerli arkadaşlar, yine, bakın, hamile tutuklular konusunda TİHEK bir şey diyor mu veyahut da anne baba tutukluluklarında? Daha iki gün önce, İnsan Hakları Günü'nde -dün oldu bu olay- anne babanın tutukluluğu sonucunda bu 3 çocuk kimsesiz kaldı, ortada kaldı. Hamile kadınlar tutuklandı daha iki gün önce. OHAL döneminde yüzlerce hamile kadın tutuklandı. Biz bunları Adalet Bakanlığına sorduğumuz zaman “O, yargının işidir, biz karışamayız.” diyor ama Ahmet Altan kararında, Selahattin Demirtaş kararında, Osman Kavala kararında, Alparslan Kuytul kararında pek rahat bir şekilde müdahale edebiliyordu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu, tamamlayın sözlerinizi.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, TİHEK dalga geçilen bir kurum. Hatay Cezaevinde bir ihlal konusunda ceza verilmiş; mahpus, başvuru yaptığı için, cezaevi tarafından cezalandırılmış. Yani cezaevi, TİHEK isimli kurumla dalga geçmiş arkadaşlar. TİHEK'in yöneticileri niye bunlara ses çıkarmıyor? İşte “Bize FETÖ'cü, PKK'ci denir.” diye mi ses çıkarmıyor?

Değerli arkadaşlar, insan hakları alanında çalışan bir kişiyim, yıllardır çalışıyorum, MAZLUMDER'in Genel Başkanlığını yaptım, ayırım gözetmeksizin her kesimden insanın uğradığı haksızlığa karşı çıkıyorum ve çıkmaya da devam edeceğim.

Dün, başörtülüye yapılan zulümlere karşı en başta yıllarca mücadele eden bir insandım, şimdi de başörtüsüyle yapılan zulümlere karşı şiddetle mücadele eden bir insanım; böyle olmam gerekir çünkü yaptıklarımız insanları dinden soğutuyor. Çok büyük suçlar ve günahlar işliyorsunuz değerli arkadaşlar. Eğer biz bunları söylemezsek tarih, toplum, hukuk ve din bizleri affetmez. (HDP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Biz olduğumuz yerdeyiz Sayın Gergerlioğlu.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Siz çok değiştiniz.

BAŞKAN – Diyarbakır Milletvekili Sayın Garo Paylan, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz, biz, bütçelerle sayın bakanlara harcama yetkisi veriyoruz ve onlar bizim burada verdiğimiz yetkiyi alıyorlar, bir yıl boyunca harcıyorlar. Yılda yalnızca iki gün Meclise geliyorlar ve hesap veriyorlar; bir gün Plan ve Bütçe Komisyonuna geliyorlar, bir gün de Genel Kurula gelip hesap veriyorlar.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bakın, Sayın Maliye Bakanı iki saati aşkın süredir burada yoktu, şimdi geldi; herhâlde benim için geldi.

HAZİNE VE MALİYE BAKANI BERAT ALBAYRAK – Hayır, yanlış.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Senin için geldi(!)

GARO PAYLAN (Devamla) – Bizleri dinlemek durumundalar ve Sayın Başkan, bu konuda Sayın Bakanları uyarmanızı rica ediyorum. Yılda bir gün hesap veriyorlar ve burada, bu Genel Kurulda bizleri dinlemeliler.

Değerli arkadaşlar, bakın, bugün, 2 Adalet Bakanının bütçesini görüşüyoruz. Biri, hukuktan sorumlu Adalet Bakanı, onunla ilgili durumumuz belli, maalesef Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde 126 ülke içinde 110'uncu sıradayız arkadaşlar.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Uydurma o ya, uydurma bilgiler onlar.

GARO PAYLAN (Devamla) - Yani durumu şu: Maalesef, notu sıfır hukuktan sorumlu Adalet Bakanının.

Bir Adalet Bakanı daha var burada, o da ekonomide adalet dağıtmaktan sorumlu Maliye Bakanı. Kendisi Komisyonumuza geldi değerli arkadaşlar, bir sunum yaptı, sunum kitapçığı burada. Haktan, hukuktan, adaletten bahsetmedi. Neden bahsetti biliyor musunuz arkadaşlar? Kendi etrafında olan yüzde 1’den bahsetti, patronlardan bahsetti; o yüzde 1 patronu nasıl iyi hissettireceğinden bahsetti arkadaşlar. Dedi ki: “Ben onlara teşvik veriyorum, yetmiyor; daha çok teşvik istiyorlar.” Bu kitapçıkta, patronları nasıl mutlu edeceğini bize anlattı, yüzde 1’i. Sayın Bakan, siz istediğiniz kadar teşvik verin, eğer yüzde 99, yüzde 100 mutlu değilse ekonomide çarklar işlemez. Bakın, Sayın Bakan isterse bütün bu teşviklerin üzerine bir de patronlara masaj yapsın, masaj servisi yapsın, yine ekonomide çarklar işlemez arkadaşlar. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

RAMAZAN CAN (Kırkkale) – Bu kadarı da ayıp ya!

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Bir sürü nezaketsiz ifade var.

GARO PAYLAN (Devamla) - Maliye Bakanının iki görevi var arkadaşlar, iki görevi var. Bakın, biri ekonomiyi büyütme.

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Masajı da sen yap!

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ayıp ya, bunun bir nezaketi var Başkanım. Üslup sorunu var.

BAŞKAN – Arkadaşlar, “masaj” derken yanlış anlamayın, farklı türlü bir şey söyledi herhâlde.

GARO PAYLAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, işçileri öldürmeden, doğayı katletmeden ekonomiyi büyütme sorumlusu ama bakın, ekonomimiz on yıldır büyümüyor; hem işçileri katlediyoruz, her yıl 2 bin iş cinayeti var hem de doğamızı katlediyoruz. Kaz Dağları’nda doğa katliamını gördük. Ekonomiyi ancak böyle büyüteceğini düşünüyor. Bu konuda başarısız, ekonomimiz büyümüyor.

Diğer görevi, o büyüyen pastayı veya büyümeyen pastayı adaletli dağıtması lazım yani gelir ve servet eşitsizliğini gidermesi lazım. Bununla ilgili de maliye politikalarını devreye koyması lazım, bütçedeki tercihlerini de yoksullardan yana, ezilenlerden yana kullanması lazım ama bu konuda da başarısız. Yüzde 1, servetine servet kattı bu Maliye Bakanının döneminde de maalesef.

Değerli arkadaşlar, bakın, Sayın Berat Albayrak geldi, Komisyonunda sunumunu yaptı, bu sunumda “kriz” demedi arkadaşlar, ekonomik kriz yok ona göre.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Yok ki, yok.

GARO PAYLAN (Devamla) – Zaten, arkadaşlar, yok, ekonomik kriz yok! Onun için intiharlar var, iflaslar var, işsizlik var ama Sayın Maliye Bakanına göre, ekonomik kriz yok. Eğer “Kriz yok.” dersiniz, ne teşhis koyabilirsiniz ne de tedaviyi ortaya koyabilirsiniz. Ortada ne teşhis var ne de tedavi var.

Değerli arkadaşlar, Sayın Başkan; eğer başıma bir iş gelmeyecekse, fezleke gelmeyeceğini güvence altına alırsanız, ekonomik kriz var diyorum, hem de derin bir ekonomik kriz var. (HDP sıralarından alkışlar)

BEKİR KUVVET ERİM (Ayдын) – Sayın Paylan, kriz 2002’den önceydi, biliyorsun, hepsini biliyorsun. Çok iyi biliyorsun her şeyi, her şeyi biliyorsun, 2002’den önceydi kriz.

GARO PAYLAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, Sayın Maliye Bakanı “Ekonomik kriz var.” diyenleri de “terörist” olarak yaftalamaya çalıştı. Tek bir teşhis, tedavi koydu, biliyor musunuz. Bakın, Sayın Maliye Bakanı ne yaptı buna karşı? Vatandaşlarımızın intihar etmeyeceğini düşünerek siyanürü yasakladı arkadaşlar, siyanür satışı yasaklandı. Tek teşhis ve tedavi bu: Siyanürü yasaklarsak vatandaşlarımız intihar etmez.

VAHİT KİLER (Bitlis) – Yoksa siz mi pazarlıyordunuz onu?

GARO PAYLAN (Devamla) – Bakın, bu sunumda, arkadaşlar, neler var dedik? Patronlar var, yandaşlar var, teşvikler var, aflar var, yüzde 1’in bütçesi var ama neler yok? 8 milyon vatandaşımız işsiz. Sayın Maliye Bakanı bundan bahsetmiyor, “Bu işsizlere iş bulacağız, aş bulacağız.” demiyor arkadaşlar. Başka ne demiyor? 200 bin öğretmen -yüz binlerce öğretmen- atanmayı bekliyor. “Bunları atayacağız.” demiyor, diyemiyor. Başka ne yok? Kredi ve Yurtlar Kurumuna borçlu milyonlarca öğrencimiz var. Bunlardan bahsetmiyor Sayın Maliye Bakanı. Tarlasını ekemeyen, girdi maliyetlerinin yüksekliğinden dolayı, mazotun, gübrenin, ilacın maliyetinin yüksekliğinden dolayı tarlasını ekemeyen çiftçilere dönük bir tedbir ortaya koymuyor. Dükkânını sifatsız kapatan esnaflarla ilgili bir şey söylemiyor. “3600 ek göstergeyi devreye sokacağız.” demiyor, diyemiyor. Emeklilikte yaşa takılanlardan bahsedemiyor. “Asgari ücreti vergi dışı bırakacağız, asgari ücreti açlık sınırının çok üzerine taşıyacağız.” demiyor, diyemiyor arkadaşlar.

Berat Bey, Tayyip Bey ne diyor arkadaşlar bu taleplere? “Kaynak yok.” diyor, değil mi arkadaşlar? “Kaynak yok, para yok.” diyor. Oysa kaynak var, sorun tercihlerinizde. Bakın, bu bütçe 3 tane S’nin bütçesi, 3 tane S; sarayın, sermayenin ve savaşın bütçesi maalesef. (HDP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hadi be oradan! Hadi oradan!

GARO PAYLAN (Devamla) – Bakın, değerli arkadaşlar, kışlık saray yaptı, yetmedi; yazlık saray yaptı, yetmedi; uçan saray aldı, o da yetmedi; şimdi bir de yüzen saray yapmış, yüzen saray.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hadi oradan, hikâye onlar!

GARO PAYLAN (Devamla) – Milyonlarca vatandaşımız işsizken, intihar ederken, yüzen sarayı devreye sokuyor Sayın Cumhurbaşkanı.

Diğer tercih ne? Yandaşlar yani sermaye, o da büyük sermaye. Beş tane şirket var bu bütçede; Cengiz, Kolin, Limak, Rönesans ve Kalyon var ama arkadaşlar, küçük esnaf yok, KOBİ’ler yok; maalesef, yalnızca yandaş sermaye var.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Koç’u unuttun! Koç ne oldu ya?

GARO PAYLAN (Devamla) – Bakın, savaşın bütçesi dedik, güvenlikçi politikaların bütçesi dedik. Neden?

Değerli arkadaşlar, bakın, kaynak bütün hepsine var, bütün toplumsal taleplere kaynak var ama sorun tercihlerimizde. Bakın, yalnızca barışı ortaya koyabilsek kaynağın olduğunu o zaman göreceğiz. 2014 yılında bütün güvenlikçi kalemlerin -İçişleri Bakanlığı, Savunma Bakanlığı dâhil- toplamı 40 milyar TL’ydi. Arkadaşlar, 2020 yılı bütçesinde 160 milyar TL, Savunma Sanayii Destekleme Fonu ve örtülü ödenek dâhil 160 milyar TL. Bu ülkede yalnızca barışı tesis edebilmek için 100 milyar TL kaynak ortaya koyuyoruz. Yandaşlara aktarılan 50 milyar TL’yi de kaysanız 150 milyar TL kaynak var. Emeklilikte

yaşa takılanların maliyeti ne ya? 26 milyar lira dedik. Bakın, kaynak var; ben Maliye Bakanı olsam bu kaynağı yaratırım, emeklilikte yaşa takılanları emekli ederim. Başka ne yaparım? Arkadaşlar, Kredi ve Yurtlar Kurumu borçlusu milyonlarca öğrencimizin borcunu silerim, 200 bin öğretmeni hemen atarım, çiftçiye tarlasını ekecek desteği veririm, kamu görevlilerine 3600 ek gösterge hakkını sağlarım, asgari ücreti vergi dışı bırakırım. Hâlâ da param artıyor, başka ne isterseniz de yaparım. 150 milyar kaynağı, barışçı politikalarla ve yandaşa akan hortumları keserek ortaya koyuyorum ve bütün bu toplumsal talepleri karşılayabiliyorum.

Maliye Bakanları niçin var arkadaşlar? Bakın, intiharlar varken, işsizlik varken, açlık varken, yüzde 1 şatafat içinde yaşarken Maliye Bakanı ne yapar? Yüzde 1'i vergilendirir değil mi? Çok kazananın çok, az kazananın az vergi alır. Ne yapıyor Maliye Bakanı? Rantçının peşinde koşuyor mu? Hayır. Yurt dışında, vergi cennetlerinde 300 milyar dolar var, onların peşinden koşuyor mu? Hayır. Yandaş sermayenin peşinden koşuyor mu? Hayır. Kimin peşinden koşuyor? Emekçinin peşinden koşuyor. Vergilerin yüzde 95'ini emekçiler ödüyor arkadaşlar; emekçiler, yoksullar ödüyor. Onlardan aldığı kaynağı yüzde 1'e aktarıyor bu Maliye Bakanı. O açıdan vicdansız ve adaletsiz bir Maliye Bakanımız var maalesef. Oysa yapmamız gereken...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ne diyorsun sen?

GARO PAYLAN (Devamla) – Ben Maliye Bakanı olsam ne yapardım? Rant vergisi koyardım. Bir arsa 10 lirayken imar geçirip bin liraya çıkardığım zaman ona rant vergisi koyardım.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Üslup...

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Üslubuna dikkat et, üslubuna.

GARO PAYLAN (Devamla) – Çevreyi kirletenlere karbon vergisi koyardım. Servetine servet katanlara servet vergisi koyardım. Yüksek gelir gruplarını yüksek vergilendirirdim. Ama maalesef, bu vicdansız ve adaletsiz bütçenin vicdansız ve adaletsiz Maliye Bakanı bu adımları atmıyor. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Vicdanmetre mi var elinde?

BAŞKAN – Siz de vicdansızlık yapıyorsunuz yani Sayın Paylan.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Vicdanmetre mi var elinde?

GARO PAYLAN (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Arkadaşlar, lütfen...

GARO PAYLAN (Devamla) – “Başkanlık sistemine geçince ekonomimiz uçacak.” dediniz. Bakın, ekonomimiz çakıldı ve altında 82 milyon kaldı. Ne öneriyor Maliye Bakanı? Yalnızca palyatif tedbirler. (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Devamla) – Zenginleri iyi hissettirecek politikaları ortaya koyuyor, patronlara teşvikler veriyor.

Bakın, arkadaşlar, ekonomide çarkları çevirecek nedir, nedir ekonomide çarkları çevirecek? Güvendir, güven. Bu ülkeye hiç kimse güvenmiyor maalesef. Değerli arkadaşlar, bakın, niye güvenmiyor, biliyor musunuz? Sayın Tayyip Erdoğan “Şirket kuracağım. Bu devleti şirket gibi yöneteceğim.” dedi. Bakın, bazı insanlar şirket kurarlar, o şirket batır; şirket batmaya yakın, şahıs şirketine geçerler. Dün Sayın Cumhurbaşkanı ne dedi? “İngiltere, Almanya, Fransa ve şahsım dörtlü zirve yaptık.” dedi.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Devlet başkanları için dedi.

GARO PAYLAN (Devamla) – Ya, arkadaşlar, bakın, burada İngiltere, Almanya, Fransa, bir de “şahsım” var. Şahıs şirketi kuran bir ülkeye hiç kimse güvenmez arkadaşlar. (HDP sıralarından alkışlar)

ZAFER IŞIK (Bursa) – Hadi oradan! Hadi oradan! Hadsizsin, hadsiz!

GARO PAYLAN (Devamla) – Bir şahıs şirketine, bir aile şirketine dönmüş durumda ülkemiz ve bu ülkeye maalesef hiç kimse güvenmiyor. Çare ne? Demokratik reformlar ve ekonomik reformlar.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Devletleri liderler yönetir.

GARO PAYLAN (Devamla) - Barışı bir an önce devreye sokup ekonomik talepleri, toplumsal talepleri karşılamaktan geçiyor.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Kurtulan, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

18.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in oturumu yönetme şeklini doğru bulmadıklarına ilişkin açıklaması

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan, tavrınızı, tutumunuzu, bugünkü yönetim şeklinizi eleştirdiğimizi, doğru bulmadığımızı, kabul etmeyeceğimizi, etmek istemediğimizi, böyle sürdürmenin doğru olmayacağını bir kez daha söylemek isterim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kurtulan.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan, bugün siz de her zamanki gibi yönetmiyorsunuz. AKP Grubu bugün daha agresif; doğru, haklılar çünkü Bakanlar burada. Hele bir de İçişleri Bakanı olsaydı, şenliği görseydiniz!

BAŞKAN – Cumartesi günü inşallah.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Özellikle, bazı Bakanların burada olmasına dair bir tutumları var, bir göze girme çabaları var; anlaşılıyor.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Cumartesine hazırlanıyorsunuz herhâlde.

ZAFER IŞIK (Bursa) – Bekliyoruz cumartesi.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Ama bizim arkadaşımıza “Siz de vicdansızsınız.” demeniz doğru olmadı Sayın Başkan.

BAŞKAN – Doğrudur, doğrudur.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Bu, burayı adaletli yönetim durumuna denk düşmüyor Sayın Başkan.

BAŞKAN – “Vicdansız” lafı ağır bir laf değil zaten.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Siz diyemezsiniz Başkan, biz birbirimize deriz ama siz bir konuşmacıya bunu diyemezsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Peki, tamam.

Buyurun.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan, bunu özellikle rica ediyoruz sizden. Biraz önce yine oldu; sizin böyle bir uyarınız, bulunduğunuz konum itibarıyla doğru değil.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan...

19.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve Meclisin mehabeti konusunda herkesin sorumluluğu olduğuna ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, ben de özellikle “vicdansız” tarzı ifadeleri kürsüde kullanan HDP Vekiliyle ilgili, Meclisin mehabeti konusunda herkesin sorumluluğunu hatırlatmak isterim. Burası Gazi Meclis, herhangi bir Meclis değil; 15 Temmuzun hakkını vermiş, Kurtuluş Savaşı'nın hakkını vermiş özel bir mekân. Daha dikkatli bir dili, daha birbirimizi itham etmeyen anlayışla meseleyi eleştiren bir dili öneriyorum Sayın Başkan.

Ayrıca, ısrarla “saray, saray, saray” diye ifade ettiği, hepimiz biliyoruz ki bu milletin evi, tabiri caizse, bu milletin emaneti.

Değerli arkadaşlar, saray demek, çalışın, siz de ileride Cumhurbaşkanı olun, bu ülkeyi yönetmek için orayı kullanın demek. Hiçbirisi Sayın Erdoğan'ın özel mülkü değil. Bu devletin... (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Çalışın, sizin de sarayınız olsun.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Çalışacağız, orayı kapatacağız.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Kim kapatacak?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet, siz devam edin Sayın Turan.

Arkadaşlar, müsaade edin...

Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Değerli arkadaşlar, Atatürk -bu ülkenin kurucusu- o zor şartlarda bile Florya'yı yapmadı mı? Atatürk, aynı şekilde, Çankaya'yı yapmadı mı? Dolmabahçe'yi kullanmadı mı?

Değerli arkadaşlar, bunların hepsi ofistir, hepsi yönetim mekânıdır. Beğenmezseniz Çankaya'yı kullanırsınız, Beştepe'yi kullanırsınız ama saraydan yola çıkarak “milletin evi” diye ifade ettiğimiz mekâna... (HDP sıralarından gürültüler)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bu kadar saray varken buna gerek var mıydı?

BAŞKAN – Sayın Turan, siz devam edin lütfen.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, zaman kaybı olmasın diye kürsüye bile çıkmadığımız hâlde sabredememek, aslında hâlâ, bu arkadaşların “Devletin sahibi biziz.” anlayışının tezahürü. Bunlar geçti arkadaşlar. Herkes konuşacak, dinleyeceksiniz. “Hakaret ederim, cevap vermezler; itham ederim, cevap vermezler.” tarzı çok geride kaldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – O yüzden, iki dakika sabredin, konuştuğumuz zaten bu kadar ama buna bile sabretmeyerek, bunu bile dinlemeyerek hâlâ bağırmanın doğru olmadığı kanaatindeyim.

Ayrıca, Sayın Başkan, bir insan -dün de söylemişim- uyuyorsa uyandırırınız, görmüyorsa anlatırsınız ama görmüyor numarası yaparsa, ama uyuyor numarası yaparsa bir şey yapamazsınız.

Sayın hatip ısrarla dedi ki: “Ekonomik sorun var. Bunu söylersem terörist itham edilir miyim, der misiniz?” Yahu, metne bakıyoruz, bu bir ispat mükellefiyettir. Terörist iddiasının ekonomiyi eleştirenler için kullanıldığını iddia eden bir adamın bunu ispat görevi vardır. Ben baktım, Sayın Bakan ısrarla “Dışarıdan ülkemize ekonomik müdahale var. Bunlarla savaşıyoruz, mücadele ediyoruz.” diyor. Bununla ilgili söylenen ifade nerede, sayın hatibin alıp da bunu bambaşka hâle getirip güya ekonomiyi eleştirenlere “terörist” demesi nerede?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – O yüzden daha sağduyulu, daha soğukkanlılıkla, birbirimizi anlayan bir dilin herkese faydası olacağı kanaatindeyim Sayın Başkanım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

20.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, biz tartışmanın tarafı değilken nedense Bülent Turan bizi tartışmaya çekmek istedi.

BAŞKAN – Sizin arkadaşlarınız müdahale ettiği için.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sadece “Bağırmasınlar.” dedim Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Onu şöyle anlıyorum: Aslında Bülent Turan'ın da hakkını hukukunu korumak lazım. Ben bundan iki saat kadar önce Sayın Bülent Turan'a kullandığı bir ifadeden dolayı “Vicdansızsın.” dedim, grubundan tık çıkmadı; şimdi Sayın Berat Albayrak'a birileri “Vicdansız Bakan.” deyince grup ayağa kalktı. Bülent Turan'ın hukukunu korumak da AKP Grubuna karşı bana düştü. (CHP sıralarından alkışlar)

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ayıptır, ayıp be! Mahalle çocuğu gibi kavga yapıyorsunuz!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Başkanım, durun, bitmedi, bitmedi; başka bir mevzu daha var.

Esas konuşmam gereken konu da şu Sayın Başkan, diyor ki: “Atatürk Dolmabahçe Sarayı'nda kalmadı mı? O da saray değil mi?” falan... Bir kez, tarihin şu kısmı çok önemli, hepimize ibret: Atatürk padişahlıkla yönetilen yedi farklı gücün, 7 farklı ülkenin ve emperyalist güçlerin saldırısı altında çökmüş bir imparatorluğu kullerinden bir Kuvayımillîye ordusu kurarak kurtardı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ona sordular: “Padişahlık mı, krallık mı Amerikan tipi başkanlık mı?” diye; o bir Meclis kurulduğunu, Meclisin verdiği görevi yapacağını söyledi ve ilk işlerden bir tanesi padişahın saraylarını kendisine, Cumhurbaşkanlığı makamına değil, Türkiye Büyük Millet Meclisi envanterine kaydettirdi, dedi ki: “Saraylar milletindir, 1 kişinin değildir.” (CHP sıralarından alkışlar)

Ne oldu sonra? 16 Nisan 2017'de rejime kasteden Anayasa değişikliğinden sonra, 24 Haziranda tek adam rejimi başladığı gün Türkiye Büyük Millet Meclisinin elindeki sarayları alıp kendisine, Cumhurbaşkanlığına bağladı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Dünya kadar personel mağdur oldu, o mağduriyeti bile yeni çözüyoruz. Saraylar Atatürk'ün tavrının aksine, bir tek adama bağlanmış durumda. Atatürk “milletin evi” denilen Çankaya Köşkü'nü benimsedi, ondan sonraki son Cumhurbaşkanına kadar olan tüm cumhurbaşkanları... Ama son Cumhurbaşkanı, Atatürk'ün vermiş olduğu vasiyete rağmen onun göz bebeği Atatürk Orman Çiftliği'nin bağrına bir kaçak saray sapladı, orada da oturuyor. Onu oradan indirmek de, o sarayı millete mal etmek de boynumuzun borcudur. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Oluç...

21.- *İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Hazine ve Maliye Bakanının Ordu Ticaret ve Sanayi Odası tarafından Ordu Kültür Sanat Merkezi'nde düzenlenen toplantıdaki ifadelerine ve iktidara yönelik eleştiri yapanların “terörist” damgası yemesini eleştirdiklerine ilişkin açıklaması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İki örnek vereceğim. Basına yansıdı, ben kendi kulaklarımla duymadım ama tezip de edilmediği için doğru varsayıyoruz. “Hazine ve Maliye Bakanı Albayrak, Ordu Ticaret ve Sanayi Odası tarafından Ordu Kültür Sanat Merkezinde düzenlenen toplantıda ekonominin kötüye gittiğini belirten ekonomist ve akademisyenleri hedef alarak ‘Birileri çıkacak, isimlerinin başında ‘ekonomist’ ‘profesör’ yazan ama bu ülkeye zarar vermeye çalışan, nereye hizmet etmeye çalıştığı, hangi tabloları çizerek milleti korkutmaya, Türkiye aleyhinde bir algı oluşturmaya çalışan bu kişilerin terör eylemlerinde gördüğümüz ekipten farkı yok.’ ifadelerini kullandı.” diye basına düştü. Şimdi, dolayısıyla bizim vekilimiz biraz evvel konuşurken kinayeli bir biçimde buna işaret etmiş oldu. Ama bununla bitmiyor; bakın, nasıl bir Türkiye ortamı yarattığımızı anlatmak için söylüyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Daha dün Sayın Cumhurbaşkanı, Nobel almış olan bilim insanı Aziz Sancar'ı terörist ilan etti. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yapmayın ya!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – “Yapmayın.” değil mi? Onu ilan etmedi -ben zaten yapmayın deyin diye bekledim- Orhan Pamuk'u ilan etti, Orhan Pamuk için “Nobel Edebiyat Ödülü”nü bir teröriste verdiler.” dedi. Ya, Türkiye’de 2 kişi Nobel aldı; biri Aziz Sancar, biri Orhan Pamuk. Aziz Sancar terörist değilse Orhan Pamuk’a “terörist” dedi. Şimdi, 2006’da Orhan Pamuk ödül aldığı anda aynı kişi, Cumhurbaşkanı -o zaman Cumhurbaşkanı değildi- telefon açıp kutladı.

BAŞKAN – O, Avusturyalı yazarı kastetti herhâlde.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – O ayrı, Türkiye’de değil o, Peter Handke.

Dolayısıyla, Türkiye’de öyle bir ortam yaratıldı ki iktidara yönelik kim bir eleştiri yaparsa...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – ...hemen “terörist” damgasını yiyebiliyor, hemen bu hafta atılabiliyor. Bu ortamın değişmesi gerekiyor. Bizim eleştirilerimiz bunun için. Yani insanların

düşünce ve ifade özgürlüğünü kullanabilmeleri, eleştirilerini yapabilmeleri, iktidara karşı toplumsal ve siyasal muhalefeti güçlü bir şekilde sürdürebilmeleri hukukun, Anayasa'nın ve yasaların güvencesi içinde olmalıdır. İki de bir ona buna "terörist" diyerek olmaz bu iş. Buna işaret etmek istiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Turan, buyurun.

22.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, yine usul ekonomisi diyeceğim, zaman kaybı diyeceğim ama birkaç konuya değinmek durumundayım.

Bakınız, saray meselesi, sarayın kendisi değil, saray da milletin on yedi yıldan beri büyük bir özveriyle sahip çıktığı, koruduğu bir lidere olan kıskançlıktan kaynaklanan bir mesele. Mesele saray değil, mesele Erdoğan, bunu herkes biliyor. Eğer, Erdoğan da istendiği gibi teslim olan, her denileni yapan bir adam olsaydı bugün saray konuşulmayacaktı ama Erdoğan'ın tavrı, duruşu, hayatı bambaşka bir kimlik ortaya koyduğu için sarayı bırakın oturduğu ev de konuşuluyor, her şey konuşuluyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Biz, Sayın Erdoğan'ı Subayevleri'nden biliriz, Üsküdar Çamlıca'dan biliriz, Kasımpaşa'dan biliriz, mesele, Erdoğan'ın kendisinin kavgası olduğunu biliriz. Erdoğan'ı durdurmak için yapılan ithamlardan biri de saraydır; yoksa ne Sayın Erdoğan'ın saraya ihtiyacı var ne de benzeri iddialara ihtiyacı var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – O sarayın kütüphanesi zaten milletin emrinde, kongre sarayı milletin emrinde, camisi, şehitliği, parkı bahçesi milletin emrinde. O yüzden, farklı ithamlarda bulunsalar da halk meselenin gerçeğinin ne olduğunu bildiği için prim vermiyor. O yüzden, on yedi yıldan beri 15 defa Erdoğan'a "Evet." dedi bu insanlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; bir diğer mesele, Orhan Pamuk'a ya da Aziz Sancar'a terörle ilgili ithamda bulundu iddiası. Yanlış bilginin kimseye faydası yok. Sistem bambaşka bir yere evrildi. Sistem "Bas internete, haberi al." dönemine geldi. Sayın Cumhurbaşkanımız bugün kadın kollarının hazırladığı o sempozyumda ifade etti. Kastının YARSAV Başkanı olan, eski başkanı olan, FETÖ'den mahkûm olan bir kişi olduğunu ifade etti. Yine konuşmasında, ısrarla, "Orhan Pamuk, Aziz Sancar'a o ödül verildi." diye ifade etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Bunu sabotaj etmenin, yanlış bilgi vermenin kime ne faydası olabilir? Sayın Başkan, Nobel Ödülü, Sırbistan'daki katili öven bir adama bu konuyla ilgili ödül vermeyi meşru gören bir yapı hâline gelmiştir, isyanımız buna. Tabii ki edebiyatta söz sahibi olan her Türk'ün bu konudaki ödülü bizim de gururumuzdur. Fakat, Sırbistan'daki -bir daha söylüyorum- Boşnakların, Müslümanların katili olan bir adamı öven, Miloseviç'i öven adama ödül vermenin kınanacak bir konu olduğuna tüm Meclisin inandığını düşünüyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Evet, buyurun Sayın Akçay.

23.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve devletin tek olduğuna ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY(Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, bu konulara bizzet belli bir devlet şuuru, bir tarih bilinci içerisinde bakmamız ve bir devlet anlayışıyla görmemiz gerektiği kanaatindeyim. Devletin devamlılığı ve sürekliliği söz konusudur. İşte, Selçuklu Devleti, Osmanlı Devleti, Türkiye Cumhuriyeti ifadelerini kullanırken bunları 3 ayrı devlet gibi görmek fevkalade yanlıştır. Devlet tektir fakat devlete, o dönemler, işte hanedanlıklar vesaire işte padişahlık düzeni içerisinde olması hasebiyle o isimler verilmiştir ve akabinde de bunlar büyük ölçüde rejim değişikliğidir ve Türkiye Cumhuriyeti devletidir, şimdiki devletimizin adı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ama devlet tektir. Sadece Türkiye bakımından, Türk tarihi bakımından değil, dünya tarihi bakımından da aslında büyük ölçüde öyledir. Hatırlatmak isterim ki bugünkü Fransa Cumhurbaşkanı, hatta bütün Fransız Cumhurbaşkanları 1789'da kanlı bir ihtilalle devirdikleri kralın ta 1661'de yaptığı sarayları şimdi hâlen resmen kullanmaktadırlar. Dolayısıyla Osmanlı'dan kalma Dolmabahçe Sarayı'nda zaman zaman Gazi Mustafa Kemal Atatürk de kalmıştır, çalışmalarını yürütmüştür, birtakım tarih toplantıları, dil kongrelerini gerçekleştirmiştir ama bir taraftan da o yılların en mütevazı Florya Köşkü'nü de yaptırmıştır. Çankaya Köşkü o döneme baktığımızda en mütevazı hususlardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Şimdiki Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan da Türkiye Cumhuriyeti devletinin bir başı, başkanı olarak, Cumhurbaşkanı olarak da elbette bu tarihî -adına saray diyelim, kasır diyelim-yapıları, gerek yabancı konuklar için gerekse belli dönemlerde çalışma maksadıyla kullanmaktadır. Bunda da doğrusu hiçbir mahzur görmüyoruz, dünyada da böyle bir mahzur gören bir ülke görmüyorum. İşte Fransa örneğini verdim. Şimdi Rusya'da, gittiğimizde resmî toplantıların çoğu çarlık döneminden kalma saraylarda yapılıyor. Ayrıca şahsen şunu da ifade etmek isterim ki şimdiki Beştepe'deki Külliye hep “saray” olarak ifade ediliyor. Doğrusu, ben en az 7-8 defa gittim, gördüm.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Vallahi hiç de saraya benzemiyor. Günümüz şartlarında modern bir yapıdır. Dolayısıyla böyle abartılı birtakım imalı atıflarda bulunarak “saray” demeye de gerek yok. İşte “Külliye” deniyor “Cumhurbaşkanlığı” deniyor, “Çankaya Köşkü” deniyor. Bu kadar saray meraklısı da olmamak lazım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakanın bir söz talebi var.

Sayın Albayrak, buyurun.

24.- *Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Hazine ve Maliye Bakanlığının sitesindeki resmî açıklamaya bakılabileceğine ilişkin açıklaması*

HAZİNE VE MALİYE BAKANİ BERAT ALBAYRAK – Sayın Başkan, ben çok kısa, cevap niteliğinde değil çünkü cevabı dinleyene verirsiniz ama kayıtlara geçsin diye...

Hani “Buluyoruz, takip ediyoruz internet sitesinde şu veya bu şekliyle.” ifadelerinde bulunuldu. Eğer cevap dinleme niteliğinde bakarsanız -ki ben o gün, yurt dışındaydım bu tartışmalar olduğunda- iki tane gelişme yaşandı o gün, “Bakan terörist demiş mi, dememiş mi?”nin tartışmasının yaşandığı gün iki gelişme oldu: Bir, Ordu'daki o konuşmanın canlı şahidi, bugün bu Meclisin üyesi Sayın Cemal Enginyurt o konuşmayı canlı dinledi ve o gün buradan o konuşmanın canlı şahidi olarak açıklamayı yaptı neyi ifade ettiğini. Bu birincisi, niyet noktasında cevap arıyorsunuz.

İkincisi de şu: Aynı gün Hazine ve Maliye Bakanlığı olarak biz tezip ve daha da ötesinde bunu başka yerlere çekmeye yönelik... Çünkü çok tehlikeli bir manipülasyon. “Terörist... Vatandaşa ‘terörist’ diyor bak, hım...” (HDP sıralarından gürültüler) Hukuk kapsamında, bunu suç unsuru teşkil edecek şekilde yapan varsa gerekli yasal adımları -Türkiye Cumhuriyeti devleti ceza hukuku kapsamındaki yasalar çerçevesi içerisinde- hukuki hakkımız saklı kalmak koşuluyla, gerekli adımları atacağımızı ifade ettim.

Yani burada iyi niyetli bir yaklaşım varsa... Konuşmanın yazılı ve görsel tüm detayları var. “Ha, bir internet sitesinde çıkmış.” Allah, Allah... “Şurada şöyle demiş...” Onu bilemem ben. Muhataplarının resmî manadaki açıklamalarına bakmak lazım.

Dolayısıyla meselenin özü bu kadar basit, açık, net ve sarihtir. Muhatapları, gerekli Hazine ve Maliye Bakanlığının sitesindeki resmî açıklamaya gerekli resmî kayıtlara bakarak bu çerçevede cevabı alabilirler.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Özel...

25.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in Meclise karşı sorumluluğu olmayan, seçilmişlerin karşısında bir atanmış olarak Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın “Cevap niteliğinde değil çünkü cevabı dinleyene verirsiniz.” ifadesini düzeltilmesi talebinde bulunması gerektiğine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, burada, İç Tüzük 64 size bir şey yapmamayı söylüyor. Size saldırmadıkça konuya girmeyeceksiniz, o konudaki eleştiriler, bugünkü eleştiriler haklı bir boyutta ama bu İç Tüzük ve bu Anayasa size bir de görev veriyor: Milletvekilinin yani milletin vekilinin hakkını, hukukunu korurken siz aslında milletin hakkını ve hukukunu koruyacaksınız.

Eleştiriler olur. Sayın bakanların da elbette cevap hakları var. Girdi, sözü verdiniz. Sayın Bakan hem de bizim kürsümüzü emaneten yemin için kullanıp bizden güvenoyu almamış, yarın gensoruyla hesaba çekemediğimiz ve kendisini düşüremediğimiz yani Meclise karşı sorumluluğu olmayan, seçilmişlerin karşısında bir atanmış olarak “Ben bir şey anlatacağım ama kısa tutacağım çünkü söz dinleyene anlatılır.” gibi bir ifade peşin hükümlü, milleti ve temsilcilerini aşağılayan bir ifadedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bundan üç yıl önce “Anlatırım ama anlayabileceğinizi sanmıyorum.” diye bir ifadesi de buradan ciddi şekilde kınanmış ve eleştirilmişti. Sizin, söz verme ve önünüzdeki elektronik aksamla meşguliyetteki dalgınlığınıza vererek, Sayın Bakanın bu ifadesini düzeltmesini istemenizi talep ediyoruz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun lütfen.

26.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan, sayın vekiller.

Sayın Bakan, en az sizin kadar dinlemeyi biliyorum, en az sizin kadar, daha da iddialıyım bu konuda üstelik. Onun için, böyle laflarla bizi püskürtemezsiniz. Bakın, ben size 2 tane örnek vereceğim şimdi. Hiç gülünecek bir şey değil, durumunuz ağlanacak bir durum aslında, siz gülüyorsunuz; burası böyle bir yer değil. Bak, 2 tane örnek vereceğim. Bir tanesi, gazeteci Merdan Yanardağ. Ekonomiyle ilgili eleştiri, sosyal medya paylaşımları yaptığı için kendisi gitti ifade verdi ve duruşması var. İkincisi, Mustafa Sönmez, ekonomist, duymuşsunuzdur adını, evi basıldı sabahın köründe. Neden? Ekonomiyi eleştiren sosyal paylaşım yaptığı için. Ve gitti, dava açıldı, duruşması görüldü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sonunda beraat etti ama sabahın köründe Mustafa Sönmez'in evi basıldı, hakkında bir dava açıldı. Bu örnekler var ortada. Siz onu dememişseniz eğer Ordu'da, ben sizin söylediğinize elbette ki inanıyorum, “Söylemedim.” diyorsanız ama ortam bu. 2 tane örnek verdim, başka örnekler de verebilirim ama vakit almayalım şimdi. Dolayısıyla bu ortamın yok olduğunu söyleyemezsiniz. Buna işaret etmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Bakanın biraz önce Meclise karşı kullandığı ifadeyi düzeltmesini bekliyoruz, bu konuda da sizin gereğini yapmanızı bekliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Özel, Sayın Bakan direkt olarak Genel Kurulu hedef alarak bir şey söylemedi. (CHP sıralarından gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, söylemediğini söylesin.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bizi hedef aldı.

BAŞKAN – Müsaade edin.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Kimi hedef aldı, Sayın Başkan?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, kimi hedef aldı?

BAŞKAN – Ben tutanakları istetir bakarım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, kimi hedef aldı?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Bu konuda tutanağa gerek yok, kimi hedef aldı, söylesin, Bakan burada.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Kime hitap etti, Sayın Başkan? Kime hitap etti az önce?

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

A) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

1) Adalet Bakanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Adalet Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) YARGITAY (Devam)

1) Yargıtay 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Yargıtay 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) DANIŞTAY (Devam)

1) Danıştay 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Danıştay 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

1) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Adalet Akademisi 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Adalet Akademisi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU (Devam)

1) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)

1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

*H) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**1) KAMU İHALE KURUMU (Devam)**1) Kamu İhale Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Kamu İhale Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**J) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)**1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin**Hesabı**K) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)**1) Türkiye İstatistik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye İstatistik Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**L) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)**1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**M) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI (Devam)**1) Hazine Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**N) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)**1) Sermaye Piyasası Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Sermaye Piyasası Kurulu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**O) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)**1) Millî Savunma Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN – Şimdi söz sırası İstanbul Milletvekili Sayın Oya Ersoy’da.

Sayın Ersoy, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA OYA ERSOY (İstanbul) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, ekonomide önemli kara delikler yaratan kurumlar üzerine söz aldım ve bu kurumlar üzerine konuşacağım. Yani bunlar neler? Kamu İhale Kurumu ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığı. Bakın, Sevgili Çiğdem Toker yıllardır takip ettiği kamu ihalelerini anlattığı bir kitap çıkardı. Kitabın adı: “Kamu İhalelerinde Olağan İşler” Ben bunu, bu kitabı, burada herkesin okuması gerektiğini düşünüyorum. İktidar vekillerimiz de okusun ama yasaklamaya kalkmasın.

Toker’in sorduğu ve hepimizin de sorması gereken bir soru var arkadaşlar: Kamu ihalelerinde neden sürekli 21/b maddesi uygulanıyor ve bu maddenin uygulandığı ihaleleri alt alta sıraladığımızda neden hep aynı isimlere -yani Cengiz, Kolin, Limak, Kalyon ve benzerleri- rastlıyoruz? Bunlar tesadüf mü? Peki, 21/b maddesi uygulanınca ne oluyor? Zaten proje maliyetlerini yükseltmiş az sayıdaki şirket davet ediliyor ve yüksek sözleşme bedelleriyle sonuçlanmış kamu ihaleleri ortaya çıkıyor. Örneğin,

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığında, belediye el değiştirdi, daha önceki belediyenin 1 milyara mal ettiği ihaleyi yeni dönem açık usulle yapınca 188 milyona mal etti. Durum bu kadar açık arkadaşlar ve hazır söz belediyelerden açılmışken, İstanbul Büyükşehir Belediyesi de yine el değiştirdiğinde, 124 yöneticili İSKİ'ye kiralanan 874 araç ve diğer araçların ipliğinin Yenikapı'da nasıl pazara çıktığını hepimiz gördük. Yine Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinde, atadığınız kayyumun 2 milyon 127 bin liraya kendisine saray gibi bir oda yaptırdığını, o belediyeye adım attığında o odaları kameralar eşliğinde gösterdiği için, Sevgili Başkanımızın şu an cezaevinde olduğunu hatırlatmak istiyorum. Ve dahası da var ama zaman yok, okuyun, hepiniz biliyorsunuz zaten ama kimse kusura bakmasın, bu manzaraya biz "israf" demiyoruz çünkü israf şahsıdır. Türk Dil Kurumuna göre israf, gereksiz yere para, emek, zaman harcamak ve savurganlıktır. Oysa, itibar sağlıyoruz diye, biraz önce de tartışılan, gösteriş ve şatafat yapmak, 1.150 odalı saray, yazlığı, kışlığı, uçanı, yüzeni saraylar, lüks zırhlı araç filoları gibi asla israfın içine sokamayacağımız büyük bir yolsuzluk var ortada.

Bakın Uluslararası Şeffaflık Örgütü yolsuzluğu "emanet edilmiş gücün özel çıkarlar için kötüye kullanılması" olarak tanımlıyor ve ekliyor "tek başına kalkışılacak bir eylem değil, bir ilişki, bir süreç ve sermaye sınıfıyla bağlantılı" diyor. Yine Yolsuzluk Algı Endeksi'ne göre 2013 yılından bu yana düzenli olarak Türkiye geriliyor. 2018 yılında Türkiye, 35 OECD ülkesi arasında 34'üncü oldu. Bakın, bu gerilemeyle ilgili Uluslararası Şeffaflık Örgütü değerlendirmesinde "Kamu-özel iş birliği projelerinde ve özelleştirme süreçlerinde, kamu çıkarlarına aykırı ihale süreçleri ve uygulamaları öne çıkan sorunlar arasında görülmektedir. Demokrasinin vazgeçilmez kurumları gitgide zayıflamaktadır." diyor. Sonuç olarak, iktidar, kamu ihalelerinde 21/b'yi sık ve yaygın uygulayarak kendisine emanet edilen gücü özel çıkarları için kötüye kullanmıştır ve kullanmaya devam etmektedir.

Gelelim kamu-özel iş birliği ihalelerine: 2019 yılında sözleşme değeri 145 milyar, yatırım değeri 67 milyar doları bulan projeler için firmalarla yapılan sözleşmeler neden şeffaf ve kamuya açık değil? İktidar vekillerine sormak istiyorum: Kamu kaynakları ne sizlerin ne talimat verdiğiniz bürokratların babasının malı değil; bunlar halkın ortak malıdır, ortak varlığıdır. Yaptığınız ihaleler herkese açık, şeffaf olmak zorundadır. Gerçi artık açık açık söylüyor Genel Başkanınız, kamu kaynaklarını nasıl sermayeye peşkeş çektiğinizi söylüyor. Ne diyor? "Bunlara önem verdiğimiz için tahsis ettik. Şahsım bunlara muhalefet olsaydı TEKEL'in bu kadar kıymetli arazisini niçin bunlara tahsis edeyim?" diyor. İstanbul Kartal'da Dragos tepesi yakınındaki eski TEKEL arazisinden bahsediyor. Biz bu araziye savunmak için yıllarca Cevizli TEKEL Dayanışmasıyla birlikte mücadele ettik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OYA ERSOY (Devamla) – Süre istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen sözlerinizi.

OYA ERSOY (Devamla) – Şimdi, bu arazi 2001 yılında özelleştirme kapsamına alınınca Özelleştirme İdaresine geçti ve ardından Özelleştirme Yüksek Kurulu tarafından bir özel üniversiteye devredildi ve Genel Başkanınızın bu konuda açıkladığı isimleri siz zaten biliyorsunuz. Bir de açıklamadığı isim var, dönemin Çevre ve Şehircilik Bakanı İdris Güllüce; yine, bu kararın altında imzası var.

Son olarak şunu söylemek istiyorum: O dönem siz, yıllarca mücadele içindeki kent savunucularını dinlemediniz, mahkeme kararlarını beklemediniz, Halkbanktan verdiğiniz kredilerle arazide kampüs yaptırınız.

Ben son olarak şunu diyorum: İyi ki mücadele edenler var bu ülkede, iyi ki solcular var, iyi ki halkın çıkarlarından başka çıkarı olmayanlar var, kamuya ait olan bir alanın bir özel üniversiteye bedelsiz devredilemeyeceğini söyleyenler var ve bunda kamu yararı olmadığını söyleyenler var, hâlâ da mücadele edenler var diyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Batman Milletvekili Sayın Necdet İpekyüz, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli vekiller; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu kürsüde nedense “tarafsız, bağımsız” dediğimizde, bir cümleye girdiğimizde hep taraflı ve bağımlı kurumlardan söz ediyoruz. Bugün ben de tarafsız ve bağımsız, objektif olarak çalışması gereken Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu ve TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) hakkında konuşacağım.

Aslında, arkadaşlar, kamu dediğimiz nedir? Kamu toplumdur. Kamu dediğimiz nedir? Hepimizin bulunduğu alandır. Kamunun içinde muhalifler olacak, eleştirenler olacak, beklentisi olanlar olacak ve iktidar dediğimiz şey de kamuyu dikkate almak zorunda, muhalefeti dikkate almak zorunda. Ayrıca bir de kamu adına çalışan kurumlar var. Kamu adına çalışan kurumlar bağımsız olmak zorundadır. Eğer kamu adına çalışan kurumlar bağımsız değilse hiçbir şeyden, bağımsızlıktan söz edemezsiniz.

Peki, kamuyla ilgili düzenlenmiş kurumlar ne yapıyor yeni sistemle beraber? Cumhurbaşkanlığına bağlanıyor. Şimdi, Cumhurbaşkanı bağımsız mı, bağımsız değil mi? Hesabına gelince “Ben Genel Başkanım.” diyor, hesabına gelince “Bağımsızım.” diyor. Peki, ne oluyor? Cumhurbaşkanı bir kanun hükmünde kararnameyle “bağımsız” denilen kurumları ilgili bakanlara, bakanlığa bağladı. Şimdi, bakana bağlı birisi nasıl karar verecek? O zaman ne oluyor? Muhalefet ettiğinde muhalefete yönelik tepki veriyor, ona yönelik çalışmalar yürütüyor. Böyle olduğunda, her zamanki gibi, geçmişten bugüne kadar bir şey Türkiye’de ya inkâr edilerek saklanır ya kamufla edilerek saklanır ya yönetmeliklerle kaldırılır ya tecrit edilerek susturulur ya tecrit edilerek ulaşılması güçleştirilir ya da bir yönetmelik çıkartılır, usulüne uydurulur ve usule uygun yolsuzluk, usule uygun her türlü uygulamalar yürürlüğe girer.

Bakın, Türkiye İstatistik Kurumunun -en büyük problem, “Manipülasyon” denebiliyor, birçok şey deniyor- hepimizin güvenebileceği bir kuruma dönüşmesi lazım. Avrasya Araştırma Merkezi geçen ay bir araştırma yaptı. 1’inci partinin ve bütün partilerin seçmenleriyle olan görüşmede seçmenlerin yüzde 79’u bu Kurumun enflasyon rakamlarına güvenmiyor. Yüzde 81’i bu Kurumun açıkladığı işsizlik rakamlarına güvenmiyor. Bu Kuruma kimse güvenmiyorsa ne olacak? Sorunlara açıkladığı çözümlerin hiçbirisi yerine getirilemeyecek. Nitekim, Sayın Bakan diyordu ki: “Yılbaşında işsizlikle ilgili 2,5 milyon istihdam yaratacağım.” Kalmış yirmi gün, şu anda 800 ila 900 bin kişi işsiz. Bir taraftan TÜİK bunları yaparken başka ülkeler ne yaptı biliyor musunuz? Yunanistan ve Arjantin de enflasyon rakamlarıyla oynayarak, engelleyerek görünmez hâle getiriyorlardı, içinden çıkılmaz bir krize dönüştü ve hâlâ boğuşuyorlar.

Türkiye’de biz daha yıkıcı günlerle karşılaşmamak için, TÜİK’in bütün Türkiye’nin sorunlarına sahip çıkması lazım. Bakın ne yapıyor? İllerin sosyogelişmişlik endekslerine göre bu verileri açıklamıyor. Biz her seferinde “Niçin Batman daha yoksul, niçin Batman daha işsiz, niçin Mardin daha işsiz, niçin

Kürt illerinde daha çok işsizlik var, yoksulluk var?” dediğimizde, “Niçin eğitimde geri kalmış?” dediğimizde TÜİK bunları araştırmıyor ve yayınlamıyor son dönemde. Geçen sefer ben dedim: Niye illere göre yapılmıyor? Yapılmıyor. Soru sorduk, verilen yanıt: “En son Kalkınma Bakanlığı mülga edildiği için yapılmıyor.” Bakanlık mülga edilmişse bu sizin yapmayacağınız anlamına gelmiyor ki.

Ve ne oldu? Arkadaşlarımız söyledi, “Kriz var.” dediğimizde suçlanıyorsunuz, “TÜİK yanlış söylüyor.” dediğinizde suçlanıyorsunuz. Öyle bir hâle geldi ki bu ülkede deprem oluyor, konutlar çürük; konutlara siz uygun rapor verdiğiniz hâlde çöküyor, insanlar altında kalıyor dediğimizde “Ya, bunu siyasi malzeme yapmayın, vatan hainliği yapıyorsunuz, teröristsiniz.” suçlamasıyla karşılaşıyorsunuz. “Eğitim kötü.” dediğimizde, her şeyde bunu yapıyorsunuz. Ya, barış dediğimizde barışa yönelik bile bu suçlamayı yapıyorsunuz, insan utanır.

Bir diğer konu nedir, bankacılık düzenleme ve bununla ilgili kurum. Ya, neresi bağımsız bunun, neresi bağımsız? En son zaten bir takas ve mahsup yetkisini Merkez Bankasına devrettiler. Merkez Bankasının Başkanının da nasıl değiştiği ortada. Birçok kurumun yöneticilerinin nasıl atandığı belli. Fakat bunlar giderek öyle bir hâle geldi ki Sermaye Piyasası Kurulu ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, direkt yoksulların, vatandaşların, çiftçinin, emekçinin, memurun yanında değil, belli bir kesimin yanında.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen sözlerinizi, buyurun.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Bir örnek: Bankanın ismini “Ziraat” koyuyorsunuz, ziraatçı kan ağlıyor; çiftçi, kredisini ödeyemiyor, elektrik borcunu ödeyemiyor. Ama Ziraat Bankasına “destekleme” adı altında verdiğiniz para... Kendi özelleştirdiğiniz kurum olan DEDAŞ'ın parasına banka haciz koyuyor. Destekleme verecek... Bir özel şirketin siz resmen işlerini yapıyorsunuz.

Mardin’de, Batman’da Diyarbakır’da çiftçi kredi çekmek istiyor, Ziraat Bankasına gidiyor -ismi Ziraat- diyor ki: “Tarlama ipotek ediyorum.” Diyor ki: “Senin tarlan yetmez; kentten, başka yerden bana ipotek ver.” Bu mudur? Bu mudur hakkı çiftçinin?

İsmi “Halk Bankası” koyuyorsunuz, halkın yanında değil, esnafın yanında değil fakat başka ülkeler Halk Bankasının içinde oynanan oyunları açıklamaya kalktığında bir yığın düzenleme ve usuller çıkarmaya kalkıyorsunuz. Bunları daha çok artırabiliriz ama şunu biliyoruz: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu her seçim öncesi “Kredi kartlarının faizlerini erteleyelim, bununla ilgili düzenleme yapalım.” gibi bir kısım düzenlemeler yapıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Son cümle olarak, bütün bunların yapılması için kurumların gerçekten bağımsız olması lazım, barıştan yana olması lazım, bunun devamını sağlayalım.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- *İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, dinlemesini bildiklerine ve doğru ne ise onu söylediklerine ilişkin açıklaması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, bir öz eleştiri vermek istiyorum. Biraz evvel Sayın Bakana sizin söylediğinizi doğru bir beyan olarak kabul ediyorum, böyle ise geri alırım lafımı dedim. Fakat bunu söylemekle hata ettiğimi şimdi anladım. Bakın...

(Hatibin cep telefonundan bir ses kaydı dinletmeye başlaması)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç, biliyorsunuz yani bunu yapmıyoruz.

(Hatibin cep telefonundan bir ses kaydı dinletmeye devam etmesi)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ama Sayın Başkan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Konuşmacısı söyler Sayın Başkan.

BAŞKAN – Biliyorsunuz, İç Tüzük gereği bununla ilgili Başkanlık Divanının almış olduğu da karar var, lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, doğrudan doğruya Sayın Bakanın Ordu'da yaptığı toplantıdaki konuşma, kendi sesiyle; duysun diye söyledim, unutmuş olabilir. Dolayısıyla, dinlemesini biliyoruz ve doğru ne ise onu söylüyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, tutanak bana ulaştı, size ulaştıysa...

BAŞKAN – Ulaştı evet. Sayın Oruç konuşsun, ondan sonra bakacağım.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- *2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)*

2.- *2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)*

A) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

1) *Adalet Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Adalet Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

B) YARGITAY (Devam)

1) *Yargıtay 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Yargıtay 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

C) DANIŞTAY (Devam)

1) *Danıştay 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Danıştay 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

Ç) CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

1) *Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

- 1) Türkiye Adalet Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Adalet Akademisi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU (Devam)

- 1) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

- 1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) KAMU İHALE KURUMU (Devam)

- 1) Kamu İhale Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kamu İhale Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)

- 1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

*Hesabı**K) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)*

- 1) Türkiye İstatistik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İstatistik Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)

- 1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

- 1) Hazine Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)

- 1) Sermaye Piyasası Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Sermaye Piyasası Kurulu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

O) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Adana Milletvekili Sayın Tulay Hatimoğulları Oruç.

Buyurun Sayın Oruç. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Millî Savunma Bakanlığının bütçesi üzerine konuşacağım ve elbette güvenlik ve savunma bütçesini konuşurken Türkiye'nin savunma stratejisini ifade etmeden bütçesinin planlanmayacağını da bilen bir yerden, onunla ilgili birkaç kelam ederek bütçeyle ilgili konuşmama devam edeceğim.

Değerli halklarımız, ne yazık ki Türkiye'de savunma stratejisi güvenlikçi siyaset ve militarizm üzerine oturtulmuş durumda. Bunu Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay burada yaptığı sunumda ifade etti. Gerçi, biz Cumhurbaşkanının bizzat gelip burada 600 milletvekilini, dolayısıyla seçmenleri, dolayısıyla Türkiye'nin 82 milyon vatandaşını muhatap almasını beklerdik ama bu nezaket dahi gösterilmedi ve o gün kendisi yoktu. Dedi ki Sayın Oktay: "Güvenlik ve savunmayı, bütçeyi, küresel ölçekte artan tehditler ve 15 Temmuz askerî darbe girişiminin Türkiye'de yarattığı iklim üzerine planlıyoruz." Oysaki gerçekler şunlardır: AKP'de zuhur eden siyasi anlayış, yeni Osmanlılık ve yayılma hayalidir. Bugün Orta Doğu'da, Afrika'da yani Fas'tan Suriye'ye kadar yayılmacı siyaseti, diğer bir adıyla çizgi olarak "İhvân-ı Müslimîn" kuşağının, Müslüman kuşağın burada zuhur etmesi, varlık göstermesi için siyaset izledi. Buna Mısır'daki ilişkiler, Libya'daki ilişkiler, Suriye'deki ilişkiler ve yapılanmanın nasıl hizmet ettiğini hep beraber izliyoruz. Bununla mı kalındı? Hayır, değil tabii ki çünkü aynı zamanda, bu ülkede inşa edilmekte olan tek adam rejiminin abartılı istihbarat örgütlenmesiyle herkese dayatılan biat etme kültürünü yaratabilmek için daha fazla baskı lazım, dolayısıyla daha fazla bütçe lazım. Çünkü ihraç gerekiyor KHK'lerle, mahpuslarla, coplarla, gazlarla tek adam rejimini kalıcılaştırmak lazım, bunun için de fazla bütçeye ihtiyaç var.

İkinci bir söylemleri ise "Sınırlarımız tehdit altında." Evet, bize göre de sınırlarımız tehdit altında ama sınırlarımız, Suriye özelinde yani 911 kilometreye sahip olduğumuz sınırlar özelinde söyleyecek olursak; El Nusra, El Kaide, IŞİD ve uzantısı selefi cihadist çetelerin tehdidi altında. Bakın, bugün orada yapılmak istenen siyaseti, politikayı buradan defalarca ifade ettik. Bir güvenli bölge oluşturulacak, mülteciler oraya yerleştirilecek, hangi parayla ve niye? Orada bir Arap kuşağı oluşturarak Türkiye'de ve Rojova'da Kürdistan bölgesi arasında bir hat oluşturmak istenmektedir ve bu şu anlama geliyor: Tam tersi bu güvenlikçi politika, başımıza savaşı açmaktadır. İleride bir Kürt-Arap savaşının, tarihsel bir savaşın öne bu politikalarla açılmaktadır.

Yine bir şey daha Plan Bütçe Komisyonunda Sayın Bakan ifade etti: "Burada bildiğiniz gibi Suriye geçici hükümeti var." Süremden gitmesin diye hepsini okumuyorum; "Mustafa Abdurrahman Bey temsil eder bu hükümeti..." diye devam eder ve altında "...Millî Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı ihdas edilir." diye tutanaklarda yer alıyor. Buradan sormak istiyorum: Suriye'de millî hükümet var mıdır? Neye göre kurulmuştur? Sizin bunlarla ilgili bağlarınız nedir? Buraya ayırdığınız para nedir? Hangi meşru hükümetten bahsediyorsunuz? Cenevre görüşmelerine katılmış olan muhalif bir grubu bir hükümet olarak addediyorsanız bu, Libya'da işlediğiniz hatanın tekrarı anlamındadır.

Yine, üçüncü olarak “Doğu Akdeniz meselemiz var, o yüzden daha çok silah, o yüzden daha çok savunma bütçesi.” diyorsunuz ve bununla ilgili, geçen hafta burada alelacele -hukuksuz olduğunu bir kere daha iddia ediyoruz- Trablus merkezli Ulusal Mutabakat Hükümetiyle, Doğu Akdeniz yetki alanlarının sınırlandırılmasına ilişkin mutabakat buraya geldi ve bu Meclis çoğunluğuyla onaylandı. Buradan temel eleştirilerimizi sıralamıştık ama ben şu soruyu tekrarlamak istiyorum: Bugün Kahire’de Doğu Akdeniz Forumu’nda Türkiye yoksa bunu siyaseten sorgulamak gerekmiyor mu? Oraya gemi yollayarak, sondaj gemilerinin peşine askerî gemiler yollayarak... Bu mudur yürüteceğiniz siyaset, bu mudur başarınız? Ve deniyor ki: “Şayet Libya Hükümeti isterse oraya asker de göndeririz, lojistik destek de sağlarız.” Lojistik destek sağladığınızı zaten biliyoruz ama tıpkı sancak beyleri misali kim, nereye, ne kadar asker ve lojistik destek istiyorsa oraya göndermeye hazırlık yapıyorsunuz.

Bir diğer maddeyse -sizlerin öne sunduğu- Kürt sorunu. Tabii ki, biz bu konuyu her tartıştığımızda burada kıyamet kopuyor ve iktidar partisi diyor ki: “Bizim içimizde de Kürt milletvekilleri var.” Biz bunu biliyoruz. Bakın, bu ülkede Kürt sorunu var, kabul etseniz de etmeseniz de. Kürtler eşit vatandaşlık ilkesiyle haklarını talep ediyorlar, kabul etseniz de etmeseniz de.

Bunun için de, değerli arkadaşlar, ben sadece, kayyum atanmış belediyelerle ilgili -2 belediye için- bir oran vermek istiyorum: Diyarbakır’da -biliyorsunuz, orası da Kürtlerin yoğun yaşadığı bir bölgedir- HDP yerel seçimlerde yüzde 62,93; genel seçimlerde yüzde 65,5 oy almış. Van’da yerel seçimlerde yüzde 53,83; genel seçimlerde yüzde 59,3 oy almış. Bakın, bu rakamlara baktığımız zaman, siyaseten de, matematik olarak da biz şunu biliriz ki: Bu oranın dışında kalan oylar, bütün hilelere rağmen -ki bu oyların çok üzerinde oy aldık- başka partilere verildi ama burada sizler matematik biliyorsanız bu rakamların... Siz “terörist” diye iddia ederseniz büyük yanılığınızı ve güvenlikçi politikanızı görürsünüz bir kez daha.

Gelelim, bu politikaların yarattığı maliyetlere. İnşaat sektörü bitti; şimdi, silah sanayisi, savaşa dayalı büyüme modeli... Bunun için de başta Tank Palet Fabrikasını Katar sermayesine usul usul verdiniz, peşi sıra da “dünür” ya da “damat” diyeceğimiz -ki ABD ve Türkiye başta olmak üzere damatlar diyarında yaşıyoruz- Bayraktarlara peşkeş çekiyorsunuz SIHA ve İHA üretimlerini.

Kürt sorunun çözülmemesinin bu ülkeye maliyeti, küçük bir örnek: 2013-2015’te çatışmasızlık süreci varken savunmaya ayrılmış olan bütçe ile 2016’dan sonraki bütçeyi kıyasladığımızda yüzde 53 oranında bir artış var; bu da bize gösteriyor ki, demek ki Kürt sorunu barışçıl ve demokratik yöntemlerle çözülsüydi, bu ülkede demokrasi inşa edilseydi; bu ülkenin, doğusuyla batısıyla, her Allah’ın günü biraz daha polis alarak, her Allah’ın günü biraz daha asker alarak, silah alarak yönetilemeyeceğini anladınız.

Yine, S-400 ve F-35’lere ayrılan bütçe... S-400’lere 2,5 milyar dolar, F-35’lere şu an 1,2 milyar dolar harcanmış fakat bu şayet programa dâhil edilirse 2,3 milyar dolar daha verilecek yani bunun anlamı şu: Türkiye’de çalışıp çalışmayacağı, NATO ülkesinin Rus hava savunma sistemini kullanıp kullanmayacağı henüz belli olmayan bir yere 6 milyar dolarlık bütçe ayırdınız, bunu çöpe atmış oluyorsunuz.

Buradan şunu da ifade etmem gerekiyor ki Suriye’de düzenlenen operasyonlar, bu operasyonlar sonucunda Türkiye’de ilan edilen Suriye Millî Ordusu, bunların finansmanı kimler tarafından sağlanmaktadır? ÖSO’ya verdiğiniz maaşları sorduk, buradan bir kez daha soruyoruz: Bunları kim karşılıyor? Hatırlayacaksınız, ÖSO mensupları Türkiye sınırında Türkiye’yi protesto ettiler ve dediler ki: “Bize verdiğiniz maaşlar Suriye’deki enflasyonla kıyaslandığı zaman bize artık yetmez durumda.” Grev haklarını kullandılar yani mecazen.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yalan söylüyorsunuz! İftira atıyorsunuz!

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Ama burada Türkiye yasalarıyla kurulmuş olan sendikalar grev hakkını kullandığı zaman, kullanmak istediği zaman, copla, polis şiddetiyle karşılaşılıyor. Sendikalar diyor ki: “Çok zam var, halk aç, işçi aç, perişan; asgari ücret yaşanabilir bir seviyeye çekilmelidir.” “EYT’lilerin mağduriyeti ne olursa olsun mutlaka giderilmelidir. KYK’lilerin borçları ödenmelidir çünkü bu ülkenin geleceği üniversite okuyan öğrencilerdir, o öğrenciler desteklenmelidir.” dediği zaman, kadınlar bütçe talep ettiği zaman bunlara, demin de ifade ettiğim gibi copla, polis şiddetiyle, mapuslarla karşılık veriyorsunuz. Ben ÖSO’ya nasıl bir karşılık verdiğinizi çok merak ediyorum ve bir kez daha, Suriye’ye akıtılan paraların örtülü mü, örtüsüz mü... Adı “örtülü ödenek” olabilir ama bu örtülü ödenekten kime ve ne kadar para harcadığımı, halkın parasını ÖSO’culara niye harcadığınızı bu kürsüden tüm halklarımız adına sorma hakkına sahibiz ve soruyoruz da.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın lütfen.

Buyurun.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Teşekkürler Başkan.

Değerli halklarımız, biz bunları ifade ettiğimizde vatan haini oluyorsak, evet, sevgili Nazım Hikmet’in dediği gibi biz vatan hainiyiz. Bu vatansızlıkse sizin yaptığınız, biz vatan hainiyiz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Diyarbakır Annelerinden bahsedin.

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – PKK terör örgütü mü, onu bir söyleyene.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – “Vatan çiftlikleriniz ise, kasalarınızın ve çek defterlerinizin içindekiler ise vatan, insanların açlıktan gebermesi ise vatan, fabrikalarda insanların kanının içilmesi ise vatan; polis copu ise, ödenekleriniz ise; ben vatan hainiyim.”

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – PKK nedir, onu bir söyleyene.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Ve buradan, Sevgili Nazım Hikmet, rahat uyu diyoruz; senin vatan haini olmadığını, senin bu ülkedeki en iyi yurtsever olduğunu bütün dünya kamuoyu biliyor.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

NİLGÜN ÖK (Denizli) – PKK’yla iş birliği içerisinde olduğunuzu... Tabii ki vatan hainisiniz!

BAŞKAN – Evet, Şanlıurfa milletvekili Sayın Nimetullah Erdoğan, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, iki alkış yapmamızı engelliyorsun.

BAŞKAN – Daha güçlü olsun diye Sayın Paylan, daha güçlü.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Vatan hainini alkışlamasın burada!

HDP GRUBU ADINA NİMETULLAH ERDOĞMUŞ (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli vekiller; hepimizi saygıyla selamlayarak sözlerime başlıyorum.

Savunma meselesi, tüm dinî mesajlarda en temel, en esaslı meseledir. Bu esas bu mesajlar ortaya koyarken toplum temelli savunmayı muhafazayı esas almıştır. Bir toplum nasıl muhafaza edilir, bir toplumun değerleri nasıl korunur, ona yönelik birtakım ilkeler konulmuştur. Bunun başında “canın, nefsin muhafazası” zikredilmiş yani öldürmeyeceksin ve katliamı, katli ve kıtali de caydırıcısın. Demek ki toplumun değerlerini korumanın başında, başkaları, başka güçler veya saldırgan birtakım

eylemler karşısında onun âdeta korunması ve o saldırılardan da caydırılması esastır. Bu, sadece fiziki anlamda değil; bir toplumun muhafazası aklının muhafazasıdır, dininin muhafazasıdır, malının muhafazasıdır, ırzının muhafazasıdır ki bugünkü tabirle onun onurunun savunulması ve muhafazasıdır.

Ünlü İslam bilgini Fazlurrahman bütün bu 5 temeli getirip onura bağlar. Yorumu şöyledir, der ki: “Eğer siz toplumun onuruna hâlel getirmez, toz kondurmaz ve onu muhafaza edebilirsiniz o 5 temel ilkeyi de bu şekilde muhafaza edebilirsiniz.”

Değerli dostlar, değerli vekiller; ülkemizin sınır güvenliği ülke sınırlarının dışında sağlanmaktadır. Yani öyle bir aşamaya geldik ki ülkemizin sınırlarının ancak ülke sınırlarının dışında güvenlik bölgesi oluşturularak bu siyasetle muhafaza edilebileceği, korunabileceği ve bu şekilde tehditlerin bertaraf edileceği gerçeğiyle karşı karşıyayız. Bakınız, bundan yaklaşık altmış yıl önce bizim güney sınırımıza mayınlar döşendi ve onun da aslında temel gerekçesi güvenlikti. Öylesine dramlar yaşandı ki -o bölgede yaşayanlar çok iyi bilirler- mayınlı arazide mağdur olan; mayından dolayı topuğunu, ayağını, bacağına kaybeden; hâlen de şu anda -tabiri caizse- protez bacakla yaşayan vatandaşlarımız var. O kadar ilginçtir ki...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Askerlerimiz de var!

ŞAHİN TİN (Denizli) – Asker var, öğretmen var...

NİMETULLAH ERDOĞMUŞ (Devamla) – Asker de vatandaş, öğretmen de vatandaş. Ben toplumsal, toplumcu bir değerlendirme yapmak istiyorum; askerimiz de polisimiz de öğretmenimiz de bir vatandaşdır, bunu nasıl toplumun dışında değerlendiririz veya böyle bir yaklaşım sergileyebiliriz? Bakınız, şunu demek istiyorum: Mayına düşmüş bir vatandaş, eğer o yaralı hâliyle mayın tarlasından, mayınlı araziden kaçıp kendisini saklayamamış ve güvenlik güçleri tarafından yakalanmışsa hem bir cezaya mahkûm ediliyor hem de ondan “Sen devletin mayınını patlattın.” diye mayın tazminatı olarak...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Mayına basan hep Türk askeri ama ya! Söylediğinizle çok farklı şeyler, mayına hep Türk askeri basıyor!

ŞAHİN TİN (Denizli) – Mayın ne için konuluyor oraya? Eşkıyayı önlemek için.

OLCA Y KILAVUZ (Mersin) – Mayını döşeyen kim, mayını?

NİMETULLAH ERDOĞMUŞ (Devamla) – Nereye gelmek istiyorum? Bakınız, bugün de güvenlik bölgesi olarak, orada şu anda hariciyenin veya Hükümetin almış olduğu ve uygulamaya geçtiği bir karar var. Geçenlerde Urfa’da “Suriye Millî Ordusu” adıyla yeni bir isimlenmeye gidildi. Ben huzurlarınızda Sayın Bakanım bu soruyu tevdi etmek istiyorum: Ya, Suriye’nin bir ordusu yok mu? Suriye bir devlet değil mi, acaba resmî ordusu lağvedildi de Suriye’nin dışında yeni bir ordu mu kuruluyor? Devletler arası her zaman ebedî bir düşmanlık olmaz. Yarın kendi mevkidaşınızla, yarın kendi meslektaşlarınızla bir araya geldiğinizde, acaba onlara: “Biz de asker değil miydik? Biz de askerî eğitim almadık mı? Bizim de taşıdığımız rütbelerimiz yok muydu ki siz bizi âdeta yok saydınız ve bu şekilde bir ordunun inşasına gittiniz?” Buna biz niye ihtiyaç duyalım? Bu ülkenin buna neden ihtiyacı olsun? Bunları irdelemek durumundayız. Bu işin yarını var. Bakınız, dünya durdukça biz Suriye’yle 2 komşu ülke olarak hayatımızı idame ettirmiş olacağız. Suriye iç savaşından bugüne kadar bu Hükümetin Suriye’ye yapmış olduğu yatırımın, siyasi yatırımın bu kadar süre içerisinde ülkeye getirdiği maliyete bir durup bakmak ve bunu bir değerlendirmek gerekiyor. Bizim ülkemize bu ne kazandırdı, ilişkilerimize neler kaybettirdi? Bunlar, iki ülkenin karşılıklı hak ve hukukunun, aslında birbirleri üzerindeki haklarının da

bir gerekçesi ve belki de elzem olan bir ihtiyacıdır. O zaman, değerli arkadaşlar, “Yurtta sulh, cihanda sulh.” ifadesini izin verin ben de kullanmak istiyorum. Her ne kadar, 30’lu yıllarda CHP kongresinin ve siyasetinin bir söylemi olarak bu ifade seçilmiş olsa da aslında bu ülkenin hariciyesinin, dâhiliyesinin ve bu ülke Hükümetinin dışarıda ve içeride siyasetinin belki de asla ve asla gündemden düşmeyen, en temel ilkesi durumuna gelmiştir. (HDP sıralarından alkışlar)

Bakınız değerli arkadaşlar, biraz önce kürsüden hatip arkadaşlarımız mevcut, kurulmuş olan Ceyşül Vatani, Suriye’deki karşılığı olan Ceyşül Vatani, bizdeki tanımlaması da millî ordunun giderlerinden bahsediliyor ve bununla ilgili verilen herhangi bir cevap yok.

Yakın zamanda, Afrin’deki zeytinliklerle ilgili, zeytinlerle ilgili, zeytinyağlarıyla ilgili, onlarca, on binlerce tonluk yağla ilgili birçok haber gündemleştirildi ve o yağların nasıl satıldığı, nerelere götürüldüğü, kimler arasında mübadeleler yapıldığı birkaç defa da gündeme geldi.

Son söz, diyorum ki: Zeytin ağacı, Kur’an’ın tanımıyla şecere-i mübarektir, mübarek bir ağaçtır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi Sayın Erdoğan.

NİMETULLAH ERDOĞMUŞ (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

O ağaç kimin toprağındaysa, o ağaçta kimin emeği varsa, o ağacın mülkiyeti kime aitse, onun yine o mübarek ağacına kavuşması gerekiyor, ki Suriye’nin kendi iç düzenlemesi de, kendi iç barışı da komşularıyla barışı da bundan geçer. Bu ülke buna muktedirdir. Hükümetle, iktidarla devleti özdeşleştirmeyin ve devleti arkanıza alarak kendinizi dokunulmaz kılmayın; hükümet ayrıdır, devlet ayrıdır diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, siyasi parti grupları adına söz taleplerinin tamamı karşılanmıştır.

Sayın Bakanın bir açıklama yapmak için talebi var.

Buyurun Sayın Bakanım.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak’ın, sözlerinin Meclisin geneline değil muhataplarına yönelik olduğuna ilişkin açıklaması

HAZİNE VE MALİYE BAKANI BERAT ALBAYRAK – Sayın Başkan, demin gündeme geldi, “‘Muhataplık hususu’ söylemi Meclisin tamamına mı?” konusuyla ilgili herhâlde söylendi. Benim sözlerimin tamamı muhataplarına, Meclisin geneline değil, bu çerçevede çünkü bu konuyla ilgili defaatle açıklama yapıldı. Nitekim bu bir atasözüdür; laf, dinleyene söylenir. Muhatapları olduğu içindir ki zaten defaatle gerek basın açıklaması gerek tekzip gerek basında gerek burada, Cemal Bey açıklama yaptı.

OYA ERSOY (İstanbul) – Muhataplar kim?

HAZİNE VE MALİYE BAKANI BERAT ALBAYRAK – Ona müteakiben, Meclisin tamamını itham niteliğinde değil, muhatapları niteliğinde bir açıklamadır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun.

29.- *İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, efendim, bu açıklamayı kesinlikle gerçeği örtmek için kullanamazsınız. Sizin videonuzu burada izlettirdim, istiyorsanız basın önünde de izletiriz. Siz bu lafları söylemişsiniz, haberlere çıkmışsınız, FOX Haber koskoca haber yapmış bunun hakkında. Bunu asla kabul etmiyoruz -bu söylediğinizi- ve bakın, halk, milyonlarca insan bunu, bu tartışmaları izliyor, halk gerçekleri görüyor, siz gerçeği açıklamıyorsunuz. Deyin ki “O gün orada, Ordu’da yaptığım konuşma hataydı, kastımı aştım.” ama “Ben onu söylemedim.” diyemezsiniz.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Sayın Başkan, “Söylemedi.” dedik ya.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Video ortada. Kendi sesinizle, kendi görüntünüzle yapılmış olan bir konuşmadır. Her şey ortada.

Teşekkür ediyorum.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Sayın Başkanım, söylemedi, ben de oradaydım.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Video var, video, ortada!

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Söylemediği şeyi niye desin ya?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Görmüş ama bakın, izledik biz.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Hayır söylemedi, ben oradaydım.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – İzledik biz.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Canlı dinledim.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ne anlama geldiğini söylüyor, ne anlama geldiğini.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Aç bak, sen de bak.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Anlayın, anlayın.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sen anlamıyorsun, video var, video.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Biz biliyoruz, siz anlamıyorsunuz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – İzledik biz.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ya, siz öyle anlıyorsanız o sizin sorunuz, bizim değil ki!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – İstedığınız gibi anlayın siz!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

30.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bu açıklamayı Sayın Bakanın Meclis tecrübesi eksikliğine veriyorum. Şimdi, zaten, tüm konuşma Genel Kurula hitaben yapılır. “Ben bütün Meclisi kastetmedim, muhataplarını...” deyince yine muğlak bir alan bırakıyorsunuz. Kime söylediniz? Ya kime söylediğini söyleyecek, “Şu kişiye söyledim.” diyecek ve o kişiyle arasındaki tartışmayı netleştirecek ya da böyle “Bütün Meclise...”

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Muhataplarına...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Nereden bileyim kastının AKP Grubu dışındaki muhataplar olmadığını falan. Böyle bir açıklama yok.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Kim alınıyorsa onlara gidiyor laf! Kime gidecek?

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Kim rahatsız oluyorsa ona!

BAŞKAN – Sayın Özel, bu...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bakın, Sayın Başkan, Meclis kürsüsü, tuttuğunuz ve parasını devlete ödediğiniz otel salonlarındaki sunum kürsüleri kadar konforlu değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Oralarda istediğinizi söylersiniz, istediğinizle dalga geçersiniz ama burada, milletin vekilleri, bir laf söylediğinizde, bir söz söylediğinizde onun nereye gittiğini anlar ve sizden netleştirmenizi ister.

Siz ilk dakika elektronik aksamla meşgul olmasaydınız zaten müdahale edecektiniz. O yüzden, bu konuda muğlak bırakılan bu açıklama tatmin edici değildir, bunun netleşmesi lazım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özel, bakın, sabah 11.00'den, görüşmelere başladığımızdan beri, Sayın Bakana yönelik olmak üzere, bu bahsettiğiniz konudan çok daha ağır eleştiriler vardı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Dinleyeceğiz cevapta!

BAŞKAN – Sayın Bakan bunların hepsini şu saate kadar sabırla dinledi, cevap vereceği zamanı bekledi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam, cevaplayacak.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, burada yeni bir müzakere usulü ya da kimin, neyi, nasıl söyleyeceği... (HDP sıralarından gürültüler)

Müsaade edin.

Yani bunun çok daha ötesinde laflar burada konuşuldu.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

A) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

1) Adalet Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Adalet Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) YARGITAY (Devam)

1) Yargıtay 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yargıtay 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

*C) DANIŞTAY (Devam)**1) Danıştay 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Danıştay 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**Ç) CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)**1) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)**1) Türkiye Adalet Akademisi 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Türkiye Adalet Akademisi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**E) HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU (Devam)**1) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**F) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)**1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**G) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)**1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**Ğ) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)**1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**H) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**İ) KAMU İHALE KURUMU (Devam)**1) Kamu İhale Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Kamu İhale Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**İ) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**J) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)**1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**K) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)**1) Türkiye İstatistik Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Türkiye İstatistik Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**L) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)**1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı*

M) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Hazine Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

N) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)

1) Sermaye Piyasası Kurulu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Sermaye Piyasası Kurulu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

O) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Savunma Bakanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, şahısları adına, lehinde ilk söz, Balıkesir Milletvekili Sayın Adil Çelik'in.

Buyurun Sayın Çelik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ADİL ÇELİK (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 yılı bütçesi ikinci turunda şahsım adına ve sunulan bütçe kanun teklifi lehinde konuşmak üzere söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, Gazi Meclisimizin çok değerli üyelerini ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

2002 yılından bu yana, AK PARTİ hükümetleri döneminde her alanda inanılmaz hizmetlere imza atılmıştır. İktidara geldiğinde cumhuriyetimizin 79'uncu yıl dönümü kutlanırken, yetmiş dokuz yılda yapılan hizmet ve eserler on yedi yılda neredeyse ikiye katlanmış, halkımızın istifadesine sunulmuştur. 2002 yılından bu yana inşa edilen okul sayısına, hastane sayısına, bölünmüş yol ve otoyollara, barajlara, köprülere, millî savunma unsurlarına baktığımızda bu eserleri görmemek için özel gayret sarf etmek gerekir.

AK PARTİ'den önceki dönemde yapılmayan birçok eser ve hizmet hayata geçirilirken karşımızda her zaman olduğu gibi “istemezükçüler” yine iş başındadır. Teşekkür etmek bir yana, yapılan eserleri küçümsemek ve karalamak adına her şeyi yapmaktalar. Ülkemiz bu tayfaya alışıktır. Daha önce de 1970 yılında ilk boğaz köprüsünün temeli atılırken karşı çıkanlar aynı kişilerdi; keza, TÜRK TELEKOM'un özelleştirilmesinin önüne set çekenler de aynı meşreptendi. Düşünün ki Türkiye Cumhuriyeti'nin toplam dış borcu 65 milyar dolar, TÜRK TELEKOM'un piyasa değeri 40 milyar dolar ve tek başına dış borcumuzun yüzde 60'ını karşılıyor. İşte, geleceği görmek, ülkemize vizyon çizmek bir yana, içinde bulunduğu günü dahi değerlendirmekten âciz olanların ülkemize verdiği zararın boyutu. Eğer geleceği görselerdi, teknolojinin gideceği yeri kestirebilselerdi herhâlde ülkemize bu bedeli ödetmezlerdi diye düşünüyorum. Ne var ki bu hataların telafisi yok. Sebep olanlar ve alkışlayanlar belli. Geçmişten bu örnekleri niye verdiğime gelince: Çünkü aynı zihniyet hâlâ aynı yerde duruyor, bir adım ilerlemiş, gelişmiş değil.

Bugün Amerika Birleşik Devletleri'nde devlet, özel sektöre ne istediğini söyler, özel sektör teknoloji geliştirir, üretir ve devlet satın alır. Amerika bu şekilde süper güç olur, bizde ise Tank Palet Fabrikası üzerinden fırtına koparılır. Sırf yerli insansız hava aracı üretiminin başlangıcında önüne konulan engelleri, atılan çelmeleri hatırlatmak istiyorum. Bugün, terörle mücadelede ülkemize çağ atlatan, insan unsurunu en aza indirerek Mehmetçiklerimizin risklerini minimum düzeyde tutan bu teknoloji özel sektör tarafından geliştirilmiştir, emsallerinden 5 kat ucuzdur ve en önemlisi, teknolojisi yerlidir. Daha önce imal edilen İHA ve SİHA'lardan sonra TİHA yani taarruzi insansız hava aracı

üretilecek bu alanda dünyadaki 4 ülkenin arasına Türkiye de girmiştir. Geriye dönüp baktığımızda, bütün bu yapılanlara karşı çıkanlar mı yoksa arkasında duranlar mı doğru yerdedir, herhâlde bir şey söylemeye lüzum yok. Bizler hizmet ve eser üretiyoruz. Onların bir kısmı İHA'lara karşı çıkıyor, bir kısmı otoyollara, köprülere, Kanal İstanbul'a karşı çıkıyor, bir kısmı da türlü türlü bahanelerle Tank Palet Fabrikasına karşı çıkıyor. Netice olarak bütün bunlar yapılırken de gayrisafi millî hasılamız artmış, ihracatımız katlanmış, enflasyon tek hanelere düşmüş ve ülkemizde büyük bir ekonomik canlılık sağlanmış.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; demokrasilerde iyi işleyen bir yargı sisteminin varlığı, elzem olduğu gibi, aynı zamanda, sosyal ve ekonomik kalkınmanın da vazgeçilmez unsurudur. Adalet Bakanlığının 2019-2023 yol haritasını oluşturan Yargı Reformu Strateji Belgesi Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından açıklanmıştır. Demokrasinin özünü oluşturan hukukun üstünlüğü ve ifade özgürlüğü için bağımsız, tarafsız, adil, etkili ve hızlı bir yargı sistemi esastır. Buna göre, liyakat ve performansı esas alacak şekilde atama, nakil ve terfi sistemi, yargıda hedef süre uygulaması, icra iflas sistemi, noterlik hizmetleri, avukatlık mesleki yeterliliğinin artırılması, hukuki güvenliği artırıcı tedbirlerin alınması, ara buluculuk uygulamaları gibi çeşitli düzenlemelerle adalet alanındaki reform ve uygulamalar çağın gereklerine göre geliştirilmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ekonomide yaşanan dalgalanmalar, yaptırım tehditleri ya da bölgesel belirsizlikler Türkiye'yi hedeflerinden uzaklaştıramamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çelik, sözlerinizi tamamlayın lütfen.

ADİL ÇELİK (Devamla) – Türkiye Cumhuriyeti, sadece ülkemizin değil, ülkemize umut bağlayan mazlum coğrafyaların, dost ve kardeş ülkelerin de güvenliği ve huzuru için her zaman güçlü ve dimdik ayakta durmak zorundadır. Bizler, büyük bir gururla Cumhuriyetimizin 100'üncü yılını kutlamaya hazırlandığımız bu dönemde, Ulu Önder Atatürk'ün gösterdiği tam bağımsız, güçlü, çağdaş ve modern Türkiye hayalini gerçekleştirmek için çalışmaya devam edeceğiz.

Adalet, Millî Savunma, Hazine ve Maliye Bakanlıklarımız ile Yargıtay ve Danıştay Başkanlıklarımızın, ayrıca 2020 yılı merkezî yönetim bütçesinin tamamının devletimize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli milletvekilleri, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.08

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 20.25****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Emine Sare AYDIN YILMAZ (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30’uncu Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon yerinde.

Şimdi, yürütmeye söz vereceğim.

Yetmiş dakikalık süreyi Sayın Bakanlarımız kendileri eşit şekilde kullanacaklar.

İlk söz Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit Gül’e aittir.

Buyurun Sayın Gül. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Bakanım, süreniz yirmi üç dakikadır.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlığımızın 2020 yılı bütçesini takdim etmek üzere huzurlarınızdayım. Aziz milletimizi, Gazi Meclisimizi, tüm milletvekillerimizi, şahsım ve Adalet teşkilatımız adına saygıyla selamlıyorum.

Sizlerin onayına mazhar olmasını beklediğimiz yeni bütçemizin, yargı ve adalet hizmetlerinin geliştirilmesine vesile olmasını diliyorum.

Bütçe görüşmesini, son bir yıllık faaliyetlerimizin anlattığı önemli bir zemin ve faaliyetlerimiz hakkında yüce Meclisi bilgilendirmek için önemli bir fırsat ve önemli bir muhasebe imkânı olarak değerlendiriyoruz.

Sözlerime, Saraybosna, Srebrenitsa’da soykırımı maruz kalan tüm soykırım mağdurlarını rahmetle anarak başlıyorum. Başta Aliya olmak üzere tüm Boşnak kardeşlerimizin gözyaşlarını bütün insanlık unutsa da biz asla unutmayacağız.

Malumunuz olduğu üzere, devletin bütün fonksiyonları yetkisini Anayasa’dan, meşruiyetini de millettten alır. Millet bütün işlerimizin hakemi ve hâkimidir. Türk yargısı da milletin yargısıdır, Türk milleti adına karar verir, millet adına adaleti tesis eder.

Yargının bağımsızlık ve tarafsızlık vasıfları da kaynağını yine millettten alır. Bütün yargı mercilerimiz, Anayasa’nın kendilerine sağladığı bağımsızlık güvencesi altında görevlerini yapmaktadırlar. Yargı mercileri bir idari teşkilat olmadığı gibi kamu tüzel kişiliği hiyerarşisinde bir taşra müdürlüğü de değildir. Yargı yetkisi münhasıran yargıya aittir. Bunun iki anlamı vardır: Birincisi, yargı hiçbir kişi, kurum veya merciden emir ve talimat alamaz. İkincisi de yargının yegâne ideolojisi adalettir. Hiçbir grup, zümre veya yapı, yargıya kaynak olamaz. Yargı, ele geçirilecek bir mevzi değildir, asla ama asla el değmemesi gereken bir mercidir.

Değerli milletvekilleri, yargının bağımsız bir merci ve milletin yargısı olarak daha iyi işlemesi, böylece vatandaşımızın yargıya olan güveninin artması hepimizin ortak dileği ve hedefidir. Adalet dağıtan mahkemelerin bağımsızlığı ve tarafsızlığı iyi işleyen bir yargı için olmazsa olmaz bir şarttır. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğindeki hükümetlerimizin son on yedi yıldaki

temel motivasyonu da bu anlayıştaki reform çizgisidir. Bu hedef doğrultusunda önümüzdeki yıla dair yapacaklarımızı anlatmadan önce 2019 yılında yaptığımız bazı çalışmalarını değerli Genel Kurulla paylaşmak isterim.

“Geç gelen adalet, adalet değildir.” anlayışıyla işleyişi aksatan süreçlere yargının kendi içerisinde çözümler üretmesi imkânlarını sağladık ve bu kapsamda, 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla hedef süre uygulamasını başlattık. Bu hedef süre uygulamasıyla, vatandaşımız davasını açtığı esnada bu davanın hangi sürede tamamlanacağı konusunda bir yargı olarak milletimize verilen bir taahhüt uygulamasına başladık ve böylece vatandaşlarımız, davasının daha şeffaf ve öngörülebilir hâle geleceği bir sisteme kavuşmuş oldu. Ve vardığımız sonuçta, soruşturma aşamasında bu hedefe yüzde 74 oranında ulaşıldığı, hukuk mahkemelerinde yüzde 82 oranında, ceza mahkemelerinde de yine yüzde 84 oranında, idare mahkemelerinde yüzde 85 oranında bu hedef süreye uyulduğu görülmektedir. Ve bu verilerin de ışığında yargı mensuplarımızın bu konuda çok hassas davrandığını söyleyebiliriz.

Bildiğiniz gibi iş hukuku uyuşmazlıklarında ara buluculuğu 2018 yılında başlatmıştık. 2019 yılında da yine ticari uyuşmazlıklarda dava şartı olarak ara buluculuk uygulaması Meclisimizin takdiriyle başladı. Ve değerli Genel Kurulla, hazırladığımız 2019 yılındaki rakamları paylaşmak istiyorum: 374 bin uyuşmazlıkta ara bulucu görevlendirilmiştir, bu uyuşmazlıkların 216 bini yani yüzde 57’si anlaşmayla sonuçlanmıştır. Bu sonuç, 400 iş mahkemesinin bir yılda yapacağı iş anlamına gelmektedir. Yine, 1 Ocaktan itibaren başlayan ticari uyuşmazlıklarda da 141 bin dosya ara bulucuya sevk edilmiştir. Tamamlanan, görüşmesi biten 118 bin dosyadan 70 bini anlaşmayla sonuçlanmıştır yani burada da oran yüzde 60’tır. Bu da yaklaşık 60 ticaret mahkemesinin bir yılda yapacağı iş hacmine tekabül etmektedir. Ve böylece, ara buluculuk uygulamasının Türk yargı sisteminde çok önemli ve başarılı bir şekilde uygulandığını söyleyebiliriz. Sicile kayıtlı 10.520 ara bulucu var ve bildiğiniz gibi, Aralık 2019 sınavında da 6.271 kişi daha ara buluculuk sınavını kazanarak başarılı olmuştur. 2020’de yeni ara buluculuk sınavını da açmayı planlıyoruz. Özellikle tüketici uyuşmazlıklarında ara buluculuk kapsamının genişletilmesi ve yeni ara buluculuk işlerinin de kapsamının genişletilmesi çalışma planımız arasındadır.

Ceza muhakemesindeki bir diğer dostane çözüm yolu olan uzlaştırmada, yine, 2019 yılında 237.680 dosyadan 199.194’ü yani yaklaşık yüzde 84’ü uzlaşmayla sonuçlanmıştır. Böylece 300 asliye ceza mahkemesinin göreceği dava yine vatandaşlarımızın uzlaşmasıyla sonuçlanma imkânına kavuşmuştur.

Yine, 2019 yılında yürürlüğe giren bir diğer düzenleme ve uygulama, elektronik tebligat uygulamasıdır. Özellikle, davaların uzamasına neden olan sebeplere baktığımızda, tebligatın yapılamaması, ilgiliye yapılamaması, muhatabına ulaşamaması hem hak kaybına neden oluyordu hem de davaların sürüncemede kalmasına ve uzamasına sebebiyet veriyordu. Bu uygulama da bizzat yargı tarafından büyük bir başarıyla uygulanmış, 14 milyondan fazla tebligat bu usulle vatandaşlarımıza ve muhataplarına yapılmıştır. Böylece 512 bin ton kâğıt israfından kurtulmuşuz ve yine, 8.714 ağaç da kurtarılmıştır. Bu anlamda da yine bu uygulamayı da başarıyla sürdürmeyi planlıyoruz.

Yine, UYAP’la diğer kamu kurumlarının entegrasyonunu sağladık. Bu çerçevede, Emniyet ve savcılık arasında UYAP ekip entegrasyonu da başarılı bir şekilde devam etmektedir. Böylece, polis memurlarımız tebligat taşıma yerine, anında savcılığa ya da Emniyete bu yazışmalarını ulaştırabilmiş, soruşturmalar da daha hızlı ve yine daha emin adımlarla sağlanabilmiştir.

Yine, Merkezî Takip Sistemi'yle küçük alacakların takibi, borçluyu ve alacaklıyı daha koruyan bir usule kavuşmuştur.

Bildiğiniz gibi, nisan ayında hafta sonlarında nöbetçi noter uygulamasına başladık. Böylece de hem ticaretin çarklarının hafta sonu dönmesine hem çalışan işçi ve memurlarımızın da hafta sonu iş ve işlemlerini yapabilmesine imkân getirdik ve yine, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın Türkiye'de istediği yerde bu belgeleri alabilmesine imkân getirdik. Keza Türkiye'de de herhangi bir noterden yapılan işlemin başka bir yerden anında alınabilmesi imkânı sağlandı.

Yine, bu yıl Türk Yargı Etiği Bildirgesi açıklanarak yargı mensuplarının uyması gereken etik ilkeler ilk olarak kamuoyuyla ve yargı mensuplarıyla paylaşıldı.

Yine, Türkiye Adalet Akademisi yeniden kuruldu. Yeni kurulan istinaf mahkemeleriyle birlikte 15 yerde istinaf mahkemesi kurulmuş oldu. Adliyelerde adli görüşme odalarının kapsamı genişletildi ve Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlüğü kuruldu. Adli Tıp Kurumunca her ilde otopsi işlemlerinin yapılabilmesi sağlandı, 2 yerde de ayrıca DNA laboratuvarı kuruldu. Yine 6 ayrı yerde faaliyet gösteren Ankara Adliyesi... Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızla yaptığımız protokolle yeni adliye binası için adım attık.

Hem personel kaynağının artırılması hem Sayın Cumhurbaşkanımızın kararıyla bazı avukatlık hizmetlerinden alınan KDV oranları yüzde 18'den yüzde 8'e düşürülerek vatandaşlarımızın hukuki erişim hakkı yine burada desteklenmiş oldu.

Önümüzdeki yıl da yine personelimiz içerisinde görevde yükselme sınavını açacağız. Bildiğiniz gibi, geçtiğimiz yıl yine, mübaşirlerimizin genel idari hizmetler sınıfına geçişine imkân sağlandı. Bu vesileyle, görev yapan tüm personelimize, özveriyle çalışan tüm personelimize, avukatlarımıza ve yargı mensuplarımıza da her zaman yanlarında olduğumuzu ve her türlü desteği de yine sürdüreceğimizi ifade etmek isterim. Bu vesileyle, görevi başında ve görevinden dolayı şiddete maruz kalan tüm adalet çalışanlarına, yargı mensuplarına karşı yapılan şiddeti de kınadığımı ve geçmiş olsun dileklerimi ifade etmek isterim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yargı Reformu Strateji Belgesi, bildiğiniz gibi 30 Mayıs 2019'da Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından açıklandı. Bu belgeyi Bakanlıkta bir ekiple, dar bir kadroyla hazırlamadık çünkü yargı ve sorunları tüm milletin ortak sorunlarıdır. Yine, bu, milletin belgesi olsun diye tüm paydaşlarla, herkesle bu belgeyi müzakere ettik, belgede tüm kesimlerin görüş ve önerilerine kulak kesildik. Bu belgeye yapılacak katkılara, önerilere her zaman açık olduğumuzu da ifade etmek isterim çünkü reform statik değildir, dinamik bir süreçtir ve bu süreçte de yine her türlü öneriden -yapılması hâlinde- istifade edeceğimizi burada belirtmek isterim.

Bildiğiniz gibi, birinci yargı paketi, AK PARTİ ve MHP, Cumhurbaşkanlığı'nın özellikle bu süreçte yapmış olduğu sahiplenmeyle ve oy veren, destek veren tüm milletvekillerimizin buradaki iradesiyle yasalaştı, kanunlaştı. Çok önemli adımlar atıldı, özellikle ifade ve düşünce özgürlüğünü genişleten çok önemli düzenlemeler getirildi. Haber verme sınırlarını aşmayan, eleştiri çerçevesinde olan ifadelerin suç oluşturmayacağı evrensel ilkesi bir kez daha tahkim edildi. Yine, ifade özgürlüğünü ilgilendiren, istinafta kesinleşen bazı davalara Yargıtay yolunun açılması sağlanmış oldu. Yine, bazı dosyaların istinafta kesinleşmesi ama aynı dosyada bazı sanıkların Yargıtaya gidip Yargıtay dosyayı bozduğunda, bu arada haksız birtakım infazların olabileceği düşüncesiyle bu hususta infazın beklenmesi ve infazın

sona erdirilmesine yönelik bir düzenleme getirildi. Yine, soruşturma aşamasında tutukluluğa azami bir süre getirildi. Suça sürüklenen çocuklar için de daha kısa bir süre öngörüldü. Bildiğiniz gibi, tutuklama geçici bir koruma tedbiridir, istisnadır; asıl olan tutuksuz yargılamadır. Bu konuda da yine, yasama, birtakım uygulama yaklaşımlarının daha da... Azami bir tutukluluk süresi getirerek asıl olanın tutuksuz yargılama olduğu konusunda iradesini ortaya koymuştur. Bu konuda seri ve basit yargılama usulleri de ceza yargılamasına yeni getirildi, 1 Ocaktan itibaren yürürlüğe başlayacaktır. Keza suçun sübutuna doğrudan etki edecek mevcut delil toplanmadan dava açılmayacağı hususu, iddianamenin iadesi sebepleri de yeniden belirlendi ve tüm bu hususlarla... Özellikle hepsini tek tek sayarak... Vakti de tasarruflu kullanmak adına genel hatlarıyla geçtiğimiz bu pakette çok önemli düzenlemeler yapıldı. Yine, Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı getirildi ve burada özellikle üzerinde durmak isterim ki hukuk fakültelerine başarı girişi şartı... İlk 190 bin kişi hukuk fakültelerine girebiliyordu ama burada bu başarı sırasını da 125 bine çekerek daha nitelikli bir hukuk eğitimi için önemli bir adım atıldı. Hukuk mesleğinin daha başında kaliteli bir eğitimin Türkiye’de hukuk kalitesini artıracığına inanıyoruz. Yine, mezun olduktan sonra da bir sınav getirerek niteliğin daha da artırılması hedeflendi. Adalet hizmetlerinde kalitenin en önemli unsurunun muhakeme yeteneği gelişmiş hukukçular olduğuna şüphe yoktur. Geleceğin yargısını hukuk fakültelerinin şekillendirdiğine hepimiz inanıyoruz ve buralarda verilen eğitimin niteliği bir savcının iddianamesine, bir mahkemenin ilamına konu olabilecektir. Bu yüzden, daha iyi işleyen bir yargı için daha iyi bir hukuk eğitiminin şart olduğuna inanıyoruz. Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı, hâkimlik, savcılık, avukatlık, noterlik ve noter yardımcılığı için de ön bir şart hâline getirilmiş oldu. Özellikle hukuk fakültelerindeki müfredat ve hukuk fakültelerinde hukuk branşı dışındaki hocaların orada ders vermemesi bizim için en önemli hususlardan biridir çünkü orada alınan hukuk eğitiminin yargı mensuplarının kalitesini artıracığına inanıyoruz. Bu konuda da çalışmalarımızı titiz bir şekilde sürdüreceğiz.

Yine, hâkim ve savcı yardımcılığı müessesesi yargı reformundaki hedeflerimizden biridir. Yüce Meclisin iradesiyle kanunlaşmasını ümit ettiğimiz ve yakın zamanda çalışmalarını nihayete erdireceğimiz hâkim ve savcı yardımcılığı da Türk yargı sistemine önemli katkı sağlayacaktır. Özellikle hem iyi bir hazırlık aşamasına girilmesiyle hem mesleki tecrübeyi artırarak yargıdaki toplam kalitenin artacağına inanıyoruz.

Elbette, tüm bu düzenlemeler, mevzuat üzerinde -kanun gerektiren- daha birçok düzenlemenin gerekli olduğunu ortaya çıkarmaktadır, bu konuda Meclisimizin takdiri bu reformlara hız verecektir. Elbette “Bu düzenlemeler de bütün sorunları bir anda çözer.” diye bir yaklaşımımız yok, dünyanın hiçbir yerinde böyle bir sihirli değnek yoktur. Önemli olan bu düzenlemelerin uygulamaya geçmesi, hayat bulmasıdır. Uygulama tarafından sahiplenip bu reformların hayata geçmesinin ve bu konuda tüm paydaşların ortak çabasının gerekli olduğuna inanıyoruz. Reform bir oldubitti değildir, bir süreçtir; reform, yine, bir gidişattır. Elbette bu adımlar çok önemli bir başlangıç noktası olmuştur. Elbette, yargının tüm sorunları çözülmüştür diyemeyiz, yargının verdiği tüm kararlar dört dörtlüktür diyemeyiz, doğrudur diyemeyiz ama Türkiye’de bir hukuk sistemi var, hukuk devletidir; bir karara istinaf yoluyla, yine Yargıtay yoluyla da itiraz mümkündür. Yanlış, hatalı kararın da kendi sistemi içerisinde düzeltilmesine imkân tanınan bir hukuk sistemimiz Türkiye’de mevcuttur ve hangi eksiklik varsa Meclisimizin iradesiyle bu eksiklikleri gidereceğimize ve eksikliklerin tamamlanacağına olan inancımız tamdır.

2019 yılında yaklaşık 5 bin hâkim ve savcı meslek içi eğitime tabi tutulmuştur. 2020 yılında 6 bin hâkim ve savcının yine meslek içi eğitime tabi tutulması yönünde çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

2020 yılında da öne çıkan bazı başlıkları sizlerle kısaca paylaşmak istiyorum. Yeni bir insan hakları eylem planını hayata geçireceğiz. Reform belgemiz kendi içinden çok güçlü bir insan hakları eylem planını ortaya çıkaracaktır ve temel hak ve özgürlükler alanında yeni adımlar atacağız. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, uluslararası belgeler, Anayasa Mahkemesi kararları başta olmak üzere mevzuat ve uygulamada ihtiyaç alanlarını belirleyeceğiz ve bütün kurumlarımızın en yüksek hassasiyeti ve önemle, işbirliği içerisinde bu belgeyi hazırlamak ve uygulamak kararlılığımızda. Çünkü devlet yönetimi, özgürlükleri daraltan bir aygıt değildir; özgürlükleri koruyan, geliştiren, yaşatan temel ve ortak bir zemindir. Tüm reform yaklaşımımız ve anlayışımız da bu çerçevededir. Türkiye bir hukuk devletidir ve 82 milyon vatandaşımızın kendini emin ve güvende hissettiği tüm bu iklimi, tüm bu sonuçları sağlamak devletin temel görevidir ve bu konudaki yaklaşım ve çalışmalarımızı da yine sürdürmeye devam edeceğiz.

AK PARTİ hükümetleri olarak insan haklarına yönelik en küçük bir ihlal teşebbüsüne dahi hep “sıfır tolerans” ilkesiyle hareket ettik. Bundan sonra da yaklaşımımız yine bu çerçevede olacaktır. Hukuk devleti ilkesinin bir gereği olarak, kamu görevlilerinin keyfi bir tutum ve muamele yapmasına, hukuk sınırlarının dışına çıkmasına asla müsaade edemeyiz. Her görev gibi kamu görevi de milletin emanetidir, milletin refah ve huzuru içindir. Bu görevlerin suistimaline en küçük bir tolerans gösteremeyiz. Bu konuda kararlı bir şekilde, özgürlük alanlarını genişleterek ve insan haklarını koruyarak çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

Terör örgütlerine karşı etkin ve kararlı mücadelemiz devam edecektir. Hak ve özgürlüklerin geliştirilmesi, huzur ve güvenliğin korunması birbiriyle tenakuz oluşturan kavramlar değildir. Vatandaşın huzurunu korumak, özgürlük- güvenlik dengesinden de geçmektedir.

Ülkemiz, bildiğiniz gibi, tüm kurumlarda olduğu gibi yargıda da bir FETÖ travması yaşadı. Türk yargısı bu konuda çok önemli bir mücadeleyle çalışmalarını 15 Temmuz öncesi ve sonrası sürdürmüştür ve hem kendi içinde arınma hem de suçluların cezalandırılması boyutuyla her yönden devam etmektedir. Asla rehavete yer yoktur çünkü FETÖ’yle mücadele ülkenin huzuru, milletin hukuku için olduğu kadar, yargının saygınlık ve bağımsızlığı için de çok önemlidir, anlamlıdır.

Bu mücadele, 251 şehidimizin, 2.193 gazimizin ve aziz milletimizin bütün kurumlarımıza ve yargıya emanetidir. Bu mücadele, 3 yaşındaki bebeğini yatağına yatırıp vatanını kurtarmaya giden Özel Harekât polisimiz Demet Sezen’in, 15 yaşındaki işçi Halil İbrahim Yıldırım’ın, kahraman askerimiz Ömer Halisdemir’in, yiğidimiz, aslanımız Halil Kantarcı’nın ve bütün şehitlerimizin emanetidir. Kitaplara sığmayan destansı direnişiyle “Milletin gücü tankın gücünü yendi.” dedirten bütün gazilerimizin emanetidir. İşte, bu örgüt karşısında ihtiyat ve dikkati elden bırakmadan bu mücadeleyi yapacağız çünkü bu mücadele milletimize karşı boynumuzun borcudur. Esasen siyasetüstü bir devlet ve millet hukukudur, mücadelesidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; özellikle yargımız kuru ile yaşı, suçlu ile suçsuz birbirinden ayırarak ve terörle mücadelesini hukuk içinde kararlılıkla sürdürecektir. Buna inancımız tamdır. Bu çerçevede, lekelenmeme hakkını ve masumiyet karinesini korumanın da bu mücadelenin saygınlığını ve etkinliğini artıracak temel araçlardan biri olduğuna inanıyoruz.

Bu çerçevede, Ağustos 2017'deki lekelenmeme hakkına ilişkin yapılan CMK'deki düzenleme çok önemlidir. Bakınız, bu lekelenmeme hakkıyla birlikte, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 257.419 ihbar dosyası açılmış, bunlardan 152 bin vatandaşımız da soyut iddialar olduğu için lekelenmemiştir. Bu 152 bin vatandaşın kapısına polis gitmemiştir, iş yerine polis gitmemiştir, şüpheli olmamışlardır. O vatandaşlarımız dahi bu konuda, lekelenmemeleri için korunmuştur. Aksi takdirde, ceza adaletinin amacı dışında kullanılması, soruşturmaların suistimal ve iftiralara alet edilmesi yine yargıya da insanlığına en büyük haksızlığı oluşturuyordu. Bu çerçevede, yine 2019 yılında 109 bin kişi ihbar kaydı almıştır, hiçbir şekilde şüpheli olmamıştır çünkü soyut iddialar sebebiyle kapısına polis gönderilmemiştir. Bu da çok önemli bir düzenleme olarak yine yürürlüğünü sürdürecektir.

Değerli milletvekilleri, FETÖ'yle mücadele konusunda iade taleplerimiz somut delillere ve kesin delillere rağmen maalesef yerine getirilmemektedir. Bu konuda özellikle ABD makamlarının FETÖ elebaşını iade etmemesi büyük bir çifte standart ve uluslararası hukuka aykırı bir durumdur. Özellikle bazı ülkelerin terörle mücadeledeki terör seçiciliğini, "senin teröristin, benim teröristim" ayırımı da şiddetle kınıyoruz. Bunun hukukta hiçbir yeri yoktur. Türkiye olarak FETÖ, PKK, YPG, DEAŞ'la mücadelemizi eş zamanlı olarak ve hukuk çerçevesinde kararlı bir şekilde sürdüreceğiz. Bu sorun bir insanlık sorunudur ve terör insanlığın ortak düşmanıdır ama bugün kırmızı bülten taleplerinin dahi dikkate alınmaması, iade edilmemesi de bu konuda uluslararası toplum için ve bizler için de bir turnusol işlevi görmüştür.

Yeni dönemde yargı mensuplarının mesleki kalitesini artıracak çalışmalarımızı ve mesleki yaşantılarında öngörülebilirliği sağlayacak düzenlemeler yapacağız. Bunlardan biri de uzmanlaşmadır. Hukuk hâkimi, hukuk hâkimi olarak görevine başlayıp emekli oluncaya kadar, ceza hâkimi de yine kendi ihtisas alanında devam edecektir.

Bir diğer husus, özellikle Hâkimler ve Savcılar Kurulunun yapısı, özellikle tarafsızlığı yönünde, işte, Meclisin seçmesi, Cumhurbaşkanının seçmesi yönünde eleştiriler var ancak burada 16 Nisan referandumuyla milletimiz yargı bürokrasisinin, HSK'nin bir zümre ya da bir grubun elinde değil, milletin temsilcileri aracılığıyla seçilmesine yönelik çok önemli bir tercih ortaya koymuştur ve milletimiz bunu oylamış, kabul etmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Bakan.

Buyurun.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL (Devamla) – Böylece ilk defa HSK'nin 7 üyesi Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri arasından seçilecektir. Bu Anayasa çalışmasını MHP'yle yaparken de hep eleştiriler "Siz kendi yargınızı kendiniz seçeceksiniz, AK PARTİ buraya üye seçecek..." Ama baktığımızda değerli arkadaşlar, Anayasa'da -biz o gün de söyledik- kendimiz için değil ülkemiz için biz bu çalışmayı yapıyoruz, bugün için değil yarın için yapıyoruz dediğimizde... Bugün geldiğimiz noktada HSK seçimi için birinci turda üçte 2 çoğunluk sağlanması gerekmektedir. AK PARTİ'nin üçte 2 çoğunluğu var mı? Yok. "Ya, MHP'yle yaparsınız, çoğunluksunuz." Orada da üçte 2 çoğunluğumuz yok. "İkinci turda seçersiniz." İkinci turda da beşte 3 çoğunluk var. Beşte 3 çoğunlukla da yine AK PARTİ ve MHP olarak seçemiyoruz. Burada da Mecliste bir konsensüs gerekiyor, bir uzlaşma gerekiyor. Dolayısıyla bu düzenlemelerin de tamamen yargı bağımsızlığına yönelik çok önemli

düzenlemeler olduğuna inanıyoruz. Çünkü millet seçmiş milletvekilini buraya getirmiş ve milletin temsilcisi olarak HSK üyelerini seçmesinden daha doğal bir şey olamaz, bu da demokratik meşruiyettir. (AKP sıralarından alkışlar)

Özellikle cezaların infazına yönelik hem uygulama hem akademisyenler düzeyinde çalışmalar devam etmektedir. Yüce Meclisimize her zaman bu konuda da katkı sunmaya hazırız. Özellikle bazı suçlardan dolayı yaşlı, hamilelerin yine evinde infazı gibi bazı düzenlemeler de var. Yine işyurtları çerçevesinde meslek edindirme anlamında 51.270 hükümlü ve tutuklu mesleki eğitim almaya devam etmektedir.

Yine, kadına yönelik şiddette etkin mücadelemizin devam edeceğini de ifade etmek isterim. Kadına yönelik şiddet sadece bu zulme maruz kalan kadınları değil, toplum olarak hepimizi yaralamaktadır ve bu konuda hiçbir tolerans göstermeden “ama”sı, “fakat”ı olmadan mücadelemizi sürdüreceğiz ve sadece fiziksel değil, kadına yönelik her türlü şiddeti en güçlü bir şekilde kınıyoruz ve bu mücadeleyi de toplumun tüm kesimleri, barolarımız, kurumlarımız, akademisyenler, medya ve sivil toplum olarak sürdüreceğiz.

BAŞKAN – Sayın Bakan, teşekkür ediyorum.

Sözlerinizi tamamlayın lütfen.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL - Ve özellikle ŞÖNİM’lerde, her şiddete maruz kalmış kadının avukat desteğiyle sonuna kadar yanında yer alınacağı düzenlemeyi de yakın zamanda hayata geçireceğiz.

Yine savunma makamının güçlendirilmesine yönelik çalışmalarımız devam edecek. Bu konuda yine, sözlerimi toparlarken, özellikle tüm süreçte desteklerini sürdüren, çalışmalara katkıda bulunan, eleştiri ve önerileriyle yine yargı reformu belgemizin olgunlaşmasına katkı sağlayan tüm milletvekillerimize, tüm paydaşlara teşekkür ediyorum. Elbette, Meclisimizin takdiriyle bu sürecin devamı paketler hâlinde gelecek ve daha da güzeliyle, olgunlaşarak yine Meclisimizin iradesiyle teşekkül edecektir.

Ben bu duygu ve düşüncelerle, adil kararların makul bir sürede verildiği, 2020 yılının 2019 yılından daha verimli, daha adil, daha makul sürede yargılamanın olduğu bir yıl olması dileğiyle tüm Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Yürütme adına ikinci söz Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Berat Albayrak’ın.

Sayın Albayrak, buyurun lütfen. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAZİNE VE MALİYE BAKANI BERAT ALBAYRAK – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi ve bizleri izleyen kıymetli vatandaşlarımızı sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Bugün Hazine ve Maliye Bakanlığının 2020 yılı bütçesini yüce Meclisimize arz edeceğiz. Bütçenin hazırlanmasında emeği geçen tüm Komisyon üyelerine ve çalışma arkadaşlarımıza teşekkür ederek sözlerime başlamak istiyorum.

2002 yılından bu yana Türkiye ekonomisinin gelişimine baktığımızda, en başarılı alanlardan bir tanesinin bütçe performansı olduğunu görüyoruz. Sıkı mali politikalar ve bütçe disipliniyle birlikte, her alanda toplumsal refahın ve gelişmenin taşıyıcısı olan önemli yatırımlar hayata geçirilmiştir. Şimdi, 2020’li yıllara girerken aynı disiplini koruyarak yeni hükümet sisteminin idari anlamda sağladığı avantajlarla birlikte yarının büyük ve güçlü Türkiye ekonomisini inşa etmek üzere yeni bir ruh ve anlayışla yolumuza devam ediyoruz. Kamu maliyesinden yatırımlara, hazinecilikten finansa kadar

ekonominin tüm alanlarındaki politikalarımıza yön verecek bu yeni anlayışla birlikte önümüzdeki on yılların ekonomik altyapısını Allah'ın izniyle oluşturacağız. 2000'li yıllarla birlikte küresel ekonomideki geçişkenliğin yoğunlaştığı ve bunun sonucu olarak kırılganlıkların arttığı bir dönemde Türkiye ekonomisini tüm dış etkilere karşı daha korunaklı, daha rekabetçi bir yapıya kavuşturmak için bahsettiğimiz yeni anlayış anahtar görevi görecektir.

Küresel ekonomide son dönemde yaşananlardan defaatle bahsettim, hepimizin malumu. Son on beş, on altı ayda ne kadar kritik bir dönemi geride bıraktığımızı, yaşadığımız kur ataklarını, verdiğimiz mücadeleyi birçok yerde anlattım, bugün, bir kez daha dile getirip Komisyondaki konuşmamı tekrarlamak istemiyorum. Bugün, küresel ticaret ve finans sisteminin büyük bir türbülanstan geçtiği, belirsizliklerin her geçen gün daha da arttığı, son altı yıldır özellikle içeriden ve dışarıdan maruz kaldığımız çok farklı saldırılara ve bunların ekonomik maliyetlerine rağmen talip olduğumuz değişimi, ulaşmak istediğimiz hedefleri ve bu yolda ektiğimiz tohumları anlatmak istiyorum.

Biliyoruz ki tüm değişim süreçleri sancılı olmuştur. Her değişime direnen, mevcudu korumak isteyen, konforlu pozisyonlarını kaybetmek istemeyenler olmuştur. Küresel ekonomi ve finans sistemi, bugün, hedeflediğimiz değişimi hayata geçirmesek belki bir daha yakalayamayacağımız çok önemli fırsatlar sunuyor. Küresel ticaret sistemi, İpek ve Baharat Yollarından sonra bir kez daha Batı'dan Doğu'ya doğru kayıyor. Çin ve Hindistan'ın başını çektiği Doğu ekonomisi, üretim ve pazar büyümesiyle önümüzdeki yıllarda Batı merkezli küresel ekonomi ve finansın ağırlık merkezinde değişim yaşanacağını çok net bir şekilde ortaya koyuyor. Brexit belirsizliği, hâlâ net bir projeksiyon ortaya koyamayan avro bölgesi, bir taraftan da daha belirgin hâle gelen ekonomik yavaşlamanın gideceği noktayı kestirmeye çalışıyor. Türkiye'ye uzun dönemdir dayatılan, sözde kurumların bağımsızlığı gibi gündemlerin ne hikmettir ki uğramadığı küresel finans sisteminin başat oyuncularını yavaşlama ve artan aşağı yönlü riskler nedeniyle genişletici para politikaları uygulamaya başladı. Geçtiğimiz yıl 4 kez faiz artırımı yapan Amerika Merkez Bankası, bu yıl 3 kez faiz indirimi yaptı. Avrupa Merkez Bankasıysa mevduat faiz oranlarını düşürdü ve yeni bir varlık alımı programı başlattı. Gelişmekte olan birçok ülke, ekonomilerinin toparlanması için faiz indirimlerini öncelik hâline getirdi. Herkes, küresel yatırım pastasından aldığı payı, küresel ticaretteki pozisyonunu kaybetmek istemediği bir resimle karşı karşıya.

Küresel ekonomideki belirsizlikler her geçen gün artarken başta Avrupa olmak üzere ülke yönetimlerindeki zayıf siyasi yapılar ve öngörülemez tablo gelecek için daha da karamsar tabloların çizilmesine neden oluyor. Yaşanan bu tablo, Türkiye'ye aynı zamanda çok farklı fırsatlar da sunuyor. Küresel ticaretin eksenini değişse bile sahip olduğumuz merkez ülke konumuyla birlikte özellikle enerji, ulaşım ve iletişimde son on yedi yıldır sağladığımız büyük altyapı yatırımlarıyla dünyanın tüm köşelerine ulaşan geniş ihracatı, güçlü kurumları, genç ve eğitilmiş insan kaynağıyla küresel yatırımlara ve ticarete güvenli liman, küresel finansa yeni bir merkez ve dünyanın ilk 10 ekonomisinden biri olabileceğimize inanıyoruz ve tüm bu vizyonumuzu, stratejimizi bu inanç üzerine inşa ediyoruz. Enflasyon, cari açık ve tasarruf açığı gibi uzun yıllardır süregelen sorunlarımız var. Bu sorunları azaltırken yeni riskler oluşturmayacak kaliteli büyüme trendine, düzenli ve sürdürülebilir finansman oluşturacak bir modele, ekonomik ve finansal güvenliği sağlayacak bir mimariye ihtiyacımız var. İşte, bu ihtiyaçların tamamına karşılık vermek için, bu yapıyı eksiksiz kurmak, hedeflediğimiz ideale kavuşmak için tüm yol haritamızı hazırladık; uygulamaya da başladık. İşte bugün bu yol haritasını, Türkiye ekonomisine

ilişkin idealimizi, yüzlerce liyakat sahibi genç kardeşimizle, özel sektörde sahip oldukları imkânların çok daha altında imkânlarla rağmen ülkesi için sorumluluk alan yol arkadaşlarımızla, tecrübesiyle yılların birikimini yeni nesillere aktaran kadrolarımızla gece gündüz çalıştığımız bu vizyonu, bu ideali paylaşmaya çalışacağız.

Göreve geldiğimiz ilk günden itibaren bu vizyonun üzerine kurduğumuz politikalarımızın tamamında temel düsturlarımızın başında “İstisare” oldu. Kamudaki bu güçlü insan kaynağını karar alma süreçlerine çok daha fazla katma hassasiyetinde olduk. Daha önce “Finansal İstikrar Komitesi” adıyla dönem dönem toplanan komiteyi “Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi” adıyla yeniledik, kapsamını, katılımcı sayısını genişleterek finans politikalarında en üst karar alma mercisi hâline getirdik.

Hazine, Merkez Bankası, BDDK, Bankalar Birliği, SPK, BİST ve benzeri birçok kurumumuzun üst düzey yöneticileriyle finans ve kalkınma alanında atmamız gereken her adımı bilimsel raporlar ve dünya örneklerindeki en iyi uygulamalar ışığında belirledik ve belirlemeye devam ediyoruz. Hazine ve Maliye Bakanlığı altında tüm bu organizasyonu daha da güçlendirerek güçlü ve bağımsız bir Türkiye ekonomisi için çalışıyoruz.

On yedi yılda birçok alanda yapılan yatırımların ardından ve en son olarak yeni Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle birlikte tam bağımsız Türkiye hayalinin bağımsız ve güçlü bir ekonomiyle mümkün olduğuna inanıyoruz.

Türkiye, 2002’den bu yana kadar eğitimden ulaşıma, sağlıktan sosyal politikalara kadar birçok alanda gerçekleştirdiği yatırımlarla çok önemli bir kalkınma ve gelişme hikâyesi ortaya koydu. Bu hikâyeyi gerçekleştirmek için çıktığımız yol boyunca siyasi ve ekonomik sayısız birçok engelleme ve saldırıyla karşı karşıya kaldık. En başından beri siyasi ve bürokratik vesayet girişimleri, içeride ve dışarıda Türkiye’yi hedef alan terör faaliyetleri, siyasi ve toplumsal istikrarı bozmaya yönelik girişimler ve tarihimizin en kanlı darbe girişimiyle ve yine, son olarak, tarihimizin en kapsamlı finansal saldırısıyla karşı karşıya kaldık. Türkiye’nin on yedi yıllık başarı hikâyesi, saydığım bu ardı arkası kesilmeyen saldırılara rağmen gerçekleşmiştir.

Bu dönemde elde ettiğimiz kazanımlar için hep birlikte çok ciddi bedeller ödedik. Bundan sonra da milletimizin bu kazanımlarını korumak ve her geçen gün üzerine daha fazlasını koyabilmek için çalışmaya devam edeceğiz.

Haziran 2018’de geçiş yaptığımız Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle birlikte, artık tüm kazanımların kurumsallaşacağı ve yeni hedeflere daha hızlı, daha emin, daha güçlü adımlarla ilerleyeceğimiz bir yola girdik. Cumhuriyetimizin 100’üncü yılına yaklaşırken büyük ve güçlü Türkiye hedefimize ulaşmak istiyorsak her alanda sağladığımız bu gelişmeleri, güçlü ve bağımsız bir ekonomiyle taçlandırmak zorundayız.

Bu amaçla yürüttüğümüz politikaları detaylıca ele alacak olursak; önceliğimiz, kırılganlıkla mücadelede başarılı bir süreç yönetimi olacaktır. Elbette, ekonomimizi arzu ettiğimiz noktaya taşımak için mevcut durumda kırılganlık oluşturan konuların, Türkiye ekonomisinin kronik sorunlarının kalıcı çözümlerle ele alınmasını öncelik olarak ele aldık.

Cari denge: Bu alandaki ilk başlığımız cari denge konusu oldu. Her yıl ortalama 50 milyar doların üzerine dayanan cari açığın finansmanı, ekonomimiz üzerindeki en büyük yük olagelmıştır. Bu yükü mücadele için attığımız her adımda cari açığa etkiyi, üretim ve ihracata katkısı, ithalattaki gereksiz

yoğunluğun ortadan kaldırılmasını temel prensibimiz hâline getirdik. Küresel ticaretteki büyük daralmaya rağmen, aldığımız tedbirler ve verdiğimiz desteklerle ihracatımızı düşürmedik. İthalatımızı azaltmak için, her alanda yerli kaynakların ve yerli üretimin tercih edilmesini sağladık.

Bundan sonraki süreçte de ihracat ve katma değerli üretime dayalı sektörleri desteklemeye, kaynakların da özellikle bu alanlarda kullanılmasına özen göstereceğiz. Enerji, maden, petrokimya, turizm, bilişim, otomotiv, tarım ve ilaç sanayileri stratejik alanlarımız. Gerek kredi büyümesinde gerek Varlık Fonu eliyle yapacağımız yatırımlarda öncelikli alanlarımız bu sektörler olacak. Bu yıl, cari fazlada rekorlar kırdığımız bir yıl ve ekonomiyi küçültmeden cari fazla vererek kapattığımız bir yıl olacak inşallah. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Cari fazlanın yanında, yine kronik alanlarımızdan birini enflasyon olarak kabul ediyoruz. Şunun altını net bir şekilde çizmek istiyorum: Eğer büyük ve güçlü Türkiye ideali kurmak istiyorsak ve dünyanın en büyük 10 ekonomisinden 1'i olmayı hedefliyorsak enflasyonu kalıcı bir şekilde yüzde 5'in altına taşımamız lazım. Bu anlamda, para politikalarımız ile maliye politikalarımız arasında güçlü bir uyum tesis ettik. Attığımız her adımın, her düzenlemenin ya da finansal alandaki her kararın enflasyondaki etkisini inceleyerek hareket ediyoruz.

Enflasyonu oluşturan en önemli alanların başında gelen gıda fiyatları alanında 3 Bakanlık olarak; biz, Tarım ve Orman Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı her ay düzenli olarak toplantılarımızı gerçekleştiriyor ve gıda enflasyonu ile mücadele konusunda gerekli yapısal adım ve politikaları takip ediyoruz. Enflasyonla mücadelede atalet etkisi ve üretici tarafındaki maliyetlerin nedenlerini yakından takip ederek bunlara yönelik önlemlerimizi çok hızlı şekilde hayata geçiriyoruz.

Geçtiğimiz yıldan bu yana enflasyonda önemli derecede iyileşme katettik. Tüketici fiyatları üzerindeki üretici fiyatları kaynaklı baskıların zayıflaması, enflasyon beklentilerindeki iyileşme ve güçlü baz etkisinin devreye girmesiyle 2019 yılı Eylül ve Ekim aylarında tek haneli seviyelere gerileyen enflasyon, Kasım ayında geçen yılın aynı dönemine göre 11,1 puan gerileyerek yüzde 10,56 seviyesinde gerçekleşmiştir. Para ve maliye politikalarının güçlü eş güdümüyle, mal ve hizmet pazarlarındaki rekabet ve verimliliği artıracak yapısal reformlarla enflasyonla mücadelede güçlü duruşumuzu sürdüreceğiz ve enflasyonu kalıcı olarak düşük tek haneli seviyelere inşallah indireceğiz. Bu çerçevede, Yeni Ekonomi Programı'nda enflasyonun 2020 yılında yüzde 8,5'e, program dönemi sonunda da yüzde 4,9'a düşmesini hedefliyoruz.

Tasarruf araçları ve finansman konusunda önümüzdeki birkaç yıl içinde katma değerli üretim ve ihracata dayalı sürdürülebilir büyümeyi yakalamış, cari açığı kontrol altına almış, doların etkinliği azalmış, uzun vadeli, TL'ye dayalı finansmanı sağlayabilen bir Türkiye ekonomisi oluşturma hedefi doğrultusunda önemli bir alan olarak tasarruf araçlarımızın etkinliğini de görüyoruz. Bu açığı kapatmak için emeklilik sisteminin reforme edilmesini oldukça önemli görüyoruz. Yapısal dönüşüm adımlarımız içerisinde de yer alan bu reform, daha sürdürülebilir bir emeklilik sistemini vatandaşlarımızın hizmetine sunacak. Dolayısıyla bu kapsamda, tasarruflar artırılarak dış müdahalelere karşı ekonomimiz daha güçlü hâle gelecek.

Finansman alanında bir diğer stratejik aracımız Varlık Fonu olacak. Mevcut portföyünde değer oluşturarak Türkiye'de cari açığın kapanmasına katkıda bulunan projelere yatırım yapılacak. Varlık Fonu, Türkiye Cumhuriyeti'nin 100'üncü kuruluş yıl dönümü olan 2023 yılında 100 milyar dolarlık büyüme hedefine koşuyor.

Petrokimya, yerli kaynağa dayalı enerji üretimi, madencilik gibi cari açığı azaltan projelerin yanı sıra telekomünikasyon, İslami finansman, İstanbul Finans Merkezi gibi stratejik sektörlere odaklanacağız.

Bu başlık kapsamında, Sigortacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun yasal düzenlemesini tamamladık.

BİST ve Bankalar Birliği ortak girişimiyle yerli reyting şirketimizi kurduk.

Kamunun tek hissedar olduğu Türk Reasürans AŞ'yi faaliyete geçirdik.

Hisse senedi piyasasında hisselerin gruplandırılarak yatırımcının kolay seçiminin sağlanmasına yönelik olarak Borsa İstanbul'da yeni pazar kriterlerini devreye aldık.

Sermaye piyasalarında pazar ve ürün çeşitliliğini artırmak amacıyla atılan adımları güçlendiriyoruz.

Türk lirası gecelik referans faiz oranına TLREF'e dayalı krediler ve tahvil araçlarını yaygınlaştırıyoruz. Her iki tarafı da Türk lirası olan faiz takası anlaşmalarının altyapısını oluşturarak bankalarımızın orta ve uzun vadeli TL faiz risklerini döviz likiditesi ihtiyacına gerek kalmadan yönetmelerinin altyapısını tamamlamadık. Böylece, bu alanda faizin Borsa İstanbul çatısı altında belirlenmesini sağlıyoruz.

Ülkemizde iç tasarrufların artırılması noktasında çalışmalarımız devam ederken bu kapsamda dış tasarrufları da ülkemize çekecek çalışmaları ihmal etmiyoruz.

Küresel sisteme entegrasyonumuzu güçlendirerek ülkemizin uluslararası sermayeyle etkileşimini pekiştirmektediriz.

Üst fonlar, girişim sermayesi fonları, melek yatırımcılık ve kitle fonlaması uygulamalarını daha da geliştirerek hayata geçirmek suretiyle yalnızca yurt içi değil, yurt dışı tasarrufların da ülkemize akışını hızlandırıyoruz.

İslami finans sistemi ve uygulamalarının geliştirilmesine özel önem veriyoruz. İslami finans uygulamalarını geliştirerek, sistem dışındaki tasarrufları sisteme kazandırarak yurt dışından da bu alandaki uluslararası sermayenin ülkemize akışını artırıyoruz. Bu çalışmalar neticesinde, İstanbul Finans Merkezimiz, uluslararası anlamda, İslami finansın da önemli adreslerinden birisi olacaktır.

Ülkemizde son iki yıldır Yeni Ekonomi Programı'yla birlikte girişimcilere kolaylıklar sağlanması noktasında adımlar atılmakta. İşte bu noktada, Dünya Bankası tarafından 190 ülkeyi kapsayan İş Yapma Kolaylığı Endeksi'nde 60'ıncı sıradan bu yıl itibarıyla 33'üncü sıraya kadar yükseliş kaydetmeyi başardık. G20 özelinde elde ettiğimiz 11'inci sıradaki yerimizi önümüzdeki yıllarda daha yukarılara taşıyarak, doğrudan yatırımlar ve dış tasarruflar için cazibe merkezi hâline getirerek İstanbul Finans Merkezinin oynayacağı rolü güçlendireceğiz. Buna yönelik olarak, sermaye piyasalarının güçlendirilmesi kapsamında dış yatırımları kolaylaştıracak, yatırım ortamını iyileştirmeye yönelik mevzuat çerçevesini gözden geçirmeye dönük çalışmalara devam edeceğiz. Tüm bu adımlarımız finansal alanda çok daha güçlü bir yapıya kavuşmamıza sebep olacak.

Küresel ekonomide yaşanan istikrarsızlıklardan kaynaklanan dış şoklara karşı ülkemizin finansal bir savunma mekanizmasına sahip olması, yeni bir finansal ekonomik mimarinin kurulmasıyla mümkün olacaktır. Özellikle gelişmekte olan ülkelerin, kalkınma süreçlerinde karşı karşıya kaldıkları en büyük zorluklardan olan küresel istikrarsızlıklar, büyüme patikalarında sapsmalara, hatta büyümede duraksamalara sebep olmaktadır. Yeni finansal ekonomik mimariyle güvence altına alınacak finansal

yapımız, belirlediğimiz büyüme yolundaki engellere takılmadan, duraksamadan ilerlememize inşallah katkı sağlayacaktır. Bu kapsamda, mimarimizi dünyadaki en ileri örnekleri dikkate alarak oluşturuyoruz. Maruz kaldığımız finansal saldırıların ardından piyasalardaki bozulmaların önüne geçmek için adımlar atıyor, sağladığımız her iyileşmeyi vatandaşımıza, sanayicimize, üreticimize yansıtıyoruz.

Son dönemde, Anadolu’da sanayicimizle, üreticimizle bir araya geldik, devreye aldığımız tüm bu paketlerin ne kadar önemli bir görev ifa etmeye başladığını gözlemlemeye başladık. İşte bu kapsamda, devreye aldığımız en önemli paketlerimizin başında İVME Finansman Paketi geliyor. Enflasyona dayalı, uzun ve ucuz maliyetli bir finansman modeliyle birlikte, cari açığın düşürülmesine katkı veren, katma değerli ve teknolojik üretim yapan firmalarımızı destekliyoruz. Haziran ayında devreye aldığımız bu paket kapsamında, kasım ayı sonu itibarıyla 51.372 müşteriye yaklaşık 40 milyar TL limitli tahsis tutarının yaklaşık 25 milyar TL’si kullanılmış oldu.

Yine, benzer şekilde piyasaların yaşadığı en zor günlerde KOBİ’lerimize, 200 binden fazla KOBİ’imize “Birlikte kazanacağız.” diyerek aldığımız ekonomi değer paketleri kapsamında 25 binin üzerinde firmamıza 20 milyar liralık, bunun yanında KOBİ Değer II projeleri kapsamında yaklaşık 45 milyar liralık finansman sağladık. İşte bu desteklerin, bu paketlerin etkilerini, sonuçlarını sanayi üretiminde yavaş yavaş görmeye başladık; piyasalardaki güvenin artmasında, ertelenen yatırım ve harcamaların hayata geçmesinde görüyoruz, görmeye de devam edeceğiz. İşte tüm bu adımların sonucunda bir sene önce ihtimal dahi verilmeyen bir tabloyla yılı inşallah, kapatacağız.

2019 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış gayrisafi yurt içi hasıla, üç çeyrek arka arkaya pozitif büyüme kaydetti. Üçüncü çeyrekte ayrıca yıllık bazda büyümeyi de pozitif geçirdik ve bu dönemde yıllık bazda sanayi üretimi, yüzde 1,6; özel tüketim harcaması, 0,9’la pozitif büyümeye döndü. Yılın son çeyreğine ilişkin ekim, kasım, aralığın ilk on günü öncü göstergeler, ekonomideki bu ivmenin daha da güçlendiğini, çeyrek bazlı büyümenin dördüncü çeyrek itibarıyla yüzde 5 oranında olacağını ve bu yılı öngördüğümüz üzere birilerinin aksine, negatif değil, inşallah, pozitif bir büyümeyle kapatacağımıza işaret ediyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar.)

İmalat Sanayisi Kapasite Kullanım Oranı, 2019 Kasım ayında geçen yılın aynı ayına göre 3,1 puan artarak 77,2’ye; otomobil ve beyaz eşya satışlarında da tüm bu toparlanma noktasında 2019 Ekim ayı itibarıyla geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 130 artış, beyaz eşya satışlarında ekim ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 26 oranında artış yaşanmaya başladı.

Ekonomiye olan güven de artmaya güçlü bir şekilde devam ediyor. Reel Kesim Güven Endeksi, 2019 Kasım ayında bir önceki yılın aynı ayına göre 9,2 puan artarak 102 seviyesine ulaştı. Hizmet Sektörü Güven Endeksi 13,4 puan, Perakende Ticaret Sektörü Güven Endeksi 13,3 puan, İnşaat Sektörü Güven Endeksi 8,6 puan artış gösterdi. Mevsim etkilerinden arındırılmış Ticaret Perakende Sektörü Güven Endeksi de ekim ayında yüzde 4,8 artarak 102,3 oldu ve reel ihracatımız, 2019 yılının ilk dokuz ayında yüzde 7,9 oranında artmıştır. Genel ticaret sistemine göre nominal ihracat, ekim ayında -on iki aylık- 179,9 milyar dolara ulaşmış, bununla birlikte, on iki aylık ithalatsa 205 milyar dolara gerilemiştir. Genel ticaret sistemine göre ihracatın ithalatı karşılama oranı, 2018 Ocak-Ekim döneminde 73,6 oranında gerçekleşirken 2019 yılının aynı döneminde yüzde 86,5 seviyesine yükselmiştir. Her alanda sağladığımız tüm bu destekleri ve iyileşmeleri koruyarak bu düzeyi, inşallah, daha da yukarıya taşıyacağız.

Temelde, biraz önce saydığım, Türkiye ekonomisine ilişkin hedeflerle ilerlerken piyasalarda, reel sektörde düzenli bir şekilde güçlenmeyi de beraberinde sağlayacağız. Bürokrasinin azaltılması ve yatırım ortamının iyileştirilmesine yönelik adımlar atmaya devam edeceğiz. Reel sektörü güçlendirmeye, katma değerli üretimi desteklemeye yönelik uygulamaları hayata geçirmeye devam edeceğiz.

Bu bağlamda, son birkaç yılda iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesi, proje bazında yenilikçi ileri teknoloji yatırımlarının desteklenmesi, AR-GE reformunun hayata geçirilmesi ve fikri mülkiyet haklarının uygulanması gibi çok önemli adımlar atıldı. Orta yüksek ve yüksek teknoloji seviyeli sektörlerde, katma değeri yüksek bu ürünlerin ve sektörlerin gelişimi için kritik önem taşıyan ürünlerin üretimini artırmak üzere Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı'nı başlattık. AR-GE'yi, yenilikçilik ve teknolojik dönüşümle yüksek katma değerli ürünlerin üretimini desteklemeye yönelik uygulamalara, kimya, ilaç, tıbbi cihaz, makine, elektrikli teçhizat, otomotiv, elektronik ve raylı sistem araçları başta olmak üzere, imalat sanayisi sektörlerini önceliklendirerek devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, sözlerinizi toparlayın lütfen.

HAZİNE VE MALİYE BAKANI BERAT ALBAYRAK (Devamla) - Yargı reformuyla iş ortamını daha da iyileştirerek bu kapsamda hukuk uygulamalarında makul sürede yargılanma hakkı daha etkin korunarak yargılama sürelerinde öngörülebilirlik artırılabilecektir. Yine bu kapsamda, yargı reformuna ilişkin düzenlemeleri adım adım hayata geçiriyoruz. Bu sayede, yargılamada sadeleşmeyle etkinliği artıracak ve uyuşmazlıklara yönelik alternatif çözüm yollarını sunacağız.

İhracat Ana Planı kapsamında üretimden pazarlamaya, tasarımdan markalaşmaya hedef ülkeler ve hedef sektörler başta olmak üzere tüm ihracatçı firmalarımıza EXIMBANK aracılığıyla finansman imkânını geliştireceğiz.

Turizmde sezon süresini uzatarak kişi başı harcama tutarını artırarak 2023 Türkiye Turizm Stratejisi için Kültür ve Turizm Bakanlığımıza gereken maksimum desteği sağlayacağız.

Girişimcilik ekosistemini yeni finansman araçlarıyla, yöntemleriyle desteklemeye devam edeceğiz. Finansmana erişimde sıkıntı yaşayan çekirdek, başlangıç ve erken aşama şirketleri için yeni finansal araçlar sunarak özellikle melek yatırımcılık sistemini, üst fonlara kaynak aktarım mekanizmasını ve girişim sermayesi fonlarına doğrudan kaynak aktarım mekanizmasını devreye aldık. Bu bağlamda, girişim sermayesi fonlarına doğrudan kaynak aktarımı kapsamında önümüzdeki beş yıllık dönem içerisinde 2 milyar lira tutarında kaynak aktarmayı hedefliyoruz.

Ve inançlıyız çünkü bu milletin inandığı zaman neleri başarabileceğine defalarca şahit olduk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İnançlıyız çünkü ülkemizin insan kaynağının ve potansiyelinin farkındayız.

Güçlüyüz çünkü tarihin en büyük üç kur saldırısına rağmen, düşmeden, yıkılmadan yolumuza devam ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Güçlüyüz çünkü yüz yıllık cumhuriyetin, bin yıllık devlet kültürünün bağrından çıkan liyakat ve ehliyet sahibi kadrolara, eşi benzeri olmayan tecrübeye kurumlara sahibiz.

Ve umutluyuz çünkü aziz Türk milletinin ve onun cumhuriyetinin ilelebet payidar olacağına inanıyoruz.

Ve umutluyuz çünkü on yedi yıldır attığımız tohumların çok yakın zamanda filizlere, fidanlara dönüşeceğini çok iyi biliyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ben bu duygu ve düşüncelerle yüce heyetinizi bir kez daha saygıyla selamlıyorum.

2020 yılı bütçemizin ülkemize, milletimize, Meclisimize hayırlı olmasını temenni ediyorum, hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Yürütme adına son söz, Millî Savunma Bakanı Sayın Hulusi Akar’a aittir.

Sayın Akar, buyurun lütfen.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Berat Bey bitirince bütün AKP'liler çıkıyor, Hulusi Bey'i dinlemeyecekler mi?

BAŞKAN – Sayın Öztunç, güzel güzel gidiyoruz, lütfen.

Buyurun Sayın Akar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Millî Savunma Bakanlığı bütçesini sunmak üzere bulunduğumuz bu Gazi Meclisin çatısı altında sizleri saygıyla sevgiyle, aziz milletimizi de bizi izleyenleri de yine aynı şekilde saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim.

Dünyada ve bölgemizde, hepinizin bildiği gibi, önemli gelişmeler olmakta, bu söz konusu gelişmeler de beraberinde çok ciddi risk ve tehditleri de getirmektedir. Böyle bir ortamda, 82 milyon vatandaşımızın huzur ve güvenliğine, egemenliğimize, bağımsızlığımıza yönelecek her türlü tehdit ve tehlikeye karşı, mücadelemizi “Ölürsem şehit, kalırsam gazi.” anlayışı içerisinde ve asil milletimizin sevgisi, güveni ve duasından aldığımız ilhamla azim ve kararlılıkla sürdürmekteyiz.

Yurt içi ve sınır ötesinde terör örgütlerine karşı aralıksız sürdürdüğümüz mücadelede, milletimizin teröre karşı dirayetli ve kararlı duruşuyla büyük başarılar elde edilmiştir. Mücadelemiz, en son terörist etkisiz hâle getirilinceye kadar devam edecektir.

Suriye'nin kuzeyinde yuvalanan teröristlerin ülkemizin güvenlik ve istikrarına yönelik tehdidinin ve sınırimızda terör koridoru oluşturma girişimlerinin bertaraf edilmesi amacıyla operasyonlar icra edilmiştir, bildiğiniz üzere. DEAŞ terör örgütünü, DEAŞ'la Mücadele Küresel Koalisyonu'yla birlikte etkisiz hâle getirmeyi arzu etmemize rağmen, bu mümkün olmayınca, Türk Silahlı Kuvvetleri, Fırat Kalkanı Harekâtı'nı 15 Temmuz hain darbe girişiminden sadece bir ay sonra tek başına icra etmek zorunda kalmıştır. Müteakiben, yine bildiğiniz gibi, Zeytin Dalı Harekâtı icra edilmiştir Türk Silahlı Kuvvetleri unsurları tarafından. Türk Silahlı Kuvvetleri, Fırat Kalkanı Harekâtı'yla, 3 bin civarında radikalleşmiş DEAŞ'lıyı, Zeytin Dalı Harekâtı'yla da 4.500 civarında PKK, YPG, DEAŞ'lıyı, terör örgütü mensubunu, Suriye'nin kuzeyinde etkisiz hâle getirmiştir. Böylece Türkiye'nin, ülkemizin, milletimizin gücünü ve kararlılığını tüm dünyaya göstermiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Fırat Kalkanı ve Zeytin Dalı Harekâtları sonrasında bölgede huzur ve güvenin yeniden sağlanmasıyla, yaklaşık 380 bin Suriyeli kardeşimiz, topraklarına ve evlerine güvenle, gönüllü olarak ve saygın bir şekilde dönmüştür.

Fırat'ın doğusundaysa, defalarca NATO ortaklarımıza Suriye'de birlikte bir güvenli bölge oluşturulması önerilmiş ve Amerika Birleşik Devletleri'yle bazı planlar üzerinde mutabık kalınmıştır. Ancak daha sonra doğrudan harekete geçmemiz, bir zaruret hâline gelmiştir. DEAŞ ve PKK/PYD-YPG terör örgütlerinin varlığını sonlandırmak, hudutlarımızın ve halkımızın güvenliğini sağlamak amacıyla, Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatlarıyla, hepinizin malumu olduğu üzere, 9 Ekim

Saat 16.00'da Barış Pınarı Harekâtı başlatılmıştır. Bu harekâtle, aynı zamanda tesis edilecek güvenli bölgeye başlangıçta 1 milyon, müteakiben 2 milyona ulaşacak şekilde, yerlerinden edilmiş Suriyeli kardeşlerimizin, evlerine, topraklarına yine güvenli, gönüllü ve saygın bir şekilde dönmelerine ve özgürce yaşamalarına imkân vermek amaçlanmıştır.

Harekât, ülkemizin uluslararası hukuktan kaynaklanan hakları, Adana Mutabakatı, Birleşmiş Milletler Sözleşmesi ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Kurulunun terörle mücadeleyle yönelik kararları çerçevesinde yapılmıştır ve yapılmaktadır. Harekâta, Birleşmiş Milletlerce tanınan, Suriye Geçici Hükûmetinin unsurları olan Suriye Millî Ordusu tarafından da önemli destek sağlanmıştır ve sağlanmaktadır. Suriye Millî Ordusu unsurları, kendi topraklarını, evlerini, vatanlarını kurtarmak için mücadele etmektedirler.

Şunu öncelikle ifade etmek isterim ki, biz tüm komşularımızın -Suriye başta olmak üzere- toprak bütünlüğüne saygılıyız, kimsenin toprağında gözümüz yok. Sadece ülkemizin ve milletimizin güvenliğine değil, aynı zamanda bölgede yaşayan Kürtler, Araplar, Asuriler, Keldaniler, Aramiler, Hristiyanlar ve Yezidiler gibi diğer dinî ve etnik grupların güvenliğine de büyük önem vermekteyiz. Buna rağmen, Kürtlere saldırıldığı ve sivillere zarar verildiği şeklinde asılsız, saçma iddialarla dezenformasyon yapılmaktadır.

Türkler ve Kürtler kardeştir, et ve tırnak gibidir. Binlerce yıldır bu coğrafyayı, ekmeği, suyu birlikte paylaşmıştır ve paylaşmaya da devam edecektir. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Bilinmelidir ki PKK, KCK, PYD, YPG Kürtlerin, DEAŞ da Müslümanların, İslam'ın temsilcisi değildir, olamaz. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Tel Rıfat'ta 8 sivil kim öldürdü?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR (Devamla) - Yine, bu caniler, masumların kanı ve canı üzerinden propaganda üretmek için saldırılarını sivil halkın da bulunduğu park, hastane ve hatta ibadethane, kilise gibi yerlerde yapmışlardır. Amaçları, Silahlı Kuvvetlerimizin bunlara karşılık vermesi ve sivil kayıpların yaşanmasıydı ama çok şükür, Mehmetçik, bu oyunu gördü ve karşılık vermedi. Dünyanın da bu namertlerin gerçek yüzlerini görmesini bekliyoruz.

Bu alçaklar, aynı şekilde dünyanın çeşitli yerlerinde yaşanmış olaylara ait video ve fotoğrafları, harekât sırasında olmuş gibi sosyal medyada yayınladılar.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Yalan söylüyorsunuz, yalan. (AK PARTİ ve HDP sıralarından karşılıklı laf atmalar)

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR (Devamla) – Hatta kimyasal silah kullanıldığı iftirasıyla kara propaganda yaptılar. Ancak ilgili kurum ve kuruluşlarla yapılan koordineli çalışmalarla bu alçakların sahtekârlıkları anında ortaya çıkarıldı.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Tabii, yalan...

BAŞKAN – Sayın Kaya, lütfen... Hüda Hanım, lütfen...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR (Devamla) – Türk Silahlı Kuvvetleri envanterinde kimyasal silah atma vasıtası veya mühimmatı kesinlikle bulunmamaktadır. Türk Silahlı Kuvvetlerinde bu konuda konsept, doktrin, eğitim söz konusu değildir.

Bugüne kadar gerçekleştirdiğimiz tüm operasyonlarda masum insanların, tarihî ve dinî yapıların ve çevrenin zararı görmemesi için diğer hiçbir ülkenin göstermediği kadar planlamada ve icrada hassasiyet gösterilmiştir.

Özgürlükler başta olmak üzere bölgede hayatın normalleşmesi için Türk Silahlı Kuvvetlerinin ve ilgili kurum ve kuruluşlarımızın faaliyetleri aralıksız devam etmektedir. Bugün de en son bir seyyar otobüs gitti hastane için.

Bağış Pınarı Harekâtı sırasında Amerika Birleşik Devletleri ve Rusya'yla birer mutabakat imzalanmıştır. Bu mutabakatların uygulanmasında ortaya çıkan aksaklıklar görüşülerek giderilmeye çalışılmaktadır. Pınar bölgesi içerisinde el yapımı patlayıcı ve mayın temizlik faaliyetlerine, sağlık, yiyecek, su, elektrik ve dinî ihtiyaçların karşılanması için hayatın normalleşmesi çabalarına aralıksız devam edilmektedir. Şu ana kadar sivil halka yönelik, hainler tarafından yerleştirilen toplam 2.135 mayın ve el yapımı patlayıcı temizlenmiştir.

Pınar bölgesi dışında ise Rusya Federasyonu'yla Pınar bölgesinin batısı ve doğusunda ortak kara devriyesi icra edilmektedir. İdlib'de ise Astana ve Soçi Mutabakatlarıyla büyük bir insani kriz önlenmiştir, mutabakatla, yeni bir mülteci akınının, yeni bir insanlık dramının yaşanmaması için Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarınca 12 gözlem noktası ihdas edilmiştir ve şu anda fonksiyonlarını sürdürmektedir. Ancak, rejimin kara ve hava saldırıları nedeniyle radikalleşme artmakta, bölge halkı ülkemize doğru, Türkiye'ye doğru göçe zorlanmaktadır.

Irak'ın kuzeyindeki duruma gelince, terör örgütüne karşı Hakurk ve Haftanın bölgelerinde başlatılan Pençe Harekâtları planlandığı şekilde başarıyla devam etmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yurt içi ve sınır ötesinde yürütülen terörle mücadele faaliyetlerimizin yanı sıra Kıbrıs ve çevresi dâhil mavi vatanımız ve semalarındaki hak, alaka ve menfaatlerimizi de azim ve kararlılıkla korumaya devam ediyoruz. Kıbrıs'ta, deniz yetki alanlarında eşit, egemen hakların korunması ve kaynakların adil paylaşımının gerektiğini ısrarla her ortamda savunmaktayız. Kıbrıs, bizim millî meselemizdir. Kimse bu konuda bizden taviz beklemesin, bu konudaki fikirlerimizi, yaklaşımlarımızı herkes bilmektedir. Bizim kimsenin hakkında, hukukunda gözümüz yoktur. Bu konuda iyi komşuluk ilişkilerini arzu etmemiz, taviz ve zafiyet, "Hiçbir oldubittiye izin vermeyeceğiz." dememiz de tehdit olarak algılanmamalıdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Diğer taraftan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Ulusal Mutabakat Hükümeti arasında 2 muhtıra imzalanmıştır. Bunlardan, Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılmasına İlişkin Mutabakat Muhtırası Gazi Meclisimiz tarafından, sizler tarafından onaylanmıştır. Güvenlik ve Askerî İşbirliği Mutabakat Muhtırası da önümüzdeki günlerde takdirlerinize sunulacaktır. Bu muhtıralarla güvenlik ve askerî alanlarda iş birliğinin geliştirilmesi için hukuki zemin oluşturulmuş ve her iki ülkenin hak ve menfaatleri doğrultusunda, tamamen uluslararası hukuka uygun bir şekilde deniz yetki alanları kayıt altına alınmış, bölgede oldubittilere izin verilmeyeceği açık bir şekilde ortaya konulmuştur.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; NATO hâlen önemini korumakla birlikte, son dönemlerde, maalesef, bazı üye ülkeler müttefiklik ruhuna uygun bir tutum sergilememişlerdir. Yeni sınamalar ve ortak güvenlik tehditleriyle kuşatıldığımız günümüzde, müttefiklerimizle dayanışmayı geçmişte olduğu gibi değerli görüyoruz. NATO üyeliğimizden veya müttefikliğimizden vazgeçmek gibi bir niyetimiz söz konusu değildir.

Türkiye, ülkemiz, 1952'den bugüne kadar dünyanın her yerinde NATO harekât, tatbikat ve insani misyonlarında yer almakta, NATO karargahlarına personel desteği sağlamakta, verilen diğer görevleri de başarıyla yerine getirmektedir. Bu bağlamda, Türk Silahlı Kuvvetleri, NATO, Birleşmiş Milletler,

Avrupa Birliği, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı bünyesinde Afganistan'dan Bosna Hersek'e, Lübnan'dan Somali'ye kadar dünyadaki birçok barışı destekleme misyonuna katkı sağlamaktadır.

İttifak tarihi boyunca NATO'nun ruhuna ve misyonuna uygun hareket eden Türkiye'nin müttefiklerden de benzer bir yaklaşımı beklemesi en doğal hakkıdır. Sürekli değişen güvenlik ortamında NATO da doğal olarak vizyon ve stratejilerini sürekli geliştirmektedir. Türkiye sadece kendi sınırlarını değil, NATO sınırlarını da korumaktadır. Türkiye'nin güvenliği, NATO dâhil, tüm Avrupa'nın güvenliğidir. NATO, Türkiye'yle çok daha güçlü ve anlamlıdır. Bunu tartışmaya açmak anlamsızdır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bildiğiniz gibi, ülkemiz önemli bir hava ve füze tehdidi altındadır. 82 milyon vatandaşımızın güvenliği için hava ve füze savunma sistemi bir tercih değil zorunluluktur. Hava ve füze savunma sistemi ihtiyacımızın bir an evvel ve kendimize ait bir sistemle karşılanması amacıyla teknoloji transferi, teslimat takvimi, fiyat ve ortak üretim kriterlerine uygun olarak Rusya Federasyonu'ndan S-400 tedariki için başlattığımız süreç planlandığı şekilde başarıyla devam etmektedir. Diğer taraftan, uzun menzilli bir bölge hava ve füze savunma sisteminin millî imkânlarla tasarlanıp üretilmesine yönelik çalışmalarımız da yoğun bir şekilde devam etmektedir. Türk Silahlı Kuvvetleri, kısa ve orta menzilli hava savunma sistemi olan HİSAR'ı inşallah önümüzdeki yıllardan itibaren kullanmaya başlayacaktır. Bu başarı, geliştirme süreci devam eden uzun menzilli hava savunma sistemimiz SİPER bakımından da büyük önem arz etmektedir.

F-35 tedarikinde ise yatırımcısı ve üretim ortağı olduğumuz, ayrıca tüm yükümlülüklerini eksiksiz olarak yerine getirdiğimiz F-35 projesinde ABD'yle yaşanan sıkıntıların diyalog yoluyla çözümü için elimizden gelen gayreti gösteriyoruz. S-400 tedariki nedeniyle haksız ve stratejik ortaklık ruhuna aykırı bir şekilde F-35 projesi dışında bırakılmamız hâlinde, ihtiyacımızı karşılamak için doğal olarak başka arayışlara girmek zorunda kalacağız.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; FETÖ'den temizlendikçe güçlenen Silahlı Kuvvetlerimiz, milletimizle bütünleşerek bugün her zamankinden daha etkin, caydırıcı ve saygın bir şekilde faaliyetlerine devam etmektedir. Elde edilecek yeni bilgi, belge ve veriler ışığında mücadeleye kararlılıkla devam edilmektedir. Amacımız, bu şanlı üniformayı tek bir hainin bile taşımaya izin vermemektir. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Hepsi senin döneminde oldu ama.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSİ AKAR (Devamla) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sizlerin oylarıyla yürürlüğe giren Askeralma Kanunu'yla dövizle askerlik hizmetinde yaş sınırının kaldırılması, bedelli askerlik hizmetinin sürekli hâle getirilmesi ve yedek astsubaylık statüsünün ihdas edilmesi gibi uygulamalar halkımızın teveccühüyle karşılanmıştır. Sonuç olarak, vatandaşlarımızın ihtiyaç ve beklentileriyle, Türk Silahlı Kuvvetlerinin yükümlü personel ihtiyacı karşılanmış, modern, öngörülebilir ve sürdürülebilir bir sistem tesis edilmiştir. Bu sistemle, örnek vermek gerekirse, er, yedek subay, yedek astsubay olarak askerlik görevine başlayacak bir gencimiz gerekli koşulları sağlaması hâlinde general rütbesine kadar yükselebilecektir. Bu kanunun hazırlanmasında, önce Türk Silahlı Kuvvetleri içinde uzun süreli çalışmalarla imzalı tutanaklı bütün görüşler alınmıştır, tartışmalar yapılmıştır. Bu tartışmaların akabinde ilgili Bakanlık, kurum ve kuruluşlarla ilave çalışmalar yapıldı. Daha sonra parti Grup Başkan Vekilleriyle yaptığımız, onların heyetleriyle yaptığımız çalışmalarda partilerin de görüşlerini ve önerilerini dinledik, onlardan da yararlandık; onları da ilave etmek suretiyle

bu, Meclise gelen taslak tarafınızdan onaylandı ve bu kanunun çıkmasını sağlayan siz milletvekillerine bir kez daha huzurlarınızda teşekkür ediyorum.

Şehit ve gazilerimizin fedakârlıklarının karşılığı yok, bunun bilincindeyiz. Devletimiz ve milletimiz bütün imkânlarıyla bugüne kadar şehit ve gazilerimizin yanında olduğu gibi, bundan sonra da aynı şekilde, artan bir sevgiyle ve saygıyla onların hizmetlerinde olmaya devam edecektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Türk Silahlı Kuvvetlerinin harbe yönelik ihtiyaçlarını karşılamak maksadıyla, sahip olduğumuz teknolojiyi geliştirmek için var gücümüzle çalışıyoruz. Yüksek teknolojiye dayalı savunma sanayisi ürünlerinin millî ve yerli tasarım ve üretimine çok büyük önem veriyoruz. Türk Silahlı Kuvvetleriyle dost ve müttefiklerimizin ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde yerli ve millî üretimde kararlıyız. Tedarik edilmiş olan sistemlerin bakım, onarım ve idamesi, güvenilir sürekli ve maliyet etkin olarak askerî fabrikalarımızda gerçekleştirilerek lojistik sistem mümkün olduğunca dışa bağımlı olmadan sürdürülmeye çalışılmaktadır.

Öne çıkan projelerimiz şunlardır: Tersane ve fabrikalarımız ile Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumunda millî gemi, havadan bağımsız tahrikli denizaltı, Fırtına ve Poyraz Sistemleri, Panter obüsleri; ağır, orta ve hafif silah ve mühimmatları; vakıf şirketlerimizde ise ATAK ve GÖKBEY helikopterleri, HÜRKUŞ, Millî Muharip Uçak, ATMACA, BORA, Kasırga, HİSAR füze sistemleri ve çeşitli elektronik harp sistemleri; özel sektör firmalarında ise insansız ve silahlı hava araçları projeleri, zırhlı araç projeleri başarıyla devam etmektedir.

Bu tank konusunda da müsaadelerinizle kısa bir bilgi sunmak istiyorum. Bu tankla ilgili, Arifiye'yle ilgili çalışmalar on yıldan beri devam etmektedir. Bu on yıllık çalışmaların akabinde, takriben 2008'de başlayan çalışmalarla birlikte 2012, 2015 tarihlerinde OTOKAR tarafından yapılan çalışmalarla 5 prototip yapıldı. Bu 5 prototipin yapılması sırasında OTOKAR, bu özel sektör kuruluşu Arifiye'deki fabrikanın bütün imkânlarından faydalanma şansı buldu. Burada özellikle belirtmek istediğim şey, Arifiye'deki fabrika 1'inci Ana Bakım Merkeziydi veyahut da 1'inci Ana Bakım Fabrikasıydı. Burada bir galat var, şöyle ki: Orada tank ve palet yapılıyor, orada sadece tankların paleti yapılıyor, zırhlı araçların paleti yapılıyor. Dolayısıyla bu da yanlış bir algıya sebep olabiliyor. Bunu da ifade ettikten sonra... Yapılan bu çalışmalar sonunda, ortaya 5 prototip çıktıktan sonra ihale yapıldı. Bu ihaleye 3 firma girdi ülkemizde, bunlardan BMC bu ihaleyi kazandı. Eğer diğer ikisinden biri kazanmış olsaydı benzer şekilde bu fabrikadan yararlanmaları mecburiyeti vardı bir an önce Silahlı Kuvvetlerin ihtiyacı olan bu tankın üretilmesi için. Buradaki çalışmalar sonunda geldiğimiz noktada bu işçilerin hiçbir şekilde özlük hakları kaybolmamıştır, işçilerimiz orada. Orada çalışan askerler ve siviller, mühendisler dâhil 119 kişilik bir İkmal, Kalite, Güvence ve Proje Takip Müdürlüğü kurulmuştur. Fiyatlar dâhil, kalite dâhil, bunların hepsi denetlenecektir ve dolayısıyla bu şekliyle geldiğimiz noktada faaliyetler yürütülmektedir. Amacımız, niyetimiz, maksadımız bir an önce bu tankların Silahlı Kuvvetlerin hizmetine verilmesidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Şöyle ki: Danıştayda bu konuyla alakalı bildiğiniz gibi dava açılmıştır. Dava ilgili dairede görüşülmüştür ve reddedilmiştir. Daha sonra davayı açanlar bir üst mahkeme olarak İdari Dava Dairelerine müracaat etmiştir, orada da reddedilmiştir ve dolayısıyla burada yapılan faaliyetlerin hepsinin yasalara uygun, ekonomik ve askerî ihtiyaçlara uygun şekilde devam ettiğini söyleyebiliriz. Bir de müsaadenizle şunu hatırlatacağım, rahmetli Süleyman

Demirel malumunuz bu Ford fabrikası kurulurken SEKA'nın arazisi meselesi olmuştü ve "Çankaya'nın bahçesini dahi veririm." demişti, bunu da dikkatlerinize sunmak istiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Önemli ve acil ihtiyaçlarımızdan olan millî tankı da bu şekilde karşılamaya çalışıyoruz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; İbni Haldun'un dediğı gibi "Coğrafya kaderdir." Ancak coğrafya ne kadar kadersse Türkiye de bizler de bu coğrafyanın kaderiyiz. Bu nedenle Türk Silahlı Kuvvetlerinin etkin, caydırıcı ve saygın bir ordu niteliğinde olması hayati önemi haizdir. Bu kapsamda, olabildiğince şeffaf bir şekilde yürütölen bu faaliyetleri millet, memleket ve devlet meselesi olarak görüyoruz.

2020 yılı Bütçe Kanun Teklifi hazırlanırken yukarıda belirttiğim gerekçeler çerçevesinde Bakanlığımıza tahsis edilecek kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasına yönelik gerekli her türlü tedbir alınmıştır. Bu bilinçle hazırlanan Bakanlığımız 2020 yılı Bütçe Kanun Teklifi huzurlarınıza getirilmiş bulunmaktadır. Ayrıca Bakanlığımızın 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi de Genel Kurulun takdirlerine sunulmuştur.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; asil milletimizin temsilcileri olan yüce Meclisin, sizlerin Millî Savunma Bakanlığı 2020 yılı bütçe teklifini uygun mütalaa edeceklerine inanıyorum, değerlendiriyorum. Bu vesileyle savunmamızın, güvenliğimizin ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin bu seviyeye gelmesinde emeğı geçen, başta Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere, asker-sivil tüm mensuplarımızı saygıyla anıyor; ölkemizin ve milletimizin birliğı ve bütünlüğü için görev ifa ederken hayatlarını feda eden şehitlerimizi rahmet ve minnetle yâd ediyor, kahraman gazilerimize de saygı ve şükranlarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ayrıca şu anda karada, denizde, havada, yurt içinde ve sınır ötesinde zorlu hava ve arazi şartlarında görevlerini büyük bir kahramanlık ve fedakârlıkla yürüten kahraman mesai ve silah arkadaşlarıma da kazasız, belasız, başarılı görevler temenni ediyorum. Bütçemizin ölkemize, milletimize, Silahlı Kuvvetlerimize hayırlı ve uğurlu olmasını diliyor, Gazi Meclisimizi, sizleri, yüksek heyetinizi ve ekranları başında bizleri izleyen değerli vatandaşlarımızı saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Hürmetler. (AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, yürütme adına söz talepleri karşılanmıştır.

Şimdi şahsı adına aleyhte Mardin Milletvekili Sayın Ebrü Günay, buyurun lütfen. (HDP sıralarından alkışlar)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; günün sonu ve 3 Bakanlığın bütçesini görüştük. Aslında ortaya çıkan tablo şunu gösteriyor: Artan harcamaların kaynağını AKP Hükümeti yine dar gelirli kesimlerden sağlamakta ve ekonomik yükün krizini emekçilerin sırtından çıkarmaktadır.

Enerji fiyatlarını Hükümetin ihtiyaçları ve dağıtım şirketlerinin taleplerine göre şekillendiren AKP Hükümeti yanlış enerji politikalarının yanı sıra, Suriye başta olmak üzere Orta Doğu'da izlediğı savaş politikası ve iç politikadaki Kürt düşmanlığının bugün vardığı yüksek düzeyli gasp ve siyasi darbe ortamı sonucunda savaş bütçesini oluşturmaya çalışıyor.

Görüşmekte olduğumuz bütçede de görüldüğü gibi, siyasi iktidar içine düştüğü ekonomik krizi aşabilmek için sadece yeni vergiler koymakla ve temel mal ve hizmetlerin fiyatlarına sürekli zam yapmakla kalmamış, ayrıca giderek artan borçlanmaya halktan kaynak transfer etmeye çalışmıştır.

Ben bu konuda parçadan bütünü görmek üzere Mardin'den bazı örnekler vermek istiyorum. Aslında memleketin hâlini Mardin'den de görüp anlamak mümkün. Tarihî İpek Yolu'nun geçtiği Mezopotamya Ovası Mardin'in ayaklarına serili bir cennet gibi. Farklı inanç ve kültürlerden medeniyetlerin doğup büyüdüğü bu bereketli topraklar da bugün maalesef rant ve çıkar uğruna kurutulmaya çalışılıyor ve Mardin'in başına bela olmuş bir DEDAŞ var ki Mezopotamya ovasına zarar vermekle kalmıyor, bölge halkına çile çektiriyor.

DEDAŞ, özellikle Kızıltepe ve Derik'te 240 kırsal mahallenin elektriğini kesmiş ve borcu olan olmayan herkesi mağdur etmiş durumda. 1.453 çiftçiyi de elektriksiz bırakan DEDAŞ yüzünden buğday tohumunun toprağa serpildiği bölgede sulama yapılamamakta, buğday tohumlarının yeşertilmesi yağacak yağmurun rahmetine kalmış durumda. Dolayısıyla yağmur yağmazsa tohumlar çürüyecek ve tarımsal üretim duracaktır. Tarımsal sulamanın yanı sıra, evlerde kullanılan suyun da kuyulardan temin edildiği köylerde dinamoların çalıştırılmamasından kaynaklı, köylüler elektriksiz kalmanın yanı sıra, içme suyundan da mahrum edilmekte. Elektrik kesintilerinden dolayı köylülerin beyaz eşyaları dahi bozulmakta. Bugün Mardin 2 temel ihtiyacından yoksun: Elektrik ve su. Dolayısıyla aslında birçok yerde, Türkiye'nin birçok yerinde de elektrik ve su sorunu ciddi bir sorun.

Ayrıca, köylülerin aktarımlarına göre DEDAŞ, çiftçilere üzerinde elektrik borcu, abone numaraları, Ziraat Bankasından kime ait olduğunu bilmedikleri bir hesap numarasının olduğu, elle yazılmış bir makbuz vermiştir. Söz konusu kâğıtta yüksek miktarlarda elektrik borcu görünmekte ancak kullanım miktarı, vergi ve diğer gider kısımları yer almamaktadır. Değerli arkadaşlar, resmî bir kurumun insanlara fatura yerine elle yazılmış bir borç kâğıdı vermesi dolandırıcılık değil de nedir? Neye göre yazıldı bu borçlar? Ziraat Bankasına açılan bu hesap kime aittir? Şişirilip şişirilip çiftçiye kesilen bu faturalarla hem devlet hem de halk dolandırılmış olmuyor mu? Takdiri size bırakıyorum.

Bir de MARSU'nun içme suyuna yaptığı yüzde 200'den fazla bir zam söz konusu. Mardin Büyükşehir Belediyesini geçen dönemki kayyumun görevlendirildiği ilk dönemde 600 milyon TL borçlandıran MARSU geçtiğimiz günlerde bir su zammı yapmış, 2 TL'lik suyu 2020 yılı itibarıyla 6,25 TL'ye yükseltmiştir ve şöyle düşünün: Bazı zamanlarda günlerce suyun akmadığı, sık sık suların kesildiği bir kent. İçme suyuna yapılan bu zamlarla Hükûmet hem vergi gelirlerini artırmıştır hem de dağıtım şirketlerinin taleplerini karşılamayı hedeflemektedir. Savaş okuma işi de özelleştirilip Kent AŞ'ye verince ve Kent AŞ de bunu başka bir taşeron şirkete daha ucuza verince aslında yandaş zenginleşiyor, yoksul vatandaşın cebine gelen gelir cebinden çıkarılıyor.

Değerli arkadaşlar, Mardin'de elektrikler kesik, suya zam yapılıyor. Elektrikleri olmayan, dinamoları çalışmayan halk yapılan zamlı suyu dahi zaten kullanamıyor, vatandaş tankerle su alıyor, aslında 2 kere su parası ödemiş oluyor.

Sormadan geçmeyeceğim: Tüm bu zamlar, şişirilen faturalar, kesilen elektrik ve akamayan su Mardin'de kayyumun yaptığı yolsuzluğu ve girdiği zararları kapatmanın çabası mıdır, borcu kapatmanın başka bir yolu mudur, merak ediyorum.

Bir şeyi söylemeden geçmek istemiyorum. Mardin'de bir esnaf ziyaretinde bir esnaf ismini vererek ifade etmemi istedi, ama malum, düşman hukukunun uygulandığı bir ülkede işgüzar bir savcı muhtemelen kendisine iş bilip vatandaşı mağdur edecektir. Ben isim vermeden söylüyorum: Mardin Derik şehir merkezine giden ana cadde Derik Kaymakamlığının önünden geçiyor ve bu yol tam üç yıldır güvenlik gerekçesiyle kapatılmış durumda. Aslında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın lütfen Sayın Günay.

EBRÜ GÜNAY (Devamla) – Vatandaş şunu söylüyor: “Güvenlik gerekçesiyle kapatılan yoldan kaynaklı ben zarar ediyorum, kazanamıyorum.” Bunu açıkça ifade etmemi istemişti. Buradan onun sözünü yerine getirmiş olayım ama bu bir şeyi de gösteriyor aslında, iktidarın güvenlik politikaları ve güvenlikçi politikaları nedeniyle vatandaşı, esnafı mağdur ettiğinin açık, net, somut örneğidir. Ülkenin hâli, aslında Mardin’den bakıldığında bu küçük tablo böyle görünüyor. Umarım yeni bütçeyle bu böyle olmayacaktır.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, tutanaklara geçmesi açısından söz talep ediyorum sizden.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir dakika müsaade eder misiniz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sürekli bize telefon ve mesajlar geliyor Diyarbakır, Mardin, Şanlıurfa’dan. Borcunu ödeyen vatandaşla ödemeyen aynı kefeye konuluyor. Birisi borcunu ödemişse ödemeyenler yüzünden komple, tüm vatandaşın, bölgenin elektriği kesiliyor. Yazık, günah. Yani hakikaten hatibin dediği olay doğru. Sayın Bakanların bu elektrik konusuyla ilgili bir hassasiyet göstermelerini rica ediyoruz.

BAŞKAN – Anlaşılmıştır.

Sayın Turan, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, Mardin Milletvekili Ebrü Günay’ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin ikinci tur görüşmelerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve Kürt düşmanlığını terör örgütünün yaptığına ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hatibin ısrarla “Kürt düşmanı” ifadesini AK PARTİ Grubu olarak reddediyoruz öncelikle. Kürt kardeşlerimiz tüm diğer bireyler gibi Türkiye Cumhuriyeti’nin eşit birer vatandaşlarıdır. Bin yıllık kardeşliğimizi defaatle söyledik. Bir Kürt düşmanı olduğu bir gerçek ancak bu Kürt düşmanlığını yapanlar, herkesin bildiği gibi, terör örgütleridir Sayın Başkanım. Bu düşman terörle arasına mesafe koyamayanlardır Sayın Başkan. Bu dilin kimseye faydasının olmadığını, kardeşliğimize hâle getirdiğini ve hiç kimseye yakışmadığını ifade etmek istiyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Oluç...

32.- *İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve iç ve dış politikanın, Suriye'de çeteler eliyle sürdürülen vekâlet savaşlarının o bölgede ağırlıklı olarak yaşayan Kürt halkına yönelik olduğuna, çatışma dürtüsünden vazgeçerek diplomasiyi ilk sıraya yerleştirmek gerektiğine ilişkin açıklaması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu konuyu her seferinde bir kez daha tartışıyoruz, tartışmaya da devam edeceğiz belli ki. Ben daha evvel de söylemiştim, elbette ki Sayın Turan da söyledi “Kürt düşmanlığı yapmıyoruz.” diye. Bunun kötü bir şey olduğunu ifade ediyor olması pozitif bir şeydir elbette. Fakat maalesef, var olan politikalar, iç ve dış politika, bölgedeki uygulamalar, kuzeydoğu Suriye’yi işgal girişimi ve savaş operasyonu, bunların hepsi aslında o bölgede ağırlıklı olarak yaşayan Kürt halkına yönelik olmuştur. Yani kuzey ve doğu Suriye’de sadece Kürt halkı yaşamıyor elbette; orada Araplar var, Türkmenler var, Ezidiler var ama orada ağırlıklı olarak yaşayan Kürt halkı bu saldırılara maruz kalmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun lütfen

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Bakın, daha geçen gün, Türkiye’nin desteklediği ve maalesef her türlü yardımı yaptığı ve “Millî Suriye Ordusu” adı verilen, daha önceki Özgür Suriye Ordusu çeteleri... Siz maalesef onlara “Kuvayimillîye” diyorsunuz ve 1919’un geleneğini de yüz yıl sonra ortadan kaldırmış oluyorsunuz. Onlar Kuvayimillîye filan değil; çok açıkça, insanlık suçu işleyen çeteler. Onların savaş suçu işlediklerine dair Birleşmiş Milletler dâhil olmak üzere uluslararası insan hakları örgütlerinin hazırladıkları raporlar var ve bu çok ciddi iddialarla karşı karşıya kalınmış vaziyette. Mesela o çeteler Tel Rıfat’ta geçen günlerde bir katliam gerçekleştirdiler; 10 kişi öldü, 8’i çocuktu. Bütün fotoğraflar ortaya çıktı ve bu çeteler ne yazık ki Türkiye’de çok önemli bir organizasyonmuş gibi destekleniyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Oluç, tamamlayın lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Tamamlıyorum.

Yani şimdi ben bir laf söyleyeceğim, biliyorum, çok insan havaya zıplayacaktır ama kuzey ve doğu Suriye’de bu çeteler eliyle sürdürdüğünüz vekâlet savaşı doğrudan doğruya o bölgede yaşayan ağırlıklı olarak Kürt halkına yöneliktir, başka kimseye değil. Kürt halkının o bölgede siyasi olarak bir statü kazanmasını, kendi kimliğini kazanmasını, kendi kendine yönetecek organları geliştirmesini engellemek amacıyla yapılmış olan bir şeydir; bunu defalarca tartıştık burada, tartışmaya da devam edeceğiz. Türkiye’nin dış politikasını diyalogdan çıkardınız, her aşamada askerî çözümle sonuç almaya çalışan bir anlayışa yerleştirdiniz. Budur tartıştığımız konu esas itibarıyla.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Türkiye’nin dış diplomasisini çökerttiniz ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son kez, buyurun. Lütfen toparlayın.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Toparlıyorum efendim.

...zannediyorsunuz ki askerî güç gösterileriyle dış politikada bir sonuç elde edebilirsiniz. Bunun böyle olmadığını İdlîb’de gördük, yarın Libya meselesinde göreceğiz, ertesi gün Kuzeydoğu Suriye’de göreceğiz. Nasıl bir şey bu yaptığımız? Sizin başlattığımız bir operasyonu, bir işgal girişimini Lavrov sonuçlandırdı, sizden bir gece önce “Bitmiştir operasyon.” diye açıklama yaptı. Böyle bir dönemi yaşıyor Türkiye ve bu, kesinlikle iç politika ve dış politika açısından kabul edilebilir bir şey değildir. Suriye’de meşru olmayan, Libya’da da meşru olmayan güçlerin yanında yer alıyorsunuz ve bunun

üzerine bir cumhuriyet politikası inşa etmeye çalışıyorsunuz. Bu, yanlıştır; bu politika, Suriye’de nasıl duvara tosladıysa önümüzdeki günlerde bir kez daha duvara toslayacaktır, bunu hep birlikte göreceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Siz kimin yanında yer alıyorsunuz?

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bitmez tükenmez bir çatışma dürtüsünden vazgeçerek diplomasiyi tekrardan birinci sıraya yerleştirmek gerekiyor. Buna işaret etmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

33.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un yaptığı açıklamasında “işgal” diye ifade ettiği yaklaşımı reddettiklerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Grup Başkan Vekilinin uzun uzun anlatmış olduğu, özellikle “işgal” diye ifade ettiği, bizi de rencide eden bu yaklaşımı reddediyoruz. “İşgal” diye ifade ettiği, bu milletin, Meclisin ortak tezkeresiyle kabul ettiği bir operasyonun...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ortak değil. Niye “ortak” diyorsun?

BAŞKAN – Müsaade ederseniz...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Evet, bütün partilerin katıldığı bir tezkere kabulüyle beraber ülkenin terörle olan mücadelesinde büyük bir başarıdır, gururdur. Her ne kadar “işgal” dese de buna ilişkin gerekçelerimiz defaatle Meclisin zaıtlarında vardır Sayın Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, ikinci turdaki konuşmalar tamamlanmıştır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, söz talebim var benim de.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

34.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar’ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin ikinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Bakanları dikkatle dinledik, bir Sayın Bakan tarafından yapılan ve aslında millî bir iş yapıyormuş ambalajı içinde, millî savunmaya, millî güvenliğe, millî çıkarlara son derece tehdit oluşturacak bir işi kamufle etmeye çalışan bir söylem bu Meclis çatısı altında tutanaklara geçirildi. Öncelikle şunu söyleyelim: ALTAY tankıyla ilgili bir ihale yapılması başka bir şey ki oradaki sorun şudur: İki firma girer, firmalardan biri daha sonra kendi başına degecek sihirli değneği bilerek teklif verir, öbür firma hiçbir teşvikten habersiz normal bir teklif verir ama bu, daha sonra Ethem Sancak’ın kendi ağzından dinlediğimiz “Cumhurbaşkanımız beni çağırdı ‘Sana bir iş vereceğim.’ dedi.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sermayenin sözcülüğü gibi oldu Özgür Bey.

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Ben bu işin altından kalkamam, Katarlıları ortak ederseniz olur.” dedim. Yanımda Katar Emirini aradı, sağ olsun, olumlu yaklaştılar. Sonra bana, benim gibi deli bir Karadenizli buldu, onunla ortak olduk.” diye anlattığı serüvenin içinde, 2013’te BMC’ye el konulup da Ethem Sancak’a verilmesinden başlayan, ta buraya kadar gelen, içine Cumhurbaşkanının 4 kez imzasıyla adrese teslim yatırım, sahibinden bedava arsa verilmesi, “yandaşa teşvik” olarak söylenen 2 Ağustos 2018 genelgesi, özelleştirme kapsamı dışına çıkarılmadaki korkunç hamle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkan, gayet iyi bilirsiniz, 4046 sayılı Kanun’un 2’nci maddesinin (i) bendi der ki: Bir yeri özelleştirme kapsamı dışına çıkarırsanız burada yüksek kamu yararı ve millî güvenlik için yüksek bir tehdit ya da fayda olacak. Siz, bunu özelleştirmenin dışına çıkardınız mı bir daha orayı özelleştiremezsiniz ama 20 Aralık 2018’de, Sayın Recep Tayyip Erdoğan imzasıyla, işletme hakkının verilmesi yöntemiyle özelleştirmesinin yapılmasına ve bu işlemlerin 31/12/2019’a kadar tamamlanmasına yani tankın üretimi için birine “Sen düşük teklif ver, gerisini biz halledeceğiz.” diyeceksiniz, öbür firmaya diyeceksiniz, sonra arazi için ve akla gelmez bütün teşvikler... Burada sayalım, 16 tane teşvik vereceksiniz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Sermayenin sözcülüğüdür bu, sermayenin sözcülüğü!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kime? Katar ordusuna. Kime? Dönüp de “Sen Mevlâna ol ben Şems’in olayım.” diyerek sana yalakalıkla senden teşvik isteyen adama. Kime? “Karadenizli bir deli.” diye söylenen ama kardeşinin ne işler çevirdiğini hepimizin benden daha iyi bildiğiniz bir iş adamına.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Yalan yalan!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu millî bir projedir ve Sakarya Tank Palet Fabrikası ki Allah’a şükür orada obüs tankının üretildiğini herkes bilir de, milletvekilleri olarak orada tank ve palet üretildiğini elbette biliyoruz. Ama, bu kürsüye çıkıp da milletin Bakanı, bu kadar utanç verici, gayrimillî bir hikâyeyi millî bir serüven olarak anlatamaz; ayıptır, yazıktır, günahdır. (CHP sıralarından alkışlar)

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Senaryo, yalan hepsi!

BAŞKAN – Sayın Akçay...

35.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Türkiye’nin Suriye’nin kuzeyinde gerçekleştirdiği harekâtların “işgal” ve “Kürtlere karşı harekâtlar” şeklinde dile getirilmesinin gerçekleri örtmeye yönelik propaganda niteliği taşıdığına ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, Türkiye’nin, Suriye’nin kuzeyinde gerçekleştirdiği harekâtlar, sürekli temcit pilavı gibi âdeta bir tekerleme hâlinde “işgal”, “Kürtlere karşı harekâtlar” şeklinde dile getiriliyor. Bizce, bunların içi boş ezberlerden bir farkı yoktur, başka bir anlamı da yoktur ve gerçekleri örtmeye, örtbas etmeye yönelik bir propaganda niteliği taşımaktadır. Orada terör örgütü PYD/PKK, DEAŞ’la çok ciddi bir mücadele yürütülmüştür ve bu harekâtlar, Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı, Barış Pınarı Harekâtı ve diğer harekâtlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – ...bütün dünyaya örnek olacak şekilde, insani bakımdan, askerî bakımdan, harekâtın icrası bakımından, sivillerin zarar görmemesi bakımından dünyaya örnek, başarılı harekâtlardır. Bunları karalamaya hiç kimse kalkışmasın.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bu harekâtların terör örgütlerine karşı yapıldığı aşikâr ve -Afrin'in de durumu- Afrin'deki halk kurtarıcı olarak karşıladı. O nedenle huzurun, can ve mal güvenliğinin sağlandığı bu harekâtlara karşı çıkmak aynı zamanda Türkiye'nin güvenliğine de karşı çıkmaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Turan, buyurun.

36.- *Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Göz göze anlaşıyoruz herhâlde.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – “Kısa tutun.” dediniz, zaten iktidar olmanın kaderi bu. Özgür Bey çok konuşacak, Bülent Bey az konuşacak, böyle bir durumumuz var.

BAŞKAN – İktidar çalışacak.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Eyvallah.

Dolayısıyla, polemik olmaması için şunu ifade etmek istiyorum: Sayın Başkan, konu Mecliste de kamuoyunda da sayısız kez tartışıldı. Özgür Bey'in beni, benim onu ikna etme imkânım yok gördüğüm kadarıyla. O yüzden, fabrika orada, işçiler orada. Biz tank üretecek bir ülkenin evladı olmaktan gurur duyuyoruz. Dolayısıyla, kamuoyunun vicdanında karşılık bulan, aklında, izanında karşılık bulan bu konunun bizim nezdimizde kapandığını ifade etmek isterim Sayın Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bir dakika... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Aynı şeyleri söyleyip duruyor.

BAŞKAN – Arkadaşlar, tamam, müsaade edin arkadaşlar. O kararı ben vereyim, müsaade edin.

Siz kapattınız, şimdi de Sayın Özel kapatacak.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – On dakika da ben istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

37.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, devreye para girince millilik ve yerliliğin kalmadığına ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Bakan, Sayın Başkan; bütün milletvekillerimize ve milletimize Cumhuriyet Halk Partisi olarak şöyle sesleniyoruz: Devreye para girince ne millilik ne yerlilik kalıyor. Yerlilik ve millilik burada belli oluyor. Tank Palet bir turnusol kâğıdı, batırıldığında eğer orada yeşil görüyorsan yerli ve millî değilsin; batırıldığında, bu milletin çıkarlarını görüyorsan, direniyorsan, karşı çıkıyorsan ve “Tank Palet, halktır, millettir, milletin çıkarıdır, savunulmalıdır.” diyorsan işte sen o zaman gerçekten millisindir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Tamam. Sayın Özel, teşekkür ettim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, zaten daha önce de benzer şeyler kayıtlara girmişti.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

A) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

1) Adalet Bakanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Adalet Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) YARGITAY (Devam)

1) Yargıtay 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Yargıtay 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) DANIŞTAY (Devam)

1) Danıştay 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Danıştay 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

1) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Adalet Akademisi 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Adalet Akademisi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU (Devam)

1) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Devam)

1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

*H) GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Gelir İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Gelir İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**1) KAMU İHALE KURUMU (Devam)**1) Kamu İhale Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Kamu İhale Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**J) KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Devam)**1) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin**Hesabı**K) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)**1) Türkiye İstatistik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye İstatistik Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**L) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Devam)**1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**M) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI (Devam)**1) Hazine Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**N) SERMAYE PİYASASI KURULU (Devam)**1) Sermaye Piyasası Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Sermaye Piyasası Kurulu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**O) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Devam)**1) Millî Savunma Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, ikinci turdaki konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi soru-cevap işlemine geçeceğiz.

Değerli arkadaşlar, soru-cevap işlemi toplam yirmi dakika; on dakikasını sorulara, on dakikasını da cevaplara ayıracağız.

İlk söz, ilk soru Sayın Çelebi'nin.

Buyurun Sayın Çelebi.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Tank Paletle ilgili sorularım olacak. 3 firmanın girdiği tank ihalesinde fabrikanın tahsis edileceğine dair madde şartnamede var mıdır? Kazanan firmaya on yıllık alım garantisi verilmiş midir? Yüzde 12,5 kâr garantisi verilmiş midir? Tedarik edilecek mal ve hizmetler için yüzde 20 avans ödemesi yapılacak mıdır? Gecikme cezası yüzde 10 mu olacak yani her hâlükârda yüzde 2,5 kâr edecek midir yüklenici? Millî sınırlar tam ve eksiksiz olarak yükleniciye teslim edilmiş midir? On yılda kaç adet FIRTINA-2 üretimi yapılacaktır ve kaç adet alım garantisi verilmiştir diyorum.

Ayrıca, tanık olmak isteyen kumpas mağduru komutanlarla husumet konusunu netleştirir misiniz Sayın Bakanım? Bunu yazan avukatı azledecek misiniz? (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Arık...

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sorum Sayın Adalet Bakanına: Sayın Bakan, Kayseri Baro Başkanı sosyal mediasından kamuoyuna bir açıklama yaptı. Kayseri’de FETÖ artığı, sözde FETÖ’savar, FETÖ borsası kurmuş bir avukatın ve kişilerin olduğunu; bu avukatın ülkenin ve şehrin kaos ve kargaşa ortamını fırsat bilerek Barodan kanuna ve hukuka aykırı haksız talep ve isteklerde bulunduğunu; bu talep ve istekleri reddedilince de Kayseri şehrine, bu şehrin ekmeğinin ve işinin peşinde koşan dürüst ve onurlu insanlarına, şehrin yönetici ve siyasilere her türlü iftira ve saldırıları yaptığını söyledi. Sayın Bakan, bu durumdan haberiniz var mı? Kim bu FETÖ borsasını kuran avukat ya da kişiler? Barodan kanuna ve hukuka aykırı istenilen talepler nelerdir? Bu avukat ya da kişiler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akın...

AHMET AKIN (Balıkesir) – Sayın Başkan, 3 Bakan burada ve şu anda Balıkesir Susurluk’ta Yörsanda büyük bir kriz var.

Hazır 3 Bakanı burada bulmuşken onlara sormak istiyorum: Balıkesir Yörsan işletmesindeki işçilerimiz ve çiftçilerimiz için bıçak kemiğe dayanmış durumda. Konkordato süresi dolmak üzere olan Yörsanın iflasının açıklanacağı dedikoduları var ve hem çalışanlar hem de süt üreticileri tedirgin durumdadır. Milyonlarca lira alacağı olan çiftçilerimiz var. 300-350 işçimiz fabrikanın önünde polislerle bir tedirginlik hâlinde.

Şimdi, daha önce bu kriz olduğu zaman iktidar söz vermişti, demişti ki: “Yörsanda kimse mağdur olmayacak.” Fakat şu anda iktidardan kimse yok. İktidar suspus olmuş durumda. Oradaki arkadaşlarımız, oradaki işçi kardeşlerimiz çok tedirgin. Çiftçiler zaten para kazanamıyor. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özkan...

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Sayın Adalet Bakanı, Uluslararası Gazeteciler Federasyonunun 1 Aralık 2019’da verdiği tutuklu gazeteci sayısıyla, Çin’den sonra dünya 2’ncisi olduğumuz görülmektedir. Bu sayı nedir? Cezaevlerinde bebekleriyle, çocuklarıyla hapis yatan tutuklu kadın sayısı kaçtır? Yetişkin koşulları çocukların yaşamlarını sürdürmesi için ne kadar uygundur ve bu çocukların cezaevlerinde büyümesi insan hakları ihlali değil midir?

Sayın Maliye Bakanı, esnafın çoğu iş yerini kredi kartıyla döndürmeye çalışıyor. Vergi borcundan dolayı esnafın hesaplarına e-haciz konulmakta. Bankalar esnafın kredi mevduat hesapları dâhil tüm hesaplarını kapatmakta. Zor durumdaki esnaf vergi borcunu ödemek istiyor ancak eşit taksitle yapılandırma isterken üçte 1’inin peşin alınması esnafı bu ekonomik krizde daha da zorlamaktadır. Vergilerin yapılandırılmasına eşit taksitlendirme düşünüyor musunuz? (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Fendoğlu...

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Adalet Bakanımıza: FETÖ’den haklarında ihraç işlemleri yapılmış yargı mensupları, hâkimler ve savcılarının vermiş oldukları kararların ve davaların yeniden işleme alınmasını düşünüyor musunuz?

Maliye Bakanımıza: Yeni düzenlemeyle vergi mükelleflerinden kesilecek faturalardan 5 bin TL üzeri, mükellef olmayanlardan kesilecek faturalardan da 30 bin TL üzeri GİB sisteminden e-fatura kesilmesi mecburiyeti geliyor. Buna göre, örnek olarak nakliyatçılar, kaportacılar, sanatkârlar, besicilik yapan çiftçiler, boyacılar, mobilyacılar ve belli bir yaş üzerinde olan ve bilgisayar kullanmayı bilmeyen esnaf ve sanatkârlar sıkıntı yaşayacak, belki de iş yerlerini kapatacak. Bu konu hakkında yeni bir çalışmanız var mı veya erteleme olacak mı?

Yeni bütçemiz devletimize, ülkemize hayırlı olsun.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Emeklilikte yaşa takılanlar, 1999 yılında çıkarılan yasayla yaş düzenlemesi getirilenlerdir. Ancak 2008 yılında Adalet ve Kalkınma Partisi aylık bağlama oranını değiştirdi, emeklilik yaşını kademeli olarak 58’den 65’e çıkardı. Yirmi beş yıl devletine hizmet etmiş, vergi ödemiş, prim ödemiş çalışanlar, istekleri dışında yapılan düzenlemelerden mağdur oldukları için yaş düzenlemesinin kaldırılmasını istemektedir. Beş yıldır Suriye’den gelenler için 40 milyar harcama yapabilen iktidar, EYT’lilerin -hak ettiği- hakkını neden vermemektedir? İşsiz kalan, prim ve günü tamam olan EYT’li neden açlığa mahkûm edilmektedir? Bu durum sizi rahatsız etmiyor mu? Aylık bağlama oranıyla emekli maaşları da tepetakla gitmiştir. İntibak düzenlemesi düşünüyor musunuz? EYT mağduru kaç kişidir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Erim...

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Ne güvenlikten vazgeçeriz ne adaletten ne de güçten vazgeçeriz. Vatan elden gittikten sonra ne yapayım parayı, pulu. Lafa gelince “Barış! Barış!” diyenler bıraksınlar silahları, bıraksınlar terörü. Tek vatan, tek millet, tek bayrak, tek devlet!

Adalet Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Millî Savunma Bakanlığımızın 2020 yılı bütçesi hayırlı ve uğurlu olsun.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sorum Savunma Bakanına: Dünyada birçok basın organı Türkiye’de bulunan İncirlik Üssü’nde ABD’ye ait nükleer silah olduğunu yazdı, hatta bu silahların buradan taşınmasının bile gündeme geldiği yazıldı. Bizler ise hâlen İncirlik’te nükleer bir silah olup olmadığını bilmiyoruz. İncirlik’te yaşayan vatandaşlarımız başta olmak üzere, tüm Adanalılar haklı olarak kaygılı ve bir açıklama bekliyor. Soru önergesi veriyoruz, cevap alamıyoruz. Ben bir kere daha buradan soruyorum: İncirlik Üssü’nde nükleer silah var mıdır, varsa bu silahların cinsi nelerdir?

İkinci sorum Hazine ve Maliye Bakanına: Vergi ve SGK borcu, trafik cezası, mahkeme harcı, idari para cezaları gibi borcu olan milyonlarca vatandaşın banka hesapları bloke ediliyor; bize son dönemlerde en çok gelen talep ve şikâyet bu konuda. Bu uygulama özellikle çok sayıda esnafı iflas noktasına getirdi. İnsanlar borçlarını keyfi olarak ödememeyi tercih etmiyor. Nasıl devlet küçük alacaklarını bile haciz yoluyla tahsil edecek kadar bir kriz içindeyse, vatandaşlarımız da bugün kriz içinde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Zeybek...

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Adalet Bakanı, Adalet Bakanlığı bünyesinde çalışan 4/B’li sözleşmeli personele kadro verilecek mi? Yine, kâtiplerin maaş, lojman, servis, yıpranma hakları ve en önemlisi mobbing sorunları için çalışma yapılmakta mıdır?

Ayrıca, son günlerde İstanbul’da görev alan hâkim ve savcılarının bir kısmının haklarında disiplin kararı olmadan başka şehirlere sürüldüğü iddia edilmektedir. Bu sürgünlerin gerekçesi nedir? Yargı içerisinde “İstanbul grubu” adında veya başka isimlerle yargıyı etki altına almak isteyen gruplar var mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kasap...

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – Sayın Albayrak, Zafer Havalimanı malum zarar ediyor, zarar etmede dünya rekoru kırıyor, “Nasıl zarar edilir?” diye iktisat kitaplarına girdi; zarar, beş yılda 25 milyon euro. Bağlantı yolları da yok, yol bitmeden parası verildi; onlar da çöküyor, yol çöktü, hazine çöktü. Sayın Bakan Albayrak, siz bir bor karbür fabrikası sözü vermişsiniz. Şöyle: Bor karbür tesisinin daha büyüğü Kütahya’ya yapılacaktı, söz vermişsiniz.

Bir de onu soracağım: Ay’a 4 geliş, 4 gidiş yolu ne zaman yapacaksınız? Yapamayacağımız şeyleri söylüyor musunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Başarır, buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Hazine ve Maliye Bakanına sormak istiyorum: Yanınızda Adalet Bakanı oturuyor, bence daha önemli ve kutsal bir görev yapıyor. Ben, beyefendiyi, Sayın Bakanı ve diğer bakanları sürekli tarifeli uçaklarla seyahat ederken görüyorum, yalnız şahsınız seyahatlerinizde sürekli özel uçak kullanıyorsunuz. Ülkenin ekonomisi bu hâldeyken, esnafın, işçinin durumu bu hâldeyken özel uçakla seyahat etmeyi, bütçeye bu yükü getirmeyi doğru buluyor musunuz? Ayrıca, bu Bakanlardan daha farklı, özel bir statünüz mü var merak ediyorum? (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Durmuş Yılmaz, buyurun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Hazine ve Maliye Bakanına üç sorum olacak. Bir: Kısa, orta ve uzun vadede Merkez Bankasının İstanbul’a taşınmasında Türkiye’nin ali menfaatleri nedir? Merkez Bankasının Ankara’da yapmadığı, İstanbul’da yapabileceği şeyler nelerdir? İki: Değerleme hesabından bir kaynak kullandınız mı, ileride kullanmayı düşünüyor musunuz? Üç: APİ portföyünün artırılmasının amacı nedir?

BAŞKAN – Soru işlemleri tamamlanmıştır. Şimdi cevap işlemine geçiyoruz.

Sayın Gül, buyurun lütfen.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Kayseri Baro Başkanının, FETÖ borsasıyla ilgili, Kayseri’de birtakım avukatların olduğu ifadesi...

Değerli arkadaşlar, nerede olursa olsun, FETÖ’yle mücadele eden Türk yargısına, bu konuda böylesine bir töhmeti kabul etmemiz mümkün değil. Ama bu konularla ilgili kimin hangi iddiası varsa, öyle “mış”lı “muş”lu değil -kimse farklı şekilde- öyle konuşma yapmadan dolayı şeyler değil...

Kayseri Cumhuriyet Başsavcılığı adliyenin içindedir, Hâkimler ve Savcılar Kurulu buradadır. Ben de HSK Başkanı olarak söylüyorum: Her kim olursa olsun -ister avukat, ister bir zümre, ister bir grup-

FETÖ'yle mücadele eden ve milletin yargısı olan bu yargıya kimse leke düşüremez. Yanlış yapan kim varsa sonuna kadar takipçisi olacağız ancak kimin elinde hangi belge varsa... Öyle genel ifadelerle yargıya leke sürecek şekilde değil; somut bilgiyle, belgeyle kim yapıyorsa, hangi avukat yapıyorsa bu konuda yargıya müracaat etmesi, HSK'ye müracaat etmesi hâlinde milletimiz adına sonuna kadar takipçisi olmayı yüce Meclisin huzurunda ben bizzat söylüyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Tutuklu gazeteciler konusu: Tutuklu gazeteciler konusunda, kimse Türkiye'de gazetecilik mesleği yaptığı için cezaevinde değildir. Türkiye'de -en yakın zamanda- yargı paketiyle birlikte çıkarılan ifade özgürlüğü çerçevesinde Yargıtay yolu açılmıştır. Bir kişi ifadesinden, düşüncesinden dolayı eğer ceza almışsa Yargıtay yolu açılmıştır ve bu konuda her türlü imkân yine getirilmiştir. Ancak bunun ötesinde, şiddet, terörü öven bir fiil, eylem, söz varsa bunu hiçbir hukuk sistemi korumaz. Bu konuda, Türkiye'de ifade ve düşünce özgürlüğü konusunda hükümetlerimiz ve Meclisimiz ifade özgürlüğünü genişleten her türlü çalışmayı yapmaktadır. İfade özgürlüğü bizim de güvence altına aldığımız, genişleteceğimiz, bu konuda asla ama asla taviz vermeyeceğimiz bir özgürlük alanıdır. Bu hususta, ifade özgürlüğüyle ilgili konularda, bu özgürlüğün teminat altına alınması hususunda elbette biz de özgürlük lehine yaklaşım içerisinde olmaya devam edeceğiz.

FETÖ'den ihraç olanlarla ilgili verilen kararlar: Biliyorsunuz, iadeimuhakeme yolu vardır. Bu konuda, gerek geçmişte kurulan kumpas davalarının gerek birtakım hukuk dışı yollarla verilen kararların iadeimuhakeme yoluyla yine yargı mercisi tarafından düzeltilme imkânı vardır ve yine, bu konuda yasa yollarına başvurulabilmektedir. Ayrıca, bu konuda FETÖ'cülerle ve yapılan tüm hukuk dışı diğer uygulamalara yönelik hâkimlerle ilgili de sonuna kadar soruşturma devam etmektedir, kim hangi kumpası kurmuşsa hukuk çerçevesinde sonuna kadar hesapları da sorulmaya devam edecektir.

Sayın Zeybek'in "Yargı içerisinde şu grup var mı, bu grup var mı?" sorusu: Belli gruplar söylendi. Yargı hiçbir grubun yargısı değildir. Geçmişte olduğu gibi vesayetçilere selam duran, brifingde esas selama geçip cüppesini ilikleyen yargıçılara izin vermediğimiz gibi FETÖ'cülerle de sonuna kadar mücadele ettik. Bir daha bu ülkeyi hiçbir grubun, hiçbir çetenin, hiçbir oluşumun eline terk etmeyeceğiz, bu konuda hiçbir oluşuma izin vermeyeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Kimin elinde hangi belge varsa... Bu yargı... 82 milyonun, Türk'üyle Kürt'yle, zenginiyle fakiriyle adliyenin kapısından adalet için giren hiç kimsenin, hiçbir mağdurun o hakkının, o hassasiyetinin, o duygusunun istismar edilmesine, suistimal edilmesine asla izin vermeyeceğiz. Bu konuda da hangi grup, hangi çete varsa gelsinler, HSK Başkanı olarak söylüyorum, sonuna kadar mücadele etmeyi yine burada taahhüt ediyorum çünkü yargı milletin yargısıdır, hiçbir grubun yargısı değildir. Yargının ideolojisi yoktur. Yargıyla ilgili, birtakım grupların birtakım ideolojilerini, birtakım cemaatlerini oraya taşımak isteyenlerle sonuna kadar mücadele edeceğiz. Türkiye artık bir daha bu oluşumlara izin vermeyecektir.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya (!) Ya (!)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bravo! Bravo!

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Arkadaşlar, müsaade eder misiniz. Sayın Bakanların şu an süreleri geçiyor ama.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, benim burada sadece tutanaklara geçmesini istediğim bir şey var: Sayın Bakan ifadesinde...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, böyle bir usul yok ama.

BAŞKAN – Ben süreyi ilave ederim Sayın Turan, sorun değil.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bittikten sonra söylesinler.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Bakan -zannediyorum öyle düşünmedi ama öyle ifade etti- “Bu kanunların hepsi Türk’üyle Kürt’üyle, zenginiyle fakiriyle...” cümlelerinizi doğru bulmuyorum. Bu, Türk milletine aittir. O zaman, alt kimliklere girerseniz Çerkezleri, Boşnakları, Arnavutları, Abazaları ne yapacağız Sayın Bakan? Bunun düzeltilmesi açısından istirham ediyorum sizden.

BAŞKAN – Kayıtlara girmiştir.

Sayın Albayrak, buyurun lütfen.

HAZİNE VE MALİYE BAKANI BERAT ALBAYRAK – Sayın Başkan, esnaf kredi borcu ve yapılandırılması konusundan ve esnafa kullanılan kredilerden bahsedildi. Sadece bu yıl Halkbankımız üzerinden yüzde 6 ve yüzde 8 maliyetiyle sübvans, önemli bir kısmı Hazine tarafından karşılanan yaklaşık 50 milyar TL’nin üzerinde 200 binden fazla KOBİ’imize, esnafımıza kredi kullanılmıştır ve bunun yanında, yapılandırma şartları, 48’inci madde kapsamında on iki ay, yirmi dört ay, düşük maliyetli bir şekilde yapılandırma çerçevesindeki imkânlar devam ettirilmektedir.

E-faturayla ilgili bir soru soruldu. E-fatura sistemi, tamamen kayıt içine geçiş hususuyla alakalı. 5 bin lira ve üzeri noktasındaki tüm meslek gruplarını kapsayacak şekilde, sürecin başlangıcından itibaren buna göre planlanmıştır. Lakin, eğer farklı sektörlerde sıkıntı olursa bunun için yasa çıkarmaya gerek yok, tebliğle gelen talebe göre biz bununla ilgili düzenleme yaparak bunu da aşabiliriz, burada da bir sıkıntımız yok.

Bir vekilimiz -göremedim hangisi olduğunu- “Bor karbür yapıldı, yapılmadı...” Ben o gün de ifade ettim, birincisini Balıkesir’e -dönemimde- ikincisini de inşallah Kütahya’ya yapacağız. Balıkesir’deki inşaatımızın temeli atıldı ve inşallah, Bakanımızdan aldığım bilgiyle, Türkiye tarihinde ilk defa bor karbür, nitelikli, katma değeri yüksek ve kilo ve ton bazında en yüksek katma değerli maden geliri üretecek fabrikamızın inşaatı başladı; inşallah, en kısa sürede bitecek. Bitir bitmez, teknolojinin yerleşmesiyle ikincisini Kütahya’ya yapacağız; Allah’ın izniyle birçok noktada yapacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

“Devamlı özel uçakla uçuyor.” Demek ki bazı vekillerimiz İstanbul’a gitmediği için görmüyorlar; devamlı THY’yle ve AnadoluJetle uçtuğum için, ağırlıklı bir şekilde, ezici bir şekilde uçtuğum için ben muhalefet vekillerimizle karşılaşıyorum. Çok nadir, acil bir durum olursa devletin uçağıyla -ki Bakanlığımıza bağlı bir uçak yok- uçtuğum zamanlar olmuştur ama ağırlıklı bir şekilde THY veya AnadoluJetle uçuyorum. Uçtuğum saatleri size atayım; inşallah, birlikte, sizinle THY ve AnadoluJetle uçarız.

Merkez Bankasının taşınması konusu gündeme geldi. Merkez Bankasının taşınması konusu çok hassas bir konu. Mevzu son üç beş yıldır süregelen Merkez Bankasının bazı bölümlerinin İstanbul’a taşınması. Nedir? İstanbul, sadece bir finans merkezi olarak değil, Türkiye ekonomisinin üçte 1’inin merkezi olması hasebiyle de küresel bir ekonomi merkezi olması itibarıyla sadece 9/5 değil, 7/24 bazı piyasalarla, kurumlarla, finansal kurumlarla, uluslararası sektör ve firmalarla hemhâl olmayı

gerektiren bir şehirdir. Bu şehir kapsamında, nasıl İstanbul Finans Merkezini küresel finansal rekabet noktasında bölgenin bir merkezi yapma projesi olarak –sadece bir inşaat projesi değil- bu manada yasal düzenlemesiyle, finans mahkemeleriyle, FinTech kurumlarıyla, tüm bu altyapı kurumlarıyla kamu kurumlarının özelinde düzenleyici ve denetleyici -kamu bankalarının dışındaki- kurumlarıyla bir merkez olmasının dışında, Merkez Bankamızın da ilişkili kurumları -birçok kurumu yine Ankara’da kalacaktır- bu manadaki ilişkili kurumlarının da geçmesi ülkemizin ali menfaatine hem de o kadar büyük ali menfaatine hizmet etmektedir ki biz bundan gurur duyuyoruz. İnşallah, 2022 yılında bunu tamamlayacağız.

Bunun dışında, değerlendirme hesabından Türkiye Cumhuriyeti Hazinesi olarak biz henüz hiçbir şekilde, hiçbir para kullanmamıştık, kullanmadık, kullanmayız da. Dünyanın en şeffaf Merkez Bankası bilançolarından biri olarak 2001, 2002’den sonra haftalık olarak Merkez Bankası bilançosu en ince detayına kadar -ne kadar doları var, ne kadar altını var, ne şekilde değerlendiriliyor- hepsi bilançosunda yer alır; siz benden daha iyi bilirsiniz. Yeniden değerlendirme hesabının ötesinde, yıllık Merkez Bankası faaliyetlerinden kâr elde ederse bu elde ettiği kârların hazineye dağıtımı söz konusu olduğunda hazinemize alır, bunu da kullanır, ekonomimizin bütçesinde en iyi şekilde kullanırız.

BAŞKAN – Sayın Albayrak, teşekkür ediyorum.

Daha, Sayın Millî Savunma Bakanımız sorulara cevap verecek.

Sayın Akar, buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Ben, süratle ve kısaca... “Zaman yok.” diyorsunuz. Daha sonra, gerekirse soru soran arkadaşlarla görüşmeye hazır olduğumu da bilmenizi istiyorum, yazılı cevap vermeye hazır olduğumu bilmenizi istiyorum.

Birincisi: Suriye’nin mevcut Hükümetinin dışarıda, sürgünde bir Hükümeti var ve bu Hükümet Birleşmiş Milletler tarafından tanınıyor. Abdurrahman Mustafa Bey’in Başkanlığında bir Hükümet var ve bu Hükümet kendince gerekli faaliyetleri yürütüyorlar. Bunların altında bir Millî Savunma Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığı ihdas edildi, Salim İdris’in emir ve komutasında faaliyetleri yürütüyor. Bizim beraber çalıştığımız “Suriye Millî Ordusu unsurları” dediklerimiz de bu hiyerarşi içinde görevlerini yapmaktadırlar.

İkincisi: İncirlik’te Amerika Birleşik Devletleri’yle, hepinizin malumu olan, Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması çerçevesinde faaliyetlerimiz devam ediyor.

Diğer, Mehmet Ali Bey’in sorduğu soruda da... Birincisi, bütün patentler bize ait. İkincisi, “millî sır” tanımı yok. Bakanlık bünyesinde bütün patentler korunacak. Bununla alakalı, Millî Savunma Bakanlığı her türlü denetim yetkisine sahip.

Ayrıca, biraz önce bahsettim, gözden kaçmış olabilir; 119 kişilik çok kuvvetli bir ekiple oradaki, fabrikadaki bütün faaliyetlerin -fiyat dâhil, kalite dâhil, yapılan işler dâhil, planlama dâhil- denetlemesi ve takibi yapılacak.

Diğer taraftan da ifade etmemiz gereken diğer bir husus, önemli bir husus: Bildiğiniz gibi, bu aralık ve mayıstaki Cumhurbaşkanlığı kararlarıyla bu hadise, bu faaliyet gerçekleşti. Bunun üzerine bir grubun, bir partinin diyelim, Halkın Kurtuluş Partisinin yaptığı müracaat üzerine bu husus -biraz önce yine bahsettim, gözden kaçabilir- Danıştayda incelendi, daha sonra Dava Daireleri Kuruluna çıkarıldı ve her ikisinde de bu faaliyetin normal olduğu konusunda uygun bulundu ve böyle bir karar verildi.

Dolayısıyla, faaliyetler hukuk devletinin gereklerine uygun şekilde yürütülüyor. Burada eğer eksik, fazla bir şey varsa yazılı olarak cevaplamaya da hazırım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, soru-cevap işlemi tamamlanmıştır.

Şimdi, sırasıyla ikinci turda yer alan kamu idarelerinin bütçeleri ile kesin hesaplarına geçilmesi hususunu ve bütçeleri ile kesin hesaplarını ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

Değerli milletvekilleri, rica ediyorum, oylama sırasında sessizlik çünkü rakamları da takip etmemiz gerekiyor. 18 tane kurum oylaması yapacağız, biraz uzun sürecek. Sessizce oylamalara katılmanızı rica ediyorum.

Adalet Bakanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

08) ADALET BAKANLIĞI

1) Adalet Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	19.751.360.000
--------------	----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Adalet Bakanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Adalet Bakanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Adalet Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	16.768.982.702,00
Bütçe Gideri	17.084.024.946,86
Ödenek Üstü Gider	886.843.430,55
İptal Edilen Ödenek	571.801.185,69

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Adalet Bakanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Yargıtay Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

04) YARGITAY BAŞKANLIĞI

1) Yargıtay Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	505.290.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yargıtay Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Yargıtay Başkanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Yargıtay Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	465.597.000,00
Bütçe Gideri	223.083.328,80
İptal Edilen Ödenek	242.513.671,20

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yargıtay Başkanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Danıştay Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

05) *DANIŞTAY BAŞKANLIĞI*

1) *Danıştay Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	210.775.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Danıştay Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Danıştay Başkanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Danıştay Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	162.412.585,08
Bütçe Gideri	160.312.044,85
İptal Edilen Ödenek	2.100.540,23

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Danıştay Başkanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

40.41) *CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU*

1) *Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

GENEL TOPLAM	994.196.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	989.196.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	5.253.099.000,00
Bütçe Gideri	4.589.490.027,00
İptal Edilen Ödenek	663.608.973,00

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	1.093.526.000,00
Tahsilat	4.849.014.471,43
Ret ve İadeler	2.784.413,09
Net Tahsilat	4.846.230.058,34

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye Adalet Akademisinin 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

40.10) *TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ*

1) *Türkiye Adalet Akademisi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	25.194.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	25.094.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Adalet Akademisinin 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türkiye Adalet Akademisinin 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Türkiye Adalet Akademisi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	25.402.000,00
Bütçe Gideri	18.327.776,68
İptal Edilen Ödenek	7.074.223,32

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okuyorum:

(B) CETVELİ

	(TL)
Bütçe Geliri Tahmini	22.585.000,00
Tahsilat	16.265.850,23
Ret ve İadeler	761,00
Net Tahsilat	16.265.089,23

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Adalet Akademisinin 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabı kabul edilmiştir.

Hâkimler ve Savcılar Kurulunun 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

23) *HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU*

1) *Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	93.163.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hâkimler ve Savcılar Kurulunun 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Hâkimler ve Savcılar Kurulunun 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Hâkimler ve Savcılar Kurulu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	64.966.000,00
Bütçe Gideri	60.799.092,72
İptal Edilen Ödenek	4.166.907,28

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hâkimler ve Savcılar Kurulunun 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

40.61) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU

1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	17.122.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	17.022.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	9.561.013,10
---------------	--------------

Bütçe Gideri	8.174.677,13
--------------	--------------

İptal Edilen Ödenek	1.386.335,97
---------------------	--------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	8.054.000,00
----------------------	--------------

Tahsilat	8.526.124,71
----------	--------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Kişisel Verileri Koruma Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*42.11) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU**1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

GENEL TOPLAM	46.383.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	46.383.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kişisel Verileri Koruma Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Kişisel Verileri Koruma Kurumunun 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	30.503.000,00
---------------	---------------

Bütçe Gideri	20.906.089,42
--------------	---------------

İptal Edilen Ödenek	9.596.910,58
---------------------	--------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamı okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	30.503.000,00
----------------------	---------------

Tahsilat	31.038.196,97
----------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kişisel Verileri Koruma Kurumunun 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*12) HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI**1) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	468.270.853.000
--------------	-----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Hazine ve Maliye Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	237.223.303.133,00
Bütçe Gideri	236.660.328.815,92
İptal Edilen Ödenek	562.974.317,08

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

12.76) *GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI*

1) *Gelir İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	4.074.536.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Gelir İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	3.473.847.217,00
Bütçe Gideri	3.378.939.622,34
İptal Edilen Ödenek	94.907.594,66

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Kamu İhale Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

42.06) KAMU İHALE KURUMU

1) Kamu İhale Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

GENEL TOPLAM	100.000.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	100.000.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kamu İhale Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Kamu İhale Kurumunun 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Kamu İhale Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	163.170.000,00
---------------	----------------

Bütçe Gideri	161.274.452,25
--------------	----------------

İptal Edilen Ödenek	1.895.547,75
---------------------	--------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	144.000.000,00
----------------------	----------------

Tahsilat	150.192.959,19
----------	----------------

Ret ve İadeler	151.141,38
----------------	------------

Net Tahsilat	150.041.817,81
--------------	----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kamu İhale Kurumunun 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

40.35) ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

GENEL TOPLAM	40.015.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	39.015.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	38.187.000,00
Bütçe Gideri	31.885.669,79
Ödenek Üstü Gider	10.883,23
İptal Edilen Ödenek	6.312.213,44

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	32.999.000,00
Tahsilat	34.370.567,28

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

42.10) *KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU*

GENEL TOPLAM	49.709.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	49.709.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	43.430.000,00
Bütçe Gideri	26.897.199,25
İptal Edilen Ödenek	16.532.800,75
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	43.430.000,00
Tahsilat	25.300.910,48
Ret ve İadeler	13.627,62
Net Tahsilat	25.287.282,86
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye İstatistik Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

32.75) *TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU*

1) *Türkiye İstatistik Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	427.532.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye İstatistik Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türkiye İstatistik Kurumunun 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Türkiye İstatistik Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	381.151.765,68
Bütçe Gideri	326.646.027,72
İptal Edilen Ödenek	54.505.737,96
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

Türkiye İstatistik Kurumunun 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

42.04) BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU

1) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

GENEL TOPLAM	801.500.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	801.500.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	450.000.000,00
Bütçe Gideri	140.153.005,62
Ödenek Üstü Gider	163.648,89
İptal Edilen Ödenek	310.010.643,27

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	450.000.000,00
Tahsilat	469.163.958,14

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Hazine Müsteşarlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

07.82) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI

1) Hazine Müsteşarlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	99.456.930.241,82
Bütçe Gideri	96.445.984.093,20
İptal Edilen Ödenek	3.010.946.148,62
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	705.594.140,57

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hazine Müsteşarlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabı kabul edilmiştir.

Sermaye Piyasası Kurulunun 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

42.03) SERMAYE PİYASASI KURULU

1) Sermaye Piyasası Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

GENEL TOPLAM	321.000.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	321.000.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sermaye Piyasası Kurulunun 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Sermaye Piyasası Kurulunun 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Sermaye Piyasası Kurulu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	281.663.000,00
Bütçe Gideri	270.800.547,93
İptal Edilen Ödenek	10.862.452,07

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	273.627.000,00
Tahsilat	290.370.289,25
Ret ve İadeler	1.061.364,50
Net Tahsilat	289.308.924,75

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sermaye Piyasası Kurulunun 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir. Millî Savunma Bakanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

09) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI

1) Millî Savunma Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM

53.859.342.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Millî Savunma Bakanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Millî Savunma Bakanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Millî Savunma Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek 52.235.002.468,74

Bütçe Gideri 39.643.691.076,44

Ödenek Üstü Gider

2.994.430.692,48

İptal Edilen Ödenek

15.353.777.005,77

Ertesi Yıla Devredilen Ödenek

15.428.052.984,79

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Millî Savunma Bakanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Böylece ikinci turda yer alan kamu idarelerinin bütçeleri ve kesin hesapları kabul edilmiştir.

Ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olmalarını temenni ediyorum.

Sayın milletvekilleri, ikinci tur görüşmeleri tamamlanmıştır.

Programa göre, kamu idarelerinin bütçeleri ve kesin hesaplarını sırasıyla görüşmek için 12 Aralık 2019 Perşembe günü saat 11.00'de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.44

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 3

30'UNCU BİRLEŞİM
11 ARALIK 2019 ÇARŞAMBA
SAAT: 11.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifinin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 9 Aralık 2019 Pazartesi günü gündeminin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmının 1'inci ve 2'nci sıralarında yer alması, bütçe görüşmelerine 9 Aralık 2019 Pazartesi günü saat 12.00'de başlanması; Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin görüşmelerinin bitimine kadar, resmi tatil günleri dahil, her gün saat 11.00'den günlük programın tamamlanmasına kadar çalışmalara devam olunması,

Görüşmelerin on iki günde tamamlanması, bütçe görüşmelerinin son günü olan 20 Aralık 2019 Cuma günü görüşmelere saat 14.00'te başlanması ve bu birleşimde Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin görüşmelerinin bitimine kadar çalışmalara devam olunması,

Başlangıçta bütçenin tümü üzerindeki görüşmelerde Yürütme adına yapılacak sunuş konuşmasının süreye tabi tutulmaksızın yapılması, gruplar ve İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi halinde görüşlerini bildirmek üzere Yürütmeye de seksener dakika söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir), kişisel konuşmaların ise onar dakika ile sınırlandırılması,

Kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesapları üzerindeki görüşmelerin 8 turda tamamlanması, kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesaplarının görüşülme günlerini belirten programın TBMM Başkanlığınca bastırılarak duyurulması, turların bitiminden sonra Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin maddelerinin oylanması,

Gruplar ve İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi halinde görüşlerini bildirmek üzere Yürütme adına yapılacak konuşmaların; 5'inci ve 6'nci turlarda altmışar dakika, (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir); diğer turlarda yetmişer dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir); kişisel konuşmaların beşer dakika olması; kişisel konuşmalarda her turda İçtüzük'ün 61'nci maddesine göre biri lehte, biri aleyhte olmak üzere iki üyeye söz verilmesi ve bir üyenin sadece bütçenin tümü üzerinde veya sonundaki görüşmelerde ya da bir turda söz kaydı yaptırması,

Bütçe görüşmelerinde soruların gerekçesiz olarak yerinden sorulması ve her tur için soru-cevap işleminin on dakika soru, on dakika cevap olarak sınırlandırılması,

Bütçe görüşmelerinin sonunda gruplara ve İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi halinde görüşlerini bildirmek üzere Yürütmeye altmışar dakika süreyle söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir), İçtüzük'ün 86'nci maddesine göre yapılacak kişisel konuşmaların ise onar dakika olması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 3.12.2019 tarihli 25'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTISI

* **Rabia Naz ve Şüpheli Çocuk Ölümelerini Araştırma Komisyonu**

11.12.2019 Çarşamba - Saat: 12.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

30'UNCU BİRLEŞİM

11 ARALIK 2019 ÇARŞAMBA

SAAT: 11.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1.- (S. Sayısı: 129) 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.12.2019) (X)

2.- (S. Sayısı: 130) 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.12.2019) (X)

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 – KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

BUGÜNKÜ PROGRAM

3'ncü Gün

11.12.2019 ÇARŞAMBA

Saat : 11.00 – Program bitimine kadar

II. TUR

- 19-. ADALET BAKANLIĞI (Bütçe + Kesinhesap)
- 20-. YARGITAY (Bütçe+ Kesinhesap)
- 21-. DANIŞTAY (Bütçe+ Kesinhesap)
- 22-. CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)
- 23-. TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)
- 24-. HAKİMLER VE SAVCILAR KURULU (Bütçe+ Kesinhesap)
- 25-. TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)
- 26-. KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Düz. ve Den. Kur. Büt.) (Bütçe + Kesinhesap)
- 27-. HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI (Bütçe ve Kesinhesap)
- 28-. GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (Bütçe ve Kesinhesap)
- 29-. KAMU İHALE KURUMU (Düz. ve Den. Kur. Büt.) (Bütçe + Kesinhesap)
- 30-. ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)
- 31-. KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU (Düz. ve Den. Kur. Büt.) (Bütçe + Kesinhesap)
- 32-. TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Bütçe + Kesinhesap)
- 33-. BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU (Düz. ve Den. Kur. Büt.) (Bütçe + Kesinhesap)
- 34-. HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI (Kesinhesap)
- 35-. SERMAYE PİYASASI KURULU (Düz. ve Den. Kur. Büt.) (Bütçe + Kesinhesap)
- 36-. MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI (Bütçe + Kesinhesap)

(CHP, AK PARTİ, İYİ PARTİ, MHP, HDP)

(Siyasi parti grupları ve istemi hâlinde Yürütme adına yapılacak konuşma süresi: 70'er dakika)

(Kişisel konuşmaların süresi biri lehte ve biri aleyhte olmak üzere: 5'er dakika)

(Soru – Cevap işlemi: 10 dakika soru - 10 dakika cevap)